

R O M Ȃ N I A
JUDEȚUL BOTOȘANI
CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod postal: 710236, Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220; Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro

H O T Ă R Ȃ R E
privind aprobarea *Strategiei Județene de Dezvoltare a Serviciilor Sociale*
pentru perioada 2025-2030

Consiliul Județean Botoșani, întrunit în ședință ordinară la data de 19.12.2024, **urmare** a adresei Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani cu nr. 44917 din 29.11.2024, înregistrată la Consiliul Județean Botoșani cu nr. 22475 din 29.11.2024, **analizând** Referatul de aprobare al președintelui Consiliului Județean Botoșani cu nr. 23344 din 10.12.2024 privind aprobarea *Strategiei Județene de Dezvoltare a Serviciilor Sociale pentru perioada 2025-2030*;

având în vedere:

- Raportul de specialitate al Direcției Juridică, Administrație Publică Locală nr. 23345 din 10.12.2024;
- Avizul comisiei pentru activități economice, buget, finanțe, administrarea domeniului public și privat al județului, servicii publice și agricultură;
- Avizul comisiei pentru învățământ, sănătate, familie, muncă și protecție socială, culte, activități social-culturale, sportive, tineret și de agrement;
- Avizul comisiei pentru administrația publică locală, juridică, disciplină, apărarea ordinii publice, respectarea drepturilor și libertăților cetățenilor, cooperare, parteneriate și fonduri europene;
- Avizul Comisiei Județene privind Incluziunea Socială Botoșani nr. 12796 din 11.11.2024;
- Hotărârea nr. 5 din 27.11.2024 a Colegiului Director al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani privind avizarea Proiectului Strategiei Județene de Dezvoltare a Serviciilor Sociale pentru perioada 2025-2030;

în conformitate cu art. 117 alin. (1) și (2) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, art. 4, art. 15 alin 4 lit. c) și art. 16 alin. (3) lit. d) din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal;

în temeiul art.173 alin.(1) lit.a) și lit.f), alin.(2) lit.c) și art.196 alin.(1) lit.a) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

h o t ă r ă ș t e:

Art. 1. Se aprobă **Strategia Județeană de Dezvoltare a Serviciilor Sociale pentru perioada 2025-2030**, conform anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. Președintele Consiliului Județean Botoșani, prin direcțiile din cadrul aparatului de specialitate, și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani vor duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

PREȘEDINTE,

Valeriu Iftime

CONTRASEMNEAZĂ:
SECRETAR GENERAL AL JUDEȚULUI,
Marcel – Stelică Bejenariu

Botoșani,
Nr. 215 din 19.12.2024

R O M Â N I A
JUDEȚUL BOTOȘANI
CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod postal: 710236, Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220; Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro

Anexă
la Hotărârea nr. 215 din 19.12.2024
(Nr. pagini = 276)

Strategia Județeană de Dezvoltare a Serviciilor Sociale
pentru perioada 2025-2030

PREȘEDINTE,
Valeriu Iftime

CONTRASEMNEAZĂ:
SECRETAR GENERAL AL JUDEȚULUI,
Marcel – Stelică Bejenariu

CUPRINS

1. INTRODUCERE	4
1.1. CONTEXTUL STRATEGIC.....	4
1.2. METODOLOGIE.....	10
1.3. VIZIUNE, MISIUNE și PRINCIPII	17
2. ANALIZA CONTEXTULUI LOCAL.....	20
3. COMPONENTA: PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI	
3.1. MISIUNE.....	38
3.2. VIZIUNE.....	38
3.3. GRUP ȚINTĂ.....	38
3.4. PRINCIPII.....	39
3.5. PREMISE.....	39
3.6. PRINCIPALII INDICATORI privind PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI – trimestrul 2 din anul 2024 (30.06.2024).....	41
3.6.1 SERVICII SOCIALE PENTRU COPII – aflate în structura furnizorilor publici de servicii sociale din județul Botoșani.....	43
3.6.2 SERVICII SOCIALE PENTRU COPII – aflate în structura furnizorilor privați de servicii sociale din județul Botoșani.....	51
3.7. NEVOI PRIORITARE (2025-2030).....	51
3.8. OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE OPERAȚIONALE.....	56
4. COMPONENTA: INCLUZIUNEA SOCIALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI	
4.1. MISIUNE.....	76
4.2. VIZIUNE.....	76
4.3. GRUP ȚINTĂ.....	77
4.4. PRINCIPII.....	77
4.5. PRMISE.....	78
4.6. PRINCIPALII INDICATORI privind PROTECȚIA PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI – semestrul 1 din anul 2024 (30.06.2024).....	80
4.6.1 SERVICII SOCIALE PENTRU PERSOANE CU DIZABILITĂȚI – aflate în structura furnizorilor publici de servicii sociale din județul Botoșani.....	85
4.6.2 SERVICII SOCIALE PENTRU PERSOANE CU DIZABILITĂȚI – aflate în structura furnizorilor privați de servicii sociale din județul Botoșani.....	87
4.7. NEVOI PRIORITARE (2025-2030).....	88
4.8. OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE OPERAȚIONALE.....	89
5. COMPONENTA: PROTECȚIA PERSOANELOR VÂRSTNICE – ÎNGRIJIREA DE LUNGĂ DURATĂ și ÎMBĂTRÂNIREA ACTIVĂ	
5.1. MISIUNE.....	107
5.2. VIZIUNE.....	107
5.3. GRUP ȚINTĂ.....	108
5.4. PRINCIPII.....	108
5.5. PREMISE.....	109

5.6. PRINCIPALII INDICATORI privind PROTECȚIA PERSOANELOR VÂRSTNICE – trimestrul 2 din anul 2024 (30.06.2024).....	110
5.6.1 SERVICII SOCIALE PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE – aflate în structura furnizorilor publici de servicii sociale din județul Botoșani.....	110
5.6.2 SERVICII SOCIALE PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE – aflate în structura furnizorilor privați de servicii sociale din județul Botoșani.....	114
5.7. NEVOI PRIORITARE (2025-2030).....	118
5.8. OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE OPERAȚIONALE.....	120
6. COMPONENTA: PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI ÎN FAMILIE	
6.1. MISIUNE.....	124
6.2. VIZIUNE.....	124
6.3. GRUP ȚINTĂ.....	125
6.4. PRINCIPII.....	125
6.5. PREMISE.....	126
6.6. PRINCIPALII INDICATORI privind PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI ÎN FAMILIE– trimestrul 2 din anul 2024 (30.06.2024).....	126
6.6.1 SERVICII SOCIALE PENTRU VICTIME ALE VIOLENȚEI ÎN FAMILIE – aflate în structura furnizorilor publici de servicii sociale din județul Botoșani.....	131
6.7. NEVOI PRIORITARE (2025-2030).....	132
6.8. OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE OPERAȚIONALE.....	132
7. COMPONENTA: ALTE CATEGORII DE GRUPURI/PERSOANE AFLATE ÎN SITUAȚII DE VULNERABILITATE – nevoi sociale	
7.1. MISIUNE.....	136
7.2. VIZIUNE.....	136
7.3. GRUP ȚINTĂ.....	136
7.4. PRINCIPII.....	136
7.5. PREMISE.....	137
7.6. PRINCIPALII INDICATORI privind ALTE GRUPURI VULNERABILE – trimestrul 2 din anul 2024 (30.06.2024).....	138
7.6.1 SERVICII SOCIALE pentru alte categorii de GRUPURI / PERSOANE aflate în situații de vulnerabilitate –nevoi sociale, aflate în structura furnizorilor publici de servicii sociale din județul Botoșani.....	139
7.6.2 SERVICII SOCIALE pentru alte categorii de GRUPURI / PERSOANE aflate în situații de vulnerabilitate –nevoi sociale, aflate în structura furnizorilor privați de servicii sociale din județul Botoșani.....	140
7.7. NEVOI PRIORITARE (2025-2030).....	141
7.8. OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE OPERAȚIONALE.....	142
8. CADRUL IMPLEMENTĂRII STRATEGIE	
8.1. FINANȚAREA	146
8.2. IMPLEMENTARE, MONITORIZARE, EVALUARE	147
9. Anexa 1 - PLAN OPERAȚIONAL PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI JUDEȚENE DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE PENTRU PERIOADA 2025-2030.....	150
10. Anexa 2 - Harta serviciilor sociale (județul Botoșani)	

1. INTRODUCERE

Conform legislației în vigoare, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani îndeplinește următoarele **funcții**:

- **de strategie**, prin care asigură elaborarea strategiei și planului anual de dezvoltare a serviciilor sociale, pe care le supune spre aprobare consiliului județean;
- **de coordonare** a activităților de asistență socială și de protecție a familiei și a drepturilor copilului, a persoanelor cu dizabilități, victimelor violenței în familie, persoanelor vârstnice etc., precum și a măsurilor de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități la nivelul județului;
- **de administrare** a fondurilor pe care le are la dispoziție;
- **de comunicare** și colaborare cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și instituțiilor care au responsabilități în domeniul asistenței sociale, cu serviciile publice locale de asistență socială, precum și cu reprezentanții societății civile care desfășoară activități în domeniu, cu reprezentanții furnizorilor privați de servicii sociale, precum și cu persoanele beneficiare;
- **de execuție**, prin asigurarea mijloacelor umane, materiale și financiare necesare pentru implementarea strategiilor cu privire la acțiunile antisărăcie, prevenirea și combaterea marginalizării sociale, precum și pentru soluționarea urgențelor sociale individuale și colective la nivelul județului;
- **de reprezentare** a consiliului județean, pe plan intern și extern, în domeniul asistenței sociale și protecției copilului;
- **de promovare** a drepturilor omului, a unei imagini pozitive a persoanelor, familiilor, grupurilor vulnerabile.

1.1. CONTEXTUL STRATEGIC

Strategia Județeană de Dezvoltare a Serviciilor Sociale pentru perioada 2025-2030 continuă și dezvoltă demersul inițiat de actuala strategie județeană:

- ✓ *Strategia Județeană de dezvoltare a serviciilor sociale – județul Botoșani, aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean Botoșani nr. 190 din 19.12.2019*

Astfel, direcțiile de acțiune și obiectivele Strategiei sunt ancorate în contextul social local, al județului Botoșani și au fost corelate cu documentele programatice de la nivel național, european și regional – la care România a aderat și cu legislația în vigoare.

Principalele acte normative care reglementează domeniul asistenței sociale și al protecției familiei și copilului și care fundamentează prezenta strategie sunt:

- Programul de guvernare: 2023-2024;
- Convenția ONU cu privire la drepturile copilului;
- Convenția ONU cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități;
- Convenției ONU privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor;
- Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul);
- Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 100/2024 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul asistenței sociale, precum și pentru completarea Legii nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România și pentru modificarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului;
- Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie;
- Legea nr. 466/2004 privind statutul asistentului social în România, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată;
- Legea nr. 7/2023 privind susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- Hotărârea Guvernului nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 502/2014 privind organizarea și metodologia de funcționare a comisiei pentru protecția copilului;
- Hotărârea Guvernului nr. 927/2016 privind modificarea Metodologiei privind organizarea și funcționarea comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap , aprobată prin HG nr. 430/2008;
- Hotărârea Guvernului nr. 691 din 19 august 2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea;
- Hotărârea Guvernului nr. 1103 din 10 decembrie 2014 pentru aprobarea metodologiei privind obligațiile ce revin autorităților administrației publice locale, instituțiilor și profesioniștilor implicați în prevenirea și intervenția în cazurile de copii aflați în situație de risc de părăsire sau părăsiți în unități sanitare;
- Ordonanța nr. 27/01.08.2024 privind condițiile de atestare, procedura de atestare și statutul asistentului maternal.

Strategii naționale:

- *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030;*
- Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități ”O Românie echitabilă” 2021 - 2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 490/2022 ;
- Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1543/2022;
- Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 440/2022;
- Strategia națională pentru prevenirea și combaterea violenței sexuale ”SINERGIE” 2021-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 592/2021;
- Strategia națională pentru ocuparea forței de muncă 2021-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 558/2021;
- Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2022-2027 “Copii protejați, România sigură”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 969/2023;
- Planul Național de Acțiune privind GARANȚIA PENTRU COPII;
- Strategia națională privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1547/2022;
- Strategia națională privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1492/2022;
- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027;
- Strategia națională privind incluziunea socială a persoanelor fără adăpost pentru perioada 2022 - 2027
- Planului național de combatere a violenței școlare;
- Strategia Națională pentru Educația Continuă a Adulților pentru perioada 2024-2030;

Planul de acțiune global, pe care România alege să-l susțină în următorii ani, se adresează reducerii sărăciei, combaterii inegalităților, injustiției sociale și protejării planetei până în anul 2030, *Cadrul strategic național de politică pentru incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2025-2030* reprezentând o etapă fundamentală în cadrul acestui demers.

Strategia Europa 2020 reprezintă strategia UE de creștere economică pentru următorii ani. Aceasta permite UE să devină o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Uniunea a stabilit cinci obiective majore privind ocuparea forței de muncă, inovarea, educația, **incluziunea socială** și mediul/energia, care urmează să fie îndeplinite.

Strategia este adaptată cadrului de referință național, european și internațional. Astfel, respectând exigențele europene ce decurg din calitatea României de stat membru al Uniunii Europene, Strategia este în acord cu obiectivele naționale asumate pentru implementarea **Strategiei Europa 2020 prin Programul Național de Reformă și a Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a ONU** transpusă în *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*. Această corespondență permite totodată încadrarea obiectivelor Strategiei în obiectivele de politică de la nivel național și european, în cadrul cărora vor fi susținute investițiile din fonduri europene nerambursabile, în perioada de programare 2021–2027.

Conform *Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2022 -2027)*, obiectivul Guvernului României este ca **până în anul 2027, numărul de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială să fie redus cu cel puțin 7% față de anul 2020**. Pentru elaborarea Planului s-a avut în vedere configurația modelului de repartizare a competențelor între nivelurile administrative în ceea ce privește asigurarea protecției sociale. Soliditatea construcției celor două documente programatice este susținută prin *asocierea abordării sociale incluzive cu modelul conceptual al ciclului de viață* cu scopul diminuării inegalităților sociale, precum și a riscului de sărăcie și excluziune socială, în contextul asigurării egalității de șanse.

Provocările inerente evoluției oricărei societăți generează adesea dezechilibre socio-economice neprevăzute la nivelul populației (pierderea locului de muncă, a locuinței, a capacității fizice etc.), uneori segmente importante și în special grupurile vulnerabile, confruntându-se cu sărăcia monetară generată de o insuficiență a veniturilor.

➤ **Contextul european al elaborării Strategiei:**

Ca instrument orientativ în elaborarea *Strategiei*, s-a luat în considerare **Agenda 2030**, ce urmărește la nivel social, următoarele aspecte:

- ✓ viziune extrem de ambițioasă și transformatoare;
- ✓ lume fără sărăcie, foamete, boli și lipsuri, unde toți oamenii pot să prospere;
- ✓ lume fără teamă și fără violență;
- ✓ lume în care toți au abilitatea de a citi și de a scrie;
- ✓ lume cu acces echitabil și universal la o educație de calitate la toate nivelurile, la asistență medicală și protecție socială, în care este asigurată bunăstarea fizică, mentală și socială;
- ✓ o lume în care habitatele umane sunt sigure, reziliente și durabile și în care există acces universal la energie fiabilă, durabilă și la prețuri accesibile;
- ✓ lume a respectului universal pentru drepturile omului și demnitatea umană, statul de drept, justiție, egalitate și nediscriminare;
- ✓ lume a respectului față de rasă, etnie și diversitatea culturală, precum și pentru egalitatea de șanse, care să permită dezvoltarea deplină a potențialului uman și să contribuie la prosperitatea împărtășită;
- ✓ o lume care investește în copiii săi și în care fiecare dintre ei crește fără violență și exploatare;
- ✓ o lume în care fiecare femeie și fată se bucură de egalitate de gen deplină și în care toate barierele legale, sociale și economice din calea emancipării lor au fost eliminate;
- ✓ o lume justă, echitabilă, tolerantă, deschisă și favorabilă incluziunii sociale, în care sunt satisfăcute nevoile celor mai vulnerabili.

De asemenea, *Agenda pentru dezvoltare durabilă 2030*, care promovează respectarea universală a drepturilor omului, egalității și nediscriminării este angajată în capacitatea statelor membre de a accelera procesul egalizării de șanse astfel încât „*nimeni să nu rămână în urmă*”. *Agenda* menționează faptul că statele membre vor depune eforturi în vederea reducerii și eliminării

inegalităților între femei și bărbați și pentru a consolida sprijinul acordat instituțiilor în ceea ce privește egalitatea de gen la nivel global, regional și național. Printre persoanele ale căror nevoi sunt reflectate în *Agendă*, se numără:

- ✓ toți copiii, tinerii, persoanele cu dizabilități (dintre care peste 80% trăiesc în sărăcie);
- ✓ persoanele afectate de HIV/SIDA;
- ✓ persoanele vârstnice aflate în situații de risc de excludere socială;
- ✓ populațiile indigene, refugiați și persoanele strămutate în interiorul țării și emigranții.

Declarația Universală a Drepturilor Omului, precum și alte instrumente internaționale referitoare la drepturile omului și dreptul internațional subliniază responsabilitățile care revin tuturor statelor de a respecta, proteja și promova drepturile omului și libertățile fundamentale pentru toți, fără niciun fel de discriminare pe motive de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinii politice sau de alt tip, origine națională sau socială, avere, naștere, dizabilitate sau orice altă situație.

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene care include dizabilitatea, vârsta și orientarea sexuală printre motivele pe baza cărora este interzisă discriminarea și consfințește dreptul persoanelor cu dizabilitate la integrare socială.

➤ *Contextul național al elaborării Strategiei*

În procesul elaborării *Strategiei* s-au avut în vedere obiectivele stabilite la nivel național, prin *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030 structurată pe 3 piloni*: echitate socială, creștere economică și mediu și pe cele 17 obiective de dezvoltare durabilă, ce transpun obiectivele Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, asumată de statele membre ONU. **Strategia este orientată către nevoile oamenilor, pe inovație, optimism, reziliență, într-un mod echitabil, eficient, curat, echilibrat și integrat.**

❖ *Planul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR)* vizează până în anul 2026, dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență. *PNRR* este structurat pe 6 piloni cu 15 componente, astfel încât să acopere nevoile României și care să urmărească concomitent prioritățile Comisiei Europene. **Componenta 13** ce reprezintă *Reforma Socială*, include o serie de 7 reforme (R) și 4 investiții (I) menite să consolideze securitatea socială în România, structurată astfel:

- ✚ R1-Crearea unui nou cadru legal pentru a preveni separarea copiilor de familie;
- ✚ R2-Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități;
- ✚ R3-Implementarea Venitului Minim de Incluziune (VM);
- ✚ R4-Introducerea tichetelor de muncă și formalizarea muncii pentru lucrătorii casnici;
- ✚ R5-Asigurarea cadrului legal pentru stabilirea salariului minim;

- ✚ R6-Îmbunătățirea legislației privind economia socială;
- ✚ R7-Reforma serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice.

Investițiile vizate sunt:

- I1. Crearea unei rețele de centre de zi pentru copiii expuși riscului de a fi separați de familie (dezvoltarea infrastructurii sociale pentru copii, fiind incluse investiții într-o rețea de 150 centre de zi pentru copiii în situații de risc);
 - I2. Reabilitarea, renovarea și dezvoltarea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități (se urmărește reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități și investiții în modernizarea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități);
 - I3. Operaționalizarea introducerii tichetelor de muncă pentru lucrătorii casnici;
 - I4. Dezvoltarea unei rețele de centre de îngrijire de zi și de reabilitare pentru persoane vârstnice.
- ❖ **Programul Incluziune și Demnitate Socială (PoIDS) 2021-2027** vine cu un ansamblu de măsuri integrate prin care sprijină aplicarea strategiilor naționale și locale pentru a contribui în mod direct la susținerea procesului de reducere a fenomenului sărăciei și la susținerea grupurilor vulnerabile în vederea depășirii situației de excludere socială, în linie cu principiile Pilonului european privind drepturile sociale, contribuind astfel la atingerea țintelor pe care România și le-a asumat pentru 2030, ce vor fi monitorizate în cadrul Semestrului European, ocuparea forței de muncă de 74,7% și reducerea sărăciei cu 2.532 (reducere AROPE, mii persoane).

Arhitectura intervențiilor a fost realizată astfel încât să fie asigurată implementarea acțiunilor în mod integrat, coerent și eficient și să răspundă nevoilor grupurilor vulnerabile țintite, fără a dispersa efortul financiar. La nivel de program, prioritățile sprijină grupuri vulnerabile distincte, dar cuprind măsuri care sunt integrate și interconectate, astfel încât să se asigure o alocare financiară eficientă a intervențiilor.

Prin proiectele finanțate vor fi sprijinite grupurile vulnerabile, prin acțiuni ce vor viza: dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității, protejarea dreptului la demnitate socială, accesul comunităților rurale la serviciile primare, reducerea disparităților dintre copiii expuși la riscul de sărăcie/excluziune socială și ceilalți copii, servicii pentru sprijinirea persoanelor vârstnice și a celor cu dizabilități, acordarea de ajutoare persoanelor defavorizate.

- Creșterea accesului la servicii sociale pentru populația vulnerabilă;
- Creșterea calității serviciilor sociale destinate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile;
- Reducerea gradului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile;
- Creșterea capacității sistemului național de asistență socială de a răspunde la nevoile populației vulnerabile;
- Creșterea capacității autorităților locale de a identifica și evalua nevoile sociale ale comunității într-un mod participativ;

Prioritățile POID:

- ✚ Prioritatea 1 – Dezvoltare locală plasată sub semnul responsabilității comunitare;
- ✚ Prioritatea 2 – Protejarea dreptului la demnitate socială;
- ✚ Prioritatea 3 – Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale;
- ✚ Prioritatea 4 – Reducerea disparităților dintre copiii aflați în situații de risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii
- ✚ Prioritatea 5 – Servicii de suport pentru persoane vârstnice;
- ✚ Prioritatea 6 – Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (I);
- ✚ Prioritatea 7 - Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (II);
- ✚ Prioritatea 8 – Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile;

Planul Național de Acțiune al Garanției Europene pentru Copii include 59 de măsuri concrete, România angajându-se să investească peste 19 miliarde de euro printr-un mix de resurse din fonduri europene, bugetul de stat și fonduri locale și nerambursabile.

Garanția pentru Copii oferă o oportunitate unică pentru investiția în servicii accesibile și de calitate pentru a combate sărăcia și excluziunea socială și pentru a prioritiza măsuri urgente pentru copiii vulnerabili, vizând crearea unor structuri și servicii sociale ce vor îmbunătăți nivelul de trai al copiilor din România.

Garanția pentru copii este o recomandare adoptată de Consiliul Uniunii Europene în 2021 pentru a consolida accesul la servicii pentru toți copiii, și în special pentru cei mai vulnerabili. Scopul Garanției pentru copii este de a stabili un nivel minim de servicii integrate pe care statele trebuie să le furnizeze tuturor copiilor, începând de la cei mai expuși riscului de sărăcie și excluziune socială. Pentru a face acest lucru, fiecare stat membru a elaborat un plan național de acțiune și a numit un coordonator național: 39% dintre copiii români sunt expuși riscului de sărăcie și excluziune socială, iar 24,8% este media UE (date din 2023).

1.2. METODOLOGIE

Elaborată în conformitate cu *Legea Asistenței Sociale nr. 292/2011* (publicată în M.Of. al României, nr. 905 din 20 decembrie 2011 și republicată în M.Of. al României nr. 369 din 18 aprilie 2024), respectiv *Hotărârea de Guvern nr. 797/2017* pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal – cu modificările ulterioare, **Strategia Județeană de Dezvoltare a Serviciilor Sociale Botoșani** își propune să contureze **arhitectura unui sistem de servicii sociale unitar, coerent, care să asigure incluziunea socială a unora dintre cele mai vulnerabile categorii de populație din județul Botoșani: copii, persoane cu dizabilități, persoane vârstnice, victime ale violenței în familie și alte categorii de persoane vulnerabile.**

Continuarea reformelor în domeniul serviciilor sociale necesită viziune și consecvența politicilor publice, dar și rețele de parteneriat mult mai diversificate decât în prezent.

Pentru a crea premisele inovării serviciilor sociale și dezvoltării rețelei de servicii existente prin accesarea unor surse de finanțare extrabugetare, nerambursabile, prevederile Strategiei sunt aliniate și cu prioritățile tematice ale programelor de finanțare anunțate pentru perioada 2021-2027, precum și cu finanțările disponibile prin Planul Național de Redresare și Reziliență.

În scopul elaborării Strategiei Județene de Dezvoltare a Serviciilor Sociale pentru perioada 2025 - 2030 a fost definit și implementat un demers calitativ, considerat a fi cel mai potrivit pentru îmbunătățirea situației sociale a grupurilor vulnerabile de la nivel județean.

Procesul de elaborare a Strategiei a inclus o componentă de evaluare a sistemului de asistență socială și protecția copilului, o etapă de consultare a serviciilor din cadrul DGASPC, a furnizorilor publici și privați de servicii sociale, a organizațiilor reprezentative ale beneficiarilor respectiv asociațiilor profesionale din județul Botoșani.

Astfel, în perioada 30 – 31 iulie 2024 au fost organizate la DGASPC Botoșani două *Întâlniri de consultare*: în data de 30 iulie 2024, am organizat o *Întâlnire de consultare cu furnizorii privați de servicii sociale și cu organizații reprezentative ale beneficiarilor și asociații profesionale* - la care au fost invitate să participe 25 organizații (au fost prezente 11 persoane din 6 organizații), iar în data de 31 iulie 2024 a fost organizată la DGASPC Botoșani o *Întâlnire de consultare* la care au fost invitați să participe furnizori publici din județul Botoșani (conform Registrului național al furnizorilor de servicii sociale au fost trimise aproximativ 76 de invitații) - au fost prezente 24 persoane din 20 instituții publice și private – furnizori de servicii sociale. Ambele Întâlniri de consultare s-au desfășurat într-un mediu participativ, constructiv, s-au prezentat date statistice și grafice referitoare la furnizorii de servicii sociale publici și privați din județul Botoșani, obiective și indicatori pentru noua strategie. Moderarea celor două activități a fost realizată de către un reprezentant din cadrul DGASPC Botoșani. În cadrul acestor activități s-a prezentat și Harta serviciilor sociale – Județul Botoșani (actualizată la luna iulie 2024).

Anterior întâlnirilor de consultare, în scopul culegerii de informații necesare au fost elaborate și transmise *două tipuri de chestionare*: unul pentru furnizorii publici de servicii sociale (respectiv UAT –uri, UAMS –uri, alte instituții publice), al doilea pentru furnizorii privați (asociații/fundații/culte religioase).

Prin întrebările formulate în cadrul chestionarelor am dorit să culegem următoarele tipuri de informații: dacă furnizorii de servicii sociale au o strategie proprie, dacă au proiecte/programe de finanțare în implementare, dacă au parteneriate și cu cine, cum este colaborarea cu DGASPC Botoșani și cum ar putea fi îmbunătățită aceasta, ce nevoi/priorități au identificat în aria lor administrativ teritorială, ce servicii sociale propun spre dezvoltare – la nivel județean în următorii 5-10 ani și din ce surse de finanțare.

Chestionarele au fost distribuite astfel:

- au fost trimise către **76 de furnizori publici (Penitenciarul Botoșani, 68 UAT –uri, 6 UAMS-uri)**, dintre care **59** le-au completat și returnat (reprezentând **79%**);
- către **25 furnizori privați și Protopopiat**, dintre care **16** le-au completat și returnat (reprezentând **64%**);

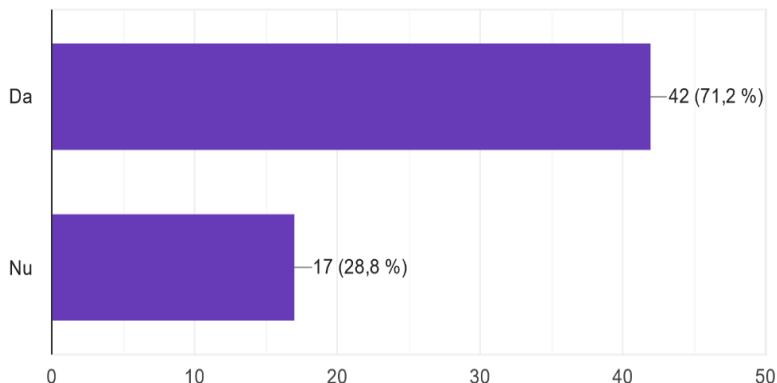
La întrebarea referitoare la existența unei *Strategii locale pentru dezvoltarea de servicii sociale* (sau a unui capitol distinct în Strategia de dezvoltare a UAT –ului):

- ✚ 42 de furnizori publici au menționat că au acest document sau componenta de servicii sociale face parte din Strategia de dezvoltare a UAT -ului (Penitenciarul Botoșani, DAS Botoșani, DAS Dorohoi și UAT –urile: Albești, Avrămeni, Blândești, Bucecea, Concești, Cristești, Cristinești, Cordăreni, Curtești, Dersca, Dimăcheni, Dângeni, Dobârceni, Gorbănești, Hilișeu – Horia, Hlipiceni, Ibănești, Flămânzi, Frumușica, Mihai Eminescu, Nicșeni, Lozna, Lunca,

Mihălășeni, Mitoc, Mileanca, Pălținiș, Românești, Rădăuți Prut, Răuseni, Șendriceni, Știubieni, Ștefănești, Vf. Câmpului, Tudora, Unțeni, Vlăsinești, Vorona, Vișoara);

Instituția pe care o reprezentați are o Strategie pentru dezvoltare de servicii sociale (sau un capitol alocat în Strategia de dezvoltare a UAT –ului) ?

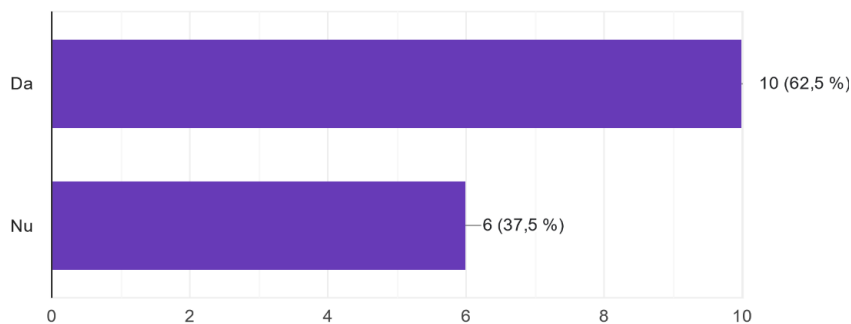
59 de răspunsuri

10 furnizori privați au o Strategie de dezvoltare servicii sociale (Asociația Națională a Surzilor, Asociația ”Down Activ”, Asociația ”Sufletul lalelelor”, Asociația ”Glasul Bunicilor” Botoșani, Asociația ”Bunici de Poveste” Botoșani, Fundația ”Hand of Help” Botoșani, Societatea Națională de Cruce Roșie, Asociația Părinților Copiilor cu Autism Botoșani, Asociația ”Neemia” Dorohoi, Asociația Hope for the Children International).

Instituția pe care o reprezentați are o Strategie pentru dezvoltare de servicii sociale (sau un capitol alocat în Strategia de dezvoltare a organizației dvs) ?

16 răspunsuri

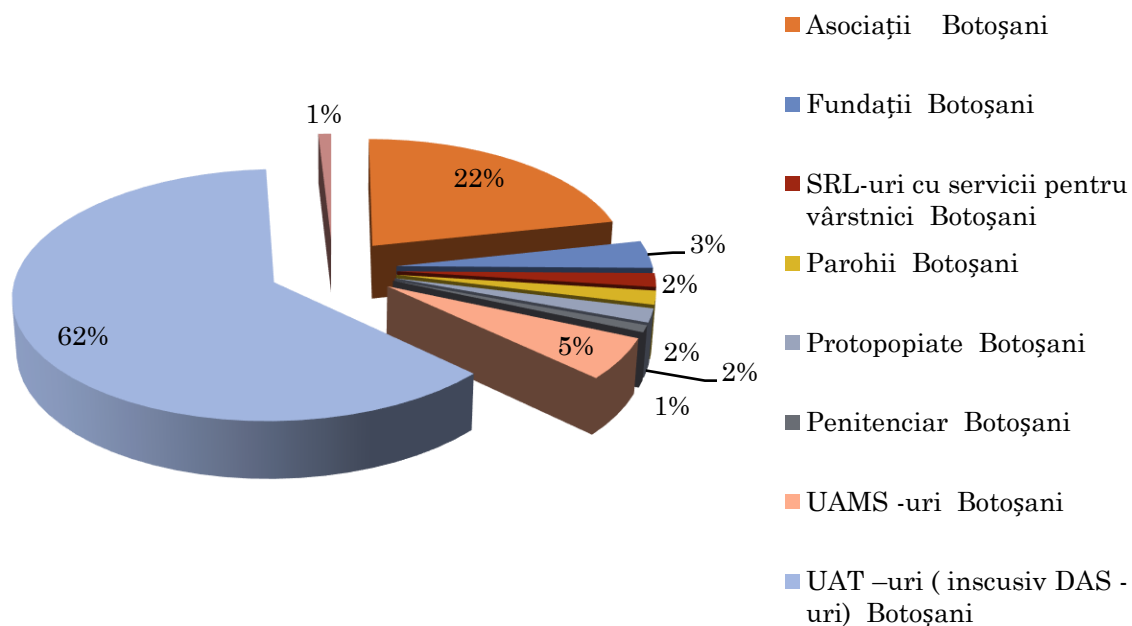

FURNIZORII DE SERVICII SOCIALE ACREDITAȚI DIN JUDEȚUL BOTOȘANI (ACTUALIZARE A REGISTRULUI: 11 IULIE 2024)

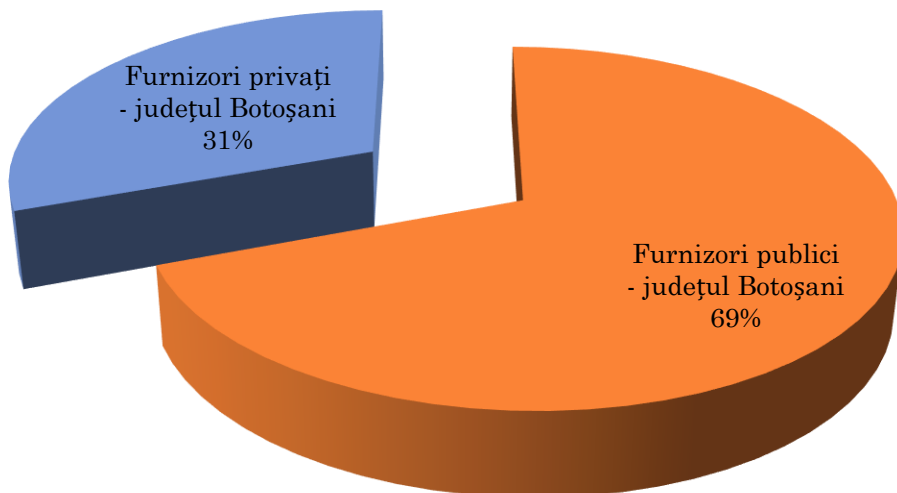
Nr. crt.	Categoria de furnizori acreditați	Județul	Numărul	Observații
1	Asociații + Fundații	Botoșani	24 + 4	<i>Dintre care, 2 sunt filiale organizații cu caracter național</i>
2	SRL-uri cu servicii pentru vârstnici	Botoșani	2	
3	Parohii	Botoșani	2	
4	Protopopiat	Botoșani	2	
5	Penitenciar	Botoșani	1	
6	UAMS - uri	Botoșani	6	
7	UAT- uri (inclusiv DAS-uri)	Botoșani	69	<i>Din 78 de UAT –uri (88,46%)</i>
8	DGASPC	Botoșani	1	
	Total		111	

https://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/11072024_Furnizori_acreditati.pdf

Județul Botoșani - Furnizori de servicii acreditați (actualizat la data de 11.07.2024)

Furnizori de servicii sociale acreditați - județul Botoșani (actualizare Regstru_11.07.2024)

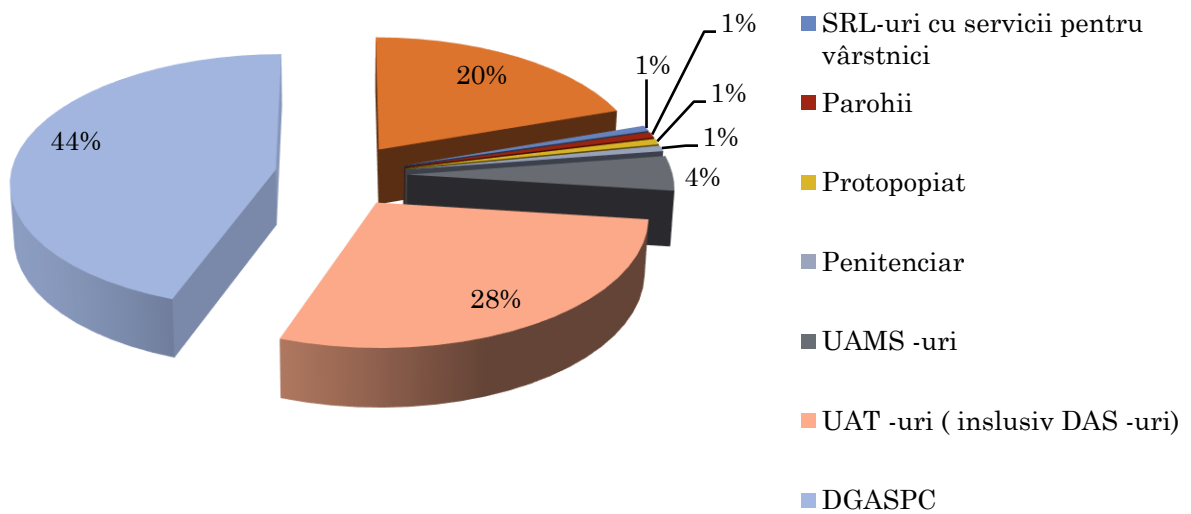

JUDEȚUL BOTOȘANI – SERVICII LICENȚIATE (ULTIMA ACTUALIZARE A REGISTRULUI: 11 IULIE 2024)

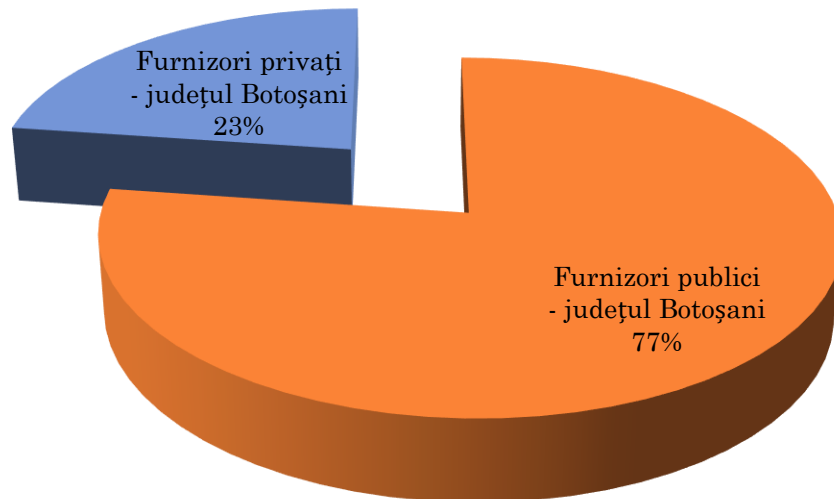
Nr. crt.	Categoria de furnizori acreditați	Județul	Numărul de servicii licențiate	Observații
1	Asociații și fundații	Botoșani	26	
2	SRL-uri cu servicii pentru vârstnici	Botoșani	1	
3	Parohii	Botoșani	1	
4	Protopopiat	Botoșani	1	
5	Penitenciar	Botoșani	1	
6	UAMS-uri	Botoșani	6	
7	UAT-uri (inclusiv DAS-uri)	Botoșani	39	29 +10 (DAS –uri Botoșani și Dorohoi)
8	DGASPC	Botoșani	61	
	Total		136	

https://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/11072024_Furnizori_acreditati.pdf

Județul Botoșani – servicii licențiate (136 servicii sociale) – Registru_11.07.2024

JUDEȚUL BOTOȘANI – SERVICII LICENȚIATE (ULTIMA ACTUALIZARE A REGISTRULUI: 11.07.2024)

Serviciile de specialitate și unitățile rezidențiale și de zi din structura DGASPC Botoșani au formulat și transmis propuneri utile pentru stabilirea obiectivelor operaționale aferente perioadei 2025-2030.

Obiectivele și activitățile propuse în această Strategie au avut la bază și o evaluare detaliată a principalelor evoluții privind sistemul de asistență socială și protecția copilului pentru perioada 2020 – prezent. Metoda utilizată pentru realizarea acestei evaluări a fost analiza documentelor: indicatori sociali și date statistice ce se regăsesc în rapoartele de activitate anuale, fișele de monitorizare lunare și trimestriale, respectiv rapoartele statistice aferente unităților rezidențiale și de tip ambulatoriu adresate persoanelor adulte cu dizabilități din structura funcțională a DGASPC Botoșani. De asemenea, a fost analizat Raportul de monitorizare realizat de ANPDCA în cadrul proiectului “PROGRES în asigurarea tranziției de la îngrijirea în instituții la îngrijirea în comunitate” cod SIPOCA 577/SMIS 127380, implementat de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, cu asistență tehnică oferită de Banca Mondială, precum și Raportul de diagnoză a sistemului actual de evaluare a dizabilității – realizat de către Banca Mondială în anul 2021.

Procesul de elaborare a Strategiei Județene de Dezvoltare a Serviciilor Sociale a continuat cu centralizarea, analiza și interpretarea datelor și informațiilor obținute și stabilirea principalelor nevoi, direcții de acțiune, obiective și activități.

Comentariile și observațiile formulate atât pe parcursul publicării spre consultare a proiectului de Strategie, în perioada 07.10.2024 - 19.11.2024 – pe site-ul DGASPC (www.dgaspcbt.ro) – cât și cele formulate în cadrul întâlnirilor de consultare (organizate în data de 17.10.2024 respectiv 01.11.2024) precum și cele primite de la alte instituții (furnizori de servicii) – au fost incluse în varianta finală a proiectului de Strategie.

În data de 30.10.2024, proiectul de Strategie a fost prezentat Comisiei Județene privind Incluziunea Socială care a emis un aviz consultativ și ulterior s-a solicitat aviz consultativ de la Colegiul Director. În luna decembrie 2024 proiectul de Strategie cu avizele consultative primite se va înainta Consiliului Județean Botoșani.

1.3. VIZIUNE, MISIUNE ȘI PRINCIPII

Misiune:

Misiunea Strategiei este dezvoltarea unui sistem funcțional de servicii de calitate la nivel județean. Dezvoltarea serviciilor comunitare integrate, tranziția de la mediul instituțional la servicii comunitare, implementarea unui pachet minim de asistență socială adresat copiilor din zonele rurale și urbane sărace, intensificarea eforturilor în sensul eliminării barierelor de atitudine și mediu, în vederea reabilitării și reintegrării persoanei cu dizabilități și promovarea participării acesteia la viața comunității, prevenirea oricăror forme de violență asupra copilului, crearea de servicii pentru persoane vârstnice precum și îmbunătățirea structurii și calității serviciilor sociale, crearea de servicii sociale pentru persoanele vulnerabile constituie priorități pentru perioada 2025-2030.

Viziune:

Sistem de asistență socială descentralizat, proactiv, eficace și eficient, cu accent pe întărirea capacității și rolului familiei, orientat spre servicii sociale oferite persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate, în cadrul comunității.

Astfel, prin implementarea prezentei strategii se va asigura creșterea calității vieții copilului și a persoanelor adulte vulnerabile din punct de vedere social, urmărindu-se ca toate serviciile oferite pentru aceste categorii de persoane, să respecte standarde minime prevăzute prin reglementări legale, care să fie verificate în mod periodic într-un sistem competent, coerent și unitar.

Pe de alta parte, se subliniază importanța tuturor instituțiilor care, prin activitatea lor, au legătură cu copiii și adulții aflați în situație de risc, de excludere socială și care trebuie să conștientizeze faptul că sunt deopotrivă responsabile pentru protejarea intereselor și a drepturilor acestor persoane.

Premisele strategiei:

- Continuarea reformării sistemului de servicii sociale prin transformarea acestuia dintr-un sistem pasiv în unul proactiv;
- Schimbarea accentului de pe asistența acordată individului pe construirea măsurilor de protecție socială în jurul familiei, prin creșterea gradului de securitate socială dar și al responsabilității individuale printr-o politică socială centrată pe copil și familie, care să încurajeze o îmbătrânire demnă și bazată pe un sistem integrat de servicii și prestații sociale pentru grupurile vulnerabile;
- Promovarea responsabilității sociale;
- Utilizarea fondurilor europene pentru reformarea sistemului de asistență socială, sprijinirea incluziunii sociale și combaterea discriminării;
- Consolidarea cooperării dintre sectorul public și organizații neguvernamentale;
- Respectarea drepturilor și libertăților persoanelor vulnerabile.

Principiile care stau la baza strategiei – în conformitate cu Legea nr. 292/2011, modificată și republicată:

a) **solidaritatea socială**, potrivit căreia întreaga comunitate participă la sprijinirea persoanelor vulnerabile care necesită suport și măsuri de protecție socială pentru depășirea sau limitarea unor situații de dificultate, în scopul asigurării incluziunii sociale a acestei categorii de populație;

b) **subsidiaritatea**, potrivit căreia, în situația în care persoana sau familia nu își poate asigura integral nevoile sociale, intervin colectivitatea locală și structurile ei asociative și, complementar, statul;

c) **universalitatea**, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul la asistență socială, în condițiile prevăzute de lege;

d) **respectarea demnității umane**, potrivit căreia fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității, îi sunt respectate statutul individual și social și dreptul la intimitate și protecție împotriva oricărui abuz fizic, psihic, intelectual, politic sau economic;

e) **abordarea individuală**, potrivit căreia măsurile de asistență socială trebuie adaptate situației particulare de viață a fiecărui individ; acest principiu ia în considerare caracterul și cauza unor situații de urgență care pot afecta abilitățile individuale, condiția fizică și mentală, precum și nivelul de integrare socială a persoanei; suportul adresat situației de dificultate individuală constă inclusiv în măsuri de susținere adresate membrilor familiei beneficiarului;

f) **parteneriatul**, potrivit căruia autoritățile publice centrale și locale, instituțiile publice și private, organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cult recunoscute de lege, precum și membrii comunității stabilesc obiective comune, conlucrează și mobilizează toate resursele necesare pentru asigurarea unor condiții de viață decente și demne pentru persoanele vulnerabile;

g) **participarea beneficiarilor**, potrivit căreia beneficiarii participă la formularea și implementarea politicilor cu impact direct asupra lor, la realizarea programelor individualizate de suport social și se implică activ în viața comunității, prin intermediul formelor de asociere sau direct, prin activități voluntare desfășurate în folosul persoanelor vulnerabile;

h) **transparența**, potrivit căreia se asigură creșterea gradului de responsabilitate a administrației publice centrale și locale față de cetățean, precum și stimularea participării active a beneficiarilor la procesul de luare a deciziilor;

i) **nediscriminarea**, potrivit căreia persoanele vulnerabile beneficiază de măsuri și acțiuni de protecție socială fără restricție sau preferință față de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, categorie socială, opinie, sex ori orientare sexuală, vârstă, apartenență politică, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată;

j) **eficacitatea**, potrivit căreia utilizarea resurselor publice are în vedere îndeplinirea obiectivelor programate pentru fiecare dintre activități și obținerea celui mai bun rezultat în raport cu efectul proiectat;

k) **eficiența**, potrivit căreia utilizarea resurselor publice are la bază respectarea celui mai bun raport cost-beneficiu;

l) **respectarea dreptului la autodeterminare**, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul de a face propriile alegeri, indiferent de valorile sale sociale, asigurându-se că aceasta nu amenință drepturile sau interesele legitime ale celorlalți;

m) **activizarea**, potrivit căreia măsurile de asistență socială au ca obiectiv final încurajarea ocupării, în scopul integrării/reintegrării sociale și creșterii calității vieții persoanei, și întărirea nucleului familial;

n) **caracterul unic al dreptului la beneficiile de asistență socială**, potrivit căruia pentru aceeași nevoie sau situație de risc social se poate acorda un singur beneficiu de același tip;

o) **proximitatea**, potrivit căreia serviciile sunt organizate cât mai aproape de beneficiar, pentru facilitarea accesului și menținerea persoanei cât mai mult posibil în propriul mediu de viață;

p) **complementaritatea și abordarea integrată**, potrivit căreia, pentru asigurarea întregului potențial de funcționare socială a persoanei ca membru deplin al familiei, comunității și societății, serviciile sociale trebuie corelate cu toate nevoile beneficiarului și acordate integrat cu o gamă largă de măsuri și servicii din domeniul economic, educațional, de sănătate, cultural etc.;

q) **concurența și competitivitatea**, potrivit căreia furnizorii de servicii sociale publice și privați trebuie să se preocupe permanent de creșterea calității serviciilor acordate și să beneficieze de tratament egal pe piața serviciilor sociale;

r) **egalitatea de șanse**, potrivit căreia beneficiarii, fără niciun fel de discriminare, au acces în mod egal la oportunitățile de împlinire și dezvoltare personală, dar și la măsurile și acțiunile de protecție socială;

s) **confidențialitatea**, potrivit căreia, pentru respectarea vieții private, beneficiarii au dreptul la păstrarea confidențialității asupra datelor personale și informațiilor referitoare la viața privată și situația de dificultate în care se află;

t) **echitatea**, potrivit căreia toate persoanele care dispun de resurse socioeconomice similare, pentru aceleași tipuri de nevoi, beneficiază de drepturi sociale egale;

u) **focalizarea**, potrivit căreia beneficiile de asistență socială și serviciile sociale se adresează celor mai vulnerabile categorii de persoane și se acordă în funcție de veniturile și bunurile acestora;

v) **dreptul la liberă alegere a furnizorului de servicii**, potrivit căruia beneficiarul sau reprezentantul legal al acestuia are dreptul de a alege liber dintre furnizorii acreditați;

w) **intervenția de urgență**, potrivit căreia, atunci când, în cadrul activităților de răspuns la situații de urgență sau în timpul exercitării atribuțiilor în domeniul propriu de competență de către o instituție publică, se constată suspiciunea întemeiată cu privire la existența unei situații de risc iminent pentru copil, persoana cu dizabilități, persoana vârstnică dependentă sau orice persoană vulnerabilă și care nu poate fi soluționată de specialiștii din acea instituție, conform competențelor și atribuțiilor prevăzute în fișa de post, se anunță imediat serviciul public de asistență socială sau, dacă este în afara orelor de program sau în zilele libere, se anunță serviciul de asistență socială de urgență; asistentul social prioritizează măsurile pe care le include în planul inițial de intervenție și în strategia de intervenție, în funcție de evaluarea riscurilor, iar în situația în care constată forme de abuz, neglijare și/sau violență are obligația de a investiga și de a raporta către autoritățile competente.

Conform Legii asistenței sociale, responsabilitatea dezvoltării, administrării și acordării serviciilor sociale este partajată astfel:

a) elaborarea politicilor publice, programelor și strategiilor naționale în domeniu, reglementarea, coordonarea și controlul aplicării lor, precum și evaluarea și monitorizarea calității serviciilor sociale sunt în responsabilitatea autorităților administrației publice centrale;

b) organizarea, administrarea și acordarea serviciilor sociale sunt în responsabilitatea autorităților administrației publice locale, atribuții ce pot fi contractate către sectorul neguvernamental, instituțiile de cult, alte persoane fizice și juridice de drept public sau privat, în condițiile legii;

c) finanțarea serviciilor sociale în condițiile legii este în responsabilitatea autorităților administrației publice locale și se asigură din veniturile proprii ale bugetului local, din bugetul de stat, precum și din alte surse.

Grupurile țintă:

Conform Legii nr. 292/2011 - Legea asistenței sociale modificată și republicată - ”grupul vulnerabil desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială”;

În art. 35 al acestei legi se menționează categoriile de beneficiari ai serviciilor sociale - categorii de beneficiari cărora Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani se adresează.

2. ANALIZA CONTEXTULUI LOCAL

Județul acoperă partea de nord-est extrem al țării și, conform tradiției, este o parte din vechea regiune istorică a Moldovei. Geografic, județul face parte din Regiunea Nord-Est (definită conform clasificării NUTS-2 a Uniunii Europene), regiune care se învecinează la Nord cu Ucraina, la Sud cu județele Galați și Vrancea (Regiunea Sud-Est), la Est cu Republica Moldova, iar la Vest cu județele Maramureș și Bistrița-Năsăud (Regiunea Nord-Vest) și județele Mureș, Harghita și Covasna (Regiunea Centru). Astfel, beneficiind de o bogată tradiție istorică, culturală și spirituală, Regiunea

Nord-Est îmbină în mod armonios tradiționalul cu modernul și trecutul cu prezentul, potențialul acesteia putând fi folosit pentru dezvoltarea infrastructurii, a zonelor rurale, a turismului și a resurselor umane.

Județul Botoșani reprezintă unitatea administrativ-teritorială tradițională în România, alcătuită din orașe și comune, în funcție de condițiile geografice, economice, social-politice și de legăturile culturale și tradiționale ale populației. Teritoriul României este organizat în 42 de județe (inclusiv Municipiul București). Ca unități teritoriale (non-administrative) au fost create **opt regiuni de dezvoltare**, constituite prin reuniunea mai multor județe.

Suprafața totală a județului a fost în 1938 de 4062 km², dar s-a extins până la 4986 km² în 1996, menținându-se aceeași și în anul 2014, ceea ce reprezintă 2,1% din teritoriul național. Există o rețea densă de ape, lacurile și apele curgătoare cuprinzând 138,3 km² din suprafața județului (2,8 %).

Teritoriul județului se află în întregime în zona de dealuri a Moldovei de Nord. Județul Botoșani are o bogată rețea hidrografică alcătuită din râurile Siret, Prut, Jijia, Bașeu, Sitna și unii afluenți mai mici, pe cursul cărora s-au amenajat 148 de lacuri, cu o suprafață de 3.600 ha, iar pe râul Prut, la frontiera cu Republica Moldova, s-a construit un important nod hidrotehnic (750 mil. m³ de apă).

	Punctul extrem (localitatea)	Vecini	Longitudinea estică	Latitudine nordică
NORD	satul Horodiștea	Republica Moldova	26 ⁰ 40'	48 ⁰ 16'
SUD	comuna Prăjeni	județul Iași	27 ⁰ 02'	47 ⁰ 26'
EST	comuna Santa Mare	Republica Moldova	27 ⁰ 23'	47 ⁰ 35'
VEST	comuna Mihăileni	județul Suceava	26 ⁰ 06'	47 ⁰ 58'

Sursa de date : Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Botoșani

Principalele ape curgătoare sunt Prutul, Siretul, Jijia, Bașeu, iar cele mai mari iazuri sunt cele de la Negreni și Sulița, cunoscute și ca importante centre piscicole. Cea mai mare acumulare de ape se află pe râul Prut, la granița județului cu Republica Moldova - lacul de acumulare de la Stâncă, comuna Ștefănești, cu o capacitate de 1,4 miliarde metri cubi și o suprafață ocupată de 5900 ha (la nivel normal). Scopul acestei acumulări este prevenirea inundațiilor, irigarea terenurilor agricole și alimentarea cu apă potabilă a localităților din zonă. Această acoperire de ape situează județul Botoșani pe locul al 16-lea între județele României ca proporție de apă față de uscat.

Poziția geografică a județului Botoșani, străbătut de paralela de 48° lat. N, arată că acesta se situează în plină **zonă climatică temperată**, iar localizarea județului în partea de sud-est a Europei Centrale, pe meridianul de 27° long. E, în plin spațiu continental, relativ departe de principalele surse de umiditate ale continentului și țării noastre (în special față de Oceanul Atlantic), pune în evidență și **caracterul continental al climei cu influențe scandinav-baltice**. Județul Botoșani este bogat în zăcăminte de argilă, betonită și posedă depozite de tufă calcaroasă, formată de izvoarele bogate în piatră de var (oxid de calciu). Pe valea râului Prut se află formațiuni de roci de piatră de var. Alte argile și marne sunt răspândite pe arie întinsă a județului. Există de asemenea importante zăcăminte de turbă (zona Dersca). Surse geologice ale județului Botoșani cuprind nisipuri de înaltă calitate și depozite de piatră

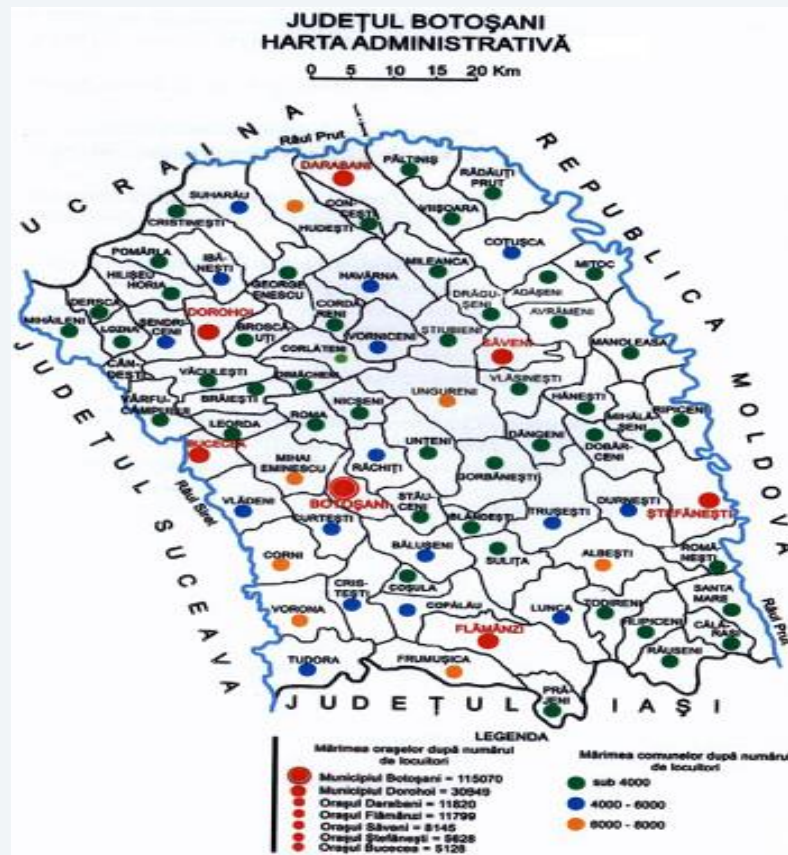
de var, andezite și sulf. Județul este, de asemenea, cunoscut pentru parcurile și pădurile sale, în special în jurul municipiului Botoșani situat la o altitudine medie de 130 m. Există păduri în apropierea orașului, iar în zona localității Tudora se află o rezervație de arbori de tisa. Cu toate acestea, numai 11,5 % din teritoriul său este acoperit cu păduri și vegetație forestieră.

UNITĂȚI ADMINISTRATIV-TERITORIALE

Județul Botoșani cuprinde două municipii, cinci orașe și 71 comune:

- **Municipii:** Botoșani (reședință de județ) și Dorohoi (declarat municipiu în anul 1994).
- **Orașe:** Darabani, Săveni, Bucecea, Flămânzi, Ștefănești (ultimele trei fiind ridicate la rangul de oraș în anul 2004).

Comune: Adășeni, Albești, Avrămeni, Bălușeni, Blândești, Brăești, Broscăuți, Călărași, Cândești, Concești, Copălău, Cordăreni, Corlăteni, Corni, Coșula, Coțușca, Cristești, Cristinești, Curtești, Dersca, Dângeni, Dimăcheni, Dobârceni, Drăgușeni, Durnești, Frumușica, George Enescu, Gorbănești, Havârna, Hănești, Hilișeu-Horia, Hlipiceni, Hudești, Ibănești, Leorda, Lozna, Lunca, Manoleasa, Mihai Eminescu, Mihăileni, Mihălășeni, Mileanca, Mitoc, Nicșeni, Păltiniș, Pomârla, Prăjeni, Rădăuți-Prut, Răchiți, Răuseni, Ripiceni, Roma, Românești, Santa Mare, Stăuceni, Suharău, Sulița, Șendriceni, Știubieni, Todireni, Trușești, Tudora, Ungureni, Unțeni, Văculești, Vișoara, Vârfu Câmpului, Vlădeni, Vlăsinești, Vorona, Vorniceni.

Profilul demografic:

Gruparea localităților județului după numărul locuitorilor, la 1 iulie 2021

Gruparea după număr locuitori	Număr de localități (municipii, orașe, comune)	Număr locuitori
Municipii și orașe – total	7	151039
Sub 2.000 de locuitori	-	-
2.000- 4.999	1	4171
5.000 - 9.999	2	11479
10.000 - 19.999	2	22509
20.000 - 49.999	1	22893
50.000 - 99.999	1	89987
100.000 și peste	-	-
Comune – total	71	241782
Sub 1.000 locuitori	-	-
1.000 - 1.999	13	22358
2.000 - 4.999	48	156866
5.000 - 9.999	10	62558
10.000 și peste	-	-

Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani, Anuarul Statistic al județului Botoșani 2023

Conform Machetei ANUAR –Județul Botoșani 2023 (cu date finalizate pentru anul 2021) - întocmită de către Direcția Județeană de Statistică Botoșani, la data de 01 iulie 2021 - **populația rezidentă a județului Botoșani era de 390.405** (față de 412.626 persoane înregistrate la recensământul din anul 2011) din care 194.442 bărbați și 195.963 femei. Populația stabilă a celei mai mari localități din județ (conform ultimului Recensământ) este de 90.010 persoane (față de 106.847 persoane la recensământul din 2011). Populația stabilă a celor mai importante orașe este următoarea: municipiul Botoșani – 90.010 persoane; municipiul Dorohoi - 22.893 persoane; orașul Darabani - 11.948 persoane, orașul Flămânzi - 10.561 persoane, orașul Săveni – 6.447 persoane, orașul Ștefănești – 5032 persoane. Comunele cu cel mai mare număr de populație stabilă sunt: Vârfu Câmpului cu 7.077 persoane, Mihai Eminescu cu 8.638 persoane, Vorona 6636 persoane, Ungureni 6.096 persoane, iar cel mai mic număr de persoane ce fac parte din populația stabilă sunt comunele: Adășeni cu 1.328 persoane, Dimăcheni cu 1.338 persoane și Viișoara cu 1.551 persoane.

În municipii și orașe trăiesc 151.062 persoane, reprezentând 39,7% din totalul populației stabile. Față de situația de la penultimul recensământ, ponderea populației stabile din mediul urban a crescut cu 4,0 puncte procentuale în detrimentul mediului rural. În mediul rural trăiesc 241.759 persoane, reprezentând 60,3% din totalul populației stabile.

Densitatea populației, conform ultimului Recensământ este de 78,8 locuitori/km².

Informația privind etniile a fost disponibilă pentru 357 mii persoane din totalul celor 392,8 mii persoane. S-au declarat români 349,8 mii persoane (98,00%), de etnie romă s-au declarat 4,6 mii persoane (1,3%). Alte grupuri etnice pentru care s-a înregistrat un număr de peste 10 persoane sunt: ucraineni 1.587 persoane (0,17%), ruși-lipoveni 589 persoane (0,10%), evrei 32 persoane (0,01%), unguri 28 persoane, germani 17 persoane, greci 12 persoane.

Față de anul 2011 s-a înregistrat o scădere a ponderii populației de etnie romă de la 0,85% la 0,80%. Descreșteri ale ponderii populației s-au înregistrat la următoarele etnii: română de la 98,81%

la 98,61% și ruso-lipoveană de la 0,15% la 0,10%.

Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani, Anuarul Statistic al județului Botoșani 2023

Structura populației județului Botoșani:

Structura pe grupe, efect al unor fenomene demografice cum ar fi creșterea/scăderea natalității, creșterea/scăderea mortalității, creșterea/scăderea migrației furnizează informații privind evoluția demografică a unei zone.

Populația județului pe grupe de vârstă și sexe, la 1 iulie¹ (populația rezidentă)

Grupa de vârstă (ani)	1990	2000	2019	2020	2021	2022
<u>TOTAL</u>	464839	463808	378187	374296	381556	390405
0-4	41997	29953	19179	19178	19219	19168
5-9	39533	29679	19881	19368	20456	21604
10-14	45663	38919	24343	23584	23645	24104
15-19	41607	36607	26782	26344	26052	25840
20-24	38602	40309	24374	24490	23743	23026
25-29	24160	36132	18102	18845	20125	20955
30-34	24805	31406	20488	19729	21919	24199
35-39	24379	23578	23199	21724	22614	24462
40-44	22823	28084	29253	28424	28664	28852
45-49	20986	27738	30268	29749	30363	31123
50-54	30412	23717	25922	28273	31126	32709
55-59	28620	20354	20705	19702	19599	20897
60-64	26623	27806	23270	22436	22394	22344

¹ Nota : Pentru anii 2002-2011, datele se referă la populația stabilă și urmează a fi reestimate în condiții de comparabilitate cu rezultatele finale ale Recensământului Populației și Locuințelor din 2011
Pentru anii 2018-2020 datele se referă la populația rezidentă.
Pentru anii 2019-2020, datele sunt definitive

65-69	21263	24903	21860	21539	21655	21978
70-74	11161	20833	15316	16933	17918	18581
75-79	12240	13998	13664	12241	11345	11042
80-84	7038	5445	11979	11846	11367	10634
85 și peste	2927	4347	9602	9891	9352	8887

<u>MASCULIN</u>	227366	227604	188680	186897	190207	194442
<u>FEMININ</u>	237473	236204	189507	187399	191349	195963

Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani, Anuarul Statistic al județului Botoșani 2023

Populația județului pe medii de proveniență:

➤ Mediul rural:

Grupa de vârstă (ani)	1990	2000	2019	2020	2021	2022
<u>TOTAL</u>	287572	281435	222804	220529	230130	240415
<u>MASCULIN</u>	140710	138778	113547	112739	117449	122530
<u>FEMININ</u>	146862	142657	109257	107790	112681	117885

➤ Mediul urban:

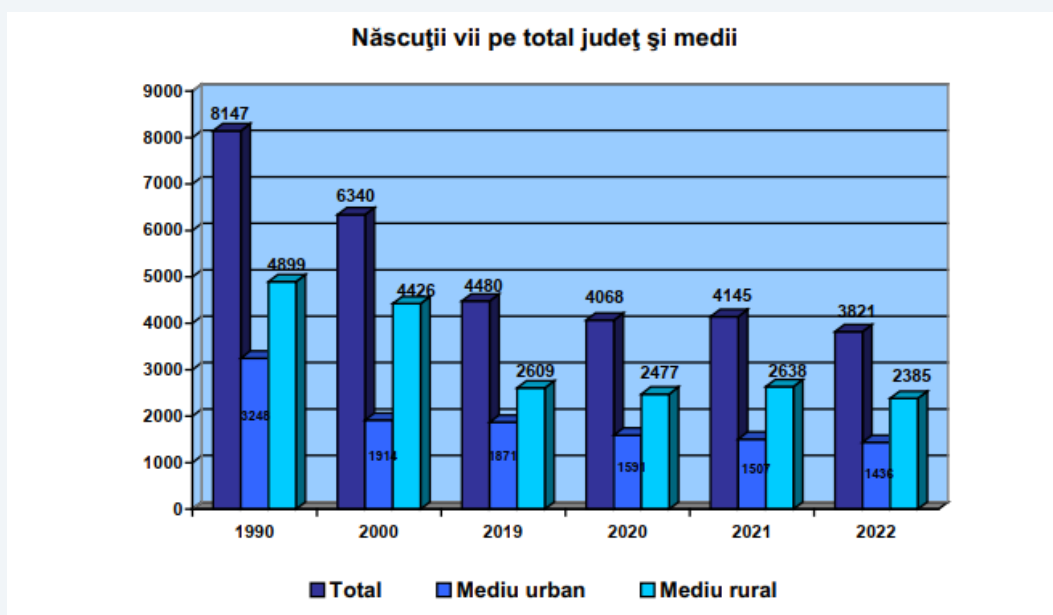
Grupa de vârstă (ani)	1990	2000	2019	2020	2021	2022
<u>TOTAL</u>	177267	182373	155383	153767	151426	149990
<u>MASCULIN</u>	86656	88826	75133	74158	72758	71912

FEMININ**90611****93547****80250****79609****78668****78078****Mișcarea naturală a populației pe total județ și medii**

	În anii :					
	1990	2000	2019	2020	2021	2022
TOTAL						
a) Născuți vii ^{*)}	8147	6340	4480	4068	4145	3821
b) Decedați ^{*)}	5398	5847	5690	6560	7394	5750
c) Spor natural	2749	493	-1210	-2492	-3249	-1929
d) Căsătorii	3780	2810	2510	1531	2407	2590
e) Divorțuri	443	704	666	389	601	497
f) Născuți morți	70	41	13	16	11	8
g) Decedați în vârstă de sub un an	317	170	23	24	25	25

Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani, Anuarul Statistic al județului Botoșani 2023

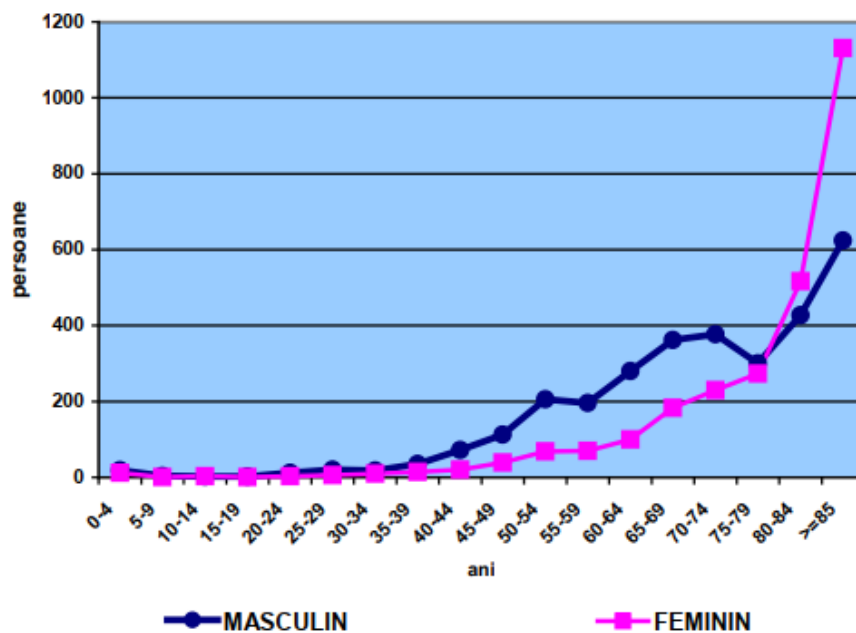
Natalitatea (născuți vii) – prima componentă a mișcării populației a înregistrat o scădere substanțială (aprox. 50%) față de anul 1990 atât în mediul urban, cât și în mediul rural. În același timp putem observa o scădere a născuților morți (de la 70 în anul 1990 la 8 în anul 2022). Sporul natural, deși în scădere față de anul 1990, a crescut în ultimul an (2022) față de anii precedenți.

Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani, Anuarul Statistic al județului Botoșani 2023

Sub aspectul deceselor situația – conform Machetei ANUAR – Județul Botoșani 2023 (cu date finalizate pentru anul 2021) este:

Decedați după grupa de vârstă în anul 2021

Grupa de vârstă (ani)	În anii :					
	1992	2000	2010	2020	2021	2022
TOTAL	5398	5847	5837	6560	7394	5750
0-4	408	201	73	28	32	31
5-9	19	8	14	1	6	5
10-14	16	26	7	6	8	5
15-19	37	19	12	11	8	3
20-24	38	37	25	10	20	15
25-29	54	39	40	13	19	26
30-34	71	65	56	29	41	28
35-39	105	85	81	47	67	49
40-44	122	127	129	89	110	92
45-49	151	205	137	164	209	152
50-54	267	189	294	246	313	274
55-59	359	266	327	297	315	266
60-64	438	528	368	499	534	380
65-69	593	659	429	752	752	545
70-74	431	856	772	856	856	607
75-79	822	928	929	765	809	573
80-84	757	596	1033	1180	1309	944
85 și peste	710	1013	1111	1829	1986	1755
MASCULIN	2878	3201	3061	3430	3904	3069
0-4	215	105	40	15	15	19
5-9	9	8	7	-	4	4
10-14	8	16	2	5	4	2

15-19	27	16	8	9	4	2		
20-24	34	27	20	10	17	12		
	1992	2000	2005	2010	2018	2020	2021	2022

25-29	42	34	31	8	13	20
30-34	53	45	43	21	26	18
35-39	7	61	55	35	48	35
40-44	89	87	103	65	80	72
45-49	103	142	101	122	158	113
50-54	177	136	224	166	227	206
55-59	223	177	213	223	234	196
60-64	252	335	238	341	370	280
65-69	341	414	249	426	465	362
70-74	217	480	414	422	470	377
75-79	373	454	473	376	423	300
80-84	338	256	438	535	603	427
85 și peste	300	408	402	651	743	624
FEMININ	2520	2646	2776	3130	3490	2681

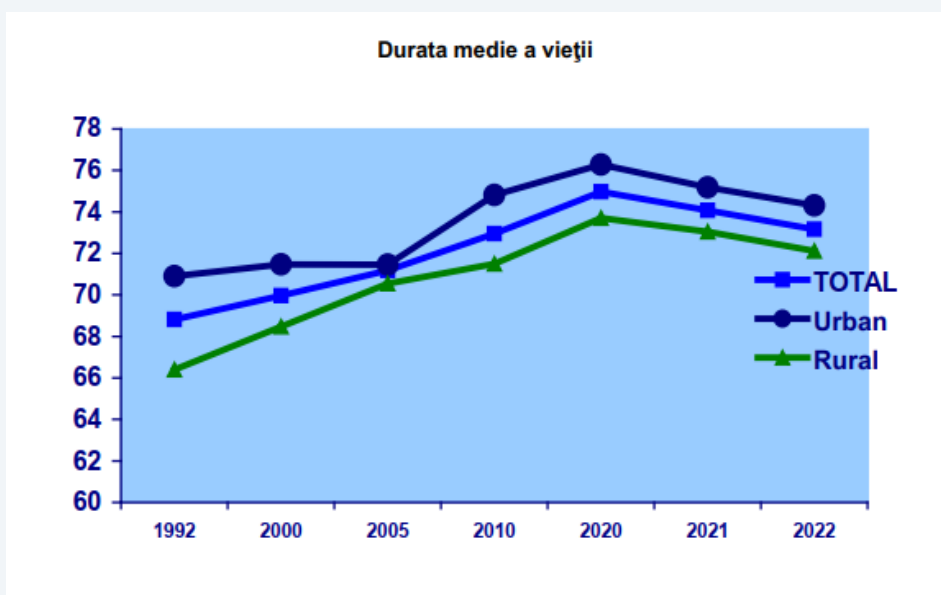
Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani, Anuarul Statistic al județului Botoșani 2023

Durata medie a vieții, pe sexe și medii

- ani -

Pe sexe								
ambele sexe	68.81	69.97	71.18	72.95	74.46	74.97	74.08	73.16
masculin	65.08	66.17	67.35	69.22	70.60	70.90	70.29	69.39
feminin	72.72	74.02	75.25	76.92	78.64	79.53	78.34	77.42
Pe medii								
urban								
ambele sexe	70.90	71.47	71.46	74.82	75.71	76.28	75.19	74.31
masculin	66.90	67.91	67.36	71.10	72.35	72.42	71.2	70.47
feminin	75.10	75.22	75.69	78.41	79.01	80.22	79.43	78.3
rural								
ambele sexe	66.40	68.47	70.55	71.50	73.19	73.70	73.04	72.12
masculin	62.00	64.38	66.84	67.77	69.11	69.63	69.48	68.54
feminin	70.80	73.06	74.71	75.68	78.09	78.77	77.42	76.56

Se observă o creștere în timp a duratei medii de viață, femeile având o durată medie a vieții mai mare cu aprox. 8 ani decât a bărbaților.

Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani, Anuarul Statistic al județului Botoșani 2023

Economie și Forța de muncă:

În județul Botoșani, **populația ocupată** (134.004 persoane) reprezintă 88% din totalul populației active (151.589 persoane). Populația inactivă cuprinde 241.232 persoane din care: elevi și studenți (30,2 %), pensionari (34,7 %), casnice (15%), întreținuți de alte persoane (9,9%), întreținuți de stat sau alte organizații private (0,8%), întreținuți din alte surse (4,4%) și alte

situații (5,1%)¹.

La sfârșitul lunii martie 2024, conform datelor comunicate de Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă, în județul Botoșani au fost înregistrați 4.966 șomeri, din care 3.043 bărbați și 1.923 femei.

1.Nr. șomeri în evidență și plată din județul Botoșani Legea 76/2002

	TOTAL / FEMEI
- beneficiari indemnizație de șomaj 75% -	713 / 395
- beneficiari indemnizație de șomaj 50% -	43 / 30
(absolvenți)	-----
TOTAL	756 / 425

2. Nr. șomeri în evidență pentru locuri de muncă fără a beneficia de drepturi

bănești cf. legi 76/2002	-	4032 /1725

TOTAL (1+2)		4788/2150

3. Nr. total șomeri din mediul urban pe localități :

	TOTAL	FEMEI
MUNICIPIUL BOTOȘANI	463	293
MUNICIPIUL DOROHOI	275	156
ORAȘ BUCECEA	24	9
ORAȘ DARABANI	167	88
ORAȘ FLĂMÂNZI	63	36
ORAȘ SĂVENI	96	51
ORAȘ ȘTEFĂNEȘTI	180	72

4. Nr. șomeri în evidență Legea 76/2002 din municipiul Botoșani:

	TOTAL /	FEMEI
- beneficiari indemnizație de șomaj -	157 /	94
- neindemnizați -	306 /	199

TOTAL	463 /	293

5. Nr. total șomeri din județul Botoșani pe grupe de vârstă:

TOTAL	Sub 25 ani	25 - 29 ani	30 - 39 ani	40 - 49 ani	50 - 55 ani	peste 55 ani
4788	252	210	921	1371	997	1037
2150	128	91	416	632	504	379

6. Nr. total șomeri din județul Botoșani pe nivele de pregătire:

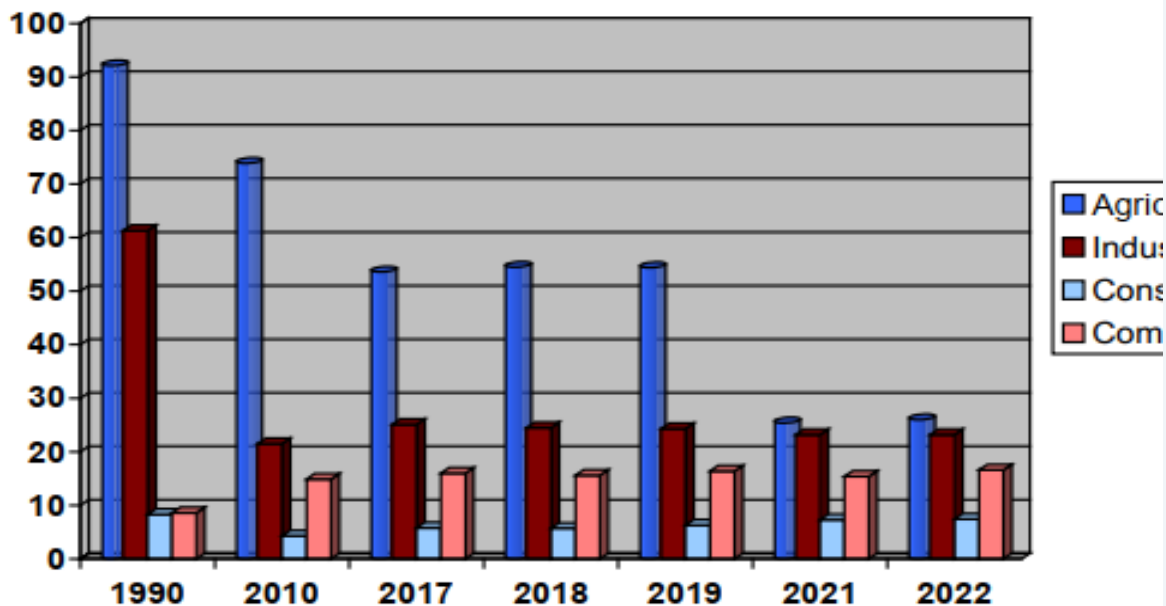
Total	- din care femei	învățământ primar și fără studii, din care:		FĂRĂ STUDII		învățământ gimnazial		învățământ profesional/arte și meserii		învățământ liceal		învățământ postliceal		învățământ universitar	
		Total	- din care femei	Total	- din care femei	Total	- din care femei	Total	- din care femei	Total	- din care femei	Total	- din care femei	Total	- din care femei
4788	2150	1110	445	164	97	2232	1003	724	279	581	318	43	36	98	69

7. Rata șomajului din județul Botoșani în luna martie 2024 – $4788 \cdot 100 / 111600 = 4,29\%$

Această rată este mai pronunțată în mediul rural, unde oportunitățile economice sunt extrem de limitate. Lipsa veniturilor stabile afectează familiile vulnerabile, crescând riscul de separare a copiilor de familie.

Municipiul Botoșani reprezintă principalul pol economic al județului, având un număr semnificativ de salariați comparativ cu localitățile rurale din jur. Conform datelor furnizate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) și Direcția Județeană de Statistică Botoșani, numărul mediu al salariaților din municipiu depășește 20.000 de persoane. Aceasta reprezintă aproape jumătate din totalul forței de muncă angajate la nivel județean. Diversitatea economică din Botoșani, care include sectorul public, industria și serviciile comerciale, susține această forță de muncă semnificativă. Rata șomajului în municipiu se menține între 3-4%, semnificativ mai scăzută decât în mediul rural, datorită oportunităților economice mai numeroase și accesului facil la locuri de muncă.

Populatia ocupata a judetului, pe activitatile economiei nationale- mii persoane

Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani, Anuarul Statistic al județului Botoșani 2023

Numărul mediu al salariaților pe forme de proprietate

- persoane -

	Forma de proprietate	1991	2000	2010	2019	2020	2021	2022
	Total județ	107214	59306	47860	55538	54044	55034	562550
SALARIAȚI	• Integral de stat	-	5140	1638	1844	1878	1664	1582
	• Mixtă	-	6099	1048	621	650	733	693
	• Privată	-	27793	23779	32515	31048	32366	32556
	• Cooperatistă	-	1673	1235	289	299	186	529
	• Obștească	-	35	33	5	7	3	1
	• Obștească	-	520	1621	2760	2709	2565	3048
	• Integral străină	-	18046	18506	17504	17453	17449	18022
	• De interes național și local							

Sursa: Cercetarea statistică privind costul forței de muncă

Notă: Indicatorii cărora le corespund un număr mediu mai mic de 100 persoane, prezintă un grad de fiabilitate mai redus din cauza numărului de cazuri observate.

Numărul mediu al pensionarilor și pensia medie lunară

	1995	2010	2019	2020	2021	2022
	Număr mediu de persoane					
☐ Pensionari de asigurări sociale de stat	48247	77413	78454	78616	77866	76667

☐ Pensionari agricultori	65594	36960	16485	14728	12813	10985	
	Pensia medie lunară - lei -						
☐ Pensionari de asigurări sociale de stat	79227	610	996	1152	1273	1409	
☐ Pensionari agricultori	16879	314	519	597	653	721	

Sursa: Numărul de pensionari și pensia medie lunară, anul 2022, INS
Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani

Industria. În județ sunt reprezentate aproape toate ramurile industriale, realizându-se în mod sistematic o mare varietate de produse: industria ușoară și confecții (31%), industria alimentară (22%), aparataj electric (10%), articole tehnice din cauciuc (8,4%), mobilă (2,4%).

Agricultură - O ramură importantă a economiei județului Botoșani

An după an, crește preocuparea în ceea ce privește asigurarea unor condiții standard pentru agricultură. În anul 2022 sectorul privat cuprindea 291.516 ha. Fânețele se întind pe o suprafață de 14.187 ha și asigură, în bună parte, furajele necesare șeptelului.

De asemenea, județul este bogat în vii (3.373 ha) și livezi (3.634 ha).

Deși în ceea ce privește creșterea animalelor s-a remarcat o descreștere în ultimii ani, totuși județul se înscrie printre cei mai mari crescători de oi din țară (peste 500.000 capete).

Comerț. Comerțul de mărfuri este un sector distinct în economie și este într-o relativă dezvoltare în comparație cu alte sectoare. În acest sector a avut loc o infuzie de capital străin și s-au format 75 de societăți mixte.

Evoluția viitoare a dezvoltării economice va influența și comerțul din județ.

Vânatul și pescuitul. Ca ramuri complementare ale economiei județului, vânatul și pescuitul reprezintă domenii de mare atracție turistică. Vânatul se leagă în mare parte de păduri unde trăiesc multe vietăți de interes cinegetic.

Pescuitul s-a extins mai mult în iazuri, unde se practică o piscicultură sistematică. De altfel pescuitul are tradiții vechi în această parte a țării.

Căi ferate. Județul Botoșani dispune de o rețea de cale ferată în lungime totală de **160 km** cu o densitate de 32,1 km/1000 km², sub media regională de 40,9 și sub cea pe țară, care este peste 46,5 km/1000 km². Regiunea Nord-Est este traversată de două din cele opt magistrale feroviare:

- București – Bacău – Suceava – Siret spre Ucraina;
- București – Iași – Ungheni spre Republica Moldova.

De menționat este faptul că în județul Botoșani nu există cale ferată electrificată, totodată legăturile orare feroviare nu satisfac necesitatea actuală.

O altă mențiune se referă la faptul că la ora actuală, parcul de vagoane CFR are o uzură fizică și morală avansată, toate fiind în circulație de peste 25 de ani.

Sănătate

Asistența medicală este asigurată în cele două **spitale** din municipiul reședință de județ (Spitalul Județean de Urgență „Mavromati”, care include Secția Obstetrică-Ginecologie, Secția de Pediatrie respectiv Secția de Psihiatrie și Spitalul de Recuperare „Sf. Gheorghe”), de Spitalul Municipal Dorohoi și de Spitalul Săveni. În județ se găsește și un Sanatoriu dedicat bolilor neuropsihiatrice, la Podriga. Acestora li se adaugă șase **unități medico-sociale**, deschise la Săveni, Flămânzi, Mihăileni, Suharău, Sulița și Ștefănești.

Spitalele pot avea în componența lor structuri care acordă servicii

ambulatorii de specialitate, servicii de spitalizare de zi, îngrijiri la domiciliu, servicii paraclinice ambulatorii. Furnizarea acestor servicii se negociază și se contractează în mod distinct cu casele de asigurări de sănătate sau cu terți în cadrul asistenței medicale spitalicești sau din fondurile alocate pentru serviciile respective.

Asistența ambulatorie de specialitate se asigură prin serviciile de consultații externe ale spitalelor, prin unități independente cu personalitate juridică și prin cabinetele private ale medicilor specialiști. Există 10 ambulatorii de spital: 9 în mediul urban și unul rural, corespunzătoare celor 10 spitale/secții exterioare existente.

Separarea organizatorică a îngrijirilor primare de cele ambulatorii de specialitate și de asistență spitalicească nu a fost compensată de un sistem valid de coordonare funcțională, centrată pe pacient.

Cabinetele de specialitate în ambulatoriu sunt în număr de 58. Se remarcă discrepanța dintre serviciile oferite în mediul urban și cel rural, în condițiile în care aproximativ 60% din populație locuiește în mediul rural.

Asistența medicală comunitară este o altă „ramură” a sistemului sanitar care cuprinde ansamblul de activități și servicii de sănătate organizate la nivelul comunității pentru soluționarea problemelor medico-sociale ale individului, în vederea menținerii acestuia în propriul mediu de viață și care se acordă în sistem integrat cu serviciile sociale. Asistența medicală comunitară presupune un ansamblu integrat de programe și servicii de sănătate centrate pe nevoile individuale ale omului sănătos și bolnav, acordate în sistem integrat cu serviciile sociale. În județul Botoșani sunt angajați 111 asistenți medicali comunitari și 15 mediatori sanitari (o rată de acoperire de 95%).

Serviciul Județean de Ambulanță este o unitate cu personalitate juridică, înființată la data de 01.06.1995 conform H.G. nr.174/1995. Unitatea este compusă din sediul central (Botoșani) plus 5 substații (Dorohoi, Darabani, Săveni, Trușești, Flămânzi) care acoperă toată raza județului. SJA funcționează în prezent cu un număr de 568 de autosanitare, din care 44 autosanitare au peste 5 ani de la data intrării în funcțiune (79%), distribuite la sediul central și cele 5 substații.

La nivelul județului, funcționează, de asemenea, numeroase **cabinete medicale particulare**, precum și **farmacii**.

Unitățile sanitare și numărul paturilor în unitățile sanitare - total județ

Unități sanitare	-număr-					
	1990	2000	2010	2020	2021	2022
Spitale	7	10	10	4	4	4
Ambulatorii integrate spitalului			10	4	4	4
Dispensare medicale	102	21	2	2	2	2
Sanatorii TBC	1	1	1	-	-	-
Sanatorii balneare ²	-	-	1	1	1	1
Unități medico – sociale	-	-	6	6	6	6
Centre de diagnostic și tratament	-	-	1	3	3	3
Cabinete medicale de medicină generală ³	-	62	6	4	4	4

² Inclusiv sanatoriile de nevroze sau de neuropsihiatrie.

³ În numărul cabinetelor medicale de medicină generală, cabinetelor medicale de familie, cabinetelor stomatologice și cabinetelor medicale de specialitate nu sunt incluse cabinetele din structura altor tipuri de unități sanitare, cum ar fi: policlinici, societăți medicale civile, centru de diagnostic și tratament, etc.

	1990	2000	2010	2020	2021	2022
Cabinete medicale școlare	-	-	23	34	37	39
Cabinete medicale de familie	-	-	173	132	130	122
Societate medicală civilă	-	-	-	31	31	29
Cabinete stomatologice	-	30	112	125	123	124
Cabinete medicale de specialitate	-	-	54	52	52	53
Societate civilă medicală de specialitate	-	-	-	35	34	31
Centre de sănătate mintală	-	-	-	2	2	2
Farmacii și puncte farmaceutice	34	67	135	246	246	245
Depozite farmaceutice	-	1	1	1	1	1
Creșe	10	1	1	1	1	1
Laboratoare medicale	-	7	41	50	56	60
Laboratoare de tehnică dentară	-	12	19	23	23	23
Centre de transfuzie sanguină	-	-	1	1	1	1
Alte tipuri de cabinete medicale	-	-	7	7	5	5
Paturi în spitale						
Paturi în spitale (inclusiv în centre de sănătate)	4472	3614	2318	2191	2191	2191
Paturi în spitale la 1000 de locuitori	9.9	7.8	5.2	5.8	5.9	5.6

Sursa: INS, Anuarul statistic al României, ed.2022, tab.7.12.

Nota: Populația rezidentă a județului Botoșani la 1 iulie 2022: 390405 pers.

Educația

Gradul de cuprindere în învățământ a populației de vârstă școlară reprezintă raportul dintre numărul elevilor dintr-o anumită grupă de vârstă, indiferent de nivelul de educație și totalul populației cu aceeași grupă de vârstă. Începând cu anul școlar 2012/2013, conform legislației în vigoare (Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare), grupele de vârstă pentru populația de vârstă școlară sunt: 3-5 ani, 6-10 ani, 11-14 ani, 15-18 ani, 19-23 ani și peste.

Învățământul, pe niveluri de educație

	1990/ 1991	2000/ 2001	2010/ 2011	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
1	2	3	4	5	6	7
TOTAL						
Nr. unități	767	761	145	132	131	132
Populația școlară^{4:5} :	98963	90263	78953	62772	61954	60662

⁴ Începând cu anul școlar 2014/2015, în populația școlară au fost cuprinși copiii din creșe.

⁵ Începând cu anul universitar 2010/2011, cuprinde pe lângă studenții de licență și cursanții înscriși la master, cursuri post universitare, programe doctorale și post doctorale.

	1990/ 1991	2000/ 2001	2010/ 2011	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	
- copii în creșe	60	98	136	
- copii în grădinițe	16185	14727	15537	10408	10340	10353	
- elevi înscriși -total	82778	75161	63118	52304	51486	50070	
- studenți	-	375	298	-	30	103	
Personalul didactic	5489	5833	4744	4723	4594	4578	
Învățământ preșcolar							
Nr. grădinițe de copii	345	357	24	10	9	10	
Copii înscriși	16185	14727	15537	10408	10340	10353	
Personal didactic	788	762	780	657	655	661	
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)							
Nr. școli	383	373	85	85	85	86	
Elevi înscriși	59040	56854	43546	34588	34889	34084	
Personal didactic	3751	3890	2950	2722	2588	2640	
Învățământ liceal							
Nr. licee	25	27	34	29	29	29	
Elevi înscriși	18971	12180	17535	13264	12471	12347	
Personal didactic	867	1144	1245	1228	1226	1162	
Învățământ de arte și meserii							
Nr. școli	10	1	-	5	5	5	
Elevi înscriși	4535	4873	1375	3405	3155	2698	
Personal didactic	83	27	4	85	89	68	
Învățământ postliceal și de maiștri							
Nr. școli	4	2	2	3	3	3	
Elevi înscriși	232	1254	662	1047	971	914	
Personal didactic	-	10	31	22	28	39	
Învățământ superior							
Nr. facultăți	-	1	1	-	-	-	:
Studenți	-	375	298	-	30	103	:

- Conform datelor oferite de Institutul Național de Statistică, pot fi concluzionate următoarele aspecte:
- tendință generală de reducere a populației școlare, în anul ȘCOLAR 2022 – 2023 înregistrându-se un număr de 60.662 de elevi, cu aproximativ 9,1% mai puțin față de anul școlar 2010 - 2011;
 - procent redus al copiilor înscriși în creșe, în anul 2022 fiind înscriși numai 136 copii;
 - învățământul primar și gimnazial grupează ponderea cea mai numeroasă, reprezentând aproximativ 55% din totalul populației școlare;
 - reducere a populației școlare de la nivel primar și gimnazial, în anul 2022 fiind înscriși 41.817 de elevi, cu 14,4% mai puțin față de anul 2015;
 - creștere în rândul populației școlare înscrisă în învățământul profesional, ajungându-se în anul 2022 la un număr de 933 de elevi înscriși, cu 24,4% mai mult față de anul 2015.

Absolvenții, pe niveluri de educație

	1990/ 1991	2000/ 2001	2010/ 2011	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Învățământ – total	12301	12157	10597	8913	7604	8503
Învățământul gimnazial (inclusiv special), promovați clasa VIII	7018	7047	5898	4510	3444	4003
Învățământul liceal	3514	2786	3553	3286	3111	3235
Învățământul profesional	1769	1725	881	764	704	933
Învățământul postliceal și de maiștri	-	599	178	353	338	332
Învățământul superior	-	-	87	-	-	-

Sub aspectul unităților de învățământ:

	Anul 2010	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Licee - învățământ secundar ciclul 2	34	32	31	29
Licee si colegii teoretice	11	11	11	10
Licee profil tehnic	:	6	6	6
Licee profil resurse	:	4	4	6
Licee tehnice - total, din care:	11	:	:	:
- Licee tehnice	9	:	:	:
- Licee tehnice - resurse naturale si protecția mediului	2	:	:	:
Licee agricole	3	:	:	:
Licee economice	4	:	:	:
Licee profil servicii	:	3	3	2
Licee profil artistic	:	1	1	1
Licee de arte plastice	1	:	:	:
Licee cu program de educație fizica si sport	1	1	1	1
Seminarii teologice	2	2	2	2
Licee speciale tehnice - total, din care:	1	:	2	2
- Licee speciale tehnice	1	:	:	:
- Licee speciale resurse naturale si protecția mediului	:	:	:	:

Sursa: INS, Anuarul statistic al României, ed.2023

Politicile privind creșterea calității în educație au reprezentat o constantă în ultimul deceniu, programele promovate la nivel național sau județean incluzând, printre altele, dezvoltarea unui nou curriculum, promovarea unor măsuri de asigurare internă a calității în toate școlile din învățământul preuniversitar, investiții în infrastructura școlară/educațională sau implementarea unor programe de formare continuă. Din păcate, aceste intervenții au fost insuficient corelate, sprijinindu-se în mică măsură reciproc. Mai mult, intervențiile în aria calității au încă o legătură slabă cu cele care susțin participarea la educație, ceea ce poate genera serioase provocări privind echitatea. Indiferent cât de eficiente sunt măsurile de creștere a calității, cât timp de acestea nu beneficiază toți copiii care ar trebui să fie la școală, ele ajung să aibă un impact limitat.

Gradul de dezvoltare al infrastructurii unităților de învățământ cuprinde următoarele particularități la nivelul anului 2022:

- 33 de unități școlare care dețin săli de sport;
- 444 de unități școlare care dețin grup sanitar interior;
- 34 de unități școlare care dețin grup sanitar exterior;
- 117 unități școlare care dețin bibliotecă;
- 71 de unități școlare care dețin laboratoare de informatică.

Sursa: ISJ Botoșani

3. COMPONENTA - PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI

” Împreună pentru construirea unui viitor incluziv și prietenos pentru copiii din România”⁶

3.1. Misiunea

Asigurarea unui cadru efectiv de acțiune la nivel județean pentru promovarea investiției în dezvoltarea și bunăstarea copilului printr-o abordare sinergică dintre toate domeniile relevante (educație, sănătate, ocupare, locuire, asistență socială), bazată pe respectarea drepturilor copiilor atât de către instituțiile și autoritățile statului, cât și de către societatea civilă și cu asigurarea participării acestora.

3.2. Viziunea

Să asigure, cu implicarea copiilor, realizarea efectivă a drepturilor tuturor copiilor, inclusiv a celor mai vulnerabili, în toate domeniile vieții, prin asigurarea deplină a accesului la servicii publice de calitate.

3.3. Grupul țintă:

- Copiii aflați în risc de separare de părinți;
- Copiii separați de părinți;
- Copiii fără acte de identitate;
- Copiii părăsiți în unități sanitare;
- Tinerii beneficiari ai unei măsuri de protecție și care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului;
- Copiii abuzați, neglijați, traficați sau supuși exploatării și oricăror forme de violență;
- Copiii migranți/remigranți;
- Copiii cu părinți migranți;
- Copiii consumatori de droguri sau alte substanțe psihotrope;

⁶ Garanția Europeană pentru Copii este o recomandare a Consiliului Uniunii Europene, adoptată în 2021, pentru a se asigura că toate statele membre întreprind acțiunile necesare pentru a „garanta” tuturor copiilor din Uniunea Europeană (UE), în special celor mai vulnerabili, acces la servicii de calitate și gratuite sau la prețuri accesibile, pentru a contracara sărăcia și excluderea socială a acestora.

- Copiii delincvenți (copiii care au efectuat fapte penale dar nu răspund penal);
- Copiii cu dizabilități, HIV/SIDA și boli cronice grave;
- Copiii străzii/copiii fără adăpost;
- Copiii cu tulburări de comportament/cu comportamente adictive și comportamente de risc;
- Copiii aparținând minorităților etnice;
- Mame minore;
- Familiile aflate în dificultate;
- Comunitatea;
- Specialiștii care lucrează în serviciile specializate pentru copii;

3.4. Principii:

- ❖ Promovarea centrării societății pe dezvoltarea și bunăstarea copilului;
- ❖ Promovarea și respectarea interesului superior al copilului;
- ❖ Universalitatea, nediscriminarea și egalitatea de șanse;
- ❖ Primordialitatea responsabilităților părinților în creșterea și îngrijirea copiilor;
- ❖ Promovarea parteneriatului interinstituțional și cu societatea civilă;
- ❖ Participarea și consultarea copiilor în adoptarea deciziilor care-i privesc;
- ❖ Asigurarea stabilității, continuității și complementarității îngrijirii personalizate acordate fiecărui copil;
- ❖ Echitatea și transparența alocărilor financiare acordate fiecărui copil;
- ❖ Monitorizarea, evaluarea și, după caz, revizuirea măsurilor destinate protecției și promovării drepturilor copilului. Managementul bazat pe rezultate implică o abordare care depășește simpla raportare a activităților și care conduce la o cultură de monitorizare a ceea ce se schimbă în termeni de capacități și performanță, și, în cele din urmă, a impactului asupra bunăstării copiilor.

3.5. Premise:

Strategia este convergentă cu direcțiile generale ale Recomandării de instituire a unei ***Garanții europene pentru copii***, adoptată în iunie 2021, al cărei obiectiv este acela de a preveni și de a combate excluziunea socială prin garantarea accesului copiilor aflați în dificultate la serviciile esențiale.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani își propune să acționeze împreună cu unitățile administrativ teritoriale, cu celelalte instituții județene și organizațiile neguvernamentale în domeniu, furnizori de servicii sociale, deopotrivă - pentru a crea și dezvolta servicii care să se adreseze eficient copiilor și familiilor acestora, asigurându-se că fiecare copil are șansa de a trăi într-o familie și poate accesa serviciile comunitare de care are nevoie pentru dezvoltarea sa. Dovezile științifice atestă faptul că îngrijirea instituțională duce în mod inevitabil la rezultate mai slabe în ceea ce privește calitatea vieții, comparativ cu serviciile de calitate din cadrul comunității, echivalând adesea cu o viață întreagă de excludere din societate și de segregare.

Studiile științifice asupra dezvoltării timpurii a copiilor demonstrează faptul că, atunci când este vorba despre copii de vârste foarte mici, până și o perioadă de timp relativ scurtă petrecută în afara

mediului familial poate afecta negativ dezvoltarea cerebrală și poate avea consecințe asupra echilibrului emoțional și asupra comportamentului care durează întreaga viață.

Recenta criză COVID-19 a stopat creșterea lentă dar constantă a economiei României din ultimii ani, a condus la adâncirea multor probleme care afectează copiii, favorizând în același timp proliferarea unor probleme noi. Problemele de inechitate în accesul la sistemul educațional și de sănătate s-au adâncit. Accesul la programele nutriționale pentru copiii din familii cu venituri mici a fost sporadic. Decalajele dintre mediul urban și localitățile dezvoltate, cu acces mai ridicat la forme de comunicare, acces la servicii și locuri de muncă online și mediul rural și localitățile mai puțin dezvoltate s-au accentuat. Numeroase documente de cercetare și politici semnalează un risc ridicat de violență domestică, inclusiv cu victime din rândul copiilor. Acoperirea serviciilor de suport destinate copiilor la nivel comunitar a cunoscut un recul important, comparativ cu nivelul anterior, considerat oricum insuficient. Mulți copii au fost supuși pentru prima dată la forme de abuz online, iar accesul unei părți importante a acestora la sistemul educațional a fost întrerupt, ceea ce a condus la acumularea unui deficit de învățare greu de recuperat în următoarea perioadă.

- ❖ Dezvoltarea de servicii pentru asigurarea protecției drepturilor tuturor copiilor și a bunăstării acestora;
- ❖ Dezvoltarea de servicii alternative de protecție care se adresează copilului în situație de risc social și familiei acestuia; diversificarea și creșterea calității serviciilor de prevenire și a celor de protecție a copilului separat de părinți;

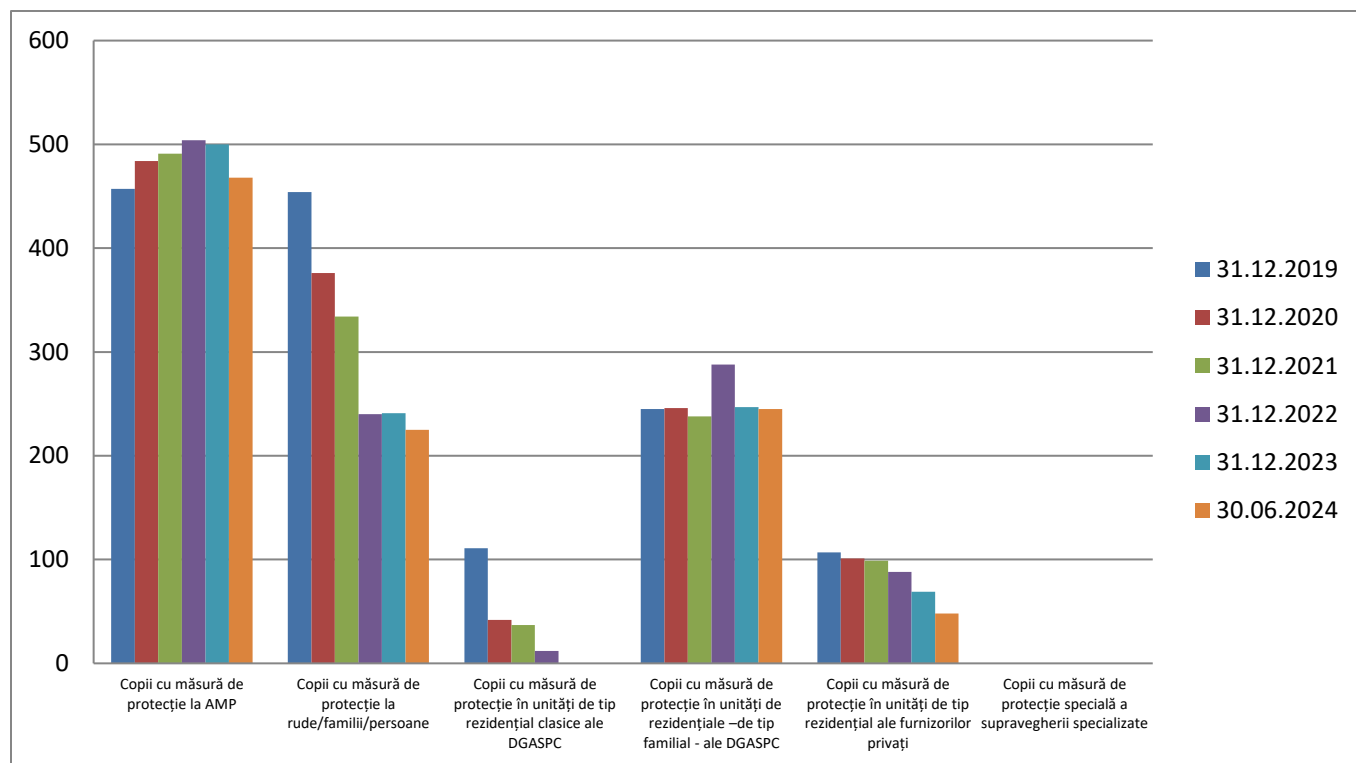
Asigurarea tranziției de la îngrijirea instituțională a copilului la cea bazată pe familie și comunitate, în beneficiul copiilor care trăiesc în prezent în instituții sau familii substituit, dar și pentru cei care trăiesc în cadrul comunităților, fiind lipsiți adeseori de sprijinul adecvat;

- ❖ Dezvoltarea de programe pentru integrarea socio-profesională și vocațională în acord cu potențialul individual al copiilor/tinerilor aflați în sistem și îmbunătățirea permanentă a condițiilor și mediului de viață al copiilor care trăiesc în case de tip familial/apartamente sociale;
- ❖ Asigurarea calității serviciilor din sistemul județean de protecție a copilului, în concordanță cu standardele de cost și de calitate aprobate pe plan național;
- ❖ Sprijinirea autorităților publice locale în vederea dezvoltării de către acestea a unor servicii primare, în funcție de nevoile locale identificate: centre de zi, after school, programe de prevenire a abandonului și reintegrarea familială, servicii de consiliere și suport, echipe mobile și de asemenea, acordarea de asistență tehnică pentru crearea și dezvoltarea în mod individual sau în grup de comunități a unor servicii comunitare integrate – în care copiii și părinții vor putea beneficia atât de servicii sociale, cât și medicale, educaționale, de ocupare;
- ❖ Promovarea abordării participative, pluridisciplinare și multisectoriale a problematicii copilului, facilitând respectarea interesului superior al copilului în toate domeniile;
- ❖ Susținerea integrării tinerilor care părăsesc sistemul de protecție și acompanierea, consilierea acestora pentru a cunoaște și accesa oportunitățile în acest domeniu;
- ❖ Coordonarea activităților de asistență socială și protecție a familiei și a drepturilor copilului la nivelul județului;
- ❖ Acordarea suportului necesar pentru dezvoltarea și funcționarea Consiliilor comunitare consultative și construirii unei diagnoze sociale comunitare bazată pe nevoi.

3.6. Principalii indicatori privind protecția și promovarea drepturilor copilului – trimestrul 2 din anul 2024 (30.06.2024)

Evoluția principalilor indicatori în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului în perioada 2019 – 30.06.2024:

Data	Copii cu măsură de protecție la AMP	Copii cu măsură de protecție la rude /familii/ persoane	Copii cu măsură de protecție în unități de tip rezidențial clasice ale DGASPC	Copii cu măsură de protecție în unități rezidențiale - de tip familial - ale DGASPC	Copii cu măsură de protecție în unități de tip rezidențial ale furnizorilor privați	Copii cu măsură de protecție specială a supravegherii specializate	TOTAL
31.12.2019	457	454	111	245	107	0	1374
31.12.2020	484	376	42	246	101	0	1249
31.12.2021	491	334	37	238	99	0	1199
31.12.2022	504	240	12	288	88	0	1132
31.12.2023	500	241	0	247	69	0	1057
30.06.2024	468	225	0	245	48	0	986

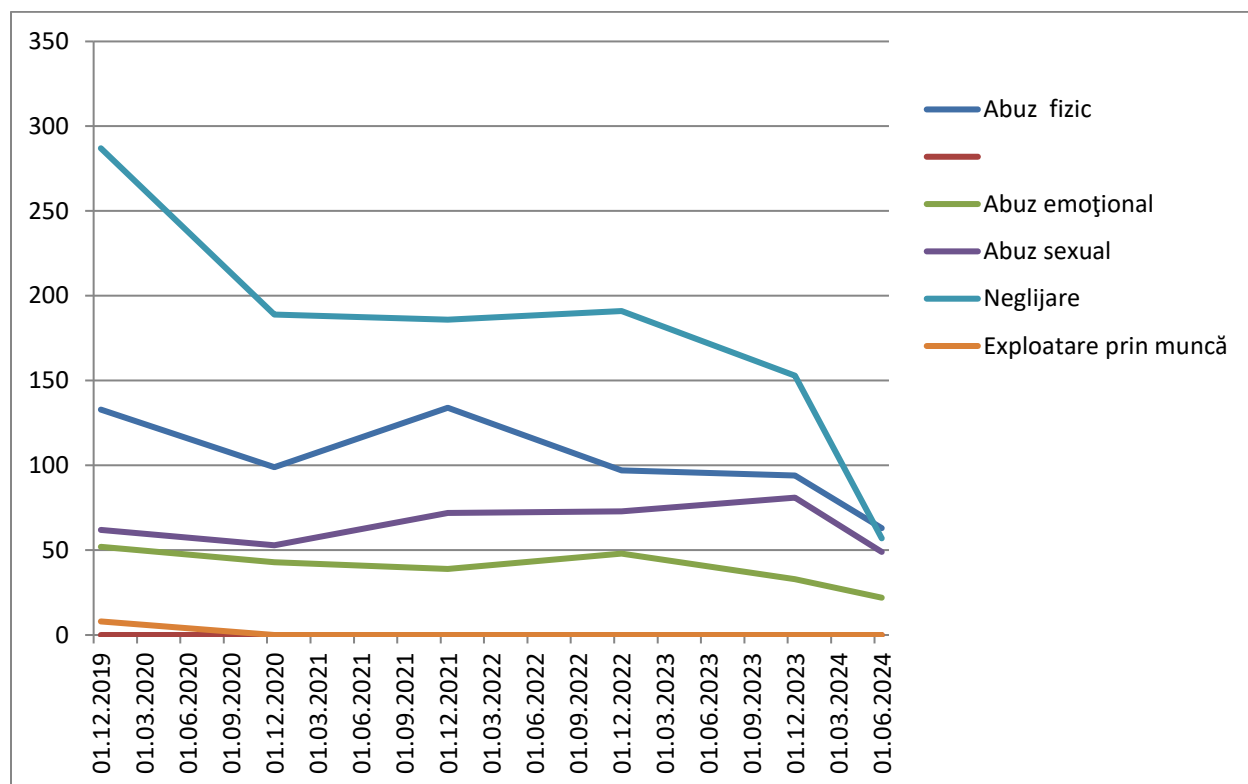

Numărul asistențelor maternale atestați în perioada 2019 – 30.06.2024:

Data	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	30.06.2024
Număr asistenți maternali	244	264	284	289	299	289

Situația numărului de copii pentru care s-a confirmat abuzul – urmare sesizărilor primite de către DGASPC Botoșani:

Tipuri de abuz/număr total de cazuri/an	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	30.06.2024
Abuz fizic	133	99	134	97	94	63
Abuz emoțional	52	43	39	48	33	22
Abuz sexual	62	53	72	73	81	49
Neglijare	287	189	186	191	153	57
Exploatare prin muncă	8					
TOTAL	542	384	431	409	361	191

În perioada 2019 – 30.06.2024, DGASPC Botoșani are în evidență următoarea situație privind încredințarea în vederea adopției:

Data	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	30.06.2024
Nr de copii încredințați în vederea adopției	32	34	40	19	38	12

3.6.1 SERVICII SOCIALE PENTRU COPII – aflate în structura furnizorilor publici de servicii sociale din județul Botoșani

Nr. crt	Cod serviciu social, conform Nomenclatorul ui serviciilor sociale	Furnizorul / Denumirea serviciului social	Capacitate	Grad de ocupare 30.06.2024
1.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Casa de tip familial "Lizuca" Botoșani (licențiat)	8	8
2.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Casa de tip familial "Hansel" Trușești (în curs de licențiere) Serviciu înființat în data de 14.12.2023	12	11
3.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Casa de tip familial "Gretel" Trușești (în curs de licențiere) Serviciu înființat în data de 14.12.2023	12	12
4.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Casa de tip familial "Dumbrava Minunata" Pomârla (licențiat)	12	12
5.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Casa de tip familial "Cuore" Pomârla (licențiat)	12	12
6.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Casa de tip familial "Fluturile Speranței" Pomârla (licențiat)	12	11
7.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Casa de tip familial "Primăvara Speranței" Pomârla (licențiat)	6	6
8.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Casa de tip familial "Julia și Lorena" Pomârla (licențiat)	6	5
9.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Cireșarii" Botoșani- ap. 1 (licențiat)	6	6
10.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Cireșarii" Botoșani- ap. 2 (licențiat)	6	5
11.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Cireșarii" Botoșani- ap. 3 (licențiat)	6	6
12.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complex de case de tip familial "Sf. Mina" Botoșani – casa 1 (licențiat)	12	11
13.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complex de case de tip familial "Sf. Mina" Botoșani – casa 2 (licențiat)	12	12
14.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complex de case de tip familial "Sf. Mina" Botoșani – casa 3 (licențiat)	12	0 beneficiari
15.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complex de case de tip familial "Sf. Mina" Botoșani – casa B (licențiat)	12	11
16.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complex de case de tip familial "Sf. Mina" Botoșani – casa C (licențiat)	12	12
17.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Amicii"	6	2

		Dorohoi- ap. 1 (<i>licențiat</i>)		
18.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Amicii" Dorohoi- ap.2 (<i>licențiat</i>)	6	4
19.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Amicii" Dorohoi- ap. 4 (<i>în curs de aplicare pentru licență</i>)	6	0
20.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Amicii" Dorohoi- ap. 5 (<i>licențiat</i>)	6	5
21.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Amicii" Dorohoi- ap.6 (<i>licențiat</i>)	6	5
22.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Amicii" Dorohoi- ap. 7 (<i>licențiat</i>)	6	6
23.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Amicii" Dorohoi- ap. 8 (<i>licențiat</i>)	6	6
24.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Amicii" Dorohoi- ap.9 (<i>licențiat</i>)	6	0
25.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Amicii" Dorohoi- ap.10 (<i>licențiat</i>)	6	5
26.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Amicii" Dorohoi- ap. 11 (<i>licențiat</i>)	6	6
27.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Amicii" Dorohoi- ap. 12 (<i>licențiat</i>)	6	5
28.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Amicii" Dorohoi- ap. 13 (<i>licențiat</i>)	6	3
29.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Amicii" Dorohoi- ap. 14 (<i>licențiat</i>)	6	5
30.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Casa mea" Dorohoi- ap. 1 (<i>licențiat</i>)	6	0
31.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Casa mea" Dorohoi- ap. 2 (<i>licențiat</i>)	6	5
32.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Casa mea" Dorohoi - ap. 3 (<i>în curs de aplicare pentru licență</i>)	6	0
33.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Casa mea" Dorohoi- ap. 4 (<i>licențiat</i>)	6	6
34.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Casa mea" Dorohoi- ap. 5 (<i>licențiat</i>)	6	4
35.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Casa mea" Dorohoi- ap. 6 (<i>licențiat</i>)	6	5
36.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Casa mea" Dorohoi- ap. 7 (<i>licențiat</i>)	6	5
37.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Casa mea" Dorohoi- ap. 8 (<i>licențiat</i>)	6	5
38.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Casa mea" Dorohoi- ap. 9 (<i>licențiat</i>)	6	4
39.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Casa mea" Dorohoi - ap. 10 (<i>licențiat</i>)	6	3
40.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Casa mea"	6	6

		Dorohoi- ap. 11 (licențiat)		
41.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Casa mea" Dorohoi- ap. 12 (licențiat)	6	5
42.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Casa mea" Dorohoi- ap. 13 (licențiat)	6	0
43.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Complexul de apartamente "Casa mea" Dorohoi- ap. 14(licențiat)	6	5
44.	8790CR-C-II	DGASPC Botoșani - Centrul de primire a copilului în regim de urgență Botoșani (licențiat)	12	18
45.	8891 CZ-C-I	DGASPC Botoșani - Serviciul social Telefonul Copilului	-	-
46.	8790CR-C-I	DGASPC Botoșani - Casa de tip familial pentru tranzit (licențiat)	8	4
47.	8790CR-MC-I	DGASPC Botoșani - Centrul Maternal Botoșani (licențiat)	12 cupluri mamă copil	12
48.	8891CZ-C III	DGASPC Botoșani - Centrul de zi pentru copii cu nevoi speciale "Șansa mea" Botoșani (licențiat)	32	30
49.	8891CZ-C III	DGASPC Botoșani - Centrul de recuperare SERA Botoșani (licențiat)	15 copii/zi 30 copii/săpt	37
50.	8891CZ-C III	DGASPC Botoșani - Centrul de asistență specializată pentru copilul cu TSA Botoșani (licențiat)	20 copii/zi 45 copii/Săpt	81 copii /săptămână (în două schimburi)
51.	8891CZ-C VI	DGASPC Botoșani - Centrul de zi pentru deprinderi de viață independentă "Sf Nicolae" Trușești (în curs de licențiere) Serviciu înființat în data de 14.12.2023	30	30
52.	8790SF-C	DGASPC Botoșani - Asistenți Maternali Profesioniști (licențiat)	598	468 beneficiari și 289 asistenți materneli profesioniști angajați (la 30.06.2024; dintre aceștia, 7 cu activitatea suspendată și 5 sunt în concediu medical)
53.	8891 CZ-C-II	Primăria Comunei Ibănești - Serviciul de Asistență Socială – Centrul de zi pentru copii Ibănești (licențiat)	20	18
54.	8891 CZ-C-II	Primăria Comunei Ibănești - Serviciul de Asistență Socială – Centrul de zi pentru copii Dumbrăvița (licențiat)	20	21

55.	8891 CZ-C-II	Primăria Comunei Suharău - Compartiment Asistență Socială – Centrul de zi pentru copii ”Flori de tei” (<i>licențiat</i>)	15	15
56.	8891 CZ-C-II	Primăria Comunei Todireni - Compartiment Asistență Socială – Centrul de zi pentru copii Todireni (<i>licențiat</i>)	15	84 copii/4 serii
57.	8891 CZ-C-II	Primăria Comunei Șendriceni – Compartimentul de Asistență Socială – Centrul de zi pentru copii ”Zori de zi” (<i>licențiat</i>)	15	15
58.	8891 CZ-C-II	Primăria Comunei Tudora - Serviciul de Asistență Socială – Centrul de zi pentru copii Voinicelul (<i>licențiat</i>)	15	15
59.	8891 CZ-C-II	Primăria Comunei Vârfu Câmpului - Serviciul Public de Asistență Socială - Centru de zi pentru copii aflați în situație de risc de separare de părinți (<i>licențiat</i>)	16	15
60.	8891 CZ-C-II	Primăria Comunei Vorona - Compartiment de asistență socială – Centrul de zi ”Speranța” (<i>licențiat</i>)	20	20
61.	8891 CZ-C-II	Primăria Orașului Bucecea - Compartiment Asistență Socială - Centrul de zi pentru copii "Sfântul Ioan" Bucecea (<i>licențiat</i>)	15	15
62.	8891 CZ-C-II	Primăria Orașului Flămânzi – Serviciul de asistență socială - Centrul de îngrijire de zi pentru copiii aflați în situații de risc (<i>licențiat</i>)	15	15
63.	8891 CZ-C-II	DAS Botoșani - Centrul de îngrijire de zi pentru copiii aflați în situații de risc (<i>licențiat</i>)	36	31
64.	8891 CZ-C-II	DAS Dorohoi Centrul de zi pentru Copii "Jurjac" (<i>licențiat</i>)	15	15

Sursa: <https://mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/familie/politici-familiale-incluziune-si-asistenta-sociala/acreditare-furnizori-si-servicii-sociale/4848-2017-04-18-acreditare-3>

➤ SISTEMUL DE ASISTENȚĂ MATERNALĂ

În județul Botoșani sunt 289 asistenți maternali profesioniști (AMP) care îngrijesc în total 468 copii.

Copiii din asistență maternală din județul Botoșani sunt distribuiți aproximativ egal pe sexe (219 băieți și 239 fete) și cei mai mulți au vârsta cuprinsă între 10 și 13 ani (30,13%). Doar 7,48 % dintre copiii din asistență maternală fac parte din categoria de vârstă 0-3 ani.

În ceea ce privește starea de sănătate, 23,08% dintre ei au dizabilitate și 14% au CES. Aproximativ o treime dintre ei (32%) trăiesc împreună cu un frate sau doi frați la același asistent maternal.

JUD. BT. Tabel 1: Caracteristicile copiilor aflați în asistență maternală

	Număr
Total	468
Sex	

masculin	219
feminin	239
Vârsta	
< 1 an	7
1-2 ani	28
3-6 ani	66
7-9 ani	77
10-13 ani	141
14-17 ani	129
18+ ani	16
Copii cu dizabilități	108
Copii cu CES	67
Copii cu frați la același AMP	152

Sursa: Raportul de activitate al DGASPC Botoșani

Asistenții maternali profesioniști:

Rețeaua actuală de asistenți maternali din județul Botoșani este formată din 259 femei și 30 bărbați (dintre acești asistenți maternali, 22 sunt cupluri). Cei mai mulți dintre ei au vârsta mai mare de 47 ani (71,63%) și au absolvit școala profesională sau prima treaptă de liceu (59,62%) .

	Număr asistenți maternali, din care:	Număr total copii plasați la asistenții maternali, din care:	Număr copii - pe grupe de vârstă (ani impliniti)						
			<1	1 - 2	3 - 6	7 - 9	10 - 13	14 - 17	≥18
Total asistenți maternali, din care:	289	464	7	28	66	77	141	129	16
Număr asistenți maternali cu vârsta peste 47 de ani	207	312	3	18	34	59	96	87	15
Număr asistenți maternali cu vârsta sub 47 de ani	82	152	4	10	32	18	45	42	1

Număr asistenți maternali, din care:	Număr total copii plasați la asistenții maternali, din care:	Număr copii - pe grupe de vârstă (ani impliniti)							
		<1	1 - 2	3 - 6	7 - 9	10 - 13	14 - 17	≥18	

	289	464	<1	1 - 2	3 - 6	7 - 9	10 - 13	14 - 17	≥18
Total asistenți maternali, din care:	289	464	7	28	66	77	141	129	16
Număr asistenți maternali cu studii medii	117	184	4	9	23	25	55	62	6
Număr asistenți maternali cu 10 clase	172	280	3	19	43	52	86	67	10

Un procent de 31% sunt din mediul rural, iar 69 % sunt din mediul urban.

De-a lungul timpului, majoritatea asistenților maternali profesioniști din județul Botoșani nu a îngrijit grupuri de frați, însă aproximativ 60% dintre ei au avut în îngrijire cel puțin un copil cu dizabilitate, CES sau alte nevoi speciale.

În prezent, cei mai mulți dintre asistenții maternali profesioniști (60%) au în îngrijire câte 2 sau 3 copii, iar sub 1% nu au copii în îngrijire. Activitatea asistenților maternali profesioniști este monitorizată de 10 manageri de caz.

➤ **SISTEMUL DE PLASAMENTE FAMILIALE**

În județul Botoșani sunt în total 225 plasamente familiale și 46 tutele, din care:

- 186 plasamente la rude până la gradul IV (82,7 %);
- 39 plasamente la alte familii/persoane (17,3 %) – rude, altele decât cele până la gradul IV inclusiv, afini, cunoștințe sau prieteni ai familiei ori ai familiei extinse a copilului, față de care acesta a dezvoltat relații de atașament sau alături de care s-a bucurat de viața de familie.

➤ *Plasamentele familiale la rude până la gradul IV*

În județul Botoșani, în cadrul celor 136 de plasamente la rude până la gradul IV sunt îngrijiți în total 186 de copii.

Copiii din aceste plasamente sunt distribuiți egal atât pe sexe cât și pe cele trei categorii de vârstă: 0-9, 10-14 și 15-17 ani (aproximativ 30% în fiecare categorie). Majoritatea copiilor sunt plasați la rude de gradul II (bunici sau frați) și au intrat în plasament familial în perioada 2015-2000. Un procent de 41% dintre copii locuiesc împreună cu frații lor în același plasament familial.

➤ *Plasamentele familiale la alte familii/persoane*

În cadrul celor 39 de plasamente la alte familii/persoane (rude, altele decât cele până la gradul IV inclusiv, afini, cunoștințe sau prieteni ai familiei ori ai familiei extinse a copilului față de care acesta a dezvoltat relații de atașament sau alături de care s-a bucurat de viața de familie) sunt îngrijiți în total 39 de copii.

La fel ca în cazul plasamentelor la rude, copiii din plasamente la alte familii/persoane sunt distribuiți egal pe sexe. Însă, spre deosebire de copiii din plasamentele la rude, unde cei mai mulți erau sub 10 ani, cei din plasamentele la alte familii/persoane, sunt preponderent copii cu vârsta cuprinsă între 14 și 17 ani. Aproape toți copiii sunt plasați la persoane neînrudite (95%) și doar 5% dintre ei sunt îngrijiți de rude, altele decât cele până la gradul IV. Mai mult de jumătate dintre ei au intrat în plasament familial după anul 2015.

În comparație cu plasamentele la rude, un procent mai mic (doar 8%) dintre copiii din plasamentele la alte familii/persoane locuiesc împreună cu frații. În ceea ce privește probleme de sănătate, un procent mai mare de copii din plasamentele la alte familii/persoane au dizabilități (23% comparativ cu 12,4 % din copiii aflați în plasamente la rude până la gradul IV).

➤ **COPII CU PĂRINȚI PLECAȚI LA MUNCĂ ÎN STRĂINĂTATE⁷:**

Număr de familii în care părinții sunt plecați la muncă în străinătate la sfârșitul perioadei raportate	Număr de copii la sfârșitul perioadei raportate	Număr de copii aflați în îngrijirea rudelor până la gradul IV, fără măsură de protecție	Număr de copii cu măsură de protecție la sfârșitul perioadei raportate				Alte situații (precizați)	
			la AMP	în centre de plasament publice sau private	la rude până la gradul IV	la alte persoane/familii		
- cu ambii părinți plecați la muncă în străinătate	390	536	519	7	5	4	1	0
- cu un singur părinte plecat la muncă în străinătate	2333	3198	3125	17	31	21	4	0
- cu părinte unic susținător al familiei monoparentale plecat la muncă în străinătate	242	300	277	1	9	10	3	0
Total	2965	4034	3921	25	45	35	8	0

* datele au fost solicitate de către DGASPC de la nivelul comunităților locale

Număr de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate	Distribuția pe sexe	
	M	F
4034	2038	1996

Distribuția copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate pe grupe de vârstă					
<1 ani	1-2 ani	3-6 ani	7-9 ani	10-13 ani	14-17 ani
10	100	687	853	1167	1217

➤ **COPII CU DIZABILITĂȚI:**

Număr total de copii cu dizabilități la sfârșitul perioadei raportate	Număr copii cu dizabilități cu plan de recuperare întocmit	Număr de copii cu dizabilități pentru care s-a emis pentru prima dată certificat de încadrare în grad de handicap sau de orientare școlară	Număr de copii cu dizabilități care frecventează o formă de învățământ					Alte situații (precizați)
			Învățământ de masă	Învățământ special	Învățământ special integrat			
					individual	grupă	clasa compactă	

⁷ Fișa de monitorizare trimestrul II din 2024

-numai cu certificat de orientare școlară (dificultăți de învățare și adaptare socio-școlară)	317	317	78	249	68	-	-	-	-
- cu încadrare în grad de handicap ușor	226	226	6	143	-	-	-	-	-
- cu încadrare în grad de handicap mediu	1166	1166	88	609	41	-	-	-	-
- cu încadrare în grad de handicap accentuat	705	705	39	524	12	-	-	-	-
- cu încadrare în grad de handicap grav	1136	1136	21	630	190	-	-	-	-

➤ **PREVENIREA ABANDONULUI, ABUZULUI (DE TOATE TIPURILE) ȘI A NEGLIJĂRII COPILULUI, SUB ORICE FORMĂ, PRECUM ȘI A FENOMENELOR CARE POT DETERMINA INTRAREA COPILULUI ÎN DIFICULTATE**

La finalul trimestrului 2/2024, Serviciul de Intervenție Specializată pentru Copil și Familie Comunitar Specializat din cadrul DGASPC Botoșani a desfășurat activități specifice în intervenția cazurilor copiilor/famiiliilor aflate în situație de risc social, în situații de abuz - având înregistrate un număr de 749 sesizări (778 copii beneficiari).

3.6.2 SERVICII SOCIALE PENTRU COPII – aflate în structura furnizorilor privați de servicii sociale din județul Botoșani

Nr. crt.	Cod serviciu social, conform Nomenclatorului serviciilor sociale	Furnizorul / Denumirea serviciului social	Capacitate	Grad de ocupare 30.06.2024
1.	8790 CR-C-I	Asociația Hope for the Children International Dorohoi - Servicii sociale cu cazare Modul III (licențiat)	8	-
2.	8790 CR-C-I	Asociația Hope for the Children International Dorohoi- Servicii sociale cu cazare Modul III (licențiat)	9	-
3.	8790CR-C-I	Asociația Hope for the Children International Dorohoi- Servicii sociale cu cazare Modul III (licențiat)	9	-
4.	8790 CR-C-I	Fundația Hand o Help Botoșani – Centrul de plasament ”Hand of Help) (licențiat – Serviciu social in curs de închidere)	76	43
5.	8790 CR-C-I	Fundația Casa Ioana – Minicentru Casa Ioana (licențiat) – activitate suspendată	12	-
6.		Fundația "Tom Payne`s Ministry - Bridge of Cristian Relief England" Botoșani – Centrul de tip familial	8	5

	8790 CR-C-I	”Ruxandra” (licențiat)		
7.	8891CZ-C-III	Asociația Pentru Copii Il Girotondo Botoșani - Centrul de zi pentru copii cu dizabilități (licențiat)	20	20
8.	8891 CZ-C-II	Societatea Națională de Cruce Roșie din România (SNCRR) - Centrul Comunitar de zi pentru copii și tineri (licențiat)	20	20
9	8891 CZ-C-II	Fundația Star of Hope România - Centrul de zi pentru copii aflați în dificultate Botoșani (licențiat)	40	40
10	8891 CZ-C-III	Fundația Star of Hope România - Centrul de zi pentru copii cu dizabilități Dorohoi (licențiat)	20	20 copii și 9 tineri

Sursa: <https://mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/familie/politici-familiale-incluziune-si-asistenta-sociala/acreditate-furnizori-si-servicii-sociale/4848-2017-04-18-acreditate-3>

Notă: până la finalizarea procesului de elaborare a strategiei, Fundația Hand o Help Botoșani a înființat 6 servicii sociale: Centru de zi ”Hand of Help” pentru consiliere și sprijin pentru părinți și copii ; Centru de zi ”Hand of Help” pentru copii aflați în situații de risc de separare de părinți; Casa de tip familial ”Dumitru s Hous”; Casa de tip familial ”House of Hope”, Casa de tip familial ”House of Joe”; Casa de tip familial ”Virginia s Hous”.

3.7. NEVOI PRIORITARE (2025-2030)

a. Asigurarea unui mediu familial și a unei îngrijiri alternative - grup țintă - copii în situații de risc social și familiile acestora; comunitatea locală

Asigurarea tranziției de la îngrijirea instituțională a copilului la cea bazată pe familie și comunitate, în beneficiul copiilor care trăiesc în prezent în instituții, dar și pentru cei care trăiesc în cadrul comunităților, fiind lipsiți adeseori de sprijinul adecvat.

- creșterea responsabilităților și obligațiilor părinților în vederea asigurării creșterii, educării și întreținerii copiilor;
- prevenirea separării copilului de părinții;
- dezvoltarea serviciilor comunitare integrate (social, medical, educațional, de ocupare) în cadrul comunităților locale atât pentru copiii sănătoși, cât și pentru copiii cu dizabilități;
- creșterea capacității serviciilor publice de asistență socială pentru acordarea de servicii de suport; întărirea capacității SPAS –urilor din județul Botoșani pentru intervenții primare de bună calitate, adecvate nevoilor, în sprijinul comunității locale;
- acreditarea furnizorilor publici – SPAS și licențierea serviciilor create pentru toate categoriile de grupuri vulnerabile;

- creșterea capacității serviciilor publice de asistență socială pentru includerea copiilor aflați în risc social în aplicația OBSERVATORUL COPILULUI și acordarea serviciilor prevăzute în planurile de servicii generate de către OBSERVATORUL COPILULUI (Observatorul copilului reprezintă ansamblul activităților desfășurate cu mijloace informatice pentru înregistrarea de către autoritățile administrației publice locale a copiilor aflați în situație de risc de separare de familie);
- creșterea capacității structurilor comunitare consultative cu suportul de a sprijini activitatea de elaborare, implementare și monitorizare a planurilor de servicii pentru copiii expuși riscului de separare de familie.

b. Asigurarea sănătății și bunăstării copilului, adaptarea serviciilor medicale și de promovare a sănătății la nevoile copilului - grup țintă - copiii și familiile acestora, instituțiile publice cu atribuții în domeniul social și medical, autoritatea publică locală

- asigurarea dreptului copilului de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate și de a beneficia de servicii medicale;
- asigurarea unui nivel de trai și a unei sănătăți care să permită bunăstarea copilului dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială;
- promovarea drepturilor copilului cu handicap la educație, recuperare, compensare, reabilitare și integrare în vederea dezvoltării personalității sale și integrării în societate;
- accesul copiilor și adolescenților la educația pentru sănătatea reproducerii și comportamentul sexual sănătos, cei mai mulți dintre ei neavând cunoștințe și deprinderi esențiale în această privință;
- asigurarea prevenirii comportamentelor de risc, nesănătoase, privind nutriția, activitatea fizică, fumatul sau consumul de alcool, comportamente care pe termen lung, în viața adultă, predispun la patologie cronică;
- creșterea accesului sistematic și într-un mod integrat la educație pentru sănătate furnizată de personal instruit, disciplina educație pentru sănătate fiind opțională; alegerea acestei discipline fiind în prezent, puțin frecventă, doar un număr redus dintre aceștia beneficiază de educație pentru sănătate;
- Creșterea numărului de servicii adresat copiilor consumatori de droguri și a copiilor cu tulburări de comportament.

c. Accesul la educație, activități recreative și culturale – grup țintă - copiii de vârstă preșcolară și școlară

- prevenirea abandonului școlar;
- accesul copiilor la toate formele de educație în condiții nediscriminatorii;
- participarea copiilor la o educație de calitate ceea ce este un drept universal al acestora;

Educația este fundamentul dezvoltării unei societăți, iar dreptul la educație este privit ca unul dintre drepturile de bază ale copilului.

- adecvarea serviciilor de educație la nevoile copiilor și la nevoile și cerințele societății și a pieței muncii;
- asigurarea dreptului copilului la odihnă, vacanță, de participare la activități de petrecere a timpului liber;
- asigurarea participării copiilor la educația timpurie, mai ales la nivel educației antepreșcolare;
- reducerea decalajelor privind accesul și abilitățile copiilor cu privire la utilizarea mediului online;

d. Protecția specială a copilului lipsit temporar sau definitiv de ocrotirea părinților săi - grup țintă - copii aflați în dificultate și familiile acestora – inclusiv copiii cu dizabilități

- creșterea calității serviciilor de tip familial și rezidențial;
- crearea/dezvoltarea de noi servicii de consiliere, suport, informare și orientare;
- înregistrarea copiilor aflați în risc social în aplicația OBSERVATORUL COPILULUI;
- acordarea de suport familiilor pentru a preveni apariția situațiilor de risc;
- includerea copiilor lipsiți temporar sau definitiv de ocrotirea părinților în aplicația SINA;

e. Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal – grup țintă - copiii care au săvârșit o faptă penală și nu răspund penal, familiile acestora; comunitatea locală

- prevenirea și combaterea acțiunilor sau comportamentelor deviate ale copiilor;
- reintegrarea în societate a copiilor care au săvârșit o faptă penală și nu răspund penal;
- asigurarea accesului copiilor/tinerilor cu tulburări de comportament sau care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal, pe o perioadă determinată la: găzduire, îngrijire, abilitare, reabilitare, educație, pregătire în vederea reintegrării sau integrării familiale și socioprofesionale

f. Protecția copilului împotriva exploatării, răpirii și a traficării - grup țintă - copiii victime ale răpirii, exploatării și a traficului de ființe umane, familiile acestora, comunitatea locală

- prevenirea oricăror forme de exploatare, răpire și traficare a copiilor aflați în situații de risc;
- reabilitarea și reintegrarea socio-familială a copiilor victime ale răpirii, exploatării și a traficului de ființe umane;
- derularea unor campanii de sensibilizare cu privire la tema exploatării, răpirii și a traficării copiilor;

g. Protecția copilului împotriva consumului de droguri sau alte adicții - grup țintă - copiii aflați în situația de risc de a consuma droguri și familiile acestora

- activități pentru prevenirea și combaterea consumului de droguri, tutun și alcool în rândul copiilor;
- dezvoltarea de servicii specializate pentru copii cu tulburări de comportament;

h. Protecția copilului împotriva oricăror forme de abuz sau neglijență, violență de orice tip, trafic și exploatare - grup țintă - copiii supuși neglijării, abuzului, violenței în familie, copiii străzii

- prevenirea abuzului și neglijării, a violențelor copiilor aflați în familii și în instituții de protecție;
- intervenție specializată pentru reabilitarea copilului victimă a abuzului, neglijării, maltratării, violențelor;
- asigurarea respectării drepturilor tuturor copiilor care se află într-un proces de evaluare/intervenție/cercetare/audiere/ascultare, conform codurilor de procedura penală/civilă și legislației în domeniul protecției copilului, prin asigurarea unui mediu securizant, prietenos și suportiv în toate etapele de intervenție specializată;
- asigurarea unui mediu sigur, primitor și de susținere pentru toți membrii comunității școlare (antepreșcolari/preșcolari/elevi, personalul școlii și părinți) la nivelul unităților de învățământ, prin implementarea unui sistem complex și unitar de măsuri de prevenire, răspuns și combatere a violenței în unitățile de învățământ preuniversitar din România;
- prevenirea ajungerii copiilor în stradă;
- identificarea copiilor străzii și adoptarea unor soluții adecvate, personalizate în vederea protecției acestora în baza unui plan de intervenție personalizat;

i. Copiii rromi - grupul țintă - copiii rromi și familiile acestora

- promovarea și respectarea drepturilor copiilor rromi la educație, sănătate, servicii sociale (inclusiv servicii de zi)

j. Protecția copiilor repatriați - grup țintă - copiii care se află neînsoțiți de părinți sau de reprezentantul legal pe teritoriul altui stat;

- identificarea, protecția, consilierea, reabilitarea și reintegrarea socio-familială a copiilor repatriați

k. Reintegrarea copiilor/tinerilor beneficiari ai sistemului de protecție – grup țintă - copiii/tinerii beneficiari ai unei măsuri de protecție specială, inclusiv cei cu dizabilități, familiile biologice /lărgite a tinerilor/copiilor beneficiari ai unei măsuri speciale de protecție

- formarea și dezvoltarea deprinderilor de viață independentă la copiii/tinerii aflați în sistemul de protecție a copilului;

- sprijinirea tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului pentru identificarea unui loc de muncă, a unei locuințe în scopul îmbunătățirii șanselor de inserție socio-profesională a acestora;
- consilierea tinerilor în scopul identificării soluției optime, la împlinirea vârstei de 18 ani;
- atenuarea factorilor de risc care conduc la marginalizarea și excluderea socială a tinerilor;

l. Crearea unui sistem de formare profesională – grup țintă - resursele umane implicate în protecția copilului și/sau promovarea drepturilor copilului din toate domeniile de activitate (social, medical, educațional, de justiție, de poliție)

- asigurarea formării/perfecționării permanente a tuturor categoriilor de personal implicate în protecția copilului și/sau promovarea drepturilor copilului, punându-se accent pe respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului, a demnității acestuia, ascultarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, participarea copilului la toate deciziile care -l privesc în interesul său superior, ținând cont de vârsta și de gradul de maturitate, egalitatea șanselor și nediscriminarea;

m. Promovarea adopției naționale

- derularea unor campanii de informare a populației cu privire la adopția națională;

n. Consolidarea parteneriatului public privat

- implicarea societății civile, ONG-uri, furnizori de servicii sociale publice și private, instituții de cult religios în elaborarea de proiecte care au ca obiectiv îmbunătățirea activităților privind protecția copilului și a familiei (inclusiv a copiilor cu dizabilități);
- promovarea și încurajarea acțiunilor de parteneriat atât pentru prevenirea separării copiilor de familie, cât și pentru celelalte componente: dezvoltarea alternativelor de îngrijire de tip familial: case de tip familial și apartamente sociale, îmbunătățirea permanentă a condițiilor de trai în alternativele de tip familial;
- consolidarea parteneriatului public privat în scopul accesării unor proiecte ce vor viza crearea/dezvoltarea unor unități de economie socială, întreprinderi sociale sau a unor servicii sociale în funcție de nevoile identificate;
- colaborarea cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale (Asociația Municipiilor din România, Asociația Orașelor din România și Asociația Comunelor din România), sindicate, Colegiul Național al Asistenților Sociali, Colegiul Psihologilor, precum și alte organizații ale societății civile, pentru valorizarea profesiilor sociale prin activități precum organizarea de evenimente comune de informare sau conștientizare, de programe de practică și voluntariat.

3.8. OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE OPERAȚIONALE

A) Domeniul principal de interes : Protecția și promovarea drepturilor copilului

Obiectivul general nr. 1: Întărirea rolului familiei pentru creșterea, îngrijirea și educarea copiilor; îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de calitate care să contribuie la bunăstarea lor; reducerea sărăciei și excluziunii sociale în rândul copiilor

Obiectivul operațional 1.1 Creșterea gradului de educație al părinților și adolescenților cu privire la valorile familiale, a responsabilităților parentale și a noii viziuni referitoare la protecția drepturilor copilului în familie, care să determine o creștere a calității serviciilor sociale destinate copiilor

Activități 01.1

- creșterea capacității serviciilor publice de asistență socială pentru acordarea de servicii; acreditarea furnizorilor publici – SPAS și licențierea serviciilor create; creșterea numărului de servicii primare acordate în cadrul SPAS-urilor din comunitățile județului Botoșani;
- creșterea capacității serviciilor publice de asistență socială pentru includerea copiilor aflați în risc social în aplicația OBSERVATORUL COPILULUI și acordarea serviciilor prevăzute în planurile de servicii generate de către OBSERVATORUL COPILULUI, conform vulnerabilităților identificate;
- elaborarea și actualizarea/revizuirea permanentă a unor proceduri pentru abordarea integrată a intervențiilor atât la nivel comunitar, cât și la nivel județean;
- revizuirea și implementarea procedurilor de lucru operaționale ale unor servicii comunitare de tipul: Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii sau Serviciul de asistență comunitară, în scopul oferirii de servicii de calitate copiilor și părinților;
- elaborarea și implementarea procedurilor de lucru în cadrul *Programului „Educație parentală”*, care se va derula prin serviciile comunitare dezvoltate, în colaborare cu reprezentanții Centrului Județean de Resurse și de Asistență Educațională de la nivelul unităților de învățământ;
- realizarea de activități de tipul:
 - educație pentru sănătate, educație sexuală și planning familial;
 - îmbunătățirea și dezvoltarea deprinderilor parentale de creștere, îngrijire și educare a copilului în vederea prevenirii abandonului și a altor forme de violență asupra copilului;
 - organizarea de grupuri de suport pentru minorele gravide și tinerele mame/mame minore;
 - consiliere premaritală pentru cei aflați la vârsta minimă legală pentru căsătorie și care doresc să se căsătorească;
 - informarea familiei privind efectele instituționalizării asupra dezvoltării copilului (consiliere, organizarea de vizite împreună cu părinții în unitățile rezidențiale);
 - informarea părinților cu privire la efectele plecării la muncă în străinătate, precum și efectele divorțului asupra dezvoltării copilului;
- implementarea programului de consiliere psiho-socială pentru copii/mame minore și părinți care fac parte din grupul țintă al serviciilor de prevenire a separării copilului de familie, la solicitarea acestora/autorităților locale/unităților sanitare;

- abordarea integrată a intervențiilor comunitare referitoare la copii (sănătate, educație, protecție socială și protecția copilului). Crearea de centre comunitare integrate la nivelul UAT-urilor care să răspundă nevoilor identificate prin diagnoza socială;

Obiectivul operațional 1.2 Accesibilizarea serviciilor destinate consolidării sistemului familial în vederea asigurării unei dezvoltări armonioase a copilului

Activități O1.2

- diseminarea rezultatelor și promovarea exemplilor de bună practică din cadrul programului “Educație Parentală” sau ”Școala Părinților”, în vederea dezvoltării acestui tip de serviciu la nivelul comunităților locale;
- coordonarea prin acordarea de sprijin metodologic autorităților locale pentru preluarea modelului „Educație Parentală,, sau ”Școala Părinților” și implementarea acestuia la nivel local;
- dezvoltarea de către autoritățile locale a unor servicii de tipul Centre/compartimente locale de consiliere și sprijin pentru părinți și copii în cadrul cărora se vor desfășura activități specifice programului “Educație Parentală” sau ”Școala Părinților”;
- dezvoltarea unor strategii integrate, care să îmbine sprijinul acordat părinților în vederea facilitării accesului pe piața muncii cu servicii pentru copil și familie, în scopul menținerii unității familiale;
- dezvoltarea de servicii comunitare;

Obiectivul operațional 1.3 Creșterea gradului de cunoaștere și de conștientizare de către copii și familiile acestora a drepturilor și responsabilităților lor și a serviciilor pe care aceștia le pot accesa

Activități O1.3

- promovarea drepturilor copilului și a responsabilităților părintești pentru asigurarea unui mediu familial securizant de creștere, îngrijire și educare;
- dezvoltarea de parteneriate cu instituțiile publice și private în vederea promovării și susținerii campaniilor/programelor/activităților de informare – educare – comunicare (cu privire la drepturile copilului), desfășurate de fiecare instituție responsabilă în parte;
- informarea părinților/reprezentanților legali ai copilului cu privire la legislația din domeniul protecției copilului și la serviciile existente pentru copii;
- realizarea unor întâlniri de lucru cu rețelele comunitare de la nivelul unităților administrativ teritoriale, în vederea elaborării unor materiale informative pentru copii cu privire la drepturile și responsabilitățile acestora și modalitățile de a sesiza încălcarea/nerespectarea acestora; diseminarea materialelor cu sprijinul rețelelor comunitare, în special în mediul rural;
- consilierea psiho-socială a părinților și copiilor care solicită sprijin sau a celor identificați în teren cărora li s-a încălcat un drept fundamental, în vederea cunoașterii și respectării drepturilor copilului în conformitate cu prevederile legale în vigoare;

Obiectivul operațional 1.4. Promovarea dreptului fiecărui copil la o familie care să-i asigure creșterea și dezvoltarea sa armonioasă

Activități O1.4

- derularea unor campanii de informare a populației cu privire la adopția națională, respectiv asupra modificărilor legislative care au apărut în procedura adopției;
- susținerea de acțiuni de promovare a adopțiilor pentru copiii cu profil public (copii de vârstă mare, copii cu nevoi speciale, copii de altă etnie decât etnia română) și a grupurilor de frați;
- identificarea familiilor potențial adoptatoare care să vină în întâmpinarea nevoilor copilului adoptabil și să acționeze în interesul acestuia și monitorizarea familiilor care au adoptat, perioada legală după încheierea adopției;
- deschiderea procedurii de adopție pentru copiii din sistemul de protecție a copilului care nu au posibilitatea reintegrării/integrării în familia naturală sau extinsă;
- evaluarea și pregătirea familiilor/persoanelor care solicită obținerea atestatului de familie/persoană aptă să adopte;

Obiectivul general nr. 2. Promovarea și respectarea drepturilor și libertăților civile ale copiilor și creșterea nivelului de participare a copiilor la luarea deciziilor care-i privesc

Obiectivul operațional 2.1 Promovarea și asigurarea dreptului copilului separat de părinți de a avea legături directe cu aceștia și alte persoane față de care a dezvoltat legături de atașament; Dezvoltarea unor măsuri specifice de suport

Activități O 2.1.

- asigurarea suportului psiho-emoțional pentru copilul separat temporar de părinți în vederea adaptării la noul mediu de creștere și îngrijire, precum și pentru pregătirea reintegrării familiale, sociale ori socio-profesionale;
- dezvoltarea unor programe de consiliere a părinților și a altor membri de familie de interes pentru copil, privind importanța menținerii relațiilor personale cu copilul și asigurarea suportului pentru revenirea copilului în cadrul sistemului familial;
- facilitarea contactelor directe și indirecte ale copilului separat temporar de părinții săi, cu aceștia și alte rude sau persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament;
- organizarea de întâlniri cu membrii consiliilor comunitare consultative și cu alți actori comunitari (primari, secretari, asistenți sociali, asistenți medicali comunitari etc.), având ca temă de dezbateră rolul serviciilor comunitare pentru prevenirea separării copilului de familie, a importanței deosebite pe care o are intervenția timpurie dar și pentru reintegrarea copiilor separați temporar de părinți;

Obiectivul operațional 2.2 Promovarea importanței menținerii legăturilor personale cu copilul în situația copilului ai căror părinți sunt plecați în străinătate, sunt separați sau se află în divorț/au divorțat

Activități O2.2

- dezvoltarea de programe de consiliere pentru părinții care nu se înțeleg cu privire la modalitățile de exercitare a drepturilor și obligațiilor, precum și la modalitățile de menținere a legăturilor personale cu copilul, în scopul diminuării consecințelor negative asupra dezvoltării psiho-emoționale a acestuia;
- asigurarea suportului psiho-emoțional pentru copiii ai căror părinți sunt separați, în divorț sau au divorțat;

Obiectivul operațional 2.3 Diminuarea impactului asupra copiilor urmare plecării la muncă în străinătate a părinților, precum și sprijinirea copiilor remigranți

Activități O2.3

- informarea/îndrumarea/consilierea părinților care intenționează să plece la muncă în străinătate cu privire la drepturile și obligațiile acestora, conform legislației în domeniul protecției copilului și orientarea acestora către Compartimente de asistență socială/Serviciile de asistență socială de la nivelul primăriilor;
- campanii de informare a părinților, în vederea:
 - a) conștientizării de către părinți a riscurilor asumate prin plecarea lor la muncă în străinătate;
 - b) informării părinților cu privire la obligațiile ce le revin în situația în care intenționează să plece în străinătate;
- dezvoltarea unor programe personalizate de consiliere și suport pentru copii cu părinți plecați la muncă în străinătate; acordarea de servicii specifice de consiliere psiho-socială copiilor cu părinți migranți și familiilor de îngrijire;
- crearea unei proceduri de lucru (conform legislației) - privind colaborarea interinstituțională ISJ - CJRAE – SPAS - DGASPC, în vederea identificării și raportării cazurilor de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, precum și în vederea evaluării și monitorizării situației acestora;
- înființarea de servicii comunitare pentru copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate (centre de zi, programe de consiliere, centre after-school, centre comunitare integrate etc.);
- dezvoltarea de servicii specifice, adaptate nevoilor individuale, pentru sprijinirea reintegrării copiilor remigranți;
- colaborarea permanentă dintre consilierii școlari, cadrele didactice și asistentul social din cadrul SPLAS - în scopul identificării și acordării serviciilor de care au nevoie copiii remigranți;

Obiectivul operațional 2.4 Reducerea semnificativă a numărului de copii fără acte de identitate

Activități O2.4

- realizarea unui sistem de raportare a cazurilor de copii fără acte de identitate din comunități, precum și a comunităților cu risc de a exista copii fără acte de identitate;
- monitorizarea comunităților la nivelul cărora au fost identificate cazuri de copii fără acte de identitate și intervenția în toate situațiile în care se încalcă dreptul la identitate;

Obiectivul operațional 2.5 Creșterea gradului de cunoaștere în rândul populației a drepturilor și libertăților civile ale copiilor, privind: libertatea de exprimare, libera asociere și participare la viața comunitară și la luarea deciziilor care îi privesc, depunerea de plângeri și solicitarea de

informații, protejarea imaginii publice și a vieții intime, menținerea specificului etnic și cultural, precum și interzicerea pedepselor fizice și a altor tratamente umilitoare și degradante

Activități O2.5

- elaborarea și diseminarea în rândul copiilor și a populației în general unor materiale informative pentru copii cu privire la drepturile civile și modalitățile de a sesiza încălcarea acestora;
- realizarea unor programe/campanii de informare și conștientizare a populației cu privire la drepturile copilului și mijloace de sesizare a situațiilor de încălcare a acestora;
- realizarea de programe și activități specifice în unitățile de învățământ privind eliminarea violenței în școală și a pedepselor umilitoare din partea cadrelor didactice;
- creșterea gradului de conștientizare cu privire la dreptul copiilor de participare la luarea deciziilor în problemele care îi privesc;
- crearea unor mecanisme de consultare a copiilor în toate etapele deciziilor ce-i privesc (Consiliul copiilor);
- informarea/consilierea copiilor și reprezentanților legali ai acestora cu privire la formele și activitățile concrete prin care copiii pot participa la procesul de luare a deciziilor care îi privesc - respectarea opiniei copilului în context familial/școlar/social și instituțional;
- realizarea unor activități de informare a copiilor, în cadrul ședințelor de consiliere, cu privire la drepturile și responsabilitățile acestora, modalități de a sesiza încălcarea/nerespectarea drepturilor copilului;

Obiectivul operațional 2.6 Promovarea șanselor egale și nediscriminarea în scopul reducerii inegalităților în rândul copiilor.

Activități O2.6

- realizarea de acțiuni de consultare a copiilor proveniți din medii defavorizate, inclusiv copii de etnie rromă, copii cu dizabilități și sprijinirea implicării acestora în structurile participative (Consiliul copiilor);
- derularea de programe/campanii de sensibilizare în vederea eliminării atitudinilor discriminatorii cu privire la copiii proveniți din medii defavorizate sau comunități de romi;

Obiectivul general nr. 3. Creșterea accesului la serviciile de sănătate și de promovare a sănătății și bunăstării copiilor; Îmbunătățirea stării de sănătate a copilului

Obiectivul operațional 3.1 Creșterea accesului copiilor cu handicap la serviciile de recuperare/reabilitare

Activități O3.1

- dezvoltarea și diversificarea serviciilor de recuperare/reabilitare pentru copilul cu handicap, cu HIV/SIDA, boli cronice grave/terminale (servicii specializate de zi, servicii de respiro, centre tip

hospice și alte servicii de tip paleativ, asistenți maternali specializați, servicii mobile de recuperare/reabilitare la domiciliu, centre de dezvoltare pentru intervenția precoce, servicii de recuperare pentru copii cu tulburări de spectru autist sau cu diverse tulburări comportamentale etc.) – în funcție de nevoile specifice ale comunităților;

- crearea de noi centre de zi și de recuperare pentru copii cu dizabilități în comunități, în funcție de nevoile specifice ale comunităților (atât în mediu urban, cât și în mediul rural);
- dezvoltarea de servicii integrate (MEDICAL - SOCIAL - EDUCAȚIONAL - OCUPARE) la nivelul comunităților locale sau la nivelul unor grupuri (asociații) de comunități locale, în funcție de nevoile identificate prin strategii și planuri de acțiuni locale;
- înființarea *echipelor mobile* pentru a oferi servicii integrate copiilor cu dizabilități (care să asigure recuperarea copilului, coerența programelor de intervenție copil - familie - școală - comunitate - servicii pentru copii), dar și înființare de *echipe mobile* pentru diagnosticarea precoce a copiilor cu dizabilități;
- înființarea/dezvoltarea serviciilor de tip respiro pentru copiii cu dizabilități, respectiv centrelor resursă pentru părinții copiilor cu dizabilități;
- dezvoltarea și extinderea centrelor/serviciilor de zi existente în prezent, care adresează problematica copiilor cu dizabilități sau deficiențe având în vedere și copiii cu vârsta mai mare de 14 ani;

Obiectivul operațional 3.2 Creșterea calității serviciilor de îngrijire, recuperare și reabilitare, educație pentru copilul cu handicap

Activități O3.2

- realizarea și derularea unor programe de formare a personalului specializat, precum și a celorlalte categorii de persoane care îngrijesc copilul cu handicap (părinți, tutori, asistenți personali, asistenți maternali etc.) privind metode și tehnici de lucru specifice recuperării/reabilitării copilului, adaptate nevoilor acestuia, terapii și intervenții specifice;
- inițierea unor programe de instruire, formare profesională a medicilor privind abordarea/intervenția medicală a copiilor cu dizabilități (cu prioritate pentru medicii de familie, medicii pediatri și medicii stomatologi);
- promovarea unor cursuri de educație pentru sănătate (adresate adolescenților, părinților care au copii cu dizabilități, salariaților din servicii sociale pentru copii cu dizabilități);
- ședințe de consiliere genetică acordate familiilor cu risc genetic ridicat (familii cu antecedente heredocolaterale) – de către echipa de specialiști (medici, psihologi, asistenți sociali etc.) din cadrul spitalelor;
- dezvoltarea programelor de împuternicire a părinților care au copii cu dizabilități, inclusiv susținerea dezvoltării organizaționale a asociațiilor de părinți;

Obiectivul operațional 3.3. Reducerea numărului de copii cu boli cronice/dizabilități ca urmare a comportamentelor neglijente ale părinților

Activități O 3.3

- realizarea de campanii de informare a populației privind importanța adoptării unui stil de viață sănătos (alimentație, igienă, consum de alcool/droguri/alte substanțe etc.), sănătatea reproducerii, importanța și mijloacele de prevenire a infectării cu HIV/SIDA și alte boli cu transmitere sexuală etc.;
- educarea, informarea și consilierea adolescenților cu privire la riscurile începerii vieții sexuale precoce (sarcini nedorite, B.T.S., HIV, folosirea metodelor contraceptive, riscuri în cazul avortului);
- promovarea unor acțiuni comunitare pentru conștientizare de către copii și părinții acestora cu privire la asigurarea unui mod de viață sănătos, o igienă personală adecvată; realizarea și distribuirea unor materiale informative;
- derularea de activități de susținere a educației pentru sănătate, de promovare a importanței planificării familiale și a educației sexuale pentru familie și comunitate;
- realizarea de programe de consiliere și educație pentru mamele minore și familiile acestora;
- extinderea serviciilor medicale primare comunitare (colaborarea în echipă pluridisciplinară a asistentului medical comunitar cu asistentul/referentul social, respectiv cu mediatorul sanitar/școlar, asistentul medical școlar);
- pregătirea asistenților sociali de la nivelul SPAS/persoanelor cu atribuții de asistență socială/tehnicienilor sociali și a asistenților medicali comunitari în vederea identificării și sprijinirii gravidei și mamei în risc de părăsire a copilului precum și monitorizarea mamelor minore; consilierea mamelor minore cu privire la accesarea beneficiilor și prestațiilor sociale de care pot beneficia.
- sprijinirea, informarea, suportul și acompanierea, dacă se impune, a părinților în vederea accesării serviciilor medicale, educaționale și sociale, precum și a beneficiilor sociale și a altor facilități/programe, în scopul satisfacerii nevoilor minime de creștere și dezvoltare a copilului;

Obiectivul operațional 3.4. Creșterea gradului de educație pentru sănătate în rândul copiilor

Activități O3.4

- realizarea de campanii informative având ca temă educația pentru sănătate în rândul copiilor;
- derularea sistematică în unitățile școlare, începând cu clasa a VIII-a, cu acordul scris al părinților sau al reprezentanților legali ai copiilor, de programe de educație pentru sănătate, în vederea prevenirii contractării bolilor cu transmitere sexuală și a gravidității minorelor;
- derularea în unitățile școlare a unor programe de educație pentru viață, educație sexuală, adoptarea unui stil de viață sănătos, riscul consumului de alcool, droguri și alte substanțe interzise;
- asigurarea accesului la programe de reabilitare/reintegrare socială pentru adolescenții consumatori de băuturi alcoolice, droguri sau alte substanțe;
- informarea și consilierea beneficiarilor cu privire la riscurile consumului de droguri și alte substanțe nocive, precum și cu privire la evitarea transformării consumului experimental și ocazional în unul regulat;
- dezvoltarea serviciilor de consiliere și suport pentru copiii care manifestă diverse forme de adicții;
- înființarea unor servicii de zi destinate copiilor care au dezvoltat diverse tulburări de comportament (tulburarea de conduită, tulburarea opoziționismului provocator, tulburarea de comportament disruptiv și alte tipuri de tulburări de comportament diagnosticate în copilărie, spectrul autismului, ADHD, tulburările de eliminare (enurezis, encoprezis), tulburările de comportament alimentar, anxietatea de separare etc.), conform Manualului de Diagnostic și Statistică)

Obiectivul general nr. 4. Realizarea unui acces egal la educație, inclusiv la educația timpurie, pentru toți copiii și creșterea participării copiilor la o educație incluzivă, de calitate

Obiectivul operațional 4.1 Creșterea rolului consiliilor locale în a preveni și reduce neșcolarizarea și abandonul școlar datorat unor cauze socio-economice

Activități O4.1

- identificarea comunităților în care există un risc ridicat de neșcolarizare, absenteism și abandon școlar precum și identificarea cauzelor care le produc, în vederea dezvoltării unor strategii de combatere a acestora prin acțiuni comunitare care să stimuleze participarea școlară a tuturor copiilor defavorizați din punct de vedere socio-economic;
- îmbunătățirea infrastructurii de educație, a practicilor utilizare în mediul școlar astfel încât școala să devină atractivă pentru toți copiii;
- intervenția timpurie în situații de potențial abandon școlar;
- înființarea de creșe și alte servicii destinate educației timpurii;

Obiectivul operațional 4.2 Scăderea numărului de copii neșcolarizați, cu absenteism școlar și a celor cu risc de abandon școlar sau care au abandonat școala

Activități O 4.2

- realizarea unei proceduri de identificare, intervenție și monitorizare a cazurilor de neșcolarizare și abandon școlar în parteneriat interinstituțional ISJ Botoșani – CJRAE Botoșani - DGASPC Botoșani – UAT- urii;
- includerea copiilor neșcolarizați și a celor care au abandonat școala în programe de sprijin, activități și programe remediale precum și activități de consiliere, realizate în parteneriat de SPAS-uri, unitățile școlare, consilierul școlar și/sau ISJ și alte instituții relevante, în vederea integrării/reintegrării școlare a acestora;
- organizarea de programe educative tip “Săptămâna pentru prevenirea absenteismului școlar” în școlile în care incidența abandonului școlar este ridicată;
- formarea și extinderea rețelei de mediatori școlari în comunitățile județului (în mod deosebit în comunitățile cu o pondere ridicată a populației rome);
- extinderea rețelei de consilieri școlari la toate școlile din județul Botoșani;
- organizarea de programe de formare a cadrelor didactice în spiritul nondiscriminării și sprijinirii tuturor categoriilor de copii în risc de abandon (copii cu cerințe educative speciale, copii de etnie romă, copii proveniți din familii cu potențial economic scăzut, copii din mediul rural, copii care trăiesc în mediu violent etc.), în vederea adaptării și rămânerii lor în sistemul de învățământ;
- dezvoltarea parteneriatului școală - familie și implicarea părinților în activitățile școlare și extrașcolare ale copiilor;
- acordarea de suport familiilor aflate în risc social în scopul accesării de către acestea, a serviciilor și prestațiilor (burse, premii) care vin în scopul prevenirii abandonului școlar;

Obiectivul operațional 4.3 Dezvoltarea de servicii pentru copii cu rezultate școlare deosebite sau cu talente speciale care provin din familii defavorizate

În prezent, în județul Botoșani nu există servicii care să răspundă nevoilor copiilor talentați. Societatea contemporană se confruntă cu o lipsă a mecanismelor de sprijin a copiilor talentați, mai ales a celor care provin din mediul rural și a căror familii nu dețin resursele materiale necesare susținerii copiilor.

- crearea unor servicii educaționale destinate copiilor cu rezultate școlare deosebite sau cu talente speciale care provin din familii defavorizate

Obiectivul operațional 4.4 Creșterea accesului copiilor cu handicap și al celor cu dificultăți de adaptare școlară la servicii educaționale adaptate nevoilor lor, în vederea realizării educației incluzive

Activități O 4.4

- diversificarea și adecvarea serviciilor educaționale pentru copiii cu handicap și pentru cei cu dificultăți de adaptare școlară, concomitent cu creșterea numărului de servicii educaționale în școlile de masă, posibilități crescute de învățare la domiciliu pentru cei nedepasabili și deschiderea învățământului special pentru copiii cu handicap asociat și grav, precum și stabilirea unui sistem clar de identificare și recunoaștere a serviciilor educaționale care sunt oferite de alți furnizori de servicii decât cei din sistemul educațional;
- înființarea/dezvoltarea programelor de instruire a cadrelor didactice privind metodele de lucru cu copilul/tânărul cu dizabilități/cerințe educaționale speciale;

Obiectivul general nr. 5. Respectarea dreptului copilului la odihnă și promovarea activităților recreative și culturale

Obiectivul operațional 5.1 Promovarea acțiunilor care vizează respectarea dreptului copilului la odihnă, precum și a activităților recreative și culturale

Activități O 5.1

- identificarea bunelor practici privind organizarea și petrecerea timpului liber (organizarea și participarea la spectacole, organizarea de activități de cunoaștere a patrimoniului științific și cultural, tabere, școli de vară, dezvoltarea de hobby-uri, schimburi interculturale, schimburi de bune practici naționale și internaționale etc.) și promovarea acestora de către personal din unitățile preșcolare și școlare, precum și în sistemul de protecție a copilului;
- colaborarea DGASPC Botoșani cu Direcția Județeană pentru Tineret și Sport în scopul organizării unor tabere pentru copii (inclusiv copii cu dizabilități);
- promovarea unor activități culturale în comunitate, gen Ziua Internațională a Copilului, Ziua Pământului, Sărbătoarea primăverii etc. – la care să participe atât copii din familie, cât și copii cu măsură de protecție de tip rezidențial, respectiv de tip familial;

Obiectivul operațional 5.2 Eliminarea barierelor de tipul costului, accesului și diferențelor culturale pentru asigurarea participării tuturor copiilor la joacă, recreere, sport și activități socio-culturale

Activități O 5.2

- crearea de spații de joacă, săli de sport, biblioteci, cercuri/centre culturale etc., la nivelul tuturor comunităților locale;

Obiectivul general nr. 6. Monitorizarea drepturilor copilului

Obiectivul operațional 6.1 Întărirea capacității instituționale a DGASPC în vederea îndeplinirii adecvate a obligațiilor ce îi revin, potrivit actelor normative interne și internaționale, în monitorizarea modului în care sunt promovate, respectate și implementate drepturile copilului și cum sunt respectate prevederile Garanției pentru Copii

Activități O 6.1

- analiza indicatorilor menționați în Planul Operațional și în Planul de acțiune privind Garanția pentru Copii, în vederea identificării nevoii de studii/evaluări rapide, diagnoze pentru stabilirea instrumentelor de monitorizare și evaluare a impactului Strategiei județene;

- realizarea de schimburi de experiență și promovarea modelelor de bune practici în domeniul protecției copilului în celelalte sectoare din sistemul asistenței sociale (educațional, medical, de ocupare, de locuire);

Obiectivul operațional 6.2 Creșterea rolului serviciilor comunitare în intervenția primară și monitorizarea modului cum sunt respectate drepturile copilului

Activități O 6.2

- crearea unei proceduri la nivelul SPAS - urilor de identificare, intervenție și monitorizare a tuturor situațiilor de încălcare a drepturilor copilului, în vederea diminuării efectelor negative asupra dezvoltării acestora și prevenirii situațiilor de dificultate;

- întărirea rolului Consiliului Comunitar consultativ în prevenirea situațiilor de risc pentru copii și de neîndeplinire a drepturilor copilului, așa cum sunt prevăzute în Convenția ONU și legile specifice;

Obiectivul general nr. 7. Asigurarea dreptului copilului la protecție împotriva abuzului, neglijării, exploatării și a oricăror forme de violență, prin intervenție multidisciplinară și interinstituțională

Obiectivul operațional 7.1 Accesibilizarea mijloacelor de raportare a cazurilor de abuz, neglijare, exploatare, trafic, migrație și alte forme de violență asupra copilului

Activități O 7.1

- derularea unor acțiuni de informare a populației și promovare a serviciului gratuit *Telefonul copilului 119* pentru semnalarea situațiilor de abuz, violență asupra copilului, respectiv numărul unic european de urgență pentru copii 116111;
- promovarea în mediul școlar, în parteneriat cu reprezentanții CJRAE – consilierii școlari, a serviciului „*Telefonul copilului 119*”;
- identificarea familiilor unde există risc de abuz asupra copiilor și realizarea unei intervenții multidisciplinare corespunzătoare;
- diseminarea în rândul publicului larg a indicatorilor privind abuzul și neglijarea, precum și a celor care suspicionează o situație de exploatare, trafic și migrație ilegală a copiilor, în vederea facilitării raportărilor/semnalărilor și a identificării rapide a copiilor la risc pentru o intervenție timpurie;
- consilierea psiho-socială a părinților cu privire la modul de exercitare a drepturilor și responsabilităților parentale - în scopul respectării principiului interesului superior al copilului;
- consilierea copiilor, în funcție de vârsta și de gradul lor de maturitate, privind drepturile fundamentale, serviciile de care pot beneficia în funcție de nevoile identificate și măsurile de protecție speciale prevăzute de lege;
- colaborarea cu serviciile publice de asistență socială/persoanele și instituțiile cu atribuții în domeniul asistenței sociale pe problematica protecției drepturilor copilului; intervenția în echipă pluridisciplinară și interinstituțională - în realizarea atribuțiilor prevăzute de lege;
- colaborarea cu alți furnizori de servicii cu atribuții în domeniu care inițiază campanii/programe/activități de informare în domeniul protecției drepturilor copilului, conform protocoalelor/convențiilor de colaborare încheiate;
- creșterea capacității compartimentului de specialitate din cadrul DGASPC – care instrumentează cazuistica de abuz prin angajarea de specialiști cu formare în domeniu: asistenți sociali, psihologi, psihopedagogi, juriști.

Obiectivul operațional 7.2 Creșterea gradului de conștientizare a populației în general și a profesioniștilor în special cu privire la problematica violenței asupra copilului, în vederea prevenirii tuturor formelor de abuz, înstrăinare părintească, neglijare, exploatare, trafic și migrație ilegală

Activități O 7.2

- sensibilizarea opiniei publice prin dezbateri și informări precum și sprijinirea derulării programelor privind problematica maltratării copilului, în scopul prevenirii diverselor forme de abuz, neglijare și exploatare a copilului, inclusiv a traficului de copii și a migrației ilegale, în toate mediile cu care se află în relație copilul: familie, școală, instituții de protecție, locuri de detenție, locuri de muncă, comunitate;
- realizarea unor programe/activități de educare a părinților în spiritul disciplinării pozitive a copilului și evitării violenței asupra acestuia;
- derularea unor campanii de informare în școli asupra drepturilor și obligațiilor ce le revin copiilor în vederea conștientizării de către aceștia a riscurilor și mijloacelor de reacție urmare expunerii la diverse

situații ce comportă un risc crescut de abuz, neglijare, exploatare, traficare, violență în mediul on-line etc.;

- derularea de campanii de prevenire a comportamentelor la risc la adolescenți prin acțiuni comune cu CJRAE, ISJ, IPJ – Biroul de Siguranță Școlară (BSS) și instrumentare – în echipă pluridisciplinară și interinstituțională – a cazurilor în vederea prevenirii bullying-ului, a sarcinilor nedorite în rândul adolescentelor, a consumului de droguri sau a altor substanțe adictive etc.;

Obiectivul operațional 7.3 Creșterea eficienței serviciilor specializate de intervenție în cazurile de violență asupra copilului și dezvoltarea unor mecanisme de protecție a copiilor împotriva violenței

Activități O 7.3

- actualizarea și adaptarea procedurilor și instrumentelor de lucru specifice cazurilor de violență asupra copilului, în acord cu legislația specifică și noile forme de violență prin internet, mass-media etc.;

- realizarea de activități (întruniri, dezbateri, participarea la seminarii, conferințe etc.) care să vizeze îmbunătățirea intervenției specializate în situațiile de abuz, neglijare, înstrăinare părintească, exploatare, trafic, migrație ilegală și orice formă de violență asupra copilului;

- încheierea convențiilor de colaborare între instituțiile relevante de pe plan județean în vederea dezvoltării procedurii – cadru pentru prevenirea și intervenția rapidă, în echipă multidisciplinară și în rețea în cazurile de abuz, neglijare, exploatare și traficare a copilului;

- dezvoltarea și adaptarea procedurilor de lucru privind intervenția în situații de criză, în situația copiilor imigranți/familiilor cu copii imigrante, aflați pe teritoriul județului Botoșani, în conformitate cu acordurile internaționale sau alte acte normative în domeniu;

Obiectivul operațional 7.4 Reducerea consecințelor pe care violența asupra copilului (abuz, neglijare, exploatare, trafic, înstrăinarea părintească, violența în familie de toate tipurile, violența în școli și în mediul on line) o antrenează în plan emoțional, psihologic, social, medical, juridic

Activități O 7.4

- implementarea procedurilor de intervenție în situațiile de violență asupra copilului (abuz, neglijare, înstrăinare părintească, exploatare, trafic, violența în familie, **violența în școli și în mediul on-line**) și integrarea acestora într-o abordare interinstituțională și pluridisciplinară unitară în scopul diminuării consecințelor negative și prevenirii revictimizării;

- acordarea de servicii specializate, individualizate, copiilor victime ale violenței (abuz, neglijare, exploatare, trafic, violența în familie) și familiilor acestora;

- derularea unor activități și servicii specifice (informare, consiliere, orientare etc.) pentru agresori;

- prevenirea și ameliorarea formelor agresive de tip bullying și cyberbullying în mediul școlar prin derularea unor Campanii în școli, în comunitățile locale unde există risc crescut;

- desfășurarea unor activități extracurriculare coordonate de cadrele didactice, consilieri școlari sau voluntari (ex. cercuri de educație nonformală, concursuri, teatru forum, bibliotecă vie, expoziții, întâlniri cu specialiști, competiții sportive) axate pe dezvoltarea abilităților socioemoționale ale elevilor, a abilităților de gestionare asertivă a conflictelor, pe creșterea empatiei, pe încurajarea

respectului reciproc și a relațiilor pozitive dintre aceștia (**acestea pot avea loc pe parcursul anului, în afara orarului și/sau în „Săptămâna altfel*)⁸;

- intervenția imediată în cazurile de violență, prin toate mijloacele legale; stabilirea tuturor măsurilor întreprinse se va face cu consultarea tuturor factorilor implicați, într-o manieră participativă, de sprijin, orientată spre elevi, indiferent de rolul în situația de violență; - dezvoltarea abilităților copiilor pentru a identifica elementele definitorii ale agresiunii virtuale;
- dezvoltarea abilităților copiilor de a identifica cele mai bune strategii pentru prevenirea și combaterea cyberbullying-ului;
- dezvoltarea abilităților copiilor de a reflecta asupra cauzelor și consecințelor agresiunii din mediul virtual;
- dezvoltarea abilităților copiilor de a reflecta asupra consecințelor cyberbullying-ului și de a acționa în consecință;
- asigurarea unui **mediu sigur, primitiv și de susținere pentru toți membrii comunității școlare** (antepreșcolari/preșcolari/elevi, personalul școlii și părinți) la nivelul unităților de învățământ, prin implementarea unui sistem complex și unitar de măsuri de prevenire, răspuns și combatere a violenței în unitățile de învățământ preuniversitar din România;
- asigurarea pregătirii adecvate a personalului din unitățile de învățământ preuniversitar în ceea ce privește managementul cazurilor de violență și altor situații corelate, în colaborare cu reprezentanții MAI, CEPECA, SPAS - uri/DGASPC, în acord cu procedurile de intervenție;
- realizarea unei rețele de siguranță în jurul elevilor, formată din familie, cadre didactice, specialiști în protecția copilului, ordine publică, siguranța școlară și antidrog;
- implementarea măsurilor prevăzute în ”*Planul național pentru siguranța în învățământul preuniversitar (PNSIP)*” și în *Planul național de combatere a violenței școlare (PNCVS)*; includerea în cadrul *Programului ”Școala Altfel”* a unor teme din sfera Prevenirii și reducerii faptelor de violență, respectiv a consumului de droguri, alcool, tutun sau alte substanțe interzise.

Obiectivul operațional 7.5 Conștientizarea copiilor privind importanța exercitării dreptului de a cere și primi informații, de a-și exprima opinia, de a depune plângeri, de a se asocia și participa la viața comunității, de a-și menține specificul etnic și cultural

Activități O 7.5

- consilierea și informarea copiilor în funcție de vârstă și gradul de înțelegere al acestora cu privire la importanța exercitării dreptului de a cere și primi informații, de a-și exprima opinia, de a depune plângeri, de a se asocia și participa la viața comunitară, de a-și menține specificul etnic și cultural, de a participa la luarea unor decizii;
- desfășurarea unor activități de informare a copiilor/elevilor cu privire la drepturile copilului și prevenirea abuzurilor asupra copiilor;
- desfășurarea activităților prevăzute în protocoale de colaborare cu instituții în domeniu și implementarea mecanismului de semnalare, intervenție și monitorizare a cazurilor de violență, indiferent de locul de producere (familie, școală, comunitate, instituții, în mediul on-line);

Obiectivul general nr. 8. Promovarea formării profesionale

⁸ *Planul Național de Combatere a Violenței Școlare*

Obiectivul operațional 8.1 Dezvoltarea resursei umane din domeniul protecției și promovării drepturilor copilului

Activități O 8.1

- realizarea unui parteneriat cu furnizorii publici și privați în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului în scopul desfășurării unor programe de formare profesională care să ofere o pregătire adecvată și sistemică, precum și familiarizarea cu drepturile copilului pentru toți profesioniștii care interacționează cu copiii sau iau decizii care îi privesc;
- participarea la perfecționare și programe de formare continuă a tuturor specialiștilor din instituție;
- identificarea, redactarea și depunerea cererilor de finanțare nerambursabilă pentru dezvoltarea resurselor umane prin formarea continuă a personalului de specialitate al Direcției ca solicitant eligibil în nume propriu sau ca partener al altor organizații;
- realizarea unor schimburi de bune practici între servicii sociale cu parteneri publici sau privați din alte județe sau alte state;
- constituirea și dezvoltarea, la nivelul DGASPC, a unei structuri care să vizeze componenta de FORMARE PROFESIONALĂ (atât pentru asistenții maternali, cât și pentru ceilalți specialiști din cadrul DGASPC); autorizarea DGASPC ca furnizor de formare autorizat conform Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- participarea specialiștilor care lucrează în servicii sociale la programe de formare profesională continuă: terapia ABA, logopedie, limbaj mimico-gestual, PECS, TEACH, terapie senzorială dar și la conferințe, mese rotunde, seminarii, workshop-uri, studii de caz și transfer de bune practici;
- formarea continuă a tuturor specialiștilor care lucrează cu și pentru copii aflați în dificultate, în echipe pluridisciplinare și interinstituționale: asistenți sociali, psihologi, cadre didactice, consilieri școlari, magistrați, polițiști, cadre medicale, consilieri vocaționali etc. în scopul de a oferi cele mai adecvate soluții la problematica cu care lucrează;

B) Subdomeniu de interes: Prevenirea separării copilului de părinți și protecția specială a copilului separat de părinți

Obiectivul general nr. 9. Asigurarea tranziției de la îngrijirea instituțională (în case de tip familial sau apartamente sociale) a copilului la cea bazată pe familie și comunitate, în beneficiul copiilor care trăiesc în prezent în instituții, dar și pentru cei care trăiesc în cadrul comunităților, fiind lipsiți adeseori de sprijinul adecvat

Obiectivul operațional 9.1 Promovarea dezvoltării serviciilor destinate prevenirii separării copilului de familie

Activități O 9.1

- coordonarea metodologică a activității de asistență socială din cadrul SPAS-urilor de către DGASPC și asigurarea suportului metodologic (formare, informare, îndrumare, supervizare), în scopul creșterii calității serviciilor oferite de acestea;

- sprijinirea comunităților locale pentru creșterea spiritului civic și activarea structurilor comunitare consultative în vederea implicării în activitățile de prevenire a separării copilului de familie; acordarea de suport tehnic din partea DGASPC pentru funcționarea structurilor comunitare consultative;
- sprijinirea programelor de formare a asistenților sociali/persoanelor cu atribuții de asistență socială de la nivelul comunităților locale și îndrumarea acestora în realizarea activităților de evaluare/diagnosticare, intervenție și monitorizare printr-o prezență activă în teren;
- sprijinirea autorităților locale pentru accesarea de fonduri destinate dezvoltării și îmbunătățirii infrastructurii sociale în funcție de nevoile locale identificate (centre de zi, centre de consiliere și sprijin pentru părinți și copii, servicii integrate, centre multifuncționale etc);
- promovarea și susținerea diversificării și înființării serviciilor integrate (sociale, medicale, educaționale) primare la nivelul comunităților locale (centre de consiliere și sprijin, centre de zi, centre after school etc.), în scopul reducerii ratei instituționalizării copiilor; de asemenea, dezvoltarea unor programe și practici specifice pentru intervenție în cazuistici care pot apărea în mod izolat în comunitate (de exemplu: situații de inundații sau alte calamități naturale, pandemii, incendii); sprijinirea abordării multidisciplinare/integrate a cazurilor de copii și familiilor acestora aflate în risc social;
- identificarea precoce a situațiilor de vulnerabilitate la copiii din comunitățile locale și acordarea de servicii specifice;

Obiectivul general nr. 10. Continuarea reformei serviciilor sociale pentru copil și familie

Obiectivul operațional 10.1 Extinderea parteneriatului public-privat și permanentizarea dialogului cu organizațiile neguvernamentale, cu ceilalți furnizori publici și privați de servicii sociale

Activități O 10.1

- realizarea unei baze permanente de comunicare a DGASPC Botoșani cu organizațiile neguvernamentale care activează în domeniul social, cu alți furnizori de servicii sociale publici și privați, asociații profesionale, asociații ale beneficiarilor de servicii sociale;
- colaborarea cu diverse ONG-uri și alți furnizori de servicii sociale în scopul stimulării atitudinii proactive din partea comunității și atragerii de sponsori și donatori pentru susținerea și stimularea copiilor din sistemul de protecție ori proveniți din medii sociale defavorizate și care obțin rezultate deosebite școlare, sportive, culturale, civice etc. (recompense, premii, rechizite, echipament sportiv, tabere, excursii, participarea la competiții/concursuri), precum și pentru finanțarea unor investiții pentru creșterea calității serviciilor destinate copiilor;

Obiectivul operațional 10.2 Creșterea calității serviciilor sociale pentru copil și familie

Activități O 10.2

- colaborarea cu ANPDCA (implicarea în grupuri de lucru la nivel național) pentru finalizarea și revizuirea ghidurilor metodologice de implementare a aplicării standardelor minime obligatorii în

domeniul protecției copilului, precum și a altor legi, metodologii de prevenire și intervenție în cazurile de copii aflați în situații de risc;

- perfecționarea managementului de caz ca metodă de lucru în cazurile de copii aflați în situații de risc social dar și pentru cazurile de copii cu măsură de protecție specială;
- promovarea dezinstituționalizării și crearea de servicii de protecție de tip familial pentru copiii separați temporar de părinții lor - structuri care să promoveze îngrijirea de tip familial (case de tip familial cu un număr maxim de 12 locuri/apartamente sociale cu maxim 6 locuri);
- colaborarea cu unitățile administrativ teritoriale în vederea operaționalizării aplicației OBSERVATORUL COPILULUI cu ajutorul căreia se face identificare, evaluare, intervenție și monitorizare a copiilor aflați în risc social; utilizarea acesteia, în mod unitar, de către toți asistenții sociali/tehnicieni în asistență socială în instrumentarea cazurilor care privesc copiii în situații de risc și familiile acestora;
- diversificarea, dezvoltarea și specializarea rețelei de asistenți maternali profesioniști pentru a răspunde nevoilor imediate, de urgență sau unor caracteristici deosebite ale copiilor protejați (copilul 0-3 ani, copilul cu dizabilități, preluarea în regim de urgență, copii cu tulburări de comportament/de adaptare la un nou mediu sau copii cu anumite patologii rare, adolescenți/preadolescenți, grupuri de frați), cu respectarea legislației în vigoare;
- dezvoltarea rețelei de servicii, programe, formare și activități de sprijin pentru asistenți maternali (recrutare, evaluare, formare inițială și continuă, orientare și monitorizare), în vederea oferirii unui mediu familial adecvat de creștere și îngrijire copiilor separați temporar de părinți; organizarea unor grupuri de suport cu asistenții maternali;
- creșterea accesului copiilor cu măsură de protecție în sistemul rezidențial de asistență maternală respectiv plasament la rude, la servicii medicale, educaționale, de suport, pentru petrecerea timpului liber și recreere;
- accesarea unor finanțări/parteneriate care să sprijine DGASPC în vederea menținerii permanente a unor condiții de locuit, de studiu și a unui mediu de viață adecvat care să permită dezvoltarea și bunăstarea copiilor, în toate unitățile de tip rezidențial (case de tip familial, apartamente sociale);
- dotarea tuturor unităților de tip rezidențial din structura DGASPC cu echipamente, obiecte de mobilier și electrocasnice, echipamente IT, acces la internet - în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață ale copiilor care beneficiază de o măsură de protecție în sistemul rezidențial;
- dezvoltarea, diversificarea și oferirea de servicii specializate (îngrijire, educare, petrecerea timpului liber, orientare în carieră), pentru o perioadă determinată, copiilor separați temporar de părinți și pregătirea acestora pentru reintegrare familială/integrare socio-profesională;
- licențierea tuturor serviciilor aflate în structura DGASPC – pentru care există standarde de calitate;
- inițierea de parteneriate cu ONG-uri acreditate ca furnizor de servicii sociale, în vederea accesării fondurilor nerambursabile în scopul creșterii calității serviciilor acordate beneficiarilor, cât mai aproape de domiciliul acestora;
- dezvoltarea unor programe de sprijin material (în colaborare cu ONG-uri în domeniu) cu scopul sprijinirii familiei la reintegrarea copilului;
- externalizarea/contractarea unor servicii sociale ale DGASPC cu efect în reducerea costurilor de întreținere per beneficiar, în condiții de creștere a calității serviciilor sociale oferite prin aport suplimentar al furnizorului privat.

Obiectivul operațional 10.3 Creșterea capacității instituției de a acorda servicii profesionalizate în scopul dezvoltării deprinderilor de viață independentă a copiilor/tinerilor

Activități O 10.3

- dezvoltarea unor programe personalizate pentru copiii/tinerii aflați cu măsură de protecție specială în scopul dezvoltării capacităților de viață autonomă;
- crearea unor servicii care să contribuie la dezvoltarea unor deprinderi de viață autonomă a copiilor cu măsură de protecție (exemplu: Centru de zi pentru deprinderi de viață independentă);
- dezvoltarea unor servicii care să contribuie la orientarea profesională și vocațională a copiilor/tinerilor cu măsură de protecție, astfel încât părăsirea sistemului de protecție a copilului să se realizeze în condiții optime (exemplu: Centru de incluziune socială și formare profesională);

Obiectivul general nr. 11. Protecția grupurilor vulnerabile de copii și tineri care necesită o atenție specială (copiii străzii, copiii delincvenți, copiii cu handicap, HIV/SIDA și boli cronice grave/terminale, tinerii care urmează să părăsească sistemul de protecție)

Obiectivul operațional 11.1 Eradicarea fenomenului „copiii străzii” și asigurarea unor servicii de calitate copiilor identificați pe/în stradă. Crearea unui sistem de monitorizare și control

Activități O 11.1

- evaluarea, în colaborare cu reprezentanții autorităților publice locale, a situației copiilor identificați în/pe stradă, în vederea identificării unor soluții în interesul superior al acestora;
- colaborarea cu autoritățile locale în vederea prevenirii fenomenului „copiii străzii”;
- dezvoltarea de programe specifice lucrului cu grupul țintă „copiii străzii” și familiile acestora (identificare, evaluare, intervenție, monitorizare);
- crearea unei baze de date cu copiii străzii (copii identificați pe stradă/în stradă) în scopul monitorizării, evaluării și prevenirii recidivei;

Obiectivul operațional 11.2 Prevenirea delincvenței juvenile în rândul copiilor aflați în situație de risc, precum și a recidivei în cazul copiilor care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal

Activități O 11.2

- continuarea și dezvoltarea colaborării interinstituționale cu privire la disciplinarea pozitivă a copilului și prevenirea delincvenței juvenile, în cadrul activităților de prevenire – informare – comunicare;
- înființarea (în funcție de nevoi) unui serviciu de tip rezidențial pentru copiii care săvârșesc fapte penale și nu răspund penal, la nivel de județ; acesta va avea programe specifice de consiliere psihosocială pentru copii (susținere, valorizare, educare, încurajare spre schimbarea comportamentelor și interiorizarea valorilor morale, socializare, creșterea empatiei și a respectului față de ceilalți etc.) și familiile acestora (responsabilizare, înțelegerea normelor sociale și modalități de educare a copilului în spiritul acestora, mijloace de disciplinare pozitivă și supraveghere, nevoile de bază ale copilului și

rolul familiei în dezvoltarea psiho-emoțională și comportamentală a copilului etc.), în scopul reintegrării socio-familiale și prevenirii recidivei;

- realizarea de activități de prevenire a delincvenței juvenile în colaborare cu alte instituții responsabile (informare, educare, consiliere etc.);

- consiliere psiho-socială a părinților și copiilor privind prevederile Legii nr. 272/2004, inclusiv Capitolul “Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal”;

- consilierea psiho-socială a copiilor care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal, cu accent pe motivarea acestora în vederea responsabilizării și autodisciplinării, interiorizării valorilor morale legitimate social, reinserției sociale și prevenirii abandonului școlar;

Obiectivul operațional 11. 3 Creșterea calității serviciilor de îngrijire a copiilor cu handicap

Activități O 11.3

- continuarea furnizării și îmbunătățirea constantă a serviciilor specifice pentru copiii cu handicap în serviciile rezidențiale și de zi destinate acestor copii aparținând furnizorilor publici și privați din județ;

- înființarea de grupuri de suport moderate de facilitatori (psihologi, psihopedagogi, asistenți sociali, părinți ai copiilor cu dizabilități) pentru familiile copiilor cu dizabilități (pe categorii de dizabilități, pe vârste și dificultăți specifice);

- desfășurarea de mese rotunde care au ca scop informarea părinților cu privire la aspecte legislative ce au în vedere copiii cu dizabilități (drepturi, facilități, demersuri pentru obținerea unor drepturi);

- accesul părinților la cursuri destinate exclusiv lor, construite pentru fiecare tip de dizabilitate în parte: dizabilități mentale, locomotorii, senzoriale, asociate, cursuri structurate pe module care să respecte etapele dezvoltării umane și să conțină aspecte teoretice și practice care să ajute părintele să îngrijească copilul în mod corespunzător, să îl susțină în demersul recuperator și să ia cele mai bune decizii împreună cu sau pentru acesta;

- activități terapeutice individuale structurate pe domenii de dezvoltare (autonomie personală, motricitate, cognitiv, comunicare și limbaj, socializare);

- consiliere psihologică individuală și de grup;

- realizarea de schimburi de experiență cu furnizori de servicii publici și privați, asociații profesionale și ale părinților, instituții abilitate, schimburi ce au ca scop îmbunătățirea tehnicii de lucru a specialiștilor implicați în procesul de recuperare a copiilor cu dizabilități;

- dezvoltarea de servicii tip *echipe mobile* – care să acorde servicii de evaluare și recuperare pentru copiii cu dizabilități din mediul rural, pentru copiii care nu pot accesa serviciile județene;

- diversificarea serviciilor de recuperare oferite de către DGASPC și ceilalți furnizori de servicii prin recrutarea de noi specialiști și înființarea de noi cabinete de specialitate: consiliere pentru părinți/aparținători, interpret de limbaj mimico-gestual, terapii de comunicare alternative: PECS etc.;

- înființarea de centre de tip ”respiro” destinate copiilor cu dizabilități.

Obiectivul operațional 11. 4 Sprijinirea integrării socio-profesionale a tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului, precum și a tinerilor care părăsesc sistemul sancționar și a celor aflați în evidențele serviciului de probațiune

Activități O 11.4

- corelarea activităților desfășurate în cadrul serviciilor rezidențiale din sistemul de protecție specială a copilului cu cele realizate de autoritățile publice și instituțiile care au atribuții privind integrarea socio-profesională a tinerilor după părăsirea sistemului de protecție, a tinerilor care părăsesc sistemul sancționator custodial și a celor aflați în evidențele serviciilor de probațiune, în baza prevederilor strategiei din domeniu, inclusiv prin încheierea unor protocoale de colaborare;

- dezvoltarea unor acțiuni concrete de sprijin în vederea (re)inserției socio-profesionale a tinerilor care părăsesc sistemului de protecție, a tinerilor care părăsesc sistemul sancționator custodial și a celor aflați în evidențele serviciilor de probațiune, de tipul:

- activități de consiliere vocațională și orientare profesională;
- activități specifice creșterii autonomiei și de pregătire pentru viața independentă;
- activități de consiliere motivațională și creșterea autodeterminării;
- identificarea unei locuințe;
- activități de formare profesională;
- identificarea unui loc de muncă, inclusiv prin participarea la bursa locurilor de muncă;
- pregătirea și participarea tinerilor la simularea unor interviuri în vederea angajării;
- medierea relațiilor cu angajatorul;
- susținerea tinerilor pentru menținerea locului de muncă;

- includerea tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului în Programul de sprijin material/financiar realizat în parteneriat cu Fundația HHC România și alte ONG-uri, în scopul încurajării integrării și identificării mijloacelor de subzistență proprii și prevenirii marginalizării și excluziunii sociale;

- consilierea tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului referitor la prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția drepturilor copilului, republicată cu modificările ulterioare; o mai bună informare a acestora cu privire la drepturile și măsurile de sprijin de care pot beneficia din partea statutului în cazul în care decid începerea unei vieți pe cont propriu, odată cu împlinirea vârstei majoratului, dar și consecințele și responsabilitățile pe care aceștia și le asumă, în mod implicit, odată cu asumarea acestei decizii;

- identificarea fondurilor nerambursabile naționale/internaționale necesare implementării măsurilor de sprijin a tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului; înființarea de centre multifuncționale/servicii de sprijin pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție specială;

- promovarea și operaționalizarea activității Centrului de tranzit pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție a copilului, în colaborare cu alți furnizori publici și privați de servicii sociale;

- creșterea capacității Centrului de Incluziune socială pentru a oferi suport, orientare, consiliere tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului;

- accesarea unor linii de finanțare în colaborare cu ONG-uri sau alte organizații cu scopul dezvoltării unor unități de economie socială în care tinerii expuși marginalizării sociale să-și identifice un loc de muncă;

- dezvoltarea de întreprinderi sociale de inserție care să ofere un pachet integrat de servicii de consiliere, orientare profesională, calificare, angajare, mediere și jobcoaching pentru persoane din grupuri vulnerabile.

Obiectivul general nr. 12. Asigurarea unei justiții prietenoase pentru copii

Obiectivul operațional 12.1 Asigurarea respectării drepturilor tuturor copiilor care se află într-un proces de evaluare/intervenție/cercetare/audiere/ascultare, conform codurilor de procedură penală/civilă și legislației în domeniul protecției copilului, prin asigurarea unui mediu securizant, prietenos și suportiv în toate etapele de intervenție specializată

Activități O 12.1

- mărirea schemei de personal specializat prin angajarea de specialiști în domeniu - polițiști, procurori, asistenți sociali și psihologi DGASPC - care lucrează în echipă interinstituțională pentru cauzele copiilor victime ale violentei, copiilor martori sau copiilor suspecți conform procedurilor penale, civile și administrative și care își dezvoltă cunoștințele și abilitățile prin formare profesională continuă astfel încât să poată contribui la asigurarea unei justiții prietenoase și suportive pentru copii;
- audierea/ascultarea copiilor se va realiza în Camera de audiere prevăzută cu sistem audio-video, dotată potrivit standardelor în domeniu;
- însoțirea și asistarea copiilor, în etapa de ascultare/audiere a acestora din cadrul procesului civil/penal aflat pe rolul unei instanțe de judecată/parchet/poliție de către psihologi/asistenți sociali, în funcție de calitatea copilului în proces (victima/martor/suspect/inculpat);
- creșterea numărului de specialiști din cadrul compartimentului de specialitate de la nivelul DGASPC (suplimentarea schemei de personal prin angajarea de psihologi) care să poată asigura intervenția specializată și asistarea copilului în toate cauzele, așa cum sunt prevăzute în legislația privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

4. COMPONENTA INCLUZIUNEA SOCIALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

4.1. Misiunea

Prezenta strategie furnizează un cadru de acțiune la nivel județean care, împreună cu acțiunile la nivel național și european, este menită să ofere persoanelor cu dizabilități capacitatea de a se bucura de aceleași drepturi ale omului ca orice altă persoană; persoanele cu dizabilități trebuie să primească aceleași oportunități pentru a putea participa deplin ca parteneri cu rol egal în toate domeniile vieții

4.2. Viziunea

Strategia județeană de dezvoltare a serviciilor sociale pe componenta "INCLUZIUNEA SOCIALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI", își asumă viziunea națională așa cum este

prezentată atât în Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022–2027, cât și în Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022–2030 și anume, continuarea și dezvoltarea demersului de implementare a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în vederea asigurării cadrului pentru exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități.

*Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, marchează trecerea de la modelul medical al dizabilității la un **model social bazat pe drepturile omului**. Acest model înțelege dizabilitatea ca interacțiunea dintre particularitățile unei persoane și felul în care societatea răspunde acestora, evidențiind barierele din societate care împiedică persoanele cu dizabilități să participe activ în cadrul societății.*

*Strategia județeană evidențiază explicit dizabilitatea ca pe o problemă a drepturilor omului și, de asemenea, faptul că *”este un concept în evoluție și că aceasta rezultă din interacțiunea dintre persoane cu deficiențe și barierele de atitudine și de mediu care împiedică participarea lor deplină și efectivă în societate în condiții de egalitate cu ceilalți”*. Acele condiții sociale, economice, juridice, politice și de mediu care acționează ca bariere în exercitarea deplină a drepturilor persoanelor cu dizabilități trebuie să fie identificate și eliminate pentru ca persoana cu dizabilități să-și poată îndeplini rolurile în societate, la fel ca ceilalți.*

Documentul subliniază necesitatea trecerii de la protecția pasivă la măsuri de protecție activă, pentru stimularea angajării în muncă. O atenție deosebită se acordă măsurilor de egalizare a șanselor, prin accesibilizarea tuturor sistemelor sociale.

4.3. Grupul țintă:

- Persoane cu dizabilități
- Familiile persoanelor cu dizabilități sau reprezentanți ai acestor persoane
- Asociații ale persoanelor cu dizabilități
- Comunitatea
- Specialiștii care lucrează în serviciile specializate destinate persoanelor cu dizabilități

În mod aprioric, persoanelor cu dizabilități li se creează cadrul de a fi consultate, ascultate și implicate în procesele de luare a deciziilor, în elaborarea de politici și programe, în mod special a celor care le privesc în mod direct.

4.4. Principii:

- ❖ **Nediscriminarea și tratamentul egal** reprezintă asigurarea condițiilor de exercitare deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități.

- ❖ **Egalitatea de șanse** este rezultatul procesului de egalizare a șanselor prin care diferitele structuri din societate și de mediu, de exemplu: infrastructura, serviciile, informarea, au devenit disponibile inclusiv persoanelor cu dizabilități.
- ❖ **Transparența** presupune aducerea la cunoștința publicului, în mod regulat, a gradului de îndeplinire a obligațiilor asumate prin ratificarea Convenției, a progresului obținut, precum și a dificultăților în implementare.
- ❖ **Accesibilitatea informațiilor** și datelor trebuie asigurată în aceeași măsură pentru persoanele cu dizabilități ca și pentru alte persoane. Este rezultatul procesului care presupune luarea în considerare, încă din faza de proiectare, în toate politicile, programele, serviciile, produsele și resursele din comunitate destinate persoanelor cu dizabilități, a aspectelor referitoare la cost, disponibilitate, adaptare, proximitate, pentru a preîntâmpina crearea de noi bariere, precum și identificarea și eliminarea barierelor existente care limitează accesul persoanelor cu dizabilități la toate domeniile vieții.
- ❖ **Principiul abordării integrate** presupune planificarea într-o manieră complementară a activităților, la toate nivelele, pentru a asigura o imagine completă a resurselor și responsabilităților, precum și coordonarea și cooperarea între toate entitățile implicate în îndeplinirea obligațiilor asumate prin ratificarea Convenției.
- ❖ **Respectarea demnității inalienabile**, a autonomiei individuale, inclusiv a libertății de a face propriile alegeri și a independenței persoanelor se referă la valoarea pe care fiecare persoană, indiferent de deficiența/afectarea ei, o poate aduce în cadrul societății.
- ❖ **Participarea și integrarea deplină și efectivă în societate a persoanelor cu dizabilități** presupune atât identificarea și eliminarea restricțiilor, cât și adoptarea unor măsuri active și eficiente pentru garantarea exercitării depline a drepturilor fundamentale.
- ❖ **Respectul pentru diversitate și acceptarea persoanelor cu dizabilități** ca parte a diversității umane și a umanității implică recunoașterea contribuțiilor valoroase, existente și de perspectivă, aduse de persoanele cu dizabilități la bunăstarea generală și a diversității comunităților.
- ❖ **Egalitatea între bărbați și femei** se referă la necesitatea de a respecta și integra acest principiu, în special pentru fetele și femeile cu dizabilități supuse discriminării multiple, în toate politicile și măsurile ce susțin deplina exercitare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, de către toate persoanele cu dizabilități.
- ❖ **Respectul pentru capacitățile de dezvoltare ale copiilor cu dizabilități și/sau CES** și pentru dreptul copiilor cu dizabilități și/sau CES de a-și păstra identitatea promovează încrederea în potențialul de dezvoltare și în autonomia copilului, concomitent cu identificarea și acoperirea diferitelor nevoi specifice care pot apărea la un moment dat în evoluția sa.
- ❖ **Consultarea și implicarea persoanelor cu dizabilități**, a reprezentanților și a organizațiilor lor în toate programele, proiectele, activitățile din domeniul dizabilității, respectând motto-ul „Nimic pentru noi, fără noi!” în procesele de luare a deciziilor, în elaborarea de politici, programe, acțiuni și măsuri, presupune recunoașterea contribuțiilor persoanelor cu dizabilități la bunăstarea generală.
- ❖ **Subsidiaritatea**, în sensul stabilirii celui mai adecvat grad de acțiune și intervenție la nivel local, regional sau național.

- ❖ **Asumarea răspunderii** care presupune determinarea clară a sarcinilor și atribuțiilor instituțiilor și persoanelor responsabile cu implementarea prevederilor Convenției.
- ❖ **Eficacitatea utilizării fondurilor**, inclusiv prin implementarea programelor operaționale subsecvente Acordului de parteneriat 2021-2027.

4.5 Premise:

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani își propune să acționeze împreună cu autoritățile publice locale, cu celelalte instituții județene și organizațiile neguvernamentale în domeniu - furnizori de servicii sociale - pentru a crea și dezvolta servicii care să se adreseze eficient persoanelor cu dizabilități, realizării de oportunități pentru acestea.

Participarea deplină, economică și socială a persoanelor cu dizabilități este esențială pentru dezvoltarea durabilă a societății, favorabilă incluziunii sociale și a respectării drepturilor. O societate bazată pe principii incluzive, orientată spre *eliminarea barierelor* de orice fel, spre *”normalizarea”* vieții persoanelor expuse riscurilor excluziunii sociale, stimulează inovația și reduce presiunea exercitată în prezent asupra sistemului public de protecție socială.

Principiul ”Normalizării” aduce în prim plan un drept fundamental al persoanei cu dizabilități și anume ***dreptul persoanei cu dizabilități de a trăi în comunitate, de a participa la viața acesteia cu șanse egale cu ale celorlalți.***

În vederea prevenirii instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități, se formulează necesitatea îmbunătățirii, diversificării și extinderii serviciilor sociale comunitare destinate acestei categorii de beneficiari, în special ***a celor de îngrijire la domiciliu.*** În acest mod se poate răspunde cerințelor persoanelor cu dizabilități de a rămâne în familie/comunitate și de a primi ajutor și îngrijire socio-medicală în propria locuință.

Prin Hotărârea Consiliului Județean Botoșani nr. 55 din 24.02.2023 s-a înființat ***Comitetul pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării.*** Comitetul asigură transparența și vizibilitatea procesului de dezinstituționalizare și contribuie la generarea solidarității și mobilizarea resurselor de la nivel local. Rolul său principal este de a aduce laolaltă persoane cu competențe în domenii precum: sprijin în luarea deciziilor, protecție socială, ocupare și formare profesională, reconversie profesională, sănătate mintală, îngrijirea sănătății, acces la justiție sau ordine publică și alte persoane care pot contribui cu expertiza și resursele pe care le dețin la eficientizarea procesului de identificare de soluții de dezinstituționalizare.

Comitetul are rol în promovarea la nivel județean a planurilor de dezinstituționalizare la nivel de centru, în luarea deciziilor cheie și în monitorizarea generală a procesului. Prin componența sa, va juca un rol de sursă de sprijin în relația cu echipele de management care se ocupă de planurile de dezinstituționalizare la nivel de centru, precum și cu instituțiile care trebuie să acorde avizele, certificatele și aprobările necesare desfășurării activităților specifice.

Procesul de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități are ca scop asigurarea exercitării dreptului la viață independentă a persoanelor adulte cu dizabilități.

Pentru centrele rezidențiale se va elabora și implementa un Plan de dezinstituționalizare, care se va realiza pe baza planurilor individuale dezvoltate pentru fiecare persoană cu dizabilități care trăiește în centru.

Planul de dezinstituționalizare va sintetiza soluțiile identificate pentru fiecare persoană și resursele necesare pentru implementarea acestor soluții și va include o descriere detaliată a acțiunilor care vor fi implementate, cum vor fi ele implementate, cine vor fi persoanele responsabile, precum și cronologia și țintele pentru a asigura tranziția persoanelor cu dizabilități din centre la viața în comunitate. Planificarea tranziției este fundamentată pe Planul Individual pregătit împreună cu persoanele cu dizabilități instituționalizate, cu termene clare și responsabilități atribuite în funcție de aspirațiile și nevoile persoanelor adulte cu dizabilități.

Indicatorii-cheie de performanță ai procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități, conținuți în art. 8 din Legea nr. 7/2023 privind susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, sunt:

a) procentul de 32% cu care se reduce la nivel național numărul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate din numărul total de persoane asistate în cadrul sistemului rezidențial la sfârșitul anului 2020;

b) procentul de 10% cu care se reduce la nivel național, în perioada 1 iulie 2026 - 31 decembrie 2030, numărul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate din numărul total de persoane asistate în cadrul sistemului rezidențial la data de 30 iunie 2026.

Obiectivele planificate ca ținte asociate indicatorilor-cheie de performanță, sunt:

a) *obiectivul 1:* până la data de 30 iunie 2026, cel puțin 32% din numărul de persoane adulte cu dizabilități instituționalizate să beneficieze de sprijin în vederea dezinstituționalizării și de punerea în aplicare a parcursului de trai independent;

b) *obiectivul 2:* până la data de 30 iunie 2026, procentul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate se reduce cu 32% din numărul total de persoane asistate în cadrul sistemului rezidențial la sfârșitul anului 2020;

c) *obiectivul 3:* în perioada 1 iulie 2026-31 decembrie 2030, procentul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate se reduce cu 10% din numărul total de persoane asistate în cadrul sistemului rezidențial la data de 30 iunie 2026.

4.6 Principalii indicatori privind protecția persoanelor cu dizabilități – semestrul 1 din anul 2024

(30.06.2024)

În județul Botoșani, în evidența DGASPC - la data de 30.06.2024, exista un număr de 16.143 persoane cu dizabilități, dintre care 13.784 adulți și 2.359 copii:

a) din totalul persoanelor adulte cu handicap, 2,38 % se aflau în instituții rezidențiale, iar 97,62 % erau neinstituționalizate;

b) din totalul copiilor cu handicap 11,05 % se aflau în sistemul de protecție a copilului (rezidențial, asistență maternală, plasament familial și tutelă), iar 88,95 % în familie.

Situația persoanelor adulte cu handicap din județul Botoșani, pe tipuri și grade de handicap, la 30.06.2024

Nr. crt.	Tipul de handicap	Total persoane reevaluate/evaluate la 30.06.2024	Gr. grav	Gr. accentuat	Gr. mediu	Gr. ușor	Respinși
		3233	1136	705	1166	226	
1.	Fizic	281	41	24	215	1	0
2.	Somatic	1052	221	581	162	88	0
3.	Auditiv	38	8	11	12	7	0
4.	Vizual	618	21	13	454	130	0
5.	Mental	356	59	21	276	0	0
6.	Psihic	7	7	0	0	0	0
7.	Asociat	877	775	55	47	0	0
08.	HIV/SIDA	1	1	0	0	0	0
9.	Boli rare	3	3	0	0	0	0
10.	Surdocecitate	0	0	0	0	0	0

În cadrul Compartimentului de Evaluare Complexă a Copilului cu Dizabilități a fost evaluat/reevaluat un număr de **2359 de situații - copii**, pentru care au fost emise **2359 certificate de încadrare în grad de handicap**, în cursul anului 2023:

- gr. grav - 603
- gr. accentuat - 596
- gr. mediu - 908
- gr. ușor – 252

În cursul anului 2024 (până la sfârșitul trim. 2) au fost **evaluate 209** cazuri noi.

Situația copiilor cu handicap din județul Botoșani trim. 2 din 2024:

Număr de copii cu dizabilități din următoarele categorii de afecțiuni	Număr de copii
neurologică	86
psihiatrică,	708
din care cu autism	343
locomotorie	281
vizuală	618
auditivă	38
HIV/SIDA	1
down (boli genetice)	77
altele (care nu se regăsesc în categoriile de mai sus)	asociate-510 (77 Down) somatice-691

În anul 2024 (până la data de 30.06.2024) s-au acordat prestații sociale conform prevederilor art. 58, alin. 2, 3, 4 și 5 din Legea nr. 448/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare, H.G. nr. 1019/2018 și Legea nr. 225/2021, astfel:

○ **indemnizație lunară:**

- a) în cuantum de 529 lei (persoane adulte cu handicap grav), pentru un număr mediu de 5.060 beneficiari/lună;

b) în cuantum de 350 lei (persoane adulte cu handicap accentuat), pentru un număr mediu de 7.713 beneficiari/lună;

○ **buget personal complementar lunar:**

a) în cuantum de 199 lei (persoane adulte cu handicap grav), pentru un număr mediu de 5.060 beneficiari/lună;

b) în cuantum de 146 lei (persoane adulte cu handicap accentuat), pentru un număr mediu de 7.713 beneficiari/lună;

c) în cuantum de 80 lei (persoane adulte cu handicap mediu), pentru un număr mediu de 550 beneficiari/lună;

○ **prestație socială copii :**

a) în cuantum de 463 lei (copil cu handicap grav), pentru un număr mediu de 1.082 beneficiari/lună;

b) în cuantum de 232 lei (copil cu handicap accentuat), pentru un număr mediu de 674 beneficiari/lună;

c) în cuantum de 80 lei (copil cu handicap mediu), pentru un număr mediu de 1.064 beneficiari/lună);

○ **indemnizație pentru plata însoțitorului adultului cu handicap vizual grav cu mențiunea asistent personal:**

- în cuantum de 2.086 lei, pentru un număr mediu de 1.061 beneficiari/lună;

○ **alocație lunară de hrană pentru copiii cu handicap de tip HIV/SIDA:**

- în cuantum de 33 lei/zi, pentru 1 beneficiar/lună;

Numărul mediu de persoane cu dizabilități (adulți și copii) care beneficiază lunar pe prestații sociale este de 16.143 beneficiari.

- conform prevederilor art. 57, respectiv art. 58 din Legea nr. 448/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare, au fost întocmite în cadrul serviciului 5.342 dispoziții privind stabilirea, suspendarea sau încetarea dreptului de asistență socială sub forma de prestații sociale pentru persoane adulte și minori cu dizabilități;
- conform prevederilor art. 23, alin. 1 și 2 din Legea nr. 448/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare, persoanele cu handicap grav și accentuat, însoțitorii persoanelor cu handicap grav, însoțitorii copiilor cu handicap accentuat, însoțitorii adulților cu handicap auditiv și mintal și asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav beneficiază de gratuitate pe toate liniile la transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață; s-au eliberat legitimații pentru 316 beneficiari;
- conform prevederilor art. 24, alin. 1, 2, 3, 4, 5 și 6 din Legea nr. 448/2006 republicată, persoanele cu handicap grav, însoțitorii și asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav beneficiază de gratuitatea transportului interurban, în limita a 24 călătorii pe an calendaristic, iar persoanele cu handicap accentuat, precum și însoțitorii copiilor cu handicap accentuat, beneficiază de gratuitatea transportului interurban în limita a 12 călătorii pe an calendaristic; s-au eliberat 79.733 bilete de călătorie gratuită pentru transport interurban pentru 3.482 beneficiari;

- conform prevederilor art. 24, alin. 9 și 10 din Legea nr. 448/2006 republicată, prevederilor HG nr. 1118/2020, respectiv prevederilor HG nr. 43/2024, au fost acordate 916 bonuri de carburant în valoare de 50 lei unui număr de 81 persoane cu dizabilitati;
- conform prevederilor art. 24, alin. 9 și 10 din Legea nr. 448/2006 republicată, prevederilor HG nr. 1118/2020, respectiv prevederilor HG nr. 43/2024, 2.098 persoane (persoane cu dizabilități, reprezentanți legali ai acestora, tutore sau persoana care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului cu handicap grav sau accentuat în baza unei măsuri de protecție specială) au solicitat decontarea carburantului necesar deplasării cu autoturismul aflat în proprietatea persoanelor cu dizabilități, familiei, asistentului personal, însoțitorului pentru persoanele cu handicap grav sau accentuat, a părintelui, a tutorelui, asistentului maternal sau persoanei care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului cu handicap grav sau accentuat în baza unei măsuri de protecție specială, stabilită în condițiile legii;
- conform prevederilor art. 27 din Legea nr. 448/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-a efectuat plata dobânzii la creditele persoanelor cu dizabilități pentru un număr de 28 beneficiari;
- conform prevederilor art. 42 din Legea nr. 448/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare, au fost întocmite și transmise angajatorului 997 acorduri privind angajarea cu contract individual de muncă a unui asistent personal sau plata unei indemnizații lunare;
- conform prevederilor Legii nr. 193/2015 pentru modificarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, au fost transmise de instituția noastră, către Direcția Regională de Drumuri și Poduri Iași, 696 solicitări privind eliberarea rovinietelor pentru persoanele cu handicap deținătoare de autoturisme, însoțitori sau, după caz, asistenți personali ai acestora, deținători de autoturisme.

În sistemul rezidențial de protecție a adultului cu dizabilități din cadrul DGASPC Botoșani (11 centre de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități, un centru de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și o locuință maxim protejată pentru persoane adulte cu dizabilități) se aflau, la data de 30.06.2024, **383 beneficiari**, toți fiind încadrați în diverse grade de handicap.

Numărul de adulți cu dizabilități aflați în sistemul rezidențial al DGASPC Botoșani la data de 30.06.2024, după tipul de handicap:

Tipul de handicap	CABR "LUCIE LECOMTE" BOTOSANI	CIAPAD BOTOȘANI	CIAPAD ADĂȘENI	CIAPAD "SF. IOAN" BUCECEA	CIAPAD DOROHOI	CIAPAD "SF. DANIEL"	CIAPAD DERSCA	CIAPAD STĂUCENI	CIAPAD "IONAȘ"	CIAPAD "ROSETTI"	CIAPAD "STEAUA SPERANȚEI"	CIAPAD TRUȘEȘTI	LMP "SF. FOCA"	TOTAL
Asociat	7	4	7	1	6	4	2	4	1	3	1	5	2	47
Auditiv	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	3
Fizic	0	0	1	0	8	7	0	1	0	0	0	6	1	24
HIV/SIDA	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1

Mintal	21/20*	25	38	11	25	23	22	43	10	27	11	23	3	282/281*
Psihic	1	1	4	2	1	3	1	1	0	0	1	1	1	17
Somatic	0	0	0	0	0	1/0*	1	0	1	0	0	0	0	3/2*
Vizual	0	0	0	0	2	2	0	1	0	0	0	1	0	6
Boli Rare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Surdocecitate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL	29/28*	30	50	14	43	41/40*	26	50	12	30	13	38	7	383/381*

*număr de beneficiari aflați cu măsură de protecție în cadrul centrului rezidențial/ număr de beneficiari aflați efectiv în centru la data de 30.06.2024, având în vedere reintegrările pentru perioade determinate

Din cei 383 de beneficiari ai centrelor de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități din structura DGASPC Botoșani, 2 provin din Ucraina, iar diferența are domiciliul în județul Botoșani, astfel:

- în mediul urban – **120 persoane;**
- în mediul rural – **261 persoane.**

Pe lângă sistemul rezidențial de protecție, DGASPC Botoșani acordă servicii de specialitate în cadrul Centrului de Servicii de Recuperare Neuromotorie de tip Ambulatoriu pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Botoșani atât persoanelor cu dizabilități din comunitate, cât și celor din centrele rezidențiale. În primul semestru al anului 2024, în cadrul acestui centru au beneficiat de servicii 35 de persoane cu dizabilități.

Nr. total beneficiari	Grad I	Grad II	Grad III	Femei	Bărbați	Cazuri noi (prima adresabilitate în sem. I 2024)	Cazuri în evidență
35	10	23	2	16	19	14	21

În sistemul de protecție specială a copilului din structura DGASPC Botoșani se afla, la data de 30.06.2024, un număr de 959 de copii și tineri, iar dintre aceștia 223 sunt cu dizabilități, după cum urmează:

	Total copii și tineri	Dintre care, copii și tineri cu dizabilități
Complexul de case de tip familial „Sf. Mina” Botoșani	46	46
Casa de tip familial „Gretel” Trușești	12	2
Casa de tip familial „Hansel” Trușești	11	-
Casa de tip familial „Dumbrava Minunată” Pomârla	12	2
Casa de tip familial „Cuore” Pomârla	12	1
Casa de tip familial „Fluturile Speranței” Pomârla	11	2
Casa de tip familial „Julia si Lorena” Pomârla	5	1
Casa de tip familial „Primăvara Speranței” Pomârla	6	-
Complexul de apartamente „Casa Mea” Dorohoi	53	14
Complexul de apartamente „Amicii” Dorohoi	52	9

Complexul de apartamente „Cireșarii” Botoșani	17	1
Casa de tip familial de tranzit	3	-
Sistemul de asistență maternală	468	111
Sistemul de plasamente familiale	225	34
CPCRU	18	-
Centrul Maternal	8	-
	959	223

De asemenea, pe parcursul anului 2024, DGASPC Botoșani a oferit servicii specializate copiilor cu dizabilități din comunitate, după cum urmează:

1. **Centrul de zi pentru copii cu nevoi speciale „Șansa Mea”:** în medie, 32 de copii au beneficiat de servicii educaționale, de consiliere, asistență terapeutică, recuperare și integrare socială;
2. **Complexul de servicii comunitare pentru copilul cu dizabilități „Sf. Spiridon” Botoșani:**

CENTRUL DE RECUPERARE „SERA”

În cadrul centrului de recuperare se oferă activități complexe susținute de echipa pluridisciplinară: abilitare-reabilitare, recreere, socializare, activități educaționale, terapie prin joc, muzică, dans, logopedie, consiliere psihologică, kinetoterapie, psihopedagogie specială, masaj. În perioada ianuarie - iulie 2024, centrul a oferit servicii pentru 41 beneficiari.

DISTRIBUȚIA BENEFICIARILOR DIN CENTRUL DE RECUPERARE „SERA” DUPĂ ANUMITE CRITERII:

Număr beneficiari	Gen		Grad			Vârsta/ani			Domiciliu		Școlarizați	
	Masc.	Fem.	I	II	III	3-6	7-11	12-14	Urban	Rural	Înv. de masă	Șc. specială
41	24	17	29	7	5	9	17	15	24	17	6	9

CENTRUL DE ASISTENȚĂ SPECIALIZATĂ PENTRU COPILUL CU TSA

În cadrul centrului de asistență specializată pentru copilul cu TSA se oferă activități de recuperare specifice pentru persoanele cu TSA. În perioada ianuarie – iunie 2024, centru a oferit servicii pentru 84 beneficiari.

DISTRIBUȚIA BENEFICIARILOR DIN CENTRUL DE ASISTENȚĂ SPECIALIZATĂ PENTRU COPILUL CU TSA DUPĂ ANUMITE CRITERII:

Număr beneficiari	Gen		Grad			Vârsta/ani			Domiciliu		Școlarizați	
	Masc.	Fem.	I	II	III	3-6	7-11	12-14	Urban	Rural	Înv. de masă	Șc. specială
93	58	32	90	1	2	33	32	28	56	37	38	21

4.6.1 SERVICII SOCIALE PENTRU PERSOANE ADULTE CU DIZABILITĂȚI – aflate în structura furnizorilor publici de servicii sociale din județul Botoșani

Nr. crt.	Cod serviciu social, conform Nomenclatorului serviciilor sociale	Denumire furnizor	Denumire serviciu social	Tip serviciu social	Localitate	Capacitate/ nr. benef.	Mediu de rezidență
1	8790 CR-D-II	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani	Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (CAbR) "Lucie Lecomte"	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Botoșani	32/29	Urban
2	8790 CR-D-I	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Botoșani	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Botoșani	32/30	Urban
3	8790 CR-D-I	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (CIA) Dorohoi	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Dorohoi	50/43	Urban
4	8790 CR-D-I	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (CIA) "Sf. Ioan" Bucecea	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Bucecea	18/14	Urban
5	8790 CR-D-I	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Stăuceni	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Stăuceni	50/50	Rural
6	8790 CR-D-I	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Dersca	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Dersca	26/26	Rural
7	8790 CR-D-I	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități "Sf. Daniel" Leorda	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Leorda	50/41	Rural
8	8790 CR-D-I	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități "Ionaș"	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Vârfu Câmpului	12/12	Rural

		Botoșani					
9	8790 CR-D-I	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități "Rosetti"	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Vârfu Câmpului	38/30	Rural
10	8790 CR-D-I	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități "Steaua Speranței"	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Vârfu Câmpului	13/13	Rural
11	8790 CR-D-I	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Adășeni	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Adășeni	50/50	Rural
12	8790 CR-D-I	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Trușești	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Trușești	40/38	Rural
13	8790 CR-D-VII	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani	Locuință Maxim Protejată pentru Persoane Adulte cu Dizabilități "Sf. Foca" Botoșani	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Botoșani	8/7	Urban
14	8899 CZ-D-II	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani	Centrul de Servicii de Recuperare Neuromotorie de Tip Ambulatoriu pentru Persoane Adulte cu Dizabilități	Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilități	Botoșani	8	Urban

4.6.2 SERVICII SOCIALE PENTRU PERSOANE ADULTE CU DIZABILITĂȚI – aflate în structura furnizorilor privați de servicii sociale din județul Botoșani

Nr. crt.	Cod serviciu social, conform Nomenclatorului serviciilor sociale	Denumire furnizor	Denumire serviciu social	Tip serviciu social	Localitate	Capacitate/ nr. benef.	Mediu de rezidență
1	8790 CR-D-I	Asociația "Dă Speranță Vieții"	Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (CIA) "Casa	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Dorohoi	25/25	urban

			Elena"				
2	8899 SC-D-I	Asociația "Clara"	Servicii de asistență și suport pentru persoane adulte cu dizabilități	Servicii în comunitate pentru persoanele adulte cu dizabilități	Dorohoi	25	urban
3	8899 SC-D-I	Filiala Județeană Botoșani a Asociației Nevăzătorilor din România	Servicii de asistență și suport	Servicii în comunitate pentru persoanele adulte cu dizabilități	Botoșani	20	urban

4.7. NEVOI PRIORITARE (2025 -2030)

a) **Evaluarea/reevaluarea persoanelor cu dizabilități din județul Botoșani.** Promovarea unor inițiative (către instituțiile de la nivel național) pentru revizuirea condițiilor impuse referitoare la încadrarea în grad de handicap a persoanelor care suferă de anumite patologii cum ar fi: boli rare, de amputații, cancer în metastaze sau alte afecțiuni care sunt considerate ireversibile. Elaborarea unor Programe individuale de reabilitare și integrare socială având în vedere o evaluare psiho-socio-medicală obiectivă și realistă, subordonată principiului interesului persoanei cu dizabilități și axată pe potențialul de dezvoltare, integrare și incluziune socială a acesteia.

b) **Înființarea rețelei de asistenți personali profesioniști** care, prin activitatea desfășurată, asigură îngrijirea și protecția adultului cu handicap grav sau accentuat (pe baza nevoilor individuale); acest nou serviciu se justifică în acord cu procesul de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități din unitățile rezidențiale, îngrijirea la asistenți personali profesioniști fiind o alternativă optimă în realizarea tranziției de la sistemul instituționalizat la servicii integrate în comunitate și adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități.

c) **Creșterea calității vieții persoanelor cu dizabilități aflate în prezent, în mediul rezidențial.** Pentru acest deziderat și oferirea unei îngrijiri în funcție de nevoile individuale identificate, în corelare cu standardele specifice de calitate în vigoare, este necesară și redefinirea mandatului centrelor existente prin asigurarea tranziției persoanelor cu dizabilități beneficiare de servicii sociale în instituțiile rezidențiale existente, de capacități mari, în alternative de tip familial sau unități rezidențiale de capacitate mică, respectiv locuințe protejate pentru persoanele adulte cu dizabilități care au deprinderi de viață autonomă. **Reducerea numărului persoanelor cu dizabilități plasate în instituții rezidențiale prin furnizarea de servicii sociale și medicale la nivelul comunității, inclusiv pe termen lung.**

d) **Dezvoltarea sistemului de servicii sociale bazate pe comunitate, în vederea prevenirii instituționalizării și pentru scăderea numărului persoanelor adulte cu dizabilități aflate în instituții rezidențiale**

- Creșterea accesului la servicii accesibile, durabile și de înaltă calitate, inclusiv asistență medicală și servicii sociale de interes general pentru persoanele cu dizabilități;

- Furnizarea de servicii integrate de sprijin, în vederea tranziției de la servicii de îngrijire de tip rezidențial către servicii la nivelul comunității;
- Consolidarea de parteneriate relevante pentru a facilita tranziția spre traiul independent al persoanelor cu dizabilități instituționalizate, prin dobândirea de deprinderi, competențe și abilități necesare integrării;
- Susținerea dezinstituționalizării persoanelor cu dizabilități, concomitent cu dezvoltarea măsurilor de prevenire a instituționalizării și de susținere a traiului în comunitate reprezintă o prioritate pentru DGASPC.

e) Înființarea/dezvoltarea unor servicii alternative de protecție, în vederea prevenirii instituționalizării și promovarea vieții independente pentru persoanele cu dizabilități. În prezent există foarte puține servicii alternative (la furnizori publici sau privați) de tipul: centre de zi, centre de tip respiro/centre de criză, servicii integrate comunitare pentru persoane cu dizabilități, echipe mobile, servicii de recuperare, rețea de asistenți personali profesioniști etc., iar nevoia este evidentă. Considerăm prioritar ca serviciile alternative să asigure accesul beneficiarilor reintegrați în familie sau în comunitate la resursele și facilitățile din comunitate (sănătate, educație, muncă, cultură, transport, petrecerea timpului liber etc), cu scopul de a îmbunătăți abilitățile și capacitatea acestora de a participa activ pe piața forței de muncă și la viața socială.

f) Promovarea integrării socio-profesionale a persoanelor cu dizabilități, prioritate motivată de lipsa sau cunoașterea insuficientă a programelor/legislației care să faciliteze încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, dar și de reticența manifestată de angajatori cu privire la încadrarea acestora.

g) Continuarea implementării legislației cu privire la accesibilități, justificată prin insuficiența accesului la mediu fizic, informațional, a transportului și clădirilor pentru persoanele cu handicap, lipsa standardizării serviciului social de interpretare în limbaj mimico-gestual;

h) Sensibilizarea opiniei publice în vederea combaterii marginalizării și a excluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități, nevoie motivată de gradul scăzut de implicare a autorităților publice locale, a comunităților locale în soluționarea problemelor persoanelor cu handicap. Accesibilitatea se referă deopotrivă la două concepte pe care autoritățile publice locale trebuie să le urmărească în toate măsurile care privesc accesul persoanelor cu dizabilități la mediul fizic, comunicațional, informațional, respectiv ”adaptarea rezonabilă” și ”designul universal”.

i) Dezvoltarea parteneriatelor publice/private în scopul implementării (dezvoltării) unor proiecte comune care să aibă ca scop respectarea drepturilor, promovarea în societate a persoanelor cu dizabilități și participarea acestora în societate – în funcție de abilitățile și deprinderile existente sau care pot fi dezvoltate.

j) Perfecționarea profesională a personalului implicat în domeniul protecției persoanei cu dizabilități, motivată de necesitatea creșterii calității serviciilor oferite și a diversificării acestora. Desfășurarea, în parteneriat cu furnizorii de formare profesională, a unor activități de formare a specialiștilor implicați în servicii destinate persoanelor cu dizabilități.

k) Utilizarea metodei managementului de caz în instrumentarea cazurilor referitoare la protecția persoanelor cu dizabilități;

l) Consolidarea unui cadru unic și obiectiv de asigurare a măsurilor de egalizare a șanselor și de respectare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, care presupune în mod

deosebit eliminarea tuturor barierelor ca proces continuu, având în vedere că orice obstacol poate întârzia sau limita integrarea socială și participarea acestora la viața socială.

m) Întărirea coordonării metodologice a procesului de dezinstituționalizare la nivel județean și de integrare în comunitate;

n) Înființarea de locuințe sociale/incluzive/alte servicii sociale care să faciliteze procesul de integrare a persoanelor adulte cu dizabilități în comunitate, dar și operaționalizarea Compartimentului Locuire Incluzivă în cadrul DGASPC Botoșani. Acest compartiment va avea ca responsabilitate identificarea și alocarea locuințelor incluzive în comunitate.

Locuirea în comunitate a persoanelor cu dizabilități va facilita participarea deplină la viața în comunitate. Soluțiile de locuire vor include principiile alegerii și controlului, separarea furnizării locuirii de servicii de sprijin, amplasarea în comunitate și în imobile în care locuiește și restul populației, iar locuințele vor fi adaptate, accesibile, sustenabile și sigure.

Se are în vedere faptul că toate persoanele au dreptul să trăiască în securitate, pace și demnitate și că:

- locuința este un drept al omului;
- alegerea și controlul le au persoanele care trăiesc în locuință;
- separarea locuinței de celelalte servicii de sprijin (accesul la locuință nu este condiționat de furnizarea altor servicii);
- sprijinul oferit este flexibil și accesibil, atât cât este necesar;
- siguranța juridică (protecție împotriva evacuării forțate, a hărțuirii de către proprietari);
- accesibilitatea (costurile locuirii trebuie să fie rezonabile);
- starea locuinței (stare adecvată din punct de vedere al reparațiilor necesare etc.);
- asigurarea celor necesare pentru un trai decent (infrastructura necesară: salubritate, iluminat, încălzit);
- localizare (locuințe dispersate în comunitate, cu acces la serviciile necesare, în locuri sigure și accesibile);
- permite persoanelor să trăiască în moduri care să nu le afecteze posibilitatea de a-și exprima identitatea culturală.

4.8. OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE OPERAȚIONALE

Obiectivul general 1: Asigurarea accesului, pe bază de egalitate cu ceilalți cetățeni, la toate resursele comunității - bunuri, servicii, inclusiv servicii publice, precum și programe pe care societatea le pune la dispoziția membrilor săi ("societate deschisă")

Obiectivul operațional 1.1. Eliminarea barierelor fizice care limitează integrarea și participarea persoanelor cu dizabilități la viața socială

Activități O.1.1

- informarea persoanelor cu dizabilități și a familiilor, tutorilor, reprezentanților legali/convenționali cu privire la drepturile și facilitățile de care beneficiază în domeniul accesibilizării mediului fizic prin: materiale informative, mijloace mass-media, puncte de informare ("info-point") din instituțiile publice etc.;
- facilitarea accesului potențialilor beneficiari/reprezentanților legali/reprezentanților convenționali și/sau membrilor de familie la informații cu privire la scopul/funcțiile centrelor rezidențiale, oferta de servicii, condițiile de admitere, drepturile și obligațiile persoanelor beneficiare prin mediatizarea la nivelul comunității a materialelor informative (postări pe site-urile centrelor sau, după caz, al furnizorului, filme și fotografii de informare sau publicitare, editare pliante, broșuri și alte materiale informative și promoționale etc.);
- asigurarea de către autoritățile publice a unor modalități de comunicare și informare accesibile persoanelor cu dizabilități (ex: interpretare în limbaj mimico-gestual, transpunerea în formate accesibile a documentelor oficiale ale autorităților publice, inclusiv afișajul public: scriere Braille, înregistrări audio, versiuni simplificate, scriere cu caractere mari, pagini web accesibilizate etc.); standardizarea serviciului social de interpretariat în limbaj mimico-gestual în vederea facilitării implementării dispozițiilor locale;
- realizarea de campanii sociale pentru informarea și sensibilizarea publicului larg cu privire la problematica integrării persoanelor cu dizabilități și la drepturile acestora privind accesibilizarea mediului fizic și informațional/comunicațional;
- asigurarea unor servicii/activități de consultanță și instruire pentru factorii implicați în accesibilizarea mediului fizic și informațional/comunicațional la nevoile persoanelor cu dizabilități (clădiri, transport, informații în limbaj accesibil persoanelor cu dificultăți senzoriale sau de învățare etc.);
- facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități la utilizarea tehnologiilor asistive (sprijin în achiziționarea echipamentelor, instruire pentru utilizarea acestora etc);
- implementarea unui pachet minim de servicii care să sprijine persoanele cu dizabilități și familiile/reprezentanții legali ai acestora în accesarea resurselor comunitare, cu scopul facilitării integrării sociale: informare, consiliere, mediere, acompaniere etc.;
- monitorizarea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități;

Obiectivul operațional 1.2. Promovarea valorilor și principiilor referitoare la drepturile și libertățile fundamentale ale omului, la drepturile cetățenești ale persoanelor cu dizabilități, precum și la participarea activă a acestora la viața comunității

Activități O.1.2

- alocarea de resurse adecvate nevoilor persoanelor cu dizabilități;
- eficientizarea procedurilor de obținere și/sau exercitare a drepturilor și facilităților prevăzute de legislația în vigoare;
- desfășurarea de campanii de conștientizare și/sau sensibilizare a opiniei publice în scopul combaterii stereotipurilor și prejudecăților asupra persoanelor cu dizabilități, precum și în scopul creșterii respectului pentru diversitate și acceptarea persoanei cu dizabilități;
- realizarea de întâlniri/dezbateri cu factorii locali în scopul creșterii implicării comunității la sprijinirea persoanelor cu dizabilități în procesul de incluziune și participare la viața socială;

- implicarea efectivă a persoanelor cu dizabilități și/sau reprezentanților legali ai acestora la dezbateri și luări de decizii care îi privesc și care le influențează viața;
- dezvoltarea serviciilor de îngrijire la nivelul comunităților locale (servicii de zi, unități de îngrijire la domiciliu, unități rezidențiale de capacitate mică - locuințe protejate, servicii comunitare de suport, dezvoltarea rețelei de asistenți personali, crearea rețelei de asistenți personali profesioniști, cantine "pe roți" pentru persoane cu dizabilități etc);
- înființarea unui sistem de teleasistență pentru persoane cu dizabilități, la nivelul autorităților publice locale;

Obiectivul general 2: Exercițarea deplină a drepturilor de cetățeni ai României și respectiv ai Uniunii Europene de către persoanele cu dizabilități

Obiectivul operațional 2.1. Creșterea nivelului de educație privind drepturile civile și modalitățile de exercitare a acestora de către persoanele cu dizabilități și/sau reprezentanții lor legali

Activități O.2.1

- realizarea unei proceduri privind circuitul informațional unitar și eficient care să servească interesului persoanei cu dizabilități; asigurarea infrastructurii de tehnologie a informației și de resurse umane necesare pentru a susține circuitul informațional în condiții de confidențialitate a datelor;
- crearea unei structuri de informare și consiliere psiho-socială și juridică, atât pentru persoanele cu dizabilități, cât și pentru membrii familiilor acestora sau reprezentanții lor legali/convenționali;
- dezvoltarea de programe psiho-sociale specifice, care să susțină efectiv persoana cu dizabilități și/sau reprezentanții legali/convenționali ai acestora în exercitarea drepturilor, prin creșterea autonomiei personale, a demnității și securității fizice și emoționale, a inițiativei, responsabilității și a capacității proprii de decizie;
- încurajarea implicării active a persoanelor cu dizabilități în proiecte și acțiuni ori asocierii în diverse organizații care să susțină drepturile acestora și egalitatea de șanse, precum și să promoveze principiul de reformare a societății prin accesibilizarea resurselor în acord cu nevoile acestei categorii de persoane;

Obiectivul operațional 2.2. Consolidarea parteneriatului local și implicarea comunității în scopul incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități

Activități O.2.2

- crearea de parteneriate cu instituții publice și private, cu furnizori publici și privați de servicii sociale destinate persoanelor cu dizabilități;
- consolidarea colaborării dintre furnizorii de servicii sociale publici și privați și persoanele juridice publice sau private, instituțiile de cult recunoscute de lege, în vederea elaborării și implementării de proiecte care au ca obiectiv dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități;

- promovarea și încurajarea acțiunilor de voluntariat;
- organizarea, în colaborare/în parteneriat cu ONG-urile cu activitate în domeniu, de activități cultural-sportive și de petrecere a timpului liber pentru persoanele cu dizabilități și familiile acestora;
- implicarea persoanelor cu dizabilități în proiecte ale diversilor furnizori publici și privați de servicii sociale, inclusiv prin activități de voluntariat;
- diversificarea surselor financiare prin organizarea, în parteneriat cu ONG-urile, unor campanii de colectare de fonduri (acțiuni culturale, expoziții cu vânzare etc.), în scopul îmbunătățirii calității vieții persoanelor cu dizabilități;
- accesarea de fonduri în vederea creării de unități de economie socială, în colaborare cu alți furnizori de servicii sociale sau instituții publice sau private;
- consolidarea colaborării cu instituții publice și private, în scopul identificării unor locuri de muncă pentru persoanele cu dizabilități;
- operaționalizarea activității *Comitetului de analiză a problemelor persoanelor cu handicap din județul Botoșani* – structură fără personalitate juridică, cu rol consultativ, organizată în baza Legii nr. 448/2006, care funcționează pe lângă DGASPC;
- creșterea capacității *Comitetul pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării* - structură fără personalitate juridică, cu rol de întărire a coordonării, și cu scopul de a asigura caracter unitar și eficient în aplicarea reglementărilor în vederea eliminării barierelor care pot împiedica buna desfășurare a procesului dezinstituționalizării - organizată în baza Legii nr. 7/2023, care funcționează sub coordonarea DGASPC;

Obiectivul operațional 2.3. Prevenirea separării și promovarea dreptului persoanelor cu dizabilități la o viață independentă, privată și de familie

Activități O.2.3

- crearea unui sistem integrat de servicii de sprijin pentru persoanele cu dizabilități și familiile acestora, care să se bazeze pe comunitate și să răspundă nevoilor corelate ale acestora prin accesibilizarea resurselor obișnuite ale comunității: facilități, servicii și produse privind locuința, sănătate și recuperare, cultură, educație și formare profesională, integrare socio-profesională etc., în scopul prevenirii instituționalizării și menținerii în familie și comunitate;
- extinderea serviciilor de îngrijire la domiciliu și a serviciilor de zi care permit menținerea persoanei cu dizabilități în mediul propriu de viață, în familie și comunitate; dezvoltarea de servicii de sprijin pentru familiile persoanelor cu dizabilități (centre de resurse, programe de formare, grupuri de suport, echipe mobile de intervenție și recuperare la domiciliu, asistent personal profesionist, servicii de asistență și suport, servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu, centre de zi etc);

- extinderea serviciilor de asistență personală (asistent personal, asistent personal profesionist, asistent informal) și dezvoltarea de noi tipuri de servicii de asistență personală pentru viață independentă, precum și facilitarea accesului persoanei cu dizabilități la aceste tipuri de servicii;
- sprijinirea funcționării la nivel local a structurilor comunitare consultative cu atribuții în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități, în scopul prevenirii separării;
- realizarea unei proceduri de prevenire, identificare, evaluare și monitorizare a cazurilor de ascundere, abandonare, neglijare și segregare a persoanelor adulte și a copiilor cu dizabilități;
- dezvoltarea la nivel local de servicii alternative de sprijin pentru copiii cu dizabilități și familiile acestora, în scopul asigurării recuperării, reabilitării, educației și integrării socio-profesionale, astfel încât să se prevină separarea din cauza lipsei infrastructurii care să răspundă nevoilor speciale ale acestei categorii de copii;
- implicarea familiei și responsabilizarea acesteia cu privire la nevoile persoanelor cu dizabilități, de îngrijire, reabilitare și integrare socială, în scopul menținerii acestora în cadrul sistemului familial;
- asigurarea măsurilor privind confidențialitatea datelor referitoare la viața intimă și privată a persoanelor cu dizabilități;
- acordarea de sprijin metodologic SPAS-urilor în accesarea de fonduri pentru proiecte ce vizează problematica persoanelor cu dizabilități;
- susținerea financiară a persoanelor cu dizabilități prin acordarea de beneficii sociale în acord cu nevoile acestora și legislația în domeniu;

Obiectiv general 3: Asigurarea și promovarea condițiilor pentru deplina exercitare a drepturilor și libertăților cetățenești de către persoanele cu dizabilități, în condiții de nediscriminare în raport cu ceilalți membri ai societății

Obiectivul operațional 3.1. Asigurarea respectării principiului nediscriminării și egalității de șanse pentru toți cetățenii, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități

Activități O.3.1

- realizarea de campanii de informare și sensibilizare a populației privind interzicerea abuzului, torturii și a relelor tratamente asupra persoanelor cu dizabilități (copii și adulți);
- realizarea unor proceduri specifice de prevenire, intervenție (identificare, semnalare, soluționare) și monitorizare a cazurilor supuse riscului de tratament degradant sau de violență asupra persoanelor cu dizabilități (copii și adulți);
- acordarea unei atenții deosebite cazurilor de violență asupra femeilor cu dizabilități;
- organizarea de întâlniri/dezbateri cu reprezentanții instituțiilor/personalul de specialitate care intră în contact cu persoanele cu dizabilități (adulți și copii), asociații ale beneficiarilor și ale părinților copiilor cu dizabilități, în scopul prevenirii situațiilor de discriminare și violență asupra acestora;
- monitorizarea respectării dreptului persoanelor cu dizabilități la egalitate de șanse;

- implicarea cu regularitate a persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă în stabilirea temelor anuale de control ale inspecției sociale, precum și cu privire la asigurarea drepturilor sociale pentru persoanele cu dizabilități.

Obiectiv general 4: Asigurarea accesului la muncă pentru un număr cât mai mare de persoane cu dizabilități, în special pe piața muncii

Obiectivul operațional 4.1. Asigurarea tranziției de la protecția pasivă la protecția activă a persoanelor adulte cu dizabilități prin stimularea angajării acestora pe piața muncii

Activități O.4.1

- realizarea și implementarea unor proceduri privind prevenirea discriminării în selecția, angajarea, menținerea și promovarea în muncă a persoanelor cu dizabilități și monitorizarea respectării măsurilor de protecția muncii, interzicerea muncii copiilor și protecția tinerilor la locul de muncă, interzicerea sclaviei și a muncii forțate; organizarea de întâlniri cu angajatori/potențial angajatori;
- susținerea persoanelor cu dizabilități apte de muncă pentru integrare socio-profesională, prin activități specifice de sprijin pentru angajare, promovare și menținerea locului de muncă în condiții de echitate socială: servicii de recuperare și menținere a sănătății, evaluare a capacității și aptitudinilor de muncă, consiliere și orientare profesională, sprijin pentru calificare/recalificare, sprijin pentru găsirea și menținerea locului de muncă (angajare asistată), transport adaptat la/de la locul de muncă etc. și adaptarea locului de muncă – „*reasonable accommodation*”;
- sprijinirea pentru angajarea pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități, prin măsuri de „muncă asistată”; evaluarea capacității și aptitudinilor de muncă;
- consilierea tinerilor antreprenori din rândul persoanelor cu dizabilități pentru a demara afaceri în sectoarele secundar și terțiar în mediul rural, folosind forța de muncă din rândul persoanelor dezavantajate social;
- sprijin pentru calificare/recalificare, prin participarea la cursuri;

Obiectivul operațional 4.2. Diversificarea serviciilor de sprijin în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor cu dizabilități

Activități O.4.2

- înființarea unui centru de resurse pentru persoanele cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și pentru angajatori, la nivel județean;
- crearea unor grupuri de suport pentru persoanele cu dizabilități în scopul creșterii încrederii în capacitățile proprii, precum și a șanselor de integrare socială și profesională;
- organizarea de întâlniri cu posibili angajatori pentru stimularea și sprijinirea lor în a angaja personal din rândul persoanelor cu dizabilități;
- acordarea sprijinului pentru înființarea de „întreprinderi sociale”, ca structuri de tranziție la economia de piață;

- dotarea centrelor rezidențiale cu infrastructura necesară unei terapii ocupaționale adecvate, în vederea formării/dezvoltării abilităților și deprinderilor persoanelor cu dizabilități instituționalizate;
- încurajarea creării de locuri de muncă protejate, în măsură să pregătească tranziția persoanelor cu dizabilități pe piața muncii (prin derularea de activități competitive cu cele existente, eficientizarea calificării la locul de muncă etc.);
- sprijinirea proiectelor ce au ca obiectiv angajarea persoanelor cu dizabilități, „adaptarea rezonabilă” la locul de muncă etc.;
- dezvoltarea unui dialog/parteneriat social între toți factorii implicați în domeniul ocupării forței de muncă – instituții de educație și formare profesională, instituții de asistență socială, ONG-uri, angajatorii din sectorul public și/sau privat etc., în scopul creșterii șanselor persoanelor cu dizabilități la accesarea unui loc de muncă și integrarea pe piața muncii;
- crearea unor mecanisme de monitorizare a impactului măsurilor sociale în favoarea încadrării în muncă a persoanelor cu dizabilități;
- încurajarea creării unui atelier protejat la nivelul DGASPC Botoșani, în măsură să pregătească tranziția persoanelor cu dizabilități pe piața muncii;
- creșterea capacității Centrului de Incluziune Socială prin dezvoltarea de noi programe, angajarea de specialiști și profesionalizarea acestora precum și crearea unor practici de mediere și suport pe piața muncii pentru tinerii cu dizabilități;

Obiectivul operațional 4.3. Facilitarea accesului pe piața muncii pentru persoanele cu dizabilități

Activități O.4.3

- crearea unei baze de date cu persoanele cu dizabilități apte de muncă;
- identificarea abilităților și competențelor persoanelor cu dizabilități utilizând instrumente specifice (testul CASPER) și orientarea în carieră în acord cu acestea;
- încurajarea accesării programelor de formare continuă a adulților de către persoanele cu dizabilități;
- colaborarea cu mass-media în vederea creșterii gradului de conștientizare și/sau sensibilizare a comunității cu privire la potențialul, abilitățile și contribuția persoanelor cu handicap la piața muncii;
- organizarea de acțiuni de promovare a aptitudinilor speciale și a talentelor persoanelor cu dizabilități („Ziua internațională a persoanelor cu dizabilități,, târguri specifice, expoziții, spectacole etc);
- eficientizarea modalităților de evaluare complexă a persoanelor cu dizabilități și implementarea unui sistem complex de evaluare, cu accent pe identificarea potențialului de integrare socio-profesională;

- participarea persoanelor cu dizabilități la *Bursa locurilor de muncă*;
- în vederea dezvoltării potențialului de muncă, persoanele încadrate în grad de handicap grav, accentuat sau mediu, cu vârstă activă de muncă, care urmează programe de pregătire pentru muncă sau de angajare asistată sau activități de instruire, dezvoltare personală sau perfecționare a abilităților în cadrul atelierelor protejate pot beneficia, pe baza unei evaluări individuale, de un stimulent de inserție pe piața muncii, acordat la cerere, pe perioadă determinată, indiferent de venituri.

Obiectivul operațional 4.4. Dezvoltarea „întreprinderilor sociale”, precum și a oricărei forme de angajare protejată (unități protejate, locuri de muncă protejate), ca structuri de sprijin în tranziția persoanelor cu dizabilități către piața muncii

Activități O.4.4

- crearea/dezvoltarea la nivelul județului de „întreprinderi sociale” (unități de economie socială), ca structuri de tranziție la economia de piață, valorificând oportunitățile de finanțare din Fondul Social European sau alte surse de finanțare;
- accesarea fondurilor structurale pentru asigurarea de locuri de muncă protejate, în măsură să pregătească tranziția persoanelor cu dizabilități pe piața muncii (prin derularea unor activități competitive cu cele de pe piața muncii, eficientizarea calificării la locul de muncă etc);
- dezvoltarea proiectelor ce au ca obiectiv calificarea/recalificarea și angajarea persoanelor cu dizabilități, „adaptarea rezonabilă” la locul de muncă, cu finanțare din Fondul Social European sau alte surse de finanțare.

Obiectiv general 5: Promovarea educației incluzive și a educației permanente pentru persoanele cu dizabilități

Obiectivul operațional 5.1. Facilitarea accesului la educație și formare profesională pentru persoanele cu dizabilități, în toate formele și nivelurile de învățământ școlar și profesional

Activități O.5.1

- implementarea unui sistem integrat de depistare precoce a dizabilității și evaluarea complexă a copilului cu dizabilități;
- identificarea timpurie a nevoilor educaționale speciale în vederea asigurării unor măsuri de sprijin flexibile educație/formare, conforme cu nivelul de dezvoltare al aptitudinilor și deprinderilor de învățare;
- susținerea unor programe privind asigurarea fără discriminare a accesului persoanelor cu dizabilități la învățământul incluziv primar și secundar, în condiții de egalitate cu ceilalți, în comunitățile în care trăiesc, la învățământ superior, formare profesională, educație pentru adulți și formare continuă, fără discriminare și în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni;
- crearea infrastructurii privind accesul copiilor la educație, formare profesională, activități recreative și alte activități care să permită integrarea socială a acestora și dezvoltarea personalității lor;

- respectarea dreptului persoanei cu dizabilități de a alege și o altă formă de educație (școala specială, învățământ la distanță, învățământ la domiciliu etc.) în situațiile în care cerințele sale de învățare nu pot fi rezolvate cu expertiza și măsurile de sprijin complementar din școala de masă;
- informarea persoanelor cu dizabilități, prin mijloace accesibile, cu privire la oferta de educație și formare profesională a învățământului de masă și special, disponibilă în comunitate;
- formarea profesioniștilor în domenii de strictă specializare pentru lucrul cu persoanele cu dizabilități: autism, maladia L. Down, logopedie, demutizare, scriere Braille, limbajul semnelor, boala Parkinson etc.

Obiectivul operațional 5.2. Îmbunătățirea sistemului de învățământ în acord cu nevoile de învățare și formare a persoanelor cu dizabilități

Activități O.5.2

- accesibilizarea învățământului de masă la toate nivelurile prin:
 - a) adaptarea mediului fizic construit (inclusiv toalete) și transport;
 - b) adaptarea mijloacelor și metodelor didactice (ex. limbajul semnelor, limbajul mimico-gestual, curriculum școlar flexibil, mijloace de instruire/învățare - scrierea Braille, texte mărite ori simplificate, site-uri web ș.a., tehnologii electronice asistive de instruire/învățare);
 - c) asigurarea serviciilor de sprijin individualizat pentru educația incluzivă și viață independentă;
- identificarea numărului și profilului copiilor cu dizabilități și/sau CES școlarizați în învățământul de masă, precum și a celor care au vârsta corespunzătoare dar nu mai frecventează școala;
- dezvoltarea bazei materiale din școli pentru desfășurarea unor activități de reabilitare/abilitare (recuperare) a elevilor/cursanților cu probleme de învățare (cabinete de kinetoterapie, logopedie, educație senzorială);
- îmbunătățirea permanentă a sistemului de evaluare/reevaluare a capacităților de învățare a persoanelor cu dizabilități, copii și adulți, pentru identificarea cât mai timpurie a cerințelor educaționale speciale ale acestora, în vederea asigurării unor măsuri de sprijin flexibile educație/formare, conforme cu nivelul de dezvoltare al aptitudinilor și deprinderilor de învățare;
- planificarea și monitorizarea măsurilor de sprijin educațional în vederea actualizării continue a acestora în funcție de progresul școlar și în perspectiva ocupării unui loc de muncă;
- implicarea elevilor/cursanților cu dizabilități, a părinților/tutorilor/reprezentanților legali ca parteneri activi în proiectarea, realizarea și monitorizarea planurilor individualizate de sprijin pentru educație/formare profesională a elevilor;
- pregătirea și perfecționarea continuă a personalului didactic pentru satisfacerea cerințelor învățământului incluziv (cunoașterea problematicii dizabilității și utilizarea modalităților, mijloacelor și formatelor augmentative și alternative adecvate de comunicare, a tehnicilor și materialelor educaționale potrivite pentru susținerea persoanelor cu dizabilități).

Obiectivul operațional 5.3. Asigurarea unor condiții optime de tranziție de la școală la viața activă pentru copiii/tinerii cu dizabilități

Activități O.5.3

- dezvoltarea și eficientizarea serviciilor de consiliere, orientare școlară și profesională a copiilor/persoanelor adulte cu dizabilități;
- extinderea programelor specifice în centrele de zi pentru copii cu dizabilități și pentru grupa de vârstă mai mare de 14 ani;
- promovarea unui dialog/parteneriat instituțional între factorii implicați în procesul de formare profesională și factorii/instituțiile implicate în plasarea/angajarea forței de muncă (ISJ, CJRAE, autorități locale, ONG-uri, colegiile profesionale, angajatori), în vederea creșterii șanselor de încadrare a persoanelor cu dizabilități pe piața forței de muncă.

Obiectiv general 6: Asigurarea accesului la servicii și facilități privind sănătatea, în condiții de echitate socială și în baza consimțământului liber exprimat

Obiectivul operațional 6.1. Facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități la îngrijire medicală și programe de sănătate de masă, inclusiv la servicii de îngrijire a sănătății și recuperare destinate persoanelor cu dizabilități, la aceeași calitate și la fel de accesibile ca preț ca și pentru ceilalți cetățeni.

Activități O.6.1

- informarea persoanelor cu dizabilități, în formate accesibile, cu privire la drepturile lor și la oferta de servicii de sănătate din comunitate, inclusiv a serviciilor medicale și de recuperare destinate acestora;
- consultarea persoanelor cu dizabilități pentru a decide în cunoștință de cauză în ceea ce privește măsurile de îngrijire medicală ce le sunt destinate, furnizorii de servicii ș.a.;
- dezvoltarea serviciilor de abilitare/reabilitare (recuperare) pentru persoanele cu dizabilități, în vederea unui trai pe cât posibil independent și a integrării/reintegrării în muncă a persoanei adulte cu dizabilități, în perioada vieții active;
- creșterea capacității de a acorda servicii în cadrul Centrelor de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu din județul Botoșani;
- promovarea măsurilor și inițiativelor privind sănătatea mintală, inclusiv prin sprijinirea angajării în muncă a persoanelor cu probleme de sănătate mintală, apte de muncă, în condițiile legii;
- pregătirea personalului din domeniul sănătății privind cerințele specifice dizabilității dar și în ceea ce privește competențele și metodele privind abordarea problemelor de sănătate ale persoanelor cu dizabilități;
- asigurarea personalului de specialitate, a dotărilor, medicamentelor și a materialelor necesare acordării unor servicii medicale de calitate în cadrul centrelor rezidențiale aflate în subordinea DGASPC Botoșani;

Obiectivul operațional 6.2. Promovarea măsurilor de prevenire a riscurilor apariției dizabilității

Activități O.6.2

- implementarea programelor de educație pentru sănătate la nivel județean;
- acțiuni de informare și educare în comunitate privind accesarea serviciilor cuprinse în pachetul de bază de sănătate, respectiv în Programele Naționale de Sănătate cu incidență crescută în domeniu;

- definirea unui rol activ al medicului de familie și al altor specialiști din comunitate (asistent social, asistent medical comunitar, mediator sanitar, asistent medical școlar) în depistarea precoce a persoanei cu dizabilități și orientarea acesteia către servicii eficiente de prevenție primară și secundară;
- implementarea de măsuri și programe de prevenire a riscurilor apariției dizabilității (prevenție primară) sau agravării dizabilității (prevenție secundară);
- includerea în planurile și programele privind dizabilitatea a unor măsuri vizând siguranța și sănătatea angajaților la locul de muncă, inclusiv în ceea ce privește prevenirea apariției unor probleme de sănătate mintală a personalului angajat.

Obiectiv general 7: Coordonarea procesului de dezinstituționalizare la nivel județean și de integrare în comunitate a persoanelor adulte cu dizabilități

Obiectivul operațional 7.1. Întărirea coordonării metodologice a procesului de dezinstituționalizare la nivel județean și de integrare în comunitate

Activități O.7.1

- desemnarea unor persoane responsabile la nivelul DGASPC pentru a oferi suport operațional continuu centrelor rezidențiale pentru implementarea și monitorizarea procesului de dezinstituționalizare și includere în comunitate la nivel județean;
- elaborarea de rapoarte județene anuale de dezinstituționalizare;
- + elaborarea planurilor de dezinstituționalizare la nivel de centre rezidențiale;
- + realizarea și actualizarea anuală a *hărții județene/locale a serviciilor sociale publice și private existente*, cu descrierea detaliată a tipurilor de intervenții asigurate (de locuire, sociale, sănătate și reproducere, de sprijin pentru educație, de transport, de asistență juridică, de sprijin în luarea deciziilor, de socializare, sport, cultură), a capacității, locurilor disponibile și criteriilor de admitere, precum și a gradului de accesibilizare fizică, comunicațională și informațională și diseminarea ei în formate accesibile, inclusiv online, pentru persoanele cu dizabilități și spre folosul SPAS/DAS și al furnizorilor publici și privați de servicii sociale la nivel județean/local.

Obiectivul operațional 7.2. Monitorizarea și evaluarea progresului și rezultatelor procesului de dezinstituționalizare și integrare în comunitate

Activități O.7.2

- publicarea de rapoarte anuale de monitorizare a progresului implementării prezentei Strategii la nivel județean, cu privire la:
 - + progresul în urmărirea țintelor cheie fixate la nivel județean și măsurile corective pentru decalajele observate;
 - + progresele realizate cu privire la integrarea în comunitate și traiul independent al persoanelor cu dizabilități dezinstituționalizate sau pentru care au fost luate măsuri de prevenire a instituționalizării, inclusiv prin crearea de servicii de sprijin;
- publicarea, semestrial, de situații statistice privind stadiul procesului de dezinstituționalizare.

Obiectiv general 8: Asigurarea abordării centrate pe persoană a tranziției la viața independentă și integrare în comunitate

Obiectivul operațional 8.1: Asigurarea cadrului pentru planificarea și monitorizarea centrate pe persoană a tranziției la viața independentă și integrare în comunitate

Activități O.8.1

- utilizarea managementului de caz ca metodă obligatorie de lucru în cadrul sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități, ghidată de abordarea centrării pe persoană;
- formarea managerilor de caz și a coordonatorului de structură la nivelul DGASPC, instruire ghidată de abordarea centrării pe persoană, care să acopere următoarele teme:
 - ✚ acordarea de sprijin în luarea deciziei, în colaborare cu organizații neguvernamentale cu activitate în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități;
 - ✚ importanța ghidării elaborării planurilor individuale de viață independentă și integrare în comunitate de către persoanele cu dizabilități;
 - ✚ definirea cercurilor de sprijin și pregătirea persoanelor alese de persoanele cu dizabilități să fie implicate în elaborarea și implementarea planurilor individuale de viață independentă și integrare în comunitate;
 - ✚ identificarea rețelei de servicii de sprijin din comunitatea de destinație, în funcție de nevoile și preferințele persoanelor cu dizabilități, pentru a fi accesate de acestea, urmată de informarea persoanelor despre aceste servicii/resurse, precum și de explicarea și discutarea rolului fiecărui serviciu în parte;
 - ✚ identificarea unor oportunități de implicare a persoanelor cu dizabilități în activități în comunitate preferate de acestea, de exemplu școlarizare, ocupare sau desfășurarea unor acțiuni în comunitate.

Obiectivul operațional 8.2: Îmbunătățirea cadrului de reglementare pentru serviciile sociale

Activități O.8.2

- creșterea numărului de specialiști care aplică metoda managementului de caz, inclusiv pentru persoanele adulte cu dizabilități care nu sunt instituționalizate;
- finanțarea unor programe de instruire și sprijinire a persoanelor cu dizabilități din centrele rezidențiale și din comunitate pentru a deveni autoreprezentanți în procesul de dezinstituționalizare.

Obiectivul operațional 8.3: Planificarea și monitorizarea centrate pe persoană a tranziției la viața independentă și integrării în comunitate

Activități O.8.3

- pregătirea fiecărei persoane înainte de transferarea din centrul rezidențial pentru facilitarea tranziției către viața independentă în comunitate prin:
 - ✚ creșterea varietății și a intensității activităților de stimulare a abilităților de viață independentă, de participare socială și civică și de educație și pregătire pentru muncă

- realizate în comunitate (inclusiv în cele de destinație) pentru toți beneficiarii centrelor rezidențiale;
- ✚ creșterea autonomiei și controlului rezidenților cu privire la toate aspectele vieții de zi cu zi;
- ✚ asigurarea consimțământului informat privind orice tratament administrat sau activitate din centru;
- ✚ asigurarea sprijinului în luarea deciziilor;
- ✚ asigurarea accesului pentru toți rezidenții la mijloace de informare și comunicare și revizuirea în concordanță a standardelor de calitate pentru serviciile rezidențiale;
- realizarea unei evaluări a modului în care locuințele protejate pregătesc beneficiarii pentru viața independentă în comunitate;
- elaborarea și implementarea planurilor individuale de viață independentă și integrare în comunitate pentru fiecare persoană cu dizabilități din centrele rezidențiale, inclusiv a componentei de pregătire a tranziției în comunitate, în vederea punerii în aplicare a parcursului de trai independent, printr-un proces ghidat de persoana cu dizabilități și sprijinit de managerii de caz ai persoanelor cu dizabilități, în colaborare cu cercurile de sprijin ale persoanelor cu dizabilități și cu echipa multidisciplinară.

Obiectivul operațional 8.4. Continuarea reformei instituționale și administrative a centrelor de tip rezidențial pentru persoane adulte cu dizabilități aflate în subordinea DGASPC Botoșani, dar și a celorlalți furnizori de servicii sociale, în vederea acordării serviciilor sociale conform standardelor minime obligatorii

Activități O.8.4

- dezvoltarea alternativelor la instituționalizarea în **centre rezidențiale** prin crearea de servicii noi, valorificând oportunități de finanțare prin fonduri structurale/programe de interes național/alte finanțări: locuințe protejate, centre de zi, centre de tip respiro etc.;
- crearea și profesionalizarea permanentă a unei rețele de asistenți personali profesioniști care să aibă capacitatea de a oferi servicii de îngrijire și protecție persoanelor cu handicap grav sau accentuat, în scopul continuării procesului de dezinstituționalizare și prevenirii instituționalizării;
- funcționarea centrelor rezidențiale și de zi conform standardelor de calitate în vigoare și licențierea celor nou înființate; dotarea tuturor unităților de tip rezidențial din structura DGASPC Botoșani cu echipamente, obiecte de mobilier și electrocasnice, echipamente asistive în funcție de nevoi, în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață ale persoanelor cu dizabilități care beneficiază de protecție în sistemul rezidențial;
- elaborarea și implementarea planurilor de dezinstituționalizare la nivelul centrelor rezidențiale;
- plasarea persoanelor adulte cu dizabilități transferate din mediul rezidențial în comunitate sau a celor aflate în risc de instituționalizare pe prima poziție a listei constituite în vederea acordării de locuințe sociale;
- încurajarea și sprijinirea persoanelor cu dizabilități din serviciile de protecție specială să participe la viața comunității prin crearea și/sau menținerea contactelor sociale sau, după caz, prin reintegrarea în familie/comunitate;

- încurajarea și sprijinirea participării persoanelor cu dizabilități la activități sportive, de recreere și culturale de masă, precum și la evenimente dedicate lor (ex. Jocurile Paralimpice etc.) desfășurate în țară sau în alte țări din cadrul UE;
- crearea unor unități de tip rezidențial de mici dimensiuni – locuințe protejate (capacitatea de maxim 12 de locuri) pentru a oferi servicii persoanelor cu anumite afecțiuni și care nu pot beneficia de suport specializat (emoțional și fizic) în familie (ex. unitate rezidențială pentru persoane cu Demența Alzheimer, Boala Parkinson și alte afecțiuni neurologice degenerative);
- dezvoltarea de noi structuri adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități, de tipul:
 - + centru pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități;
 - + centre de abilitare și reabilitare;
 - + centre respiro/centre de criză pentru persoane adulte cu dizabilități - care să se adreseze atât persoanelor care solicită instituționalizarea, în scopul prevenirii acestei măsuri, cât și persoanelor dezinstituționalizate care traversează o perioadă de criză;
 - + centru de intervenție în situații de urgență pentru persoane cu dizabilități;
 - + locuințe protejate care facilitează procesul de integrare în comunitate prin dobândirea de competențe, deprinderi și abilități necesare integrării;
 - + centre de zi, beneficiarii acestor servicii urmând a fi persoanele cu dizabilități care vor fi dezinstituționalizate din centrele rezidențiale, precum și persoanele cu dizabilități din comunitate, în vederea prevenirii instituționalizării acestora. Astfel, acest lucru va conduce, pe lângă oferirea de suport în comunitate pentru persoanele dezinstituționalizate, și la reducerea intrărilor în instituțiile de tip rezidențial;
 - + echipe mobile – pentru acordarea de servicii la domiciliu persoanelor (inclusiv copii, tineri) cu dizabilități.

Obiectivul operațional 8.5. Optimizarea tranziției tinerilor din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție specială a adultului cu dizabilități

Activități O.8.5

- planificarea tranziției tânărului cu dizabilități din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție specială pentru adulți (evaluarea nevoilor de sprijin, identificarea celei mai bune alternative de îngrijire din perspectiva nevoilor, abilităților și aptitudinilor acestora, informarea tânărului cu dizabilități privind alternativa la îngrijire);
- implicarea copilului/tânărului cu dizabilități în programe de dezvoltare/formare/consolidare a deprinderilor de viață autonomă, în vederea planificării tranziției acestora din instituții rezidențiale la un mod de viață independent;
- transferarea tânărului cu dizabilități în forme alternative de protecție și îngrijire, apropiate modelului de îngrijire cunoscut de el (locuințe protejate, asistent personal profesionist etc);
- dezvoltarea serviciilor sociale de tip centre de zi și locuințe protejate în vederea asigurării tranziției tinerilor cu dizabilități de la sistemul de protecție specială a copilului către sistemul de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități, precum și a prevenirii instituționalizării persoanelor cu dizabilități din comunitate;

- dezvoltarea serviciilor de suport pentru socializare, activități culturale și sportive pentru tinerii cu dizabilități, sprijin pentru integrarea în muncă (inclusiv munca asistată) a acestora – în funcție de tipul de dizabilitate;

Obiectiv general 9: Dezvoltarea serviciilor în comunitate pentru asigurarea vieții independente a persoanelor adulte cu dizabilități, inclusiv pentru prevenirea instituționalizării

Obiectivul operațional 9.1. Asigurarea locuirii accesibile și adecvate în comunitate

Activități O.9.1

- achiziționarea, închirierea sau construirea și gestionarea de locuințe pentru persoane cu dizabilități care să respecte principiile locuirii incluzive, care să poată fi accesate de către persoanele cu dizabilități în procesul de dezinstituționalizare, în funcție de alegerea lor;
- crearea, la nivelul județului a unei rețele de *locuințe incluzive* – ce vor cuprinde locuințele din comunitate, închiriate, construite sau achiziționate sau în proprietate personală a persoanelor adulte cu dizabilități, care respectă setul de standarde cu privire la principiile alegerii și controlului, nonsegregării, adaptării, accesibilității, sustenabilității, diversității, siguranței și separării furnizării locuirii de furnizarea serviciilor de sprijin;
- asigurarea beneficiului de tranziție, care să acopere:
 - ✚ costurile de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități aflate în comunitate;
 - ✚ costurile de pregătire a transferului, care acoperă costuri de: administrare locuință, consumabile de uz casnic, reparații, lucrări de adaptare, mutare a bunurilor personale, transport, contractare de servicii necesare de tip: igienizare, instalare de utilități, plata serviciilor sociale de care beneficiază în comunitate și alte cheltuieli necesare traiului independent sau în situații de urgență/criză;
- asigurarea beneficiului pentru locuire, în vederea administrării unei locuințe de către o persoană adultă încadrată în grad grav, accentuat sau mediu de handicap, care să includă:
 - ✚ plata chiriei pentru locuințele închiriate din mediul privat sau din fondul de locuințe sociale;
 - ✚ cheltuielile de întreținere lunară sau utilități;
 - ✚ plata asigurării împotriva dezastrelor naturale, a utilităților și a reparațiilor curente;
- creșterea accesului persoanelor adulte cu dizabilități la locuințe sociale, prin:
 - ✚ eficientizarea și adaptarea procedurii privind depunerea cererilor pentru repartizarea locuințelor sociale;
 - ✚ sprijinirea persoanelor cu dizabilități care trăiesc în mediul rezidențial să depună solicitări de locuințe sociale;
 - ✚ publicarea în formate accesibile, inclusiv pe pagina web, a modalității de depunere de sesizări, reclamații sau petiții privind accesul la locuințe sociale și monitorizarea rezolvării acestora.

- promovarea dreptului la viață independentă și a integrării în comunitate a persoanelor cu dizabilități din locuințele protejate, prin facilitarea accesului la locuințe adecvate în comunitate și furnizarea separată a serviciilor de sprijin corespunzătoare nevoilor acestora exprimate;
- identificarea și asigurarea accesului la soluții de locuire pentru persoanele dezinstituționalizate care să respecte standardele de locuire incluzivă și alegerile persoanelor;

Obiectivul operațional 9.2. Dezvoltarea serviciilor de sprijin personalizat pentru adulții cu dizabilități

Activități O.9.2

- dezvoltarea rețelei de servicii de sprijin personalizat în comunitate atât pentru persoane adulte cu dizabilități care vor face tranziția din centrele rezidențiale, cât și pentru cele din comunitate (de exemplu, asistent personal, asistență în luarea deciziilor, consiliere și mediere ocupațională, sprijin în gospodărie, îngrijire la domiciliu sau echipe mobile, îngrijitorul informal) care:
 - + să furnizeze personal și echipamente adecvate și suficiente să sprijine viața independentă și integrarea în comunitate;
 - + să implice persoanele cu dizabilități în toate etapele procesului de dezvoltare și furnizare a serviciilor;
 - + să fie dezvoltate în complementaritate și echitabil teritorial, luând în calcul localitățile de destinație reieșite din planurile individuale de viață independentă și integrare în comunitate, inclusiv prin caracter intercomunitar sau multifuncțional.
- pentru a putea răspunde nevoilor diferite ale membrilor din diverse grupuri vulnerabile dintr-o comunitate, în funcție de nevoile identificate, autoritățile administrației publice locale pot înființa, organiza, administra și finanța servicii sociale cu caracter multifuncțional;

Obiectivul operațional 9.3 Îmbunătățirea accesului la serviciile sociale în comunitate necesare pentru o viață independentă

Activități O.9.3

- asigurarea de servicii sociale de tip centre respiro și de criză, prin înființarea a cel puțin unui centru la nivelul județului;
- asigurarea de servicii sociale de tip echipă mobilă pentru persoanele cu dizabilități, prin înființarea, inclusiv cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, și/sau contractarea acestora;
- asigurarea de servicii sociale de tip centre de zi pentru persoanele adulte cu dizabilități, prin înființarea, inclusiv cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, și/sau contractarea acestora și derularea, în rândurile persoanelor cu dizabilități și a aparținătorilor acestora, de acțiuni de conștientizare cu privire la existența și scopul lor;
- înființarea și dezvoltarea rețelei de asistenți personali profesioniști (APP), inclusiv cu finanțare din fonduri externe nerambursabile;
- consolidarea colaborării dintre furnizorii de servicii sociale publici și privați, autoritățile administrației publice locale și comisiile de evaluare pentru încadrare în grad de handicap, prin reglementarea unui mecanism de coordonare pentru a asigura:
 - + identificarea, centralizarea și comunicarea nevoilor de servicii de sprijin;
 - + planificarea și dezvoltarea coordonată a serviciilor;

✚ furnizarea integrată a serviciilor.

- desfășurarea de campanii de informare în rândul APL-urilor privind legislația angajării asistenților personali, precum și drepturile și obligațiile acestora;
- desfășurarea de campanii de informare privind dreptul persoanei cu handicap grav de a opta între angajarea unui asistent personal și acordarea indemnizației lunare, în loc de asistent personal;
- în vederea eliminării riscurilor de instituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități încadrate în grad de handicap grav sau accentuat, aflate în familii sau care trăiesc independent, acestea pot beneficia de un îngrijitor informal; îngrijitorul informal al persoanei adulte cu dizabilități are acces la serviciile sociale pentru persoanele adulte cu dizabilități, unde poate beneficia de activități de informare și consiliere socială, consiliere psihologică, suport individual sau de grup, instruire, serviciu de tip respiro și altele;
- publicarea în formate accesibile, inclusiv pe pagina web, a modalității de depunere de sesizări, reclamații sau petiții cu privire la nerespectarea acordării drepturilor sociale, inclusiv neacordarea asistentului personal, admiterea în centru de zi etc. și monitorizarea rezolvării acestora;
- asigurarea resurselor financiare, de personal și logistice în vederea desfășurării corespunzătoare a activităților de abilitare și reabilitare din cadrul serviciilor sociale din comunitate destinate persoanelor cu dizabilități, în vederea furnizării personalului, dotării spațiilor și echipamentelor necesare, pe baza standardelor de calitate minim obligatorii pentru serviciile sociale, aprobate prin *Ordinul nr. 82/2019, a ghidului metodologic specific privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare și a standardelor de cost specifice serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități*;
- asigurarea accesului la dispozitive și tehnologii asistive necesare persoanelor cu dizabilități, altele decât cele finanțate prin CNAS.

Obiectivul operațional 9.4 Asigurarea calității serviciilor destinate persoanelor cu dizabilități

Activități O.9.4

- instruirea furnizorilor de servicii privind:
 - ✚ conținutul standardelor de calitate și metodologia de evaluare a acestora;
 - ✚ furnizarea unor servicii care să respecte drepturile persoanelor cu dizabilități, pentru a sprijini viața independentă și integrarea în comunitate.

Obiectiv general 10: Accesul tinerilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale (CES) la o educație incluzivă de calitate în comunitate, în condiții de egalitate cu ceilalți tineri, astfel încât să își poată atinge potențialul maxim de dezvoltare

Obiectivul operațional 10.1. Îmbunătățirea accesului la educație de calitate pentru toate nivelurile de învățământ preuniversitar

Activități O.10.1

- îmbunătățirea sistemului de identificare a nevoilor educaționale și realizarea Planului de Servicii Personalizat (PSP) și a Programului de Intervenție Personalizat (PIP); dezvoltarea unui sistem de

monitorizare de către ISJ a modului în care măsurile prevăzute în PSP și PIP sunt implementate, inclusiv la nivelul instituțiilor implicate în acest proces;

Obiectiv general 11: Pregătirea și motivarea personalului care lucrează cu și pentru persoane adulte cu dizabilități

Obiectivul operațional: 11.1. Pregătirea inițială și continuă a profesioniștilor care vor lucra în comunitate

Activitatea O.11.1

- identificarea, în baza unui set de criterii de evaluare, a unor modele de bune practici în abordarea centrată pe persoană în practica organizațiilor societății civile și replicarea lor;
- accesarea unor programe de formare sau parteneriate cu furnizori de formare profesională pentru formarea continuă a specialiștilor care lucrează cu persoanele cu dizabilități;

Obiectivul operațional: 11.2. Creșterea atractivității sectorului de servicii de sprijin pentru persoanele cu dizabilități

Activitatea O.11.2

- colaborarea cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale - pentru valorizarea profesiilor sociale prin activități precum organizarea de evenimente comune de informare sau conștientizare, de programe de practică și voluntariat;

5. COMPONENTA – PROTECȚIA PERSOANELOR VÂRSTNICE – ÎNGRIJIREA DE LUNGĂ DURATĂ ȘI ÎMBĂTRÂNIREA ACTIVĂ

5.1. Misiunea

Prezenta strategie furnizează un cadru de acțiune la nivel județean, care împreună cu acțiunile la nivel național și european este menită să ofere persoanelor vârstnice capacitatea de a se bucura de drepturi depline și de a beneficia complet de participare la viața socială, contribuind la îmbunătățirea situației sociale și economice a persoanelor vârstnice din județul Botoșani.

5.2. Viziunea

„Viață lungă, activă și în condiții bune de sănătate: Promovarea îmbătrânirii active și îngrijirea de lungă durată în România”

Strategia privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă la nivelul județului Botoșani își propune să ofere fundamentul analitic pentru dezvoltarea unui cadru strategic pentru îmbunătățirea accesului, calității și sustenabilității serviciilor de îngrijire pe termen lung pentru persoanele în vârstă. Până în anul 2030, prin atingerea obiectivelor generale și specifice prevăzute în prezenta strategie, sistemul de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice din județul Botoșani ar trebui să poată asigura accesul tuturor persoanelor vârstnice dependente, din orice localitate și indiferent de venituri, la o formă adecvată de suport, de îngrijire și asistență.

Îngrijirea de lungă durată (ÎLD) pentru persoanele vârstnice nu este un serviciu care răspunde unei situații excepționale, ci unei nevoi sociale firești și care este în creștere, într-o societate îmbătrânită. Prin urmare, soluțiile pentru asigurarea îngrijirii de lungă durată pentru persoanele vârstnice trebuie să fie sustenabile iar durabilitatea acestor soluții se bazează pe responsabilitatea persoanei și a comunităților, obligația de întreținere prevăzută de Codul Civil, accesul la servicii de prevenire și, complementar, asistența socială.

Viziunea globală a prezentei strategii este de a ne asigura că toate persoanele vârstnice din România pot trăi cu demnitate și își pot menține calitatea vieții, autonomia și posibilitatea de alegere, indiferent de starea lor funcțională, și de a reduce perioadele trăite cu limitări funcționale și capacitatea intrinsecă la vârste înaintate. Pentru a realiza această viziune, strategia urmărește, prin atingerea obiectivelor consolidarea și dezvoltarea unui sistem de îngrijire pe termen lung care să asigure accesul la servicii de îngrijire pe termen lung de calitate tuturor celor care au nevoie de acestea, în cadrul ales de aceștia, respectându-le preferințele și răspunzând în mod eficient la schimbările în ceea ce privește nevoile lor de îngrijire.

5.3. Grup țintă:

- Persoanele vârstnice
- Familiile/Persoanele care îngrijesc persoane vârstnice
- Asociații sau ONG-uri destinate persoanelor vârstnice
- Comunitatea
- Specialiștii care lucrează în serviciile specializate

5.4. Principii generale:

Îngrijirea centrată pe persoană, ceea ce presupune că serviciile sunt acordate în baza unui plan individualizat de asistență și îngrijire, cu respectarea demnității, autonomiei și a dreptului la alegere informată;

- ❖ **Prevenția declinului funcțional** este o premisă esențială care asigură sustenabilitatea sistemului de îngrijiri de lungă durată astfel încât acesta să răspundă nevoilor de îngrijiri ale beneficiarilor.
- ❖ **Dezvoltarea unui continuum de servicii** de îngrijire de lungă durată pentru persoanele în vârstă asigurând servicii de îngrijire de lungă durată care să răspundă în mod dinamic nevoilor de îngrijire pe tot parcursul vieții;
- ❖ **Respectarea autonomiei și libertății de a alege**, inclusiv locul de îngrijire. Susținerea cu prioritate a îngrijirii la domiciliu și în comunitate, inclusiv sprijinul pentru îngrijitorii informal;
- ❖ **Autoritățile administrației publice trebuie să garanteze asigurarea serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice**, ca măsură de asistență socială, precum și continuumul de servicii prin implicarea tuturor actorilor instituționali și colaborare interinstituțională;

- ❖ **Fluxurile de finanțare publică** ar trebui să fie organizate în conformitate cu principiul „*finanțarea urmează beneficiarul*”, respectând dreptul beneficiarilor la alegere și, implicit, la accesarea serviciilor de îngrijire la domiciliu prestate de furnizori privați de servicii sociale și finanțate din fondurile publice destinate asistenței sociale. Finanțare sustenabilă, adaptată nevoilor instituționale și ale pacientului. Respectarea fluxului „*finanțarea urmează pacientul*”;
- ❖ **Accesul la servicii finanțate din resurse publice**, se bazează pe o evaluare strictă a nevoilor, prin utilizarea instrumentelor standardizate;
- ❖ Pentru a asigura **sustenabilitatea, finanțarea** pentru îngrijirea de lungă durată trebuie să respecte principiul subsidiarității;
- ❖ Toate persoanele vârstnice ar trebui să fie eligibile pentru **servicii de prevenire** finanțate din fonduri publice;
- ❖ **Respectarea dreptului la servicii sociale** acordate ca măsură de asistență socială;
- ❖ **Îmbunătățirea calității** ar trebui să se bazeze pe procesele interne ale furnizorilor și să fie stimulată de autoritățile publice.

5.5. Premise:

Conceptul de „îmbătrânire activă” proiectează o societate în care persoanele vârstnice sunt încurajate și au posibilitatea de a duce o viață pe cât posibil sănătoasă, productivă, participativă și independentă. În această idee, prin politicile elaborate, scopul prezentei strategii este de a reduce îmbătrânirea fizică și prematură, și, acolo unde este posibil de a încuraja populația vârstnică să lucreze mai mult timp, de a continua să-și aducă contribuția la societate prin activități civice și politice mult timp după pensionare și să aibă o viață independentă chiar și la vârste mai înaintate. Îmbătrânirea activă poate reduce cheltuielile publice aferente vârstei înaintate, poate produce venituri actuale și viitoare mai mari pentru populația vârstnică, poate conduce la o creștere economică mai mare și poate dezvolta o societate mai cuprinzătoare în care toate persoanele, de toate vârstele, să joace un rol activ și să aibă posibilitatea de a contribui din punct de vedere economic și social, astfel încât toate acestea să participe la îmbunătățirea calității vieții acestui grup de persoane.

Îmbătrânirea populației este una dintre provocările esențiale cu care se confruntă România în general, dar și județul Botoșani. Efectele preconizate ale fertilității reduse, ale ratei mari a migrației și ale creșterii speranței de viață în următoarele câteva decenii vor influența profund economia României și societatea în general.

Chiar dacă au fost legiferate și implementate diferite politici ca răspuns la procesul actual și preconizat de îmbătrânire a populației, până acum aceste demersuri au fost de obicei limitate la anumite domenii de politică. De-a lungul timpului, a devenit din ce în ce mai clar că este nevoie de o abordare strategică, unitară pentru această mare provocare ce necesită un efort bine planificat și susținut. UE consideră, de asemenea, conceptul de îmbătrânire activă, ca fiind esențial pentru atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020 și ale Agendei 2030.

La nivelul județului Botoșani, ponderea populației vârstnice de 60 de ani și peste este de 93.466, reprezentând 23,9% din populația totală, ceea ce indică un grad moderat de îmbătrânire a populației. Fenomenul de îmbătrânire demografică la nivel județean se manifestă mai pregnant la populația de sex feminin unde ponderea persoanelor de 60 de ani și peste este cu 14% mai mare decât populația de gen

masculin. Accentuarea procesului de îmbătrânire demografică are consecințe negative economice și apariția unor dezechilibre în sistemele de asigurări sociale.

Categoriile de vârstă	Total general ambele sexe	Urban		Total	Rural		Total
		masculin	feminin		masculin	feminin	
65-69	21978	4656	6097	10753	5088	6137	11225
70-74	18581	3255	4261	7516	4340	6725	11065
75-79	11042	1345	2099	3444	2847	4751	7598
80-84	10634	1012	1819	2831	2667	5136	7803
85 ani și peste	8887	687	1513	2200	2152	4535	6687

Sursa: Anuarul statistic 2023

În același context este relevantă și distribuția vârstnicilor după mediul de proveniență – aproximativ 59% din numărul total fiind concentrat în mediul rural, ceea ce se explică prin migrarea populației tinere către mediul urban în căutarea unui loc de muncă, dar și invers prin migrarea populației vârstnice către sate în contextul scăderii nivelului de trai și a creșterii costului vieții la oraș.

Impactul social este dat, pe de o parte, de numărul persoanelor vârstnice, iar pe de altă parte de implicațiile pe care le are bătrânețea în viața personală (asocierea cu singurătatea, izolarea, risc crescut de dependență), cât și în viața familiei (o persoana vârstnică dependentă/semidependentă într-o familie presupune responsabilități pe care nu oricine și le asumă). Aceste persoane sunt supuse în mod evident riscului însingurării, excluziunii sociale sau instituționalizării și necesită, prin urmare, o atenție deosebită în dezvoltarea de servicii comunitare la nivel local, cu preponderență în mediul rural. Bătrânețea este asociată și cu scăderea nivelului de trai ca urmare a cuantumului redus al pensiilor sau al unor venituri suplimentare (imposibil de realizat pentru cei cu capacitate redusă de muncă) și acces scăzut la serviciile medicale.

5.6. Principalii indicatori privind protecția persoanelor vârstnice – trimestrul 2 din anul 2024 (30.06.2024)

Raportat la numărul de persoane cu vârsta de 65 ani și peste, și potrivit necesităților în ceea ce privește serviciile puse la dispoziție acestui segment de populație, în județul Botoșani sunt servicii insuficiente pentru persoanele vârstnice.

Astfel, la data elaborării prezentei strategii exista următoarea structură de servicii licențiate pentru vârstnici:

https://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/11072024_Servicii_sociale_licentiate.pdf
- **5 CENTRE DE ZI** pentru persoanele vârstnice (în sistemul public), **7 UNITĂȚI de ÎNGRIJIRE la DOMICILIU** (în sistemul public), **6 CENTRE REZIDENȚIALE de ÎNGRIJIRE și ASISTENȚĂ MEDICO-SOCIALĂ** (în sistemul public), **7 CENTRE REZIDENȚIALE de ÎNGRIJIRE și ASISTENȚĂ** (1 în sistem public și 6 în sistem privat) și **1 CENTRU de ÎNGRIJIRE la DOMICILIU pentru PERSOANE VÂRSTNICE** (în sistemul public). DGASPC Botoșani nu are în prezent servicii adresate persoanelor vârstnice dar are în perspectivă găsirea unor linii de finanțare în vederea dezvoltării unor servicii pe acest segment.

5.6.1 SERVICII SOCIALE PENTRU VÂRSTNICI – aflate in structura furnizorilor publici de servicii sociale din județul Botoșani

Nr. crt.	Cod serviciu social, conform Nomenclatorului serviciilor sociale	Denumire Furnizor	Denumire serviciu social	Tip serviciu social	Localitate	Capacitate/ nr. benef.	Mediu de rezidență
1.	8810 ID-I	Direcția de Asistență Socială Botoșani	Centrul de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice dependente Senior	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	Botoșani	150/lună	Urban
2.	8810 ID-I	Direcția de Asistență Socială Dorohoi	Unitate de îngrijire la domiciliu	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	Dorohoi	35/lună	Urban
3.	8810 CZ-V-II	Direcția de Asistență Socială Dorohoi	Centrul de zi pentru persoane vârstnice	Centru de zi pentru persoane vârstnice	Dorohoi	20	Urban
4.	8810 CZ-V-II	Primăria Comunei Coșula – Compartiment Asistență Socială	Centrul de zi pentru persoane vârstnice Coșula	Centru de zi pentru persoane vârstnice	Coșula	50/zi	Rural
5.	8810 ID-I	Primăria Comunei Dângenii – Compartiment Asistență Socială	Unitatea de îngrijiri la domiciliu pentru persoane vârstnice	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de	Dângenii	60	Rural

				dependență			
6.	8730 CR-V-I	Primăria Comunei Lunca – Compartiment Asistență Socială	Centrul rezidențial pentru persoane vârstnice	Centru rezidențial de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	Lunca	6	Rural
7.	8810 CZ-V-II	Primăria Comunei Mihăileni – Compartiment Asistență Socială	Centrul de zi pentru persoane vârstnice Mihăileni	Centru de zi pentru persoane vârstnice	Mihăileni	30/zi	Rural
8.	8810 ID- I	Primăria Comunei Mihăileni – Compartiment Asistență Socială	Unitatea de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice Mihăileni	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	Mihăileni	52/zi	Rural
9.	8810 CZ-V-II	Primăria Comunei Păltiniș – Compartiment Asistență Socială	Centrul de zi pentru persoane vârstnice Păltiniș	Centru de zi pentru persoane vârstnice	Păltiniș	112	Rural
10.	8810 ID- I	Primăria Comunei Păltiniș – Compartiment Asistență Socială	Unitatea de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice Păltiniș	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	Păltiniș	50	Rural
11.	8810 ID- I	Primăria Comunei Văculești – Compartiment Asistență Socială și Autoritate Tutelară	Serviciul social de îngrijire bătrâni la domiciliu	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	Văculești	15	Rural
12.	8810 ID-	Primăria	Unitatea de	Servicii de	Vârful	30	Rural

	I	Comunei Vârfu Câmpului – Serviciul Public de Asistență Socială	îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice Vârfu Câmpului	îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	Câmpului		
13.	8810 CZ-V-II	Primăria Orașului Ștefănești-Direcția Asistență Socială	Centru de zi pentru persoane vârstnice	Centru de zi pentru persoane vârstnice	Ștefănești	110	Urban
14.	8810 ID-I	Primăria Orașului Ștefănești-Direcția Asistență Socială	Unitate de îngrijire la domiciliu	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	Ștefănești	50	Urban
15.	8710 CRMS-I	Unitatea de Asistență Medico-Socială Dr. Elena Popovici	Unitate de Asistență Medico-Socială Dr. Elena Popovici	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală	Flămânzi	45	Urban
16.	8710 CRMS-I	Unitatea de Asistență Medico-Socială Mihăileni	Unitatea de Asistență Medico-Socială	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală	Mihăileni	24	Rural
17.	8710 CRMS-I	Unitatea de Asistență Medico-Socială Săveni	Unitatea de Asistență Medico-Socială Săveni	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice,	Săveni	45	Urban

				bolnavi cronici în fază terminală			
18.	8710 CRMS-I	Unitatea de Asistență Medico-Socială Suharău	Unitatea de Asistență Medico-Socială	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală	Suharău	24	Rural
19.	8710 CRMS-I	Unitatea de Asistență Medico-Socială Sulița	Unitatea de Asistență Medico-Socială	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală	Sulița	50	Rural
20.	8710 CRMS-I	Unitatea de Asistență Medico-Socială Ștefănești	Unitate de Asistență Medico-Socială Ștefănești	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală	Ștefănești	35	Urban

5.6.2 SERVICII SOCIALE PENTRU VÂRSTNICI – aflate în structura furnizorilor privați de servicii sociale din județul Botoșani

Nr. crt.	Cod serviciu social, conform Nomenclatorului serviciilor sociale	Denumire Furnizor	Denumire serviciu social	Tip serviciu social	Localitate	Capacitate/ nr. benef.	Mediu de rezidență
1.	8730 CR-V-I	Asociația de "Bunici Poveste"	Cămin de bătrâni "Bunici de poveste"	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	Botoșani	45	Urban
2.	8730 CR-V-I	Asociația "Glasul Bunicilor"	Centrul rezidențial pentru persoane vârstnice	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane	Botoșani	17	Urban

			”Casa Maria”	vârstnice			
3.	8730 CR-V-I	Asociația ”Împreună pentru bunici”	Centrul rezidențial pentru persoane vârstnice Casa „Sf. Petru”	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	Botoșani	18	Urban
4.	8730 CR-V-I	Asociația Structura de Economie Socială Nord Bio Distribution	Centrul rezidențial ”Sfântul Mihail”	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	Botoșani	24	Urban
5.	8730 CR-V-I	Fundația Operațiunea Dragostea Frățească	Centrul creștin de îngrijire bătrâni ”Casa Simeon”	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	Răchiți	22	Rural
6.	8730 CR-V-I	SC Glasul Bunicilor SRL	Centrul rezidențial pentru persoane vârstnice „Casa Cristina,,	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	Botoșani	24	Urban

Chiar dacă comparativ cu anii anteriori, la nivelul județului Botoșani s-a cunoscut o ușoară dezvoltare a acestor servicii, raportat la numărul aflat în creștere a persoanelor cu vârsta de 65 ani și peste, este imperios necesară creșterea numărului și calității acestor servicii precum și diversificarea în funcție de particularitățile prezentate.

Potrivit recensământului realizat la nivel național în 2022, în MEDIUL RURAL, există UAT-uri cu număr mai mare de persoane cu vârsta de 65 de ani și peste.

MEDIUL URBAN

Nr. crt.	Denumire UAT	Bărbați 65 ani și peste	Femei 65 ani și peste	Număr total persoane 65 ani și peste
1.	BOTOȘANI	7518	10249	17767
2.	DOROHOI	1872	2667	4539
3.	DARABANI	738	1070	1808
4.	FLĂMÂNZI	596	957	1553
5.	SĂVENI	449	732	1181
6.	BUCECEA	316	527	843
7.	ȘTEFĂNEȘTI	340	498	838
Număr total de persoane cu vârsta de 65 ani și peste în Mediul Urban		11829 BĂRBAȚI	16.700 FEMEI	28529 PERSOANE

MEDIUL RURAL

Nr. crt.	Denumire UAT	Bărbați 65 ani și peste	Femei 65 ani și peste	Număr total persoane 65 ani și peste
1.	VORONA	525	762	1287
2.	MIHAI EMINESCU	461	735	1196
3.	HUDEȘTI	441	700	1141
4.	UNGURENI	389	669	1058
5.	HAVÂRNA	386	655	1041
6.	BĂLUȘENI	353	623	976
7.	COTUȘCA	373	569	942
8.	LUNCA	357	585	942
9.	CORNI	379	535	914
10.	SUHARĂU	333	560	893
11.	FRUMUȘICA	329	560	889
12.	TRUȘEȘTI	341	529	870
13.	VLĂDENI	330	524	854
14.	TUDORA	337	467	804
15.	IBĂNEȘTI	292	508	800
16.	ALBEȘTI	292	503	795
17.	CURTEȘTI	320	469	789
18.	RĂCHIȚI	314	446	760
19.	CRISTEȘTI	281	446	727
20.	HLPICENI	252	445	697
21.	GEORGE ENESCU	232	416	648
22.	RĂDĂUȚI-PRUT	230	418	648
23.	VORNICENI	260	385	645
24.	VÂRFU CÂMPULUI	218	419	637
25.	CĂLĂRAȘI	221	398	619
26.	DURNEȘTI	230	388	618
27.	CRISTINEȘTI	219	390	609
28.	BROSCĂUȚI	225	382	607
29.	PĂLTINIȘ	221	373	594
30.	TODIRENI	229	364	593
31.	COPĂLĂU	234	357	591
32.	GORBĂNEȘTI	221	367	588
33.	VLĂSINEȘTI	221	356	577
34.	SULIȚA	228	346	574
35.	ȘENDRICENI	219	346	565
36.	NICȘENI	216	344	560
37.	AVRĂMENI	200	360	560
38.	HILIȘEU-HORIA	200	337	537
39.	DERȘCA	205	330	535
40.	STĂUCENI	199	332	531
41.	MANOLEASA	195	335	530

42.	PRĂJENI	210	306	516
43.	MILEANCA	197	315	512
44.	ROMA	201	308	509
45.	UNȚENI	197	298	495
46.	RĂUSENI	172	304	476
47.	DOBÂRCENI	184	287	471
48.	ȘTIUBIENI	166	296	462
49.	POMÂRLA	184	276	460
50.	DÂNGENI	173	276	449
51.	SANTA MARE	178	267	445
52.	DRĂGUȘENI	172	266	438
53.	BLÂNDEȘTI	172	258	430
54.	CORLĂTENI	143	284	427
55.	COȘULA	173	235	408
56.	LEORDA	167	237	404
57.	VĂCULEȘTI	167	231	398
58.	MIHĂILENI	145	248	393
59.	CÂNDEȘTI	139	246	385
60.	BRĂEȘTI	148	236	384
61.	VIIȘOARA	133	245	378
62.	CORDĂRENI	135	239	374
63.	CONCEȘTI	136	234	370
64.	MIHĂLĂȘENI	125	239	364
65.	RIPICENI	149	207	356
66.	HĂNEȘTI	126	215	341
67.	LOZNA	115	206	321
68.	ROMÂNEȘTI	115	190	305
69.	DIMĂCHENI	92	172	264
70.	MITOC	108	155	263
71.	ADĂȘENI	96	134	230
Număr total de persoane cu vârsta de 65 ani și peste în Mediul Rural		16.326	26.443	42.769
		BĂRBAȚI	FEMEI	PERSOANE

În luna august 2024, DGASPC Botoșani a solicitat de la toate autoritățile publice locale din județul Botoșani o estimare a numărului de persoane vârstnice care ar necesita sprijin pentru desfășurarea activităților de bază și instrumentale ale vieții zilnice, dar și pentru a ne consulta în privința necesității dezvoltării serviciilor sociale destinate acestei categorii de persoane la nivelul DGASPC.

Din centralizarea și analizarea datelor transmise s-au identificat următoarele situații:

◆ unități administrativ-teritoriale cu un număr mare de persoane vârstnice, respectiv: Primăria Hudești – 250 persoane vârstnice, Primăria Dorohoi – 120 persoane vârstnice, Primăria Cristești – 120 persoane vârstnice, Primăria Pomârla – 100 persoane vârstnice, Primăria Călărași – 90 persoane vârstnice, Primăria Brăești – 77 persoane vârstnice, Primăria Lunca – 76 persoane vârstnice, Primăria Corni – 75 persoane vârstnice, Primăria Vlădeni – 74 persoane vârstnice, Primăria Copălău – 74

persoane vârstnice, Primăria Răuseni – 70 persoane vârstnice, Primăria Mihălășeni – 70 persoane vârstnice, Primăria Cordăreni – 70 persoane vârstnice, Primăria Hilișeu-Horia – 70 persoane vârstnice, Primăria Dobârceni – 65 persoane vârstnice, Primăria Gorbănești – 65 persoane vârstnice, Primăria Ibănești – 65 persoane vârstnice, Primăria Vorona – 65 persoane vârstnice, Primăria Ripiceni – 60 persoane vârstnice, Primăria Frumușica – 60 persoane vârstnice.

◆ unități administrativ-teritoriale care au un număr redus de persoane vârstnice, respectiv: Primăria Vârfu Câmpului – 56 persoane vârstnice, Primăria Avrămeni – 55 persoane vârstnice, Primăria Rădăuți-Prut – 55 persoane vârstnice, Primăria Concești – 50 persoane vârstnice, Primăria Românești – 50 persoane vârstnice, Primăria Știubieni – 50 persoane vârstnice, Primăria Vorniceni – 50 persoane vârstnice, Primăria Ungureni – 50 persoane vârstnice, Primăria Mihai-Eminescu – 50 persoane vârstnice, Primăria Hlipiceni – 50 persoane vârstnice, Primăria Tudora – 50 persoane vârstnice, Primăria Leorda – 50 persoane vârstnice, Primăria Sulița – 50 persoane vârstnice, Primăria Prăjeni – 47 persoane vârstnice, Primăria Răchiți – 45 persoane vârstnice, Primăria Hănești – 45 persoane vârstnice, Primăria Blândești – 45 persoane vârstnice, Primăria Șendriceni – 40 persoane vârstnice, Primăria Vlăsinești – 35 persoane vârstnice, Primăria Mileanca – 35 persoane vârstnice, Primăria Todireni – 35 persoane vârstnice, Primăria Nicșeni – 32 persoane vârstnice, Primăria Coțușca – 30 persoane vârstnice, Primăria Bălușeni – 30 persoane vârstnice, Primăria Dimăcheni – 30 persoane vârstnice, Primăria Broscăuți – 30 persoane vârstnice, Primăria Păltiniș – 30 persoane vârstnice, Primăria Adășeni – 26 persoane vârstnice, Primăria Dersca – 25 persoane vârstnice, Primăria Mitoc – 22 persoane vârstnice, Primăria Lozna – 20 persoane vârstnice, Primăria Bucecea – 18 persoane vârstnice, Primăria Santa Mare – 18 persoane vârstnice, Primăria Căndești – 18 persoane vârstnice, Primăria Suharău – 10 persoane vârstnice, Primăria Unțeni – 10 persoane vârstnice.

Precizăm că cele 3058 de persoane vârstnice din unitățile administrativ-teritoriale sunt persoane cu nevoi particulare datorită limitărilor fiziologice și fragilității caracteristice fenomenului de îmbătrânire, care pot beneficia de servicii de prevenire și asigurarea unor servicii de îngrijire de lungă durată, ca măsură de asistență socială.

5.7. NEVOI PRIORITARE (2025 -2030)

a) Responsabilizarea și implicarea comunităților locale în prevenirea instituționalizării persoanelor vârstnice prin dezvoltarea serviciilor alternative; dezvoltarea unei noi abordări strategice privind incluziunea socială a persoanelor vârstnice

Justificare: lipsa serviciilor la nivel comunitar destinate vârstnicilor, în contextul în care cadrul legislativ - Legea nr. 17/2000 republicată - desemnează clar competența autorităților locale.

Serviciile comunitare pentru persoanele vârstnice care se găsesc în situații de vulnerabilitate au în vedere:

- ✚ îngrijirea temporară sau permanentă la domiciliu;
- ✚ îngrijirea temporară sau permanentă într-un cămin pentru persoane vârstnice;
- ✚ îngrijirea în centre de zi, cluburi pentru vârstnici, case de îngrijire temporară, apartamente și locuințe sociale, precum și altele asemenea;

b) Dezvoltarea unei noi abordări strategice privind incluziunea socială a persoanelor vârstnice

c) Consolidarea serviciilor care vizează încurajarea participării vârstnicilor la viața socială, prevenirea izolării și a instituționalizării; Creșterea numărului persoanelor vârstnice care reușesc să trăiască o viață independentă cât mai mult timp posibil pe măsură ce îmbătrânesc și îmbunătățirea accesului la servicii adecvate de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice dependente

d) Înființarea de unități rezidențiale pentru persoane vârstnice: cămine pentru persoane vârstnice – de mici dimensiuni, centre de tip respiro/centre de criză, locuințe protejate pentru persoane vârstnice care să asigure servicii/activități de: îngrijire personală, supraveghere, cazare, îngrijire medicală, preparare și servire hrană, terapii de recuperare etc;

Nevoia este justificată atât de numărul mare de persoane care necesită o astfel de asistență, cât și de lipsa centrelor de profil din sistemul rezidențial.

e) Înființarea unor unități de îngrijire la domiciliu, centre de zi de socializare și petrecere a timpului liber, centre de zi de asistență și recuperare – atât la nivel județean, cât și la nivelul comunităților locale; înființarea de servicii pentru îngrijiri paleative ale persoanelor vârstnice; adaptarea, amenajarea și dotarea minimală a locuințelor persoanelor vârstnice aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, în funcție de nevoile acestora, pentru a preveni riscul de cădere și de pierdere a autonomiei funcționale, achiziționarea de echipamente asistive;

f) Sensibilizarea opiniei publice în vederea combaterii marginalizării și excluziunii sociale a persoanelor vârstnice

Nevoia justificată de atitudinea existentă la nivelul societății față de persoanele de vârstă a III-a; lipsa unor alternative de relaționare, socializare;

g) Dezvoltarea parteneriatelor publice/private

Nevoia este justificată de necesitatea derulării de proiecte realizate în colaborare cu furnizori publici și privați de servicii sociale și care să vină în sprijinul persoanelor vârstnice.

h) Perfecționarea profesională a specialiștilor implicați în domeniul protecției persoanelor vârstnice

Această nevoie este motivată de necesitatea creșterii calității serviciilor oferite și a diversificării acestora.

i) Schimburi de bune practici și experiență cu instituții din alte județe/state, referitoare la serviciile specializate destinate persoanelor vârstnice.

Direcții de acțiune⁹ în domeniul îmbătrânirii active și al protecției drepturilor sociale pentru o viață demnă:

> Modernizarea asistenței sociale prin investiții în infrastructură și servicii integrate prin:

- furnizarea de servicii și beneficii integrate (asigurarea accesului la servicii de sănătate pentru toate categoriile);

- punerea în funcțiune a unei rețele de centre de servicii de zi care vor oferi asistență socială și servicii de reabilitare, iar fiecare va avea cel puțin o echipă mobilă de furnizori de servicii pentru persoanele în vârstă care nu se pot deplasa la centru;

- protejarea dreptului la demnitate socială - construirea de locuințe protejate (sursa de finanțare: POIDS);

⁹ Direcțiile de acțiune propuse conform Programului de Guvernare 2023-2024

- sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale - servicii comunitare integrate în cât mai multe comunități rurale: îngrijitori pentru persoane vârstnice, asistenți sociali, asistenți medicali, mediatori școlari, dezvoltarea și dotarea centrelor comunitare integrate (sursa de finanțare: POIDS);
- sprijinirea formării profesionale continue a asistenților sociali din comunitățile rurale (sursa de finanțare: POIDS);
- trecerea de la un serviciu de asistență socială care se bazează pe alocări financiare insuficiente în raport cu nevoile și problemele concrete ale categoriilor vulnerabile către servicii sociale integrate;
- investiții de infrastructură și servicii integrate;
- construcția/reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea cu echipamente a centrelor comunitare integrate.

▸ **Măsuri de sprijin a persoanelor vârstnice prin:**

- dezvoltarea comunităților de seniori pentru integrare socială și îmbătrânire activă (sursa de finanțare: POIDS);
- dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru vârstnici cu venituri foarte mici (sursa de finanțare: POIDS);
- Programul „*Demnitate socială pentru seniorii defavorizați*” – pensionarii beneficiari de indemnizație socială și cei cu invaliditate – mese calde/pachete alimentare; îmbunătățirea accesului la sănătate în mediul rural și servicii de îngrijire la domiciliu cu echipe integrate (asistent social, asistent medical comunitar, îngrijitor la domiciliu);
- înființarea de centre de sprijin de zi și unități rezidențiale – de mici dimensiuni, pentru persoanele vârstnice defavorizate;
- utilizarea metodei managementului de caz, în toate etapele procesului de acordare a serviciilor sociale, prevăzute la art. 46 din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare; asistentul social din cadrul serviciului public de asistență socială (din UAT) va asigura coordonarea intervențiilor din diferite domenii pentru realizarea integrată a evaluării nevoilor și a resurselor, a planificării și intervenției, a monitorizării și evaluării impactului serviciilor comunitare asigurate persoanelor vârstnice.

5.8. OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE OPERAȚIONALE

Obiectivul general nr.1: Asigurarea unui continuum al serviciilor Îngrijire de Lungă Durată (ÎLD) pentru persoanele în vârstă din județul Botoșani și respectarea drepturilor fundamentale

Obiectivul operațional 1.1.: Dezvoltarea de servicii pentru persoanele vârstnice care și-au păstrat autonomia funcțională

Activități O 1.1.

- Facilitarea accesului populației vârstnice la programele de sănătate publică și îngrijirea sănătății, prin:
 - ✓ cartografierea serviciilor medicale, sociale, integrate, destinate persoanelor vârstnice;
 - ✓ elaborarea de materiale de comunicare și ghiduri pentru promovarea și menținerea autonomiei în rândul populației vârstnice;

- ✓ realizarea de campanii de informare a populației vârstnice privind promovarea unui stil de viață sănătos și prevenirea îmbolnăvirilor în cadrul Programului național de evaluare și promovare a sănătății și educației pentru sănătate, Programului național de sănătate mintală, cu implicarea SPAS prin asistenții medicali comunitari;
- ✓ evaluarea și identificarea nevoilor pentru servicii de sănătate specifice persoanelor vârstnice/vulnerabile;
- Promovarea programelor de susținere a reducerii singurătății și a participării sociale, inclusiv activități la nivelul UAT în domeniul dezvoltării personale și comunitare, petrecere a timpului liber, informare, consiliere, organizare activități de voluntariat, organizarea de rețele de sprijin reciproc pentru a depăși probleme de viață etc., prin servicii de asistență comunitară, centre comunitare de învățare permanentă etc;
- Promovarea programelor de prevenire a instituționalizării;
- Promovarea de inițiative inovative pentru creșterea participării sociale a persoanelor vârstnice; dezvoltarea de rețele de voluntariat cu activități în comunitate - îngrijire informală, organizare de evenimente socio-culturale pentru persoane vârstnice etc;
- Accesarea unui program național privind prevenirea căderilor și promovarea activității fizice în rândul persoanelor vârstnice.

Obiectivul operațional 1.2: Dezvoltarea de servicii pentru persoanele cu autonomie funcțională în scădere și nevoi reduse de îngrijire

Activități O 1.2.

- Dezvoltarea - la nivelul UAT-urilor din județ – a unei rețele de centre comunitare de servicii sociale acoperitoare teritorial și în baza nevoilor de servicii identificate la nivel local: centre de zi, servicii de îngrijire la domiciliu, servicii de asistență comunitară, locuințe protejate, cămine de mici dimensiuni ;
- Includerea persoanelor vârstnice în activități la nivelul UAT în domeniul dezvoltării personale și comunitare, petrecere a timpului liber, informare, consiliere, organizare activități de voluntariat, organizarea de rețele de sprijin reciproc pentru a depăși probleme de viață etc., prin servicii de asistență comunitară, centre comunitare de învățare permanentă etc.

Obiectivul operațional 1.3: Dezvoltarea de servicii pentru persoanele cu pierderi semnificative ale autonomiei funcționale

Activități O 1.3.

- Dezvoltarea, finanțarea și implementarea de servicii ÎLD în comunitate pentru vârstnicii cu grad mare de dependență și cu afecțiuni cronice;
- Înființare de unități de tip rezidențial pentru vârstnici, centre tip respiro, locuințe protejate – pentru situațiile în care persoanele sunt singure, necesită îngrijire specializată;
- Programe de instruire adaptate pentru îngrijitorii informali care îngrijesc persoane vârstnice cu grad ridicat de dependență;
- Programe de formare adaptate pentru persoanele beneficiare, pentru abilități de autoîngrijire;

Obiectivul operațional 1.4: Înființarea, dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale de îngrijire și protecție a persoanelor vârstnice

Activități O 1.4.

Utilizarea unor oportunități de finanțare din fonduri structurale/programe de interes național/alte finanțări pentru:

- Înființarea de unități rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice: cămine pentru persoane vârstnice – de mici dimensiuni, centre de tip respiro/centre de criză, locuințe protejate pentru persoane vârstnice; centre pentru îngrijiri paleative a persoanelor vârstnice;
- Extinderea rețelei de unități de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice și a echipelor mobile – pentru persoane vârstnice;
- Înființarea de centre de zi de socializare și petrecere a timpului liber, centre de zi de asistență și recuperare – atât la nivel județean, cât și la nivelul comunităților locale;
- Dezvoltarea unui set de servicii comprehensive, socio-medicale pentru prevenirea precoce, tratamentul și îngrijirea persoanelor vârstnice cu afecțiuni psihiatrice;
- Sprijinirea unei inițiative integrate de evaluare și monitorizare a problematicii vârstnicilor și îmbătrânirii active (*Mapping Old Age and Active Ageing*);
- Pentru evaluarea nevoilor persoanelor vârstnice, utilizarea metodei managementului de caz la nivelul fiecărui UAT (Managementul de caz este asigurat de asistentul social din cadrul SPAS al autorității administrației publice locale unde are domiciliul sau reședința persoana vârstnică, precum și de asistentul social/alt specialist din cadrul serviciului social, desemnat de furnizorul de servicii sociale ca responsabil de caz).

Obiectiv general nr.2: Promovarea participării sociale active și demne a persoanelor vârstnice

Obiectivul operațional 2.1: Organizarea de acțiuni pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la îmbătrânirea activă

Activități O 2.1.

- Promovarea unei imagini pozitive a persoanelor vârstnice;
- Combaterea abuzului și a marginalizării persoanelor în vârstă prin acțiuni ale furnizorilor de servicii sociale și prin campanii de informare a populației cu privire la riscurile sociale pentru persoanele vârstnice, organizate la nivel județean și local;
- Creșterea gradului de informare a autorităților administrației publice locale, cu privire la importanța îmbătrânirii active, a asigurării accesului populației la servicii de îngrijire de lungă durată și a coordonării măsurilor de susținere a îngrijirii de lungă durată atât prin asigurarea asistenței sociale pentru persoanele vârstnice eligibile să beneficieze de servicii sociale ca măsură de asistență socială și a accesului la servicii medico-sociale, cât și prin încurajarea antreprenoriatului în acest domeniu;
- Implementarea de programe locale pentru sprijinirea participării sociale active a persoanelor vârstnice, respectiv: implicarea în structurile consultative locale, crearea de rețele de voluntari locali și implicarea acestora în activități comunitare etc;

- Includerea în programele naționale de instruire anuală a primarilor/consilierilor locali a temei ÎLD și a îmbătrânirii active;

Obiectivul operațional 2.2.: Îmbunătățirea accesibilității infrastructurii sociale și a spațiului public

Activități O 2.2

- Dezvoltarea instrumentelor de suport - financiar, administrativ și de comunicare, al acțiunilor locale de îmbunătățire a infrastructurii publice pentru a promova îmbătrânirea activă și o viață sănătoasă la toate vârstele;
- Revizuirea legislației în vigoare pentru a facilita accesul la activități și infrastructură publică a persoanelor vârstnice și a celor cu nevoi de îngrijire, mai ales în mediul rural;
- Creșterea vizibilității și lansarea unei campanii naționale de promovare a inițiativelor locale de succes în domeniul îmbătrânirii active și sănătoase.

Obiectivul general nr.3: Consolidarea forței de muncă pentru îngrijirea de lungă durată pentru persoanele în vârstă

Obiectivul operațional 3.1.: Creșterea atractivității locurilor de muncă în domeniul îngrijirii

Activități O 3.1.

- Includerea în cadrul programelor de formare profesională organizate de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă, destinate persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și șomerilor înregistrați în evidențele acestora, a cursurilor de calificare pentru ocupațiile din domeniul îngrijirii de lungă durată a persoanelor vârstnice;
- Implementarea unui program național de susținere a antreprenoriatului, inclusiv a antreprenoriatului social în domeniul ÎLD - microgranturi pentru PFA îngrijitori la domiciliu etc.;
- Dezvoltarea unei campanii naționale și județene de comunicare concentrate asupra sensibilizării și aprecierii importanței ÎLD și a contribuției lucrătorilor din domeniu;

Obiectivul operațional 3.2.: Dezvoltarea resurselor umane în sectorul ÎLD

Activități O 3.2.

- Diversificarea și adaptarea - prin modularizare, sisteme hibride de predare etc., a programelor de formare inițială și continuă pentru profesioniștii din sectorul ÎLD, în vederea adaptării acestora la nevoile de formare actuale și creșterii atractivității acestora;
- Creșterea accesului lucrătorilor din sectorul ÎLD la programe adaptate de formare profesională continuă, cu accent pe îngrijirea la nivel comunitar;
- Dezvoltarea și implementarea de programe specifice de formare pentru voluntarii implicați în sectorul ÎLD, inclusiv pentru îngrijitorii informali;
- Dezvoltarea de instrumente digitale pentru formarea profesioniștilor din sectorul ÎLD;
- Organizarea instruirii la locul de muncă și validarea experienței anterioare pentru profesioniștii care lucrează în ÎLD pentru persoanele în vârstă, cu un accent specific pe recalificarea personalului din sistemul rezidențial;
- Selectarea și instruirea managerilor de caz în ÎLD pentru persoanele vârstnice;

- Dezvoltarea de programe de instruire pentru managementul integrat al furnizării de servicii ÎLD, cu accent pe coordonare și promovarea inovației sociale;
- Dezvoltarea de programe specifice de instruire pentru prevenirea și recunoașterea abuzului asupra persoanelor vârstnice.

Obiectivul operațional 3.3.:Dezvoltarea sectorului de îngrijire informală a persoanelor vârstnice

- Instruirea personalului SPAS pentru dezvoltarea rețelei comunitare de îngrijitori informali și aplicarea de măsuri practice de ajutor psihologic și de prevenire a burnout-ului pentru îngrijitorii informali;
- Elaborarea și implementarea de programe modulare adaptate de instruire a îngrijitorilor informali, inclusiv formate digitale de autoinstruire și includerea în planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale finanțate din bugetul local a programelor de instruire anuale;
- Adecvarea beneficiilor/indemnizațiilor specifice în numerar pentru membrii familiei și rudele care lucrează ca îngrijitori informali;

Obiectivul operațional 3.4.: Creșterea gradului de conștientizare a populației generale și consolidarea capacității autorităților locale pentru organizarea ÎLD pentru persoanele vârstnice din comunitate

- Dezvoltarea unor modele eficiente de coordonare interinstituțională între serviciile sociale, profesioniștii din domeniul sănătății, poliție și alte părți interesate relevante la nivel comunitar;
- Dezvoltarea unor instrumente specifice de screening pentru identificarea și orientarea potențialilor beneficiari ai ÎLD pentru persoanele vârstnice și formarea personalului SPAS pentru aplicarea acestora;

6. COMPONENTA – PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLenței IN FAMILIE

6.1. Misiunea

Asigurarea unui cadru efectiv de acțiune la nivel județean pentru promovarea unei politici publice integrate în domeniul violenței domestice, bazate pe o atitudine proactivă orientată spre reducerea costurilor sociale ale acestui fenomen, dezvoltarea serviciilor sociale de calitate în favoarea victimelor precum și în vederea reabilitării juridice și sociale a agresorilor familiali, creșterea încrederii publicului în instituțiile de profil, precum și implicarea societății civile în programe de suport.

6.2. Viziunea

”toleranță zero” pentru violența domestică

Implementarea reglementărilor naționale care creează o abordare centrată pe victimă și pe dezvoltarea unor măsuri de prevenire a faptelor de violență domestică (consiliere psihologică în cazurile de divorț

cu antecedente de violență domestică, monitorizarea ordinelor de protecție/măsuri de prevenire a încălcării acestora) și, în egală măsură, implementarea măsurilor de intervenție în regim de urgență în situații de risc imediat.

Viziunea pentru o Românie modernă și democratică, în care egalitatea de șanse între femei și bărbați să reprezinte fundamentul progresului în toate domeniile de activitate și în toate sferele vieții publice, și în care fenomenul violenței domestice și violenței împotriva femeilor să fie din ce în ce mai puțin tolerat la nivelul opiniei publice, se construiește în jurul unor idei-forță, cu aplicabilitate continuă, pentru a căror materializare sunt necesare demersuri consistente și constante din partea tuturor factorilor responsabili.

6.3. Grupul țintă:

- Victimele violenței domestice
- Agresorii
- Familiile afectate de o formă de violență
- Comunitatea
- Specialiștii care lucrează în serviciile specializate

6.4. Principii:

- ❖ Principiul legalității în desfășurarea activităților de prevenire și combatere a violenței în familie;
- ❖ Principiul respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale în implementarea măsurilor de prevenire și combatere a violenței în familie;
- ❖ Principiul nediscriminării și egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați;
- ❖ Principiul intervenției imediate și al celerității în instrumentarea cazurilor de violență în familie;
- ❖ Principiul prevenirii săvârșirii actelor de violență în familie, atât în mod primar, cât și, în special, al recidivei (caracterului repetabil);
- ❖ Principiul securizării și protecției victimei - garantează intervenția, în limita cadrului legal, prin acțiuni care să asigure inclusiv protecția fizică a victimei;
- ❖ Principiul centrării pe persoană - presupune centrarea pe nevoile persoanei și implicarea activă a acesteia în toate deciziile ce o privesc;
- ❖ Principiul confidențialității și al normelor deontologice profesionale, fără prejudicierea activității de semnalare a situațiilor de violență sau a activității de instrumentare a cazurilor;
- ❖ Principiul abordării integrate - presupune coordonarea și cooperarea între toate instituțiile implicate; practicile și procedurile în domeniul prevenirii, monitorizării și combaterii violenței în familie, precum și cele de implementare a măsurilor de asistență socială vor avea la bază o viziune și o concepție unitară, cu accent pe parteneriat și colaborarea în rețea;

6.5. Premise:

Violența domestică este un fenomen persistent, a cărui eradicare constituie o prioritate fundamentală, nu doar la nivel internațional și european, ci și în România. În același timp, este un fenomen transversal, care se manifestă în toate sferele vieții sociale și în toate domeniile de activitate.

Lupta împotriva violenței în familie este plasată în paradigma protecției drepturilor fundamentale ale copilului și ale omului, astfel cum sunt acestea recunoscute de Convenția ONU privind drepturile copilului, Declarația Universală a Drepturilor Omului, Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene. Totodată, există o serie întregă de recomandări internaționale bazate pe o cauzistică instrumentată la nivelul instanțelor internaționale, care plasează violența în familie în contextul practicilor și politicilor ce vizează sănătatea publică și lupta împotriva tratamentelor discriminatorii.

În contextul unei destructurări accentuate a valorilor și relațiilor familiale, prevenirea violenței domestice devine o prioritate și o necesitate stringentă care trebuie dublată de aplicarea unor măsuri adecvate de protecție pentru categoriile sociale vulnerabile care se confruntă cu aceste situații în cadrul familial: copii, femei, persoane vârstnice.

Astfel, constatele sociale determinate de violența domestică sunt numeroase maladii fizice și psihice, frecvente consultații, spitalizări și incapacitate temporară de muncă, consum ridicat de medicamente, precum și accesarea altor servicii de sănătate și de asistență socială.

Alte premise:

- ✓ Realizarea egalității de drept și de fapt între femei și bărbați este un element cheie în prevenirea violenței împotriva femeilor;
- ✓ Copii sunt victime ale violenței în familie, inclusiv în calitate de martori ai violenței domestice;
- ✓ Violența în familie afectează de cele mai multe ori femeile și copiii – într-un mod disproporționat, motiv pentru care și bărbații pot fi victime ale violenței domestice.

6.6. Principalii indicatori privind prevenirea și combaterea violenței domestice – trimestrul 3 din anul 2024 (30.06.2024)

Se estimează că numărul real al cazurilor de violență în familie este mult mai mare decât cel raportat, pe de o parte datorită faptului că multe victime nu se prezintă la autoritățile cu atribuții în domeniu sau nu declară problema reală cu care se confruntă, iar pe de altă parte datorită existenței unei raportări deficitare care se menține. De asemenea, se folosesc terminologii sau încadrări diferite ale aceluiași fapte ce corespund caracteristicilor fenomenului violenței în familie, fiind identificate o serie de insuficiențe/dificultăți privind modul de colectare, înregistrare și raportare a datelor privind cazurile de violență în familie, lipsa corelării datelor înregistrate de diferite instituții, raportări duble sau lacunare.

Caracterul neunitar al jurisprudenței, accesul greoi al victimei la servicii de asistență juridică adecvate, toleranța și acceptarea socială încă crescută față de comportamentele violente din familie, perpetuarea inegalității dintre sexe, statistici diferite, uneori greu de comparat, numărul redus al adăposturilor pentru victime dar și pentru agresori, numărul redus de servicii de consiliere pentru victime și pentru agresorii familiari raportat la nevoile comunității, insuficiența măsurilor preventive, precum și lipsa fondurilor alocate activităților de perfecționare continuă a practicienilor din domeniu

au condus la o tendință de înmulțire a actelor repetate de violență în cadrul aceleiași familii, precum și la o tendință de creștere a gravității acestor abuzuri săvârșite în spațiul familial.

În județul Botoșani nu există Centre pentru prevenirea și combaterea violenței în familie. În cadrul DGASPC Botoșani funcționează – în cadrul Serviciului specializat destinat protecției copilului – Compartimentul violență în familie - cu activitate primordială de evaluare/consiliere/monitorizare a cazurilor (inclusiv cazuri de copii) afectate de violența domestică.

Conform *Fișei de monitorizare privind violența în familie*, centralizată și raportată (la Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați) de către DGASPC, la data de 30.09.2024, situația statistică, conform principalilor indicatori este:

Distribuția victimelor pe sexe și după adresa de domiciliu		Distribuția cazurilor pe grupe de vârstă											Total general cazuri	
		<1ani	1-2 ani	3-6 ani	7-9 ani	10-13 ani	14-17 ani	18-25 ani	26-35 ani	36-45 ani	46-55 ani	56-65 ani		peste 65 ani
masculin	urban		2	3	3	5	2							15
	rural	2	4	7	5	13	11							42
feminin	urban	1	3	3	3	7	4	1	1	1				24
	rural	3	6	7	8	15	15		2	3	2			61
Total cazuri		6	15	20	19	40	32	1	3	4	2	0	0	142

Tabel Distribuția victimelor violenței în familie (cazurilor) după ocupație, venituri și dreptul de proprietate asupra locuinței, în perioada raportată

		Număr de cazuri urban / rural	Mediul de proveniență		Sex		Număr de cazuri pe criteriul de sex
			Urban	Rural	M	F	
ocupație	fără ocupație	2		2		2	2
	elev / student	91	24	67	32	59	91
	șomer						
	casnică	4		4		4	4
	pensionar						
	salariat	4	3	1		4	4
	lucrător pe cont propriu						
	patron						
	agricultor						
	alte situații (neșcolarizati)	41	12	29	16	25	41
total cazuri		142	39	103	48	94	142
venituri	fără venit	6		6		6	6

	sub salariul minim pe economie						
	între salariul minim și salariul mediu pe economie	3	2	1		3	3
	peste salariul mediu pe economie	1	1			1	1
	prestații sociale						
	alte situații (alocație de stat)	132	36	96	48	84	132
total cazuri		142	39	103	48	94	142
dreptul de proprietate asupra locuinței	fără locuință						
	proprietate victimă	1		1		1	1
	proprietate agresor	29	8	21	17	12	29
	coproprietate	2	2		1	1	2
	la familia de origine a victimei	2		2		2	2
	la familia de origine a agresorului	38	7	31	14	24	38
	închiriată	4	4		2	2	4
	alte situații	66	18	48	14	52	66
total cazuri		142	39	103	48	94	142

* numărul de cazuri pe mediul urban/rural trebuie să corespundă cu totalul criteriului de sex

Tabel Distribuția victimelor violenței în familie (cazurilor) după starea civilă, în perioada raportată

		Număr de cazuri pe criteriul de sex	Din care: Sex		Număr de victime ale violenței domestice pe grupe de vârstă						Total nr. victime pe grupe de vârstă	
			M	F	14-17 ani	18-25 ani	26-35 ani	36 -45 ani	46 -55 ani	56-65 ani		peste 65 ani
starea civilă	căsătorit/ă	4		4		1	1	2				4
	necăsătorit/ă	132	48	84	132							132
	relație consensuală	6		6			2	2	2			6
	divorțat/ă											0
	văduv/ă											0
total		142	48	94	132	1	3	4	2	0	0	142

*numărul de cazuri pe criteriul de sex trebuie să corespundă cu nr. de victime pe grupe de vârstă

Tabel Repartiția victimelor violenței în familie (cazurilor) după tipul de violență, în perioada raportată

Tipul de violență domestică*	Număr de cazuri	Sex		Total cazuri pe criteriul de sex	Număr de victime ale violenței domestice pe grupe de vârstă		Total nr. victime ale violenței în familie pe grupe de vârstă
		M	F		0-17	peste 18 ani	
verbală	0			0			0
psihologică	20	7	13	20	20		20
fizică	29	11	18	29	19	10	29
sexuală	20	1	19	20	20		20
economică	3		3	3	3		3
socială							0
spirituală	0			0			0
cibernetică	0			0			0
prin deprivare/neglijare	70	29	41	70	70		70
Total cazuri	142	48	94	142	132	10	142

* se înregistrează forma de violență predominantă

** numărul de cazuri trebuie să corespundă cu total cazuri pe criteriul de sex și cu total nr. de victime pe grupe de vârstă

Tabel Repartiția victimelor violenței în familie (cazurilor) pe tipuri de violență după frecvența agresiunii, în perioada raportată

Tipul de violență domestică*	Număr de cazuri	Frecvența agresiunii			
		zilnică	săptămânală	lunară	mai rar decât lunară
verbală	0				
psihologică	20	16	4		
fizică	29	10	12	5	2
sexuală	20		3	7	10
economică	3	2	1		
socială					
spirituală	0				
cibernetică	0				
prin deprivare/neglijare	70	53	14	3	
Total	142	81	34	15	12

* se înregistrează forma de violență predominantă

Tabel Servicii de care au beneficiat victimele violenței în familie

Tipul de violență domestică*	Servicii de care au beneficiat victimele violenței domestice în perioada raportată											Total / tipuri de violență
	consilier primară	consilier socială	consilier psihologică	consilier juridică	mediere	reprezentare în instanță	asistență socială	asistență medicală și îngrijire	decontare certificat medico-legal	găzduire	măsuri de protecție socială	
verbală												0
psihologică	20	17	14									51
fizică	19	13	17								3	52
sexuală	20	20	20								5	60
economică	3	3	3									9
socială												0
spirituală												0
cibernetică												0
prin deprivare/neglijare	62	54	45								24	185
Total servicii	124	107	99	0	0	0	0	0	0	0	32	357

Tabel Risc asociat cazului de violență în familie, în perioada raportată:

Factori de risc	victimă	agresor	Total
consum excesiv de alcool	4	48	52
consum de droguri			0
antecedente penale		6	6
boli neuropsihice		3	3
condiții precare de viață	128	51	179
violență în copilărie de origine			0

izolare de familie și prieteni			0
Total	132	108	240

*Studiul național privind prevalența diferitelor forme de violență împotriva femeilor*¹⁰, realizat de către ANES, în anul 2021, a relevat faptul că violența domestică înseamnă pentru cei mai mulți dintre respondenți violență fizică (98%), iar într-o proporție ușor mai scăzută, sunt asociate și violența psihologică (95%), sexuală (94%) și verbală (93%). Violența socială (73%) și cea financiară (67%) sunt percepute ca fiind forme de violență domestică într-un procent mai scăzut decât celelalte tipuri de abuzuri. Modelul predominant de violență în familie cunoscut de către respondenți, în ultimul an, are ca principală victimă, soția sau partenera (84%), și, ca principal agresor, soțul sau partenerul (80%). Sunt menționate într-o pondere mai ridicată, pe lângă soție sau parteneră, copiii minori, 26% fiii și 22% fiicele și femeile în vârstă din familie (17%). Soțul sau partenerul este menționat ca victimă doar de 9% dintre respondenți. Dintre categoriile cele mai predispuse a fi ținta violenței domestice, femeile sunt indicate de 79% dintre respondenți.

Conform *raportului realizat de către România și transmis Consiliul Europei în anul 2020-GREVIO130*, problema violenței domestice și violenței împotriva femeilor continuă să fie extrem de răspândită la nivel național. În acest raport sunt centralizate principalele seturi de date care ajută la conturarea problematicii violenței domestice, date colectate în urma unor studii cantitative, reprezentative la nivel național. Un astfel de studiu este cel realizat de către ANES în 2017, care arată faptul că 9 din 10 respondenți consideră că violența domestică este o problemă socială a României. Mai mult, 4 din 10 persoane cunosc cel puțin o victimă a violenței domestice, în 79% din cazuri persoana fiind de sex feminin. În plus, majoritatea respondenților (86%) consideră că aceste acte de violență domestică ar trebui să fie mai aspru pedepsite. Însă, potrivit rezultatelor celei mai recente cercetări statistice selective privind siguranța publică, realizate de Institutul Național de Statistică împreună cu Inspectoratul General al Poliției Române: Institutul de Cercetare și Prevenire a Criminalității, în anul 2017, o pondere importantă de populație rezidentă de 18 ani și peste (43,0%) considerau conflictele violente între soți ca reprezentând mai degrabă probleme de familie care ar trebui rezolvate în cadrul familiei.

6.6.1 SERVICII SOCIALE PENTRU VICTIME ALE VIOLENȚEI DOMESTICE – aflate în structura furnizorilor publici de servicii sociale din județul Botoșani

Nr. crt.	Cod serviciu social, conform Nomenclatorului serviciilor sociale	Denumire furnizor	Denumire serviciu social	Tip serviciu social	Localitate	Capacitate/ nr. benef.	Mediu de rezidență

¹⁰ *Strategia Națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022–2027*

1.	8790 CR-VD-III	DGASPC Botoșani	Locuința Protejată ”VENUS”	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru victimele violentei în familie (domestice)	Botoșani	6 beneficiari	Urban
----	-------------------	--------------------	----------------------------------	--	----------	------------------	-------

https://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/11072024_Servicii_sociale_licentiate.pdf

6.7. NEVOI PRIORITARE (2025 -2030)

- a) Consolidarea relațiilor de parteneriat și colaborare între toate instituțiile** cu rol în prevenirea violenței domestice; crearea și implementarea unor proceduri și instrumente comune de lucru; abordarea unitară și integrată a acestei cazuistici;
- b) Creșterea capacității de lucru a Echipei intersectoriale locale** – echipă multidisciplinară și interinstituțională – constituită la nivel județean, coordonată de către DGASPC, ce are ca misiune de a identifica/referi/monitoriza cazurile de muncă a copilului, de violență asupra copilului și de violență în familie;
- c) Dezvoltarea capacității autorităților administrației publice locale** de a interveni în prevenirea și combaterea violenței în familie;
- d) Implementarea unitară a legislației** în toate instituțiile cu rol în prevenirea și instrumentarea cazurilor de violență domestică;
- e) Înființarea și dezvoltarea de servicii specializate**, destinate atât victimelor violenței în familie, cât și agresorilor (atât servicii de consiliere și suport, cât și adăposturi specializate pentru această cazuistică) - inclusiv angajarea de specialiști;
- f) Îmbunătățirea și optimizarea sistemului de monitorizare a fenomenului violenței în familie** (cu accent pe violența domestică împotriva copilului);
- g) Profesionalizarea continuă a specialiștilor** care lucrează în serviciile destinate victimelor violenței domestice;
- h) Schimburi de bune practici și experiență** cu instituții din alte județe/state referitoare la serviciile specializate destinate atât victimelor violenței în familie, cât și agresorilor;
- i) Campanii de promovare a ”toleranței zero” față de fenomenul violenței** în orice mediu: în familie, în școală, în societate;
- î) Informarea și pregătirea membrilor comunităților** și a partenerilor sociali în scopul realizării prevenirii primare prin sprijinirea educației la toate nivelurile, a evenimentelor de informare, a instruirilor/formărilor continue specifice, dezvoltarea inițiativelor Uniunii Europene, facilitarea informării prin mijloace inovative, inclusiv prin mijloace electronice și utilizarea resurselor mass-media.

6.8. OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE OPERAȚIONALE

Obiectivul general nr. 1: Dezvoltarea serviciilor sociale adecvate nevoilor identificate și care să asigure acces facil, asistență de calitate tuturor victimelor și măsuri pentru agresori

Obiectivul operațional 1.1 Creșterea capacității de intervenție a profesioniștilor care intră în contact cu victimele și agresorii și situațiile de violență domestică

Activități O.1.1

- implementarea unei proceduri de lucru operaționale, conforme cu legislația în vigoare, pentru prevenirea și intervenția în cazurile de violență domestică;
- implementarea unor instrumente de lucru unitare, ghiduri comune care să respecte legislația în vigoare și care să ofere un tablou complet asupra cazurilor specifice;
- informarea reprezentanților autorităților locale și a altor instituții publice cu privire la modalitățile de intervenție unitară, interdisciplinară și interinstituțională în cazurile de violență domestică;
- creșterea capacității de prevenție a autorităților publice locale, a instituțiilor publice, a furnizorilor publici și privați în situațiile de violență domestică, corelat cu violența asupra copilului; implementarea unui mecanism eficient de semnalare, intervenție și monitorizare a cazurilor de violență; promovarea **HELPLINE** - cu număr unic la nivel național destinat victimelor violenței domestice, discriminării pe criteriul de sex și traficului de persoane (Linie Telefonică Non Stop Gratuită - 0800-500-333)
- consolidarea unor practici prin care să fie respectate drepturile victimelor violenței în familie, inclusiv dreptul la protecție specială, adecvată situației și nevoilor sale (ordin de protective prin care agresorului i se interzice apropierea de victimă).

Obiectivul general nr. 2: Dezvoltarea și consolidarea competențelor profesionale prin formarea și pregătirea necesară și adaptată pentru intervenția diferitelor categorii de specialiști

Obiectivul operațional 2.1. Formarea profesională a specialiștilor în domeniul violenței domestice (asistenți sociali, psihologi, magistrați, medici, asistenți medicali, polițiști etc)

Activități O.2.1

- creșterea numărului de specialiști în paralel cu participarea la programe de formare profesională pentru îmbunătățirea cunoștințelor, practicilor și modalităților de intervenție pentru prevenirea și combaterea violenței domestice;
- schimburi de experiență, transfer de bune practici și promovarea abordărilor inovative ale serviciilor sociale oferite atât de către furnizorii publici, cât și de cei privați de servicii sociale;

Obiectivul general nr.3: Creșterea capacității furnizorilor publici și privați pentru a asigura servicii de calitate victimelor violenței domestice

Obiectivul operațional 3.1. Înființarea și dezvoltarea continuă a unor servicii specializate destinate victimelor violenței domestice

Activități O.3.1

Utilizarea unor oportunități de finanțare din fonduri structurale/programe de interes național/alte finanțări pentru:

- dezvoltarea unui sistem unitar de servicii – la nivel județean, destinate protecției efective a victimelor violenței domestice și de gen, precum și a drepturilor acestora (exemplu: victimele infracțiunilor cu violență au dreptul de a primi vouchere compensatorii);
- înființarea de centre rezidențiale de îngrijire și asistență a victimelor violenței în familie (domestice) atât la nivel județean, cât și la nivelul unităților administrativ – teritoriale – adăposturi, centre de primire în regim de urgență/locuințe protejate care să asigure cazare pe o perioadă determinată, consiliere juridică, socială, psihologică, suport emoțional, consiliere vocațională și sprijin pentru inserția în societate, alte activități/servicii;
- înființarea de servicii pentru agresori;
- înființarea de centre de zi pentru victimele violenței în familie (centre de consiliere pentru prevenirea și combaterea violenței în familie/centre de informare și sensibilizare a populației etc.);
- înființarea de servicii de recuperare pentru victimele violenței domestice;
- întărirea capacității serviciilor de sprijin pentru victimele infracțiunilor din cadrul DGASPC;

Obiectivul general nr.4: Dezvoltarea de servicii de prevenție și protecție în conformitate cu legislația în vigoare

Obiectivul operațional 4.1. Dezvoltarea serviciilor/programelor de intervenție preventivă și a celor de protecție și sprijin; desfășurarea unor programe educative pentru părinți și copii, în vederea prevenirii violenței domestice, inclusiv prin parteneriate școală - comunitate - familie

Activități O.4.1

- cooperarea eficace între toate instituțiile și autoritățile relevante ale statului, precum și organizațiile neguvernamentale din domeniu, respectiv alte entități relevante în domeniul protejării și sprijinirii victimelor violenței domestice, cu scopul de a dezvolta programe și servicii care să se adreseze unui număr cât mai mare de potențiali beneficiari și nevoi ale acestora (poliție, serviciile specializate de asistență socială care funcționează în subordinea autorităților locale, serviciul de medicină legală, unitate sanitară și/sau organizații neguvernamentale);
- reducerea toleranței față de violența în familie și creșterea eficacității programelor de prevenire (Campanii publice, mediatizarea în presa locală a efectelor nocive ale violenței asupra copiilor, practici nonviolente etc); promovare unor mesaje ”antivolență” și a unor activități adecvate în cadrul ”Zilei Internaționale a Luptei împotriva Violenței asupra Femeilor”;
- dezvoltarea de comportamente și atitudini nonviolente pentru atingerea obiectivului ”toleranță zero” pentru violența domestică;
- asigurarea protecției victimei violenței domestice prin ordine de protecție și asistarea specializată;
- creșterea gradului de cunoaștere și conștientizare în rândul populației a efectelor nocive pe care le are violența asupra dezvoltării copiilor;
- acțiuni de informare a victimelor violenței privind serviciile de sprijin și măsurile legale disponibile (servicii de consiliere juridică, psihologică, găzduire, suport, cazare, reinserție socială etc.);
- acompanierea victimelor în accesarea serviciilor medicale și sociale existente în comunitate, în conformitate cu legislația în vigoare;
- furnizarea complementară a serviciilor pentru a răspunde mai bine nevoilor grupului țintă;
- consilierea psiho-socială realizată în cazurile de violență domestică pentru reducerea consecințelor pe care violența asupra victimei o antrenează în plan psihologic, social și medical;

- facilitarea accesului la asistență juridică gratuită pentru victimele violenței domestice, în special în procedurile legate de ordinele de protecție, inclusiv pentru femeile vulnerabile;
- întărirea capacității de intervenție a polițiștilor în domeniul violenței domestice, în sensul asigurării unor soluții tehnice moderne pentru probarea eficientă a faptelor de violență domestică;
- grupuri de suport psihologic pentru victimele violenței în familie.

Obiectivul general nr.5: Întărirea capacității instituționale a autorităților administrației publice centrale și locale de gestionare a violenței domestice

Obiectivul operațional 5.1. Înființarea și întărirea rolului echipelor mobile de intervenție de urgență la nivel județean/local, în domeniul violenței domestice

Activități O.5.1

- desfășurarea de acțiuni comune la nivel interinstituțional pentru prevenirea și combaterea fenomenului de violență domestică, în baza unui protocol de colaborare privind instrumentarea cazurilor de violență domestică;
- operaționalizarea activității și întărirea rolului *Echipei Intersectoriale Locale* (coordonată de către DGASPC – conform legislației în vigoare) în gestionarea situațiilor de violență domestică, prin colaborare interdisciplinară și schimb permanent de informații raportat la cazurile instrumentate;
- dezvoltarea unui sistem de monitorizare a victimelor violenței în familie – la nivel județean – prin contribuția tuturor instituțiilor implicate;
- identificarea unor măsuri optime de creștere a coeziunii sociale în comunitățile izolate astfel încât oamenii să se cunoască mai bine între ei, în vederea prevenirii izolării sociale a victimelor;
- întărirea colaborării și consolidarea parteneriatelor interinstituționale în scopul abordării integrate și formulării unui răspuns adecvat la problematica violenței sexuale prin diferite mijloace, inclusiv prin elaborarea și implementarea în parteneriat a unor acțiuni și/sau programe/proiecte specifice.

7. COMPONENTA: ALTE CATEGORII DE GRUPURI/PERSOANE AFLATE ÎN SITUAȚII DE VULNERABILITATE – nevoi sociale

7.1. Misiunea

Conform Legii nr. 292/2011 - Legea asistenței sociale (art. 6, lit. cc), cu modificările și completările ulterioare, republicată, *procesul de incluziune socială* a fost definit ca „ansamblul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării-comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale și asigurării participării active a persoanelor la toate aspectele economice, sociale, culturale și politice ale societății”. Măsurile de prevenire și combatere a sărăciei și riscului de excluziune socială se înscriu în cadrul general de acțiuni multidimensionale ale procesului de incluziune socială prin care se asigură oportunitățile și resursele necesare pentru participarea persoanelor vulnerabile în mod deplin la viața economică, socială și culturală a societății, precum și la procesul de luare a deciziilor care privesc viața și accesul lor la drepturile fundamentale.

7.2. Viziunea

„Nimeni nu este lăsat în urmă”

Excluziunea socială a persoanelor vulnerabile reprezintă o problemă care necesită o abordare multisectorială din punct de vedere al politicilor publice cu rol în soluționarea acesteia.

Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022 —2027 propune o viziune integrată și unitară, ce include abordarea fenomenului sărăciei pe parcursul ciclului de viață, necesitatea întreruperii ciclului intergenerațional al sărăciei, precum și o puternică dimensiune preventivă cu scopul creșterii capacităților și oportunităților necesare oamenilor și familiilor pentru a trăi decent și de a se dezvolta.

7.3. Grupul țintă:

- Persoane fără adăpost
- Imigranți aflați în situație de vulnerabilitate, inclusiv solicitanți de azil și străini care au dobândit o formă de protecție internațională în România
- Persoane refugiate
- Victime ale calamităților naturale
- Victime ale traficului de persoane
- Adulți privați de libertate sau aflați în sistemul de probațiune

7.4. Principii:

- ❖ Principiul respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale în implementarea măsurilor de prevenire și combatere a sărăciei și riscului de excluziune socială;
- ❖ Principiul transparenței;
- ❖ Principiul fundamentării și intervenției bazate pe dovezi;
- ❖ Principiul intervenției imediate și al celerității în instrumentarea cazurilor de violență în familie;
- ❖ Principiul orientării către rezultate;
- ❖ Principiul predictibilității;

- ❖ Principiul repartizării sarcinilor;
- ❖ Principiul subsidiarității;
- ❖ Principiul aditionalității fondurilor;
- ❖ Principiul continuității în planificări strategice și alocării fondurilor aferente;
- ❖ Principiul abordării integrate;
- ❖ Principiul consultării societății civile și demersului colaborativ;

7.5 Premise:

Rolul serviciilor sociale este să mențină, să redea și să dezvolte capacitatea persoanelor și familiilor de a funcționa în cadrul societății.

În sectorul serviciilor sociale, procesul de evaluare a nevoilor și sistemele de gestionare a informațiilor sunt în continuare deficitare, fiind rareori folosite ca resurse pentru politicile și practicile decizionale locale¹¹. Unul dintre principalele obstacole pentru dezvoltarea și monitorizarea serviciilor sociale este insuficiența datelor referitoare la problemele sociale locale, în special la nevoile populației sărace și ale categoriilor vulnerabile, la serviciile disponibile și modalitățile de referire. Serviciile existente nu sunt evaluate periodic și, prin urmare, nu există informații care să ghideze responsabilii de politici sau managerii de programe în vederea realizării ajustărilor necesare. Serviciile sociale nu sunt oferite în baza unui plan transparent conectat la nevoile locale și regionale. Nu există o metodologie legiferată pentru realizarea evaluării nevoilor comunitare și a planificării strategice locale a serviciilor sociale, iar autoritățile locale nu dețin suficiente cunoștințe sau suficientă capacitate pentru a îndeplini aceste sarcini, mai ales în mediul rural și în comunitățile urbane mici. În consecință, în ultimul deceniu, serviciile sociale (inclusiv cele de prevenție) au fost, în general, gestionate de către autoritățile județene (DGASPC), nu de către comunitățile locale. Așadar, monitorizarea și evaluarea serviciilor sociale necesită îmbunătățiri pentru ca sistemul de servicii sociale să devină mai responsabil, relevant și eficient. Actuala bază de date (registru național) cu furnizorii de servicii este limitată și nu este în întregime operațională la nivelul anumitor funcții, care ar putea susține colectarea datelor și documentarea politicilor publice. Investiția într-un sistem electronic complex de asistență socială este esențială pentru planificarea, monitorizarea și evaluarea eficientă a prestațiilor și serviciilor de protecție socială. Acest gen de sistem electronic ar permite verificarea încrucișată automată a datelor din sfera asistenței sociale în toate bazele de date relevante.

În anul 2024 a fost modificată și republicată Legea nr. 292/2011 – a asistenței sociale, care prevede:

- ✓ Niciun serviciu social nu va mai putea funcționa, nici măcar provizoriu, fără o verificare în teren efectuată de inspectorii sociali;
- ✓ Va fi înființat registrul național electronic de evidență a persoanelor beneficiare de servicii sociale și revizuit registrul electronic unic al serviciilor sociale, astfel inspectorii care fac verificările din teren vor avea, în timp real, toate datele necesare;

¹¹

https://www.researchgate.net/publication/329699038_Serviciile_sociale_si_grupurile_vulnerabile_in_Romania?enrichId=r-greq-1569dd947316bd7fec9c1990842d312c-XXX&enrichSource=Y292ZXJQYWdlOzMyOTY5OTAzODtBUzo3MDQzODAzMzI0MTcwMjVAMTU0NDk0ODc2NjQ3OA%3D%3D&el=1_x_3&_esc=publicationCoverPdf

- ✓ Se modifică modalitatea de finanțare a serviciilor sociale pe principiul ”finanțarea urmează beneficiarul”, iar banul public este cheltuit transparent cu un traseu mai ușor de urmărit;

Sistemul electronic de asistență socială (prin corelarea în interoperabilitatea aplicațiilor existente): **VMI, OBSERVATORUL COPILULUI, HUB- SERVICII SOCIALE** - va acoperi și nevoile beneficiarilor într-un mod mai eficient, prin facilitarea coordonării beneficiilor și serviciilor sociale. Aceste două componente ale sistemului de asistență socială trebuie să devină complementare și mai bine coordonate, astfel încât să asigure bunăstarea și **incluziunea tuturor beneficiarilor**. Prin implementarea soluțiilor digitate care vizează managementul electronic al informațiilor, dar și prin interoperabilitatea bazelor de date cu alte instituții se creează premisele verificării corectitudinii datelor completate de către cetățean, în timp real. Având o imagine clară asupra fiecărui beneficiar și a tuturor beneficiilor financiare primite de aceștia, asistenții sociali ar putea crea un amplu sistem de planificare a serviciilor de sprijin, ar putea îndruma beneficiarii într-un mod informat către serviciile specializate (acolo unde este cazul) și ar putea observa și evalua impactul măsurilor de sprijin. De asemenea, ar putea întocmi un plan de servicii eficient, corelat cu nevoile.

Referitor la persoanele private de libertate, în Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare, se prevăd unele măsuri de asistență socială menite să faciliteze reintegrarea socială, să prevină riscul de recidivă precum și riscul de excluziune socială, prin servicii care urmăresc să crească independența și participarea activă la viața comunitară după liberarea din penitenciar.

Astfel, reintegrarea socială a persoanelor private de libertate reprezintă un proces care își are începuturile în faza execuțional-penală și continuă după liberare, prin servicii comunitare de suport.

Astfel, în vederea facilitării reintegrării sociale, persoanele private de libertate aflate în custodia sistemului penitenciar beneficiază de servicii de consiliere educațională, psihologică și socială, acordate la nivelul așezămintelor de deținere, în sistem integrat cu activitățile și programele educative, psihologice și de asistență socială, de instruire școlară și formare profesională, furnizate de către personal specializat, cu participarea, după caz, a comunității locale.

La ieșirea din sistemul penitenciar, persoanele în cauză beneficiază, în principal, de servicii sociale având drept scop exclusiv prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială: servicii de consiliere și informare, servicii de inserție/reinserție socială, servicii de reabilitare și altele asemenea.

Pentru acele persoane care se liberează din penitenciar și care nu dețin resursele necesare asigurării mijloacelor de subzistență (locuință, venituri, mediu de suport etc.), autoritățile administrației publice locale, prin colaborare interinstituțională, organizează servicii publice integrate pentru asigurarea găzduirii temporare, servicii de informare, consiliere și de reintegrare socială, în etapa post-detenție, precum și pentru facilitarea accesului la programe de formare profesională.

7.6 Principalii indicatori privind incluziunea altor persoane/grupuri vulnerabile – trimestrul 2 din anul 2024 (30.06.2024)

7.6.1 SERVICII SOCIALE PENTRU GRUPURI/PERSOANE AFLATE ÎN DIVERSE SITUAȚII DE VULNERABILITATE (NEVOI SOCIALE) – aflate în structura furnizorilor publici de servicii sociale din județul Botoșani

Nr.	Cod serviciu	Denumire	Denumire	Tip serviciu	Localitate	Capacitate/	Mediu de
-----	--------------	----------	----------	--------------	------------	-------------	----------

crt.	social, conform Nomenclatorului serviciilor sociale	furnizor	serviciu social	social		nr. benef.	rezidență
1.	8899 CPDH-I	Direcția de Asistență Socială Dorohoi	Cantina de ajutor social	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	Dorohoi	250	Urban
2.	8899 CZ-PN-V	Direcția de Asistență Socială Dorohoi	Centrul comunitar integrat	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	Dorohoi	800/an	Urban
3.	8899 CPDH-I	Direcția de Asistență Socială Botoșani	Cantina de ajutor social	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	Botoșani	150/lună	Urban
4.	8790 CR-PFA-II	Direcția de Asistență Socială Botoșani	Centrul social de urgență pentru persoane fără adăpost	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoanele fără adăpost	Botoșani	40	Urban
5.	8899 CZ-PN-IV	Penitenciarul Botoșani	Sectorul educație și asistență psihosocială	Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie	Botoșani	1221	Urban
6.	8899 CZ-PN-V	Primăria Comunei Albești - Compartiment Asistență Socială și Autoritate Tutelară	Serviciul de asistență comunitară	Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie	Albești	10/zi	Rural
7.	8899 CZ-PN-V	Primăria Comunei Cristinești - Compartiment Asistență Socială	Serviciul de asistență comunitară	Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie	Cristinești	10/zi	Rural
8.	8899 CZ-PN-V	Primăria Comunei Mileanca - Compartiment Asistență Socială	Serviciul de asistență comunitară	Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie	Mileanca	10/zi	Rural
9.	8899 CPDH-I	Primăria Comunei Păltiniș - Compartiment Asistență Socială	Cantina socială Păltiniș	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	Păltiniș	50	Rural
10.	8899 CZ-PN-V	Primăria Comunei	Serviciul social de	Centre de zi pentru asistență	Văculești	50	Rural

		Văculești - Compartiment Asistență Socială și Autoritate Tutelară	asistență comunitară	și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie			
--	--	--	-------------------------	--	--	--	--

**7.6.2 SERVICII SOCIALE PENTRU GRUPURI/PERSOANE AFLATE ÎN DIVERSE
SITUAȚII DE VULNERABILITATE (NEVOI SOCIALE) – aflate în structura furnizorilor
privati de servicii sociale și a instituțiilor de cult din județul Botoșani**

Nr. crt.	Cod serviciu social, conform Nomenclatorul ui serviciilor sociale	Denumire furnizor	Denumire serviciu social	Tip serviciu social	Localitate	Capacitate/ nr. benef.	Mediu de rezidență
1.	8899 CPDH-I	Asociația "Centre of Hope"	Cantina socială	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	Dorohoi	150	urban
2.	8899 CPDH-I	Asociația Hope for the Children International	Cantina socială	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	Dorohoi	210	urban
3.	8899 CPDH-I	Asociația Misionară "El Rămâne Credincios"	Cantina socială	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	Botoșani	60	urban
4.	8899 CPDH-I	Asociația Pentru Copii "Il Girotondo" Botoșani	Cantina socială	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	Botoșani	65	urban
5.	8899 CZ-PN-II	Protopopiatul Botoșani - Biroul de Asistență Socială	Centrul de suport pentru situații de urgență și criză	Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie	Botoșani	5/zi	Urban
6.	8899 CPDH-I	Parohia Sfântul Ilie	Cantina socială	Centre de	Botoșani	100/zi	Urban

		Botoșani	„Sf. Ilie” Botoșani	preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie			
--	--	----------	------------------------	--	--	--	--

https://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/11072024_Servicii_sociale_licentiate.pdf

7.7 NEVOI PRIORITARE (2025 -2030)

- a) **Îmbunătățirea politicii locale privind problematica persoanelor fără adăpost** și a lipsei asigurării unei locuințe, în vederea reducerii numărului de persoane fără adăpost din județul Botoșani și schimbarea mentalității comunității prin intermediul activităților de advocacy;
- b) **Asigurarea intervenției adecvate, multidisciplinare și integrate** în vederea incluziunii sociale a persoanelor vulnerabile;
- c) **Implementarea de măsuri de prevenire, gestionare și reziliență în situațiile de criză sanitară (pandemii) sau altor situații speciale (amenințarea războiului, impredictibilitatea prețurilor la energie și, subsecvent, la produsele de bază și reducerea resurselor naturale)**, în rândul beneficiarilor de asistență socială și al personalului din domeniul asistenței social;
- d) **Campanii de prevenire a diferitelor tipuri de adicții și de promovare a nevoii de incluziune socială** în orice mediu: în familie, în școală, în societate;
- e) **Servicii de consiliere psihologică și/sau socială în cazul adicțiilor de lungă durată, dar și în alte cazuri prin crearea unor grupuri de sprijin la nivel de comunitate locală;**
- f) **Existența cel puțin a unui centru destinat persoanelor fără adăpost la nivelul fiecărui UAT care are persoane fără adăpost;**
- g) **Programe destinate reintegrării sociale a acestor categorii de persoane – educație privind domenii diverse ale vieții, sprijin pentru găsirea unui loc de muncă, a unei locuințe, prevenirea evacuărilor forțate;**
- h) **Înființarea și dezvoltarea de servicii sociale** destinate altor categorii de persoane vulnerabile (atât servicii de consiliere și suport, cât și adăposturi, cantine sociale, servicii de reintegrare a victimelor traficului de persoane, servicii pentru persoanele care revin în comunitate după efectuarea unei pedepse privative de libertate, servicii specializate pentru persoanele cu adicții etc.) - inclusiv angajarea de specialiști;
- i) **Profesionalizarea continuă a specialiștilor** care lucrează în serviciile destinate grupurilor vulnerabile;
- î) **Schimburi de bune practici și experiență** cu instituții din alte județe/state referitoare la serviciile destinate persoanelor vulnerabile;
- j) **Digitalizarea proceselor specifice sistemului de asistență socială și interoperabilitatea aplicațiilor existente**

7.8 OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE OPERAȚIONALE

Obiectivul general nr. 1 – Asigurarea dreptului la asistență socială pentru cetățenii județului

Botoșani, în vederea combaterii și prevenirii riscului de excluziune/marginalizare socială, a riscului de sărăcie a persoanelor vulnerabile

***Obiectivul operațional 1.1:* realizarea infrastructurii specifice – sistem informatic integrat, necesar pentru integrarea, corelarea și managementul optim al tuturor informațiilor din domeniile de activitate specifice MMPS, astfel încât interacțiunea cetățeanului, atât cu MMPS direct, cât și cu instituțiile aflate în coordonarea MMPS, să se poată realiza în mediul on-line printr-un singur punct de contact – portalul MMPS – prin Proiectul „HUB de servicii MMPS – SII MMPS”, cod MySmis 130963**

Activități O.1.1

- furnizarea de servicii electronice prin crearea facilității de depunere on-line a cererilor de beneficii de asistență socială și servicii sociale prin intermediul unui singur punct de contact cu cetățeanul – portalul MMPS, *modulul e-Asistență Socială*, și de posibilitate de consultare on-line a dosarelor de către orice cetățean sau întreprindere, constituirea dosarelor electronice ale beneficiarilor de servicii sociale și implicit optimizarea și modernizarea activității specialiștilor prin implementarea unui modul de management de caz;
- crearea unui instrument informatic de verificări încrucișate care să asigure mecanisme de prevenție, de semnalare automată a suspiciunii de fraudă și care să furnizeze date corecte, pus la dispoziția celor care gestionează fondurile publice;
- asigurarea interoperabilității sistemelor informatice în plan intern (între departamentele MMPS și instituțiile aflate în coordonarea MMPS), național (între MMPS și instituțiile aflate în coordonarea MMPS).
- acordarea ***pachetului minim de asistență socială*** – activitățile desfășurate de către serviciul public de asistență socială din comune, orașe, municipii prin care se asigură cel puțin activități de informare și consiliere, identificarea și evaluarea nevoilor persoanelor și familiilor aflate în situații de risc, în vederea realizării de acțiuni și măsuri cu caracter preventiv, stabilirea planului de intervenție în vederea acordării beneficiilor de asistență socială și serviciilor sociale ca măsură de asistență socială, măsuri și acțiuni de conștientizare privind riscurile sociale, măsuri și acțiuni de urgență în vederea reducerii efectelor situațiilor de criză, măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor în dificultate, activități și servicii de consiliere, măsuri și acțiuni care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excluziune socială, dezvoltarea de programe de dezvoltare comunitară, prevenirea oricărei forme de dependență prin acțiuni de identificare, ajutor, susținere, informare, consiliere, asigurarea referirii beneficiarului către alte servicii sociale sau alte servicii de interes public general, gestionarea activă a procedurilor de conlucrare cu serviciile educaționale, medicale, de locuire, ocupare și altele asemenea, precum și alte măsuri prevăzute în legile speciale.

Obiectivul general nr. 2 – Incluziunea socială a persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate, altele decât cele prezentate anterior (persoane fără adăpost, fără susținerea familiei, victimele traficului de persoane etc.)

Obiectivul operațional 2.1: Asigurarea accesului la servicii și beneficii sociale, servicii medicale, de ocupare, de locuire

Activități O 2.1

- facilitarea accesului persoanelor/famiiliilor cu nevoi sociale la sistemul de beneficii sociale dar și la programele de consiliere, suport acompaniere, acces la programele guvernamentale de securitate socială și reducere a sărăciei (identificare, evaluare, informare, sprijin, obținere act de identitate, orientare pe piața muncii etc.)

Obiectivul operațional 2.2: Protecția și asistarea specializată a persoanelor adulte aflate în situații de vulnerabilitate

- operaționalizarea la nivelul fiecărui UAT a **venitul minim de incluziune (VMI)** - ca beneficiu de asistență socială, acordat persoanelor singure sau famiiliilor vulnerabile, în scopul prevenirii și combaterii sărăciei și riscului de excluziune socială;
- dezvoltarea serviciilor de asistență și sprijin (adăposturi, cantine sociale, servicii de locuire și ocupare, servicii comunitare integrate);
- dezvoltarea de locuințe sociale care să asigure condiții de locuit persoanelor/famiiliilor aflate în situații de vulnerabilitate - în această componentă;
- facilitarea și medierea construirii de servicii de integrare incluzând: acces la locuințe, accesarea pieței muncii și participarea activă la viața economică, educație pentru copii și adulți, servicii de sănătate, acces la sistemul de beneficii și servicii sociale, acces la cursuri de învățarea limbii și de orientare culturală, pentru persoanele strămutate din zonele de conflict/război;

-

Obiectivul general nr. 3 – Prevenirea traficului de persoane și asistarea victimelor traficului de persoane, în conformitate cu aria de responsabilitate instituțională

Obiectivul operațional 3.1: Susținerea programelor/acțiunilor destinate prevenirii traficului de persoane, inclusiv prevenirea traficului de copii

Activități O 3.1

- cooperarea interinstituțională între autoritățile publice locale, instituțiile statului și ONG-uri relevante în domeniu, în implementarea acțiunilor destinate creșterii gradului de informare și conștientizare a populației în ansamblu și a grupurilor de risc privind implicațiile traficului de persoane, cu impact asupra reducerii factorilor care conduc la victimizare;

Obiectivul operațional 3.2: Garantarea accesului persoanelor victime ale traficului de persoane la sistemul de servicii și beneficii sociale, în scopul reintegrării sociale

- optimizarea și dezvoltarea procesului de cooperare inter și intra – instituțională în procesul protecției și asistenței specializate a persoanelor victime ale traficului de persoane;
- intensificarea și diversificarea cooperării cu organizațiile neguvernamentale care desfășoară activități de prevenire a traficului de persoane și de asistență a victimelor;

Obiectiv general nr. 4 Reintegrarea socială a persoanelor care au executat o pedeapsă privativă de libertate și prevenirea riscului de recidivă

Obiectiv operațional 4.1. Facilitarea tranziției persoanelor care execută o pedeapsă privativă de libertate din mediul penitenciar la viața comunitară

Activități O.4.1.

- finalizarea lucrărilor privind construcția unui centru multifuncțional și a unui pavilion nou de detenție care să faciliteze învățarea deprinderilor de viață independentă;
- realizarea intervențiilor cu persoanele private de libertate cu respectarea principiului norvegian “seamless”;
- dezvoltarea parteneriatelor locale și implicarea comunității în cadrul activităților realizate la nivelul centrului multifuncțional;
- informarea, consilierea și medierea socială a persoanelor condamnate, în vederea familiarizării acestora cu elementele de suport social din comunitate la care pot apela după liberare;
- realizarea de campanii de sensibilizare privind problematica reintegrării sociale a persoanelor private de libertate și reducerea stigmatului social;

Obiectiv operațional 4.2. Prevenirea riscului de excluziune socială și a recidivei în rândul persoanelor care se liberează din penitenciar

Activități O.4.2.

- identificarea nevoilor de reintegrare a persoanelor private de libertate și a riscului de vulnerabilizare socială, premergător liberării din penitenciar;
- colaborarea cu autoritățile publice locale conform Procedurii interinstituționale privind accesul persoanelor aflate în executarea unei pedepse sau a unei măsuri privative de libertate și al persoanelor eliberate la servicii de asistență socială;
- dezvoltarea de către administrațiile publice locale, prin colaborare interinstituțională, a unor servicii integrate pentru persoanele eliberate care nu au adăpost, nu au un loc de muncă și venituri stabile și nici rețea de suport familial/comunitar;
- asigurarea serviciilor de găzduire temporară, informare, consiliere și de reintegrare socială, în etapa post-detenție, precum și pentru facilitarea accesului la programe de formare profesională persoanelor care se liberează din penitenciar, identificate cu nevoi;
- monitorizarea situațiilor persoanelor beneficiare de servicii sociale postdetenție și asigurarea intervențiilor necesare prevenirii riscului de vulnerabilizare/recidivă;

Obiectiv general nr.5 : Educație, asistență psihologică și asistență socială adaptate nevoilor persoanelor private de libertate, în vederea creșterii șanselor de reintegrare socială

Obiectiv operațional 5. 1. Implementarea, împreună cu instituțiile publice ce au atribuții în domeniul asistenței postdetenție, a Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2025-2029

Activități O 5.1

- implementarea metodologiei privind asistarea post-detenție;
- încheierea de noi protocoale de colaborare cu parteneri sociali și actualizarea celor existente;
- implementarea activității *Campanie de prevenire a criminalității precum și de facilitare a reintegrării sociale a persoanelor private de libertate*;
- implementarea activității *Continuarea implementării de proiecte pentru sensibilizarea comunității cu privire la problematica reinserției sociale a persoanelor private de libertate*;
- implementarea activității *Organizarea unor schimburi de experiență în cadrul Strategiei de reintegrare socială*;
- implementarea activității *Proiect Bursa locurilor de muncă*;

Obiectiv operațional 5.2. Optimizarea intervenției recuperative și facilitarea accesului persoanelor private de libertate la demersuri educative, de asistență psihologică și asistență socială pe parcursul executării pedepsei privative de libertate

Activități O5.2

- realizarea demersurilor pentru completarea/îmbunătățirea nivelului de școlarizare, precum și formare profesională, pentru persoanele private de libertate;
- desfășurarea programelor și activităților semistructurate de educație și asistență psihosocială cu deținuții custodiați cărora li s-au identificat nevoi de intervenție specializată;
- furnizarea de servicii de consiliere educațională, socială și de asistență psihologică individuală;
- medierea cu familia și instituțiile publice și/sau private în vederea soluționării problemelor sociale ale deținuților;
- acces la asistență moral religioasă, indiferent de apartenența religioasă a persoanelor aflate în executarea unei pedepse privative de libertate;

8. CADRUL IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

8.1 FINANȚAREA

Conform Legii nr. 292/2011 a asistenței sociale republicată, cu modificările și completările ulterioare:

✓ Finanțarea asistenței sociale

Asistența socială se finanțează din fonduri alocate de la bugetul de stat, de la bugetele locale, din donații, sponsorizări sau din alte contribuții din partea unor persoane fizice ori juridice, din țară și din străinătate, din contribuții ale beneficiarilor, fonduri europene, precum și din alte surse, cu respectarea legislației în domeniu și în limita resurselor financiare disponibile.

✓ Finanțarea beneficiilor de asistență socială

Beneficiile de asistență socială se finanțează din fonduri alocate de la bugetul de stat sau/și de la bugetele locale, conform dispozițiilor prezentei legi.

La fundamentarea anuală a sumelor necesare asigurării plății beneficiilor de asistență socială se ține cont de următoarele elemente:

- a) numărul de beneficiari înregistrați în anul anterior;

- b) estimarea numărului de beneficiari pentru anul bugetar în funcție de evoluțiile economice, demografice și sociale, precum și de indicatorii macroeconomici înregistrați;
- c) cuantumul nominal sau, după caz, cuantumul mediu al beneficiului de asistență socială.

✓ **Finanțarea serviciilor sociale**

Serviciile sociale se finanțează din următoarele surse:

- a) bugetul de stat;
- b) bugetul local al județului, respectiv al municipiului București;
- c) bugetele locale ale comunelor, orașelor și municipiilor, respectiv bugetele locale ale sectoarelor municipiului București;
- d) donații, sponsorizări sau alte contribuții din partea persoanelor fizice ori juridice din țară și din străinătate;
- e) fonduri externe rambursabile și nerambursabile, în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate stabilite la nivelul programului și la nivelul ghidurilor solicitantului;
- f) contribuția persoanelor beneficiare, direct sau prin sisteme de asigurări, în condițiile legii;
- g) alte surse de finanțare, în conformitate cu legislația în vigoare.

Statul, prin bugetul de stat și bugetele locale, asigură finanțarea tuturor etapelor obligatorii pentru serviciile sociale acordate persoanelor care au dreptul la asistență socială, conform prevederilor prezentei legi și legilor speciale.

Finanțarea se face pe baza și în limitele standardului de cost pe beneficiar, cu respectarea metodologiei prevăzute de legile speciale.

De suma aferentă finanțării serviciilor sociale beneficiază persoanele pentru care a fost stabilit dreptul la servicii sociale acordate ca măsură de asistență socială.

Din bugetele locale ale județelor se alocă fonduri pentru:

- a) finanțarea serviciilor sociale aflate în administrare proprie, contractate sau subvenționate în condițiile legii, ori cofinanțate în baza contractelor de parteneriat;
- b) finanțarea sau cofinanțarea înființării, organizării și funcționării unor noi servicii sociale;
- d) finanțarea cheltuielilor de funcționare a comisiilor de evaluare și a serviciilor de evaluare complexă, prevăzute de lege, până la intrarea în vigoare a noului sistem de evaluare;
- e) finanțarea sau, după caz, cofinanțarea în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale a cheltuielilor necesare formării continue a personalului cu atribuții în domeniul serviciilor sociale și care activează la nivelul județului respectiv;
- f) finanțarea și cofinanțarea în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale a acțiunilor de sensibilizare a comunității privind nevoile și riscurile sociale de la nivelul județului;
- g) cofinanțarea proiectelor susținute din fonduri structurale și alte fonduri internaționale pentru proiecte din domeniul serviciilor sociale;
- h) finanțarea subvențiilor destinate serviciilor sociale acordate de furnizorii privați;
- i) alte finanțări sau cofinanțări prevăzute de lege.

Consiliul județean are obligația să asigure din bugetul propriu sumele în completarea celor alocate din bugetul de stat.

8.2 IMPLEMENTARE, MONITORIZARE, EVALUARE

Autoritățile administrației publice locale și toți furnizorii publici de servicii sociale au obligația de a organiza și acorda serviciile sociale, precum și de a planifica dezvoltarea acestora, numai în funcție de nevoile identificate ale persoanelor din comunitate, de prioritățile asumate, de resursele disponibile și cu respectarea celui mai eficient raport cost/beneficiu.

Pentru asigurarea aplicării politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială, autoritățile administrației publice locale au atribuții privind asigurarea pachetului minim de asistență socială și administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale. În conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2011 a asistenței sociale, modificată și republicată în anul 2024, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului realizează coordonarea înființării și organizării serviciilor sociale, în concordanță cu nevoile și situațiile de dificultate identificate, pentru a se realiza o acoperire echitabilă a dezvoltării acestora pe întreg teritoriul județului.

Conform art. 118, alin. 4 din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani va elabora **Planul anual de acțiune privind serviciile sociale** administrate și/sau finanțate de Consiliul Județean Botoșani, în conformitate cu măsurile și acțiunile prevăzute în prezenta Strategie. Planul anual de acțiune privind serviciile sociale cuprinde date detaliate privind numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de contractare a serviciilor de la furnizorii privați, bugetul estimat și sursele de finanțare. De asemenea, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani va acorda sprijinul autorităților publice locale de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor de pe raza teritorială a județului, în scopul planificării, dezvoltării și organizării serviciilor sociale de interes, care de asemenea vor cuprinde date detaliate privind numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de subvenționare și de contractare a serviciilor de la furnizorii privați, bugetul estimat și sursele de finanțare. Planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale administrate și/sau finanțate de consiliile județene, de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, anterior supunerii acestora spre aprobare prin hotărâre a consiliului județean/consiliului local, se transmit pentru consultare **comisiilor teritoriale de incluziune socială.**

Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei reprezintă activități de maximă importanță care pot determina revizuirea prezentei strategii și redefinirea unora dintre măsuri, în funcție de contextul social de la nivelul comunităților, de evoluția nevoilor beneficiarilor și a numărului acestora, de alte modificări legislative în domeniu, de oportunități noi de finanțare.

**DIRECTOR EXECUTIV ,
Doina NACU –MANOLE**

**DIRECTOR EXECUTIV ADJUNCT,
Valentin – Alexandru COLBU**

**DIRECTOR EXECUTIV ADJ.,
Camelia – Nicoleta DAMIAN**

**Coordonator Compartiment Programe,
Strategii, Monitorizare, Parteneriate și Coordonare APL,
Lăcrămioara RADU**

LISTĂ ACRONIME

ANPDCA - Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție
ANPDCA – Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități
ANES – Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați
AJOFM – Agenția Județeană pentru ocuparea Forței de Muncă
AMP- Asistent maternal profesionist
ANÎTP – Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane
APP- Asistent personal profesionist
APL- Administrația publică locală
BSS – Biroul de Siguranță Școlară
CNASR – Colegiul Național al Asistenților Sociali din România
CPECA - Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog
CJ - Consiliul Județean
CJRAE – Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională
CMI – Cabinet Medical Individual
DAS – Direcția de Asistență Socială
DGASPC - Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
DSP - Direcția de Sănătate Publică
GAL – Grup de Acțiune Locală
EIL – Echipa Intersectorială Locală
ISJ - Inspectoratul Școlar Județean
IPJ - Inspectoratul de Poliție Județean
IJJ - Inspectoratul de Jandarmi Județean
INS — Institutul Național de Statistică
ITM –Inspectoratul teritorial de Muncă
ONG- Organizație Neguvernamentală
MMPS – Ministerul Muncii și Protecției Sociale
MAI – Ministerul Afacerilor Interne
MFTES –Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse
SPAS — Serviciul Public de Asistență Socială
SCC – Structură Comunitară Consultativă
UAT – Unitate Administrativ Teritorială

**PLAN OPERAȚIONAL PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI JUDEȚENE DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE
PENTRU PERIOADA 2025-2030**

COMPONENTA – PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI

Domeniul principal de interes : Protecția și promovarea drepturilor copilului

- I. Întărirea rolului familiei pentru creșterea, îngrijirea și educarea copiilor; îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de calitate care să contribuie la bunăstarea lor; reducerea sărăciei și excluziunii sociale în rândul copiilor**

Obiective operaționale	Activități	Responsabili-tăți/Responsabili	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
Creșterea gradului de educație al părinților și adolescenților cu privire la valorile familiale, a responsabilităților parentale și a noii viziuni referitoare la protecția drepturilor copilului în familie, care să determine o creștere a calității serviciilor sociale destinate copiilor	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea capacității serviciilor publice de asistență socială pentru acordarea de servicii; acreditarea furnizorilor publici – SPAS și licențierea serviciilor create; creșterea numărului de servicii primare acordate în cadrul SPAS-urilor din comunitățile județului Botoșani; - creșterea capacității serviciilor publice de asistență socială pentru includerea copiilor aflați în risc social în aplicația OBSERVATORUL COPILULUI și acordarea serviciilor prevăzute în planurile de servicii generate de către OBSERVATORUL COPILULUI, conform vulnerabilităților identificate; - elaborarea și actualizarea/revizuirea permanentă a unor proceduri pentru abordarea integrată a intervențiilor atât la nivel comunitar, cât și la nivel județean; - revizuirea și implementarea procedurilor de lucru operaționale ale 	DGASPC Botoșani UAT –uri DAS-uri	Inspectoratul Școlar Județean Botoșani (ISJ) DAS-uri / SPAS-uri Casa Corpului Didactic Botoșani (CCD) Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Botoșani (CJRAE) ONG-uri Direcția de Sănătate Publică Botoșani (DSP) Cabinete Medicale Individuale Protopopiatul Bo-	2025-2030 Bugete instituționale	Existența și utilizarea unor proceduri pentru abordarea integrată a intervențiilor atât la nivel comunitar cât și la nivel județean; Nr. de protocoale de colaborare între DGASPC, unitățile școlare, centrele și cabinetele de asistență psihopedagogică, cabinete medicale individuale, ONG – uri, parohii/protopopiat Nr. de activități realizate în cadru programului „Educație Parentală,,

	<p>unor servicii comunitare de tipul: Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii sau Serviciul de asistență comunitară, în scopul oferirii de servicii de calitate copiilor și părinților;</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea și implementarea procedurilor de lucru în cadrul Programului „Educație parentală”, care se va derula prin serviciile comunitare dezvoltate, în colaborare cu reprezentanții Centrului Județean de Resurse și de Asistență Educațională de la nivelul unităților de învățământ; - realizarea de activități de tipul: <ul style="list-style-type: none"> o educație pentru sănătate, educație sexuală și planning familial; o îmbunătățirea și dezvoltarea deprinderilor parentale de creștere, îngrijire și educare a copilului în vederea prevenirii abandonului și a altor forme de violență asupra copilului; o organizarea de grupuri de suport pentru minorele gravide și tinerele mame/mame minore; o consiliere premaritală pentru cei aflați la vârsta minimă legală pentru căsătorie și care doresc să se căsătorească; o informarea familiei privind efectele instituționalizării asupra dezvoltării copilului (consiliere, organizarea de vizite împreună cu părinții în unitățile rezidențiale); o informarea părinților cu privire 		toșani		<p>Nr de copii incluși în OBSERVATORUL COPILULUI</p> <p>Nr. de centre comunitare integrate înființate de către UAT - uri</p>
--	--	--	--------	--	--

	<p>la efectele plecării la muncă în străinătate, precum și efectele divorțului asupra dezvoltării copilului;</p> <ul style="list-style-type: none"> - implementarea programului de consiliere psiho-socială pentru copii/mame minore și părinți care fac parte din grupul țintă al serviciilor de prevenire a separării copilului de familie, la solicitarea acestora/autorităților locale/unităților sanitare; - abordarea integrată a intervențiilor comunitare referitoare la copii (sănătate, educație, protecție socială și protecția copilului). Crearea de centre comunitare integrate la nivelul UAT-urilor care să răspundă nevoilor identificate prin diagnoza socială. 				
<p>Accesibilizarea serviciilor destinate consolidării sistemului familial în vederea asigurării unei dezvoltări armonioase a copilului</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Diseminarea rezultatelor și promovarea exemplelor de bună practică din cadrul programului “Educație Parentală” sau ”Școala Părinților”, în vederea dezvoltării acestui tip de serviciu la nivelul comunităților locale; - coordonarea prin acordarea de sprijin metodologic autorităților locale pentru preluarea modelului „Educație Parentală,, sau ”Școala Părinților” și implementarea acestuia la nivel local; - dezvoltarea de către autoritățile locale a unor servicii de tipul Centre/compartimente locale de consiliere și sprijin pentru părinți și copii în cadrul cărora se vor desfășura activități specifice programului 	<p>DGASPC Botoșani</p> <p>UAT -uri</p>	<p>SPAS-uri / DAS -uri</p> <p>ONG-uri</p> <p>Structura Comunitară Consultativă (SCC)</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Nr de Autorități Publice locale care beneficiază de informație și modele de bună practică;</p> <p>Numărul de centre/compartimente de consiliere și sprijin pentru părinți și copii înființate</p> <p>Numărul de activități desfășurate în cadrul programului „Școala Părinților” din cadrul centrelor/ compartimentelor nou înființate</p>

	<p>“Educație Parentală” sau ”Școala Părinților;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea unor strategii integrate, care să îmbine sprijinul acordat părinților în vederea facilitării accesului pe piața muncii cu servicii pentru copil și familie, în scopul menținerii unității familiale; - dezvoltarea de servicii comunitare; 				Numărul persoanelor participante la activități:
<p>Creșterea gradului de cunoaștere și de conștientizare de către copii și familiile acestora a drepturilor și responsabilităților lor și a serviciilor pe care aceștia le pot accesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Promovarea drepturilor copilului și a responsabilităților părintești pentru asigurarea unui mediu familial securizant de creștere, îngrijire și educare; - dezvoltarea de parteneriate cu instituțiile publice și private în vederea promovării și susținerii campaniilor/programelor/activităților de informare – educare – comunicare (cu privire la drepturile copilului), desfășurate de fiecare instituție responsabilă în parte; - informarea părinților/reprezentanților legali ai copilului cu privire la legislația din domeniul protecției copilului și la serviciile existente pentru copii; - realizarea unor întâlniri de lucru cu rețelele comunitare de la nivelul unităților administrativ teritoriale, în vederea elaborării unor materiale informative pentru copii cu privire la drepturile și responsabilitățile acestora și modalitățile de a sesiza încălcarea/nerespectarea acestora; diseminarea materialelor cu sprijinul rețelelor comunitare, în special în mediul rural; 	<p>DGASPC Botoșani</p> <p>ISJ Botoșani</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>UAT-uri</p>	<p>ONG-uri</p> <p>ISJ Botoșani</p> <p>Mass-media</p> <p>Rețeaua comunitară</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Nr. de campanii desfășurate</p> <p>Nr. de activități din cadrul campaniilor</p> <p>Nr. de parteneriate cu instituțiile publice și private în vederea promovării și susținerii campaniilor/programelor/activităților de informare – educare – comunicare (cu privire la drepturile copilului)</p> <p>Rapoartele de activitate pentru activitățile desfășurate</p> <p>Nr. de materiale informative realizate/diseminate</p>

	- consilierea psiho-socială a părinților și copiilor care solicită sprijin sau a celor identificați în teren cărora li s-a încălcat un drept fundamental, în vederea cunoașterii și respectării drepturilor copilului în conformitate cu prevederile legale în vigoare;				
Promovarea dreptului fiecărui copil la o familie care să-i asigure creșterea și dezvoltarea sa armonioasă	<ul style="list-style-type: none"> - Derularea unor campanii de informare a populației cu privire la adopția națională, respectiv asupra modificărilor legislative care au apărut în procedura adopției; - susținerea de acțiuni de promovare a adopțiilor pentru copiii greu adoptabili (copii de vârstă mare, copii cu nevoi speciale, copii de altă etnie decât etnia română) și a grupurilor de frați; - identificarea familiilor potențial adoptatoare care să vină în întâmpinarea nevoilor copilului adoptabil și să acționeze în interesul acestuia și monitorizarea familiilor care au adoptat, perioada legală după încheierea adopției; - deschiderea procedurii de adopție pentru copiii din sistemul de protecție a copilului care nu au posibilitatea reintegrării/integrării în familia naturală sau extinsă; - evaluarea și pregătirea familiilor/persoanelor care solicită obținerea atestatului de familie/persoană aptă să adopte; 	DGASPC Botoșani	<p>ONG –uri</p> <p>Mass -media</p> <p>Instanțele de judecată</p> <p>SPAS-uri / DAS -uri</p>	2025-2030	<p>Bugete instituționale</p> <p>Număr de campanii/acțiuni</p> <p>Număr de acțiuni ce vizează copiii greu adoptabili</p> <p>Număr de familii potențial adoptatoare identificate</p> <p>Număr de copii cu situația juridică clarificată în scopul adopției</p>

2. Promovarea și respectarea drepturilor și libertăților civile ale copiilor și creșterea nivelului de participare a copiilor la luarea deciziilor care-i privesc

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
Promovarea și asigurarea dreptului copilului separat de părinți de a avea legături directe cu aceștia și alte persoane față de care a dezvoltat legături de atașament; Dezvoltarea unor măsuri specifice de suport	-Asigurarea suportului psiho-emoțional pentru copilul separat temporar de părinți în vederea adaptării la noul mediu de creștere și îngrijire, precum și pentru pregătirea reintegrării familiale, sociale ori socio-profesionale;	DGASPC Botoșani ONG-uri care au copii în plasament	Serviciile publice de asistență socială (SPAS) / Direcțiile de asistență socială (DAS) ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Toți copiii separați temporar de părinți beneficiază de suport psiho-emițional Nr. de copii reintegrați în familie
	- Dezvoltarea unor programe de consiliere a părinților și a altor membri de familie de interes pentru copil, privind importanța menținerii relațiilor personale cu copilul și asigurarea suportului pentru revenirea copilului în cadrul sistemului familial;	DGASPC Botoșani ONG-uri care au copii în plasament UAT- uri	SPAS-uri / DAS - uri SCC-uri ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de părinți/membri de familie consiliați în scopul menținerii legăturilor personale cu copilul
	- Facilitarea contactelor directe și indirecte ale copilului separat temporar de părinții săi, cu aceștia și alte rude sau persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament;	DGASPC Botoșani ONG-uri care au copii în plasament UAT - uri	SPAS-uri SCC-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de vizite sau alte forme de menținere a legăturilor cu copilul, efectuate de membrii familiilor copiilor separați temporar.
	- Organizarea de întâlniri cu membrii consiliilor comunitare consultative și cu alți actori comunitari (primari, secretari, asistenți sociali, asistenți medicali comunitari etc.), având ca temă de dezbatere rolul serviciilor comunitare pentru prevenirea separării copilului de familie, a importanței deosebite pe care o are intervenția timpurie dar și pentru reintegrarea	DGASPC Botoșani APL-uri	APL-uri SPAS-uri / DAS - uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de întâlniri realizate cu membrii SCC

	copiilor separați temporar de părinți;				
Promovarea importanței menținerii legăturilor personale cu copilul în situația copilului ai căror părinți sunt plecați în străinătate, sunt separați sau se află în divorț/au divorțat	- Dezvoltarea de programe de consiliere pentru părinții care nu se înțeleg cu privire la modalitățile de exercitare a drepturilor și obligațiilor, precum și la modalitățile de menținere a legăturilor personale cu copilul, în scopul diminuării consecințelor negative asupra dezvoltării psihemoționale a acestuia;	DGASPC Botoșani UAT –uri - SPAS -uri / DAS -uri	UAT –uri - SPAS -uri / DAS -uri ISJ Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de programe de consiliere pentru părinți
	- Asigurarea suportului psihemoțional pentru copiii ai căror părinți sunt separați, în divorț sau au divorțat;	DGASPC Botoșani APL-uri	SPAS-uri / DAS -uri CJRAE Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de copii/părinți care beneficiază de programe de consiliere / suport
Diminuarea impactului asupra copiilor urmare plecării la muncă în străinătate a părinților, precum și sprijinirea copiilor remigranți	-Informarea/îndrumarea/consilierea părinților care intenționează să plece la muncă în străinătate cu privire la drepturile și obligațiile acestora, conform legislației în domeniul protecției copilului și orientarea acestora către Compartimente de asistență socială/Serviciile de asistență socială de la nivelul primăriilor;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri SPAS-uri/ DAS -uri CJRAE Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Fișă privind situația copiilor cu părinți plecați în străinătate
	-Campanii de informare a părinților, în vederea: a) conștientizării de către părinți a riscurilor asumate prin plecarea lor la muncă în străinătate; b) informării părinților cu privire la obligațiile ce le revin în situația în care intenționează să plece în străinătate;	DGASPC Botoșani	SPAS-uri/ DAS –uri		
	- Dezvoltarea unor programe personalizate de consiliere și suport pentru copii cu părinți plecați la muncă în străinătate; acordarea de servicii specifice de consiliere psiho-socială copiilor cu părinți migranți și familiilor de îngrijire;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri UAT –uri (SPAS-uri / DAS –uri) CJRAE Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de copii/familii care beneficiază de servicii de consiliere

	<p>- Crearea unei proceduri de lucru (conform legislației) - privind colaborarea interinstituțională ISJ - CJRAE – SPAS - DGASPC, în vederea identificării și raportării cazurilor de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, precum și în vederea evaluării și monitorizării situației acestora;</p>	DGASPC Botoșani APL-uri	UAT –uri - (SPAS-uri / DAS –uri) ONG-uri ISJ Botoșani CJRAE Botoșani DSP Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Procedura de lucru privind colaborarea interinstituțională ISJ - CJRAE –SPAS - DGASPC
	<p>- Înființarea de servicii comunitare pentru copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate (centre de zi, programe de consiliere, centre after-school, centre comunitare integrate etc.);</p> <p>- Dezvoltarea de servicii specifice, adaptate nevoilor individuale, pentru sprijinirea reintegrării copiilor remigranți;</p> <p>- Colaborarea permanentă dintre consilierii școlari, cadrele didactice și asistentul social din cadrul SPLAS - în scopul identificării și acordării serviciilor de care au nevoie copiii remigranți;</p>	UAT –uri - (SPAS-uri / DAS –uri) DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri CJRAE Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	<p>Nr. centrelor de zi nou înființate (sau a altor servicii comunitare, în funcție de nevoi)</p> <p>Nr. de copii remigranți incluși în programe specifice</p> <p>Nr de servicii specifice pentru reintegrarea copiilor remigranți</p>
Reducerea semnificativă a numărului de copii fără acte de identitate	- Realizarea unui sistem de raportare a cazurilor de copii fără acte de identitate din comunități, precum și a comunităților cu risc de a exista copii fără acte de identitate;	DGASPC Botoșani	Unități sanitare - Maternități UAT –uri - (SPAS-uri / DAS –uri) Serviciul Județean de Evidență Informatizată a Persoanei	2025-2030 Bugete instituționale	Raportul județean realizat în baza rapoartelor comunităților întocmite în acest sens
	- Monitorizarea comunităților la nivelul cărora au fost identificate cazuri de copii fără acte de identitate și intervenția în toate situațiile în care se încalcă dreptul la identitate;	DGASPC Botoșani UAT –uri - (SPAS-uri / DAS –uri)	ISJ Botoșani UAT –uri - (SPAS-uri / DAS –uri)	2025-2030 Bugete instituționale	Scăderea nr. de copii fără acte de identitate

<p>Creșterea gradului de cunoaștere în rândul populației a drepturilor și libertăților civile ale copiilor, privind: libertatea de exprimare, libera asociere și participare la viața comunitară și la luarea deciziilor care îi privesc, depunerea de plângeri și solicitarea de informații, protejarea imaginii publice și a vieții intime, menținerea specificului etnic și cultural, precum și interzicerea pedepselor fizice și a altor tratamente umilitoare și degradante</p>	<p>- Elaborarea și diseminarea în rândul copiilor și a populației în general unor materiale informative pentru copii cu privire la drepturile civile și modalitățile de a sesiza încălcarea acestora; - realizarea unor programe/campanii de informare și conștientizare a populației cu privire la drepturile copilului și mijloace de sesizare a situațiilor de încălcare a acestora;</p>	DGASPC Botoșani	ONG-uri Consiliul Județean al Elevilor ISJ Botoșani UAT –uri - (SPAS-uri / DAS –uri)	2025-2030 Bugete instituționale	Numărul de materiale informative diseminate Informațiile sunt forme grafice și ușor de reținut
	<p>- Realizarea de programe și activități specifice în unitățile de învățământ privind eliminarea violenței în școală și a pedepselor umilitoare din partea cadrelor didactice;</p>	DGASPC Botoșani	ONG-uri Consiliul Județean al Elevilor Mass -media ISJ Botoșani	2025-2020 Bugete instituționale	Nr. de programe/campanii/activități realizate
	<p>- Creșterea gradului de conștientizare cu privire la dreptul copiilor de participare la luarea deciziilor în problemele care îi privesc; - crearea unor mecanisme de consultare a copiilor în toate etapele deciziilor ce-i privesc (Consiliul copiilor); - informarea/consilierea copiilor și reprezentanților legali ai acestora cu privire la formele și activitățile concrete prin care copiii pot participa la procesul de luare a deciziilor care îi privesc - respectarea opiniei copilului în context familial/școlar/social și instituțional; - realizarea unor activități de informare a copiilor, în cadrul ședințelor de consiliere, cu privire la drepturile și responsabilitățile acestora, modalități de a sesiza încălcarea</p>	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri Consiliul Județean al Elevilor SPAS –uri/DAS -uri	2025-2030 Bugete instituționale	Programul de activitate al Consiliului Județean al Elevilor Nr de copii informați în cadrul ședințelor de consiliere

	rea/nerespectarea drepturilor copilului;				
Promovarea șanselor egale și nediscriminarea în scopul reducerii inegalităților în rândul copiilor.	- Realizarea de acțiuni de consultare a copiilor proveniți din medii defavorizate, inclusiv copii de etnie romă, copii cu dizabilități și sprijinirea implicării acestora în structurile participative (Consiliul copiilor);	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	SPAS –uri/DAS -uri Mass-media ONG-uri Consiliul Județean al Elevilor SCC-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de copii din medii defavorizate implicați în structuri participative
	- Derularea de programe/campanii de sensibilizare în vederea eliminării atitudinilor discriminatorii cu privire la copiii proveniți din medii defavorizate sau comunități de romi;	DGASPC Botoșani ONG-uri	SPAS –uri/DAS -uri Mass-media Consiliul Județean al Elevilor ISJ Botoșani SCC-uri Grupul de lucru mixt pentru romi	2025-2030 Bugete instituționale	Impactul programelor/ campaniilor realizate în scopul eliminării discriminărilor

3. Creșterea accesului la serviciile de sănătate și de promovare a sănătății și bunăstării copiilor; Îmbunătățirea stării de sănătate a copilului

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termene si surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
-------------------------------	-------------------	-------------------------	------------------	--------------------------------------	-----------------------------

<p>Creșterea accesului copiilor cu handicap la serviciile de recuperare/reabilitare</p>	<p>- Dezvoltarea și diversificarea serviciilor de recuperare/reabilitare pentru copilul cu handicap, cu HIV/SIDA, boli cronice grave/terminale (servicii specializate de zi, servicii de respiro, centre tip hospice și alte servicii de tip paleativ, asistenți maternali specializați, servicii mobile de recuperare/reabilitare la domiciliu, centre de dezvoltare pentru intervenția precoce, servicii de recuperare pentru copii cu tulburări de spectru autist sau cu diverse tulburări comportamentale etc.) – în funcție de nevoile specifice ale comunităților;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>Cabinete medicale individuale ONG-uri SPAS-uri / DAS – uri) DSP Botoșani Asociații ale părinților copiilor cu dizabilități Furnizori de servicii sociale publici și privați</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene</p>	<p>Numărul de copii cu nevoi speciale care beneficiază de servicii de recuperare/ reabilitare, funcție de nevoile lor</p>
	<p>- Crearea de noi centre de zi și de recuperare pentru copii cu dizabilități în comunități, în funcție de nevoile specifice ale comunităților (atât în mediu urban, cât și în mediul rural); - înființarea echipelor mobile pentru a oferi servicii integrate copiilor cu dizabilități (care să asigure recuperarea copilului, coerența programelor de intervenție copil - familie - școală - comunitate -servicii pentru copii), dar și înființare de echipe mobile pentru diagnosticarea precoce a copiilor cu dizabilități; - înființarea/dezvoltarea serviciilor de tip respiro pentru copiii cu dizabilități, respectiv centrelor resursă pentru părinții copiilor cu dizabilități; - dezvoltarea și extinderea centrelor/serviciilor de zi existente în prezent, care adresează problematica copiilor cu dizabilități sau deficiențe având în vedere și copiii cu vârsta</p>	<p>UAT –uri DGASPC Botoșani</p>	<p>ONG-uri SPAS-uri / DAS – uri) Furnizori de servicii sociale publici și privați Asociații ale părinților copiilor cu dizabilități</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene</p>	<p>Numărul de centre de zi și de recuperare pentru copii cu dizabilități în comunități în funcție de nevoile specifice ale comunităților Numărul de <i>echipelor mobile</i> pentru a oferi servicii integrate copiilor cu dizabilități Numărul Centrelor de respiro respectiv Centrelor resursă pentru părinții copiilor cu dizabilități;</p>

	mai mare de 14 ani;				
	-Dezvoltarea de servicii integrate (MEDICAL - SOCIAL - EDUCATIONALE - OCUPARE) la nivelul comunităților locale sau la nivelul unor grupuri (asociații) de comunități locale, în funcție de nevoile identificate prin strategii și planuri de acțiuni locale;	UAT –uri GAL –uri ADI-uri	DGASPC Botoșani ONG-uri DSP Botoșani ISJ Botoșani SPAS-uri / DAS –uri)	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de servicii comunitare integrate create la nivelul comunităților locale Nr. de proiecte accesate de către UAT–uri in scopul dezvoltării serviciilor integrate
Creșterea calității serviciilor de îngrijire, recuperare și reabilitare, educație pentru copilul cu handicap	- Realizarea și derularea unor programe de formare a personalului specializat, precum și a celorlalte categorii de persoane care îngrijesc copilul cu handicap (părinți, tutori, asistenți personali, asistenți maternali etc.) privind metode și tehnici de lucru specifice recuperării/reabilitării copilului, adaptate nevoilor acestuia, terapii și intervenții specifice; - inițierea unor programe de instruire, formare profesională a medicilor privind abordarea/intervenția medicală a copiilor cu dizabilități (cu prioritate pentru medicii de familie, medicii pediatri și medicii stomatologi); - promovarea unor cursuri de educație pentru sănătate (adresate adolescenților, părinților care au copii cu dizabilități, salariaților din servicii sociale pentru copii cu dizabilități); - ședințe de consiliere genetică acordate familiilor cu risc genetic ridicat (familii cu antecedente heredocolaterale) – de către echipa de specialiști	DSP Botoșani Colegiul Medicilor Botoșani DGASPC Botoșani ONG -uri UAT –uri	Furnizori de formare profesională Cabinete medicale individuale Colegiul Medicilor Botoșani ONG -uri SPAS-uri / DAS –uri) Asociații ale părinților copiilor cu dizabilități Colegiile profesionale	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Numărul de părinți/asistenți personali/tutori/asistenți maternali care efectuează cursurile de formare Numărul de programe de instruire, formare profesională a medicilor privind abordarea/intervenția medicală a copiilor cu dizabilități Numărul de organizații ale părinților copiilor cu dizabilități

	(medici, psihologi, asistenți sociali etc.) din cadrul spitalelor; - dezvoltarea programelor de împu- ternicire a părinților care au copii cu dizabilități, inclusiv susținerea dez- voltării organizaționale a asociațiilor de părinți;				
Reducerea numărului de copii cu boli cronice/dizabilități ca urmare a comportamentelor neglijente ale părinților	-Realizarea de campanii de informa- re a populației privind importanța adoptării unui stil de viață sănătos (alimentație, igienă, consum de al- cool/droguri/alte substanțe etc.), să- nătatea reproducerii, importanța și mijloacele de prevenire a infectării cu HIV/SIDA și alte boli cu transmi- tere sexuală etc.;	DGASPC Botoșani UAT –uri	ONG-uri DSP Botoșani Cabinete medicale individuale Unitățile școlare Mass -media Agenția Națională Antidrog - Agenția Botoșani	2025-2030 Bugete in- stituționale	Numărul de campanii de in- formare a populației privind importanța adoptării unui stil de viață sănătos
	-Educarea, informarea și consilierea adolescenților cu privire la riscurile începerii vieții sexuale precoce (sar- cini nedorite, B.T.S., HIV, folosirea metodelor contraceptive, riscuri în cazul avortului);	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	Unități școlare DSP Botoșani CJRAE Botoșani Cabinete medicale individuale	2025-2030 Bugete in- stituționale	Numărul de adolescenți infor- mați cu privire la riscurile în- ceperii vieții sexuale precoce
	-Promovarea unor acțiuni comunitare pentru conștientizare de către copii și părinții acestora cu privire la asigura- rea unui mod de viață sănătos, o igi- enă personală adecvată; realizarea și distribuirea unor materiale informa- tive;	DSP Botoșani UAT –uri	SPAS-uri / DAS – uri DGASPC Botoșani Asistenții medicali comunitari /Mediatorii sanitari Cabinete medicale individuale	2025-2030 Bugete in- stituționale	Numărul de acțiuni comunitare pentru conștientizare
	-Derularea de activități de susținere a educației pentru sănătate, de promo- vare a importanței planificării famili- ale și a educației sexuale pentru fa-	DSP Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri DGASPC Botoșani SPAS-uri / DAS – uri	2025-2030 Bugete in- stituționale	Nr. de beneficiari ai programe- lor de de promovare a impor- tanței planificării familiale

	milie și comunitate;	UAT –uri - (SPAS-uri / DAS –uri)			
	-Realizarea de programe de consiliere și educație pentru mamele minore și familiile acestora;	DSP Botoșani DGASPC Botoșani UAT –uri	ONG-uri DSP Botoșani Cabinete medicale individuale Unități școlare SPAS-uri / DAS –uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de mame minore incluse în programe de consiliere și educație parentală
	- Extinderea serviciilor medicale primare comunitare (colaborarea în echipă pluridisciplinară a asistentului medical comunitar cu asistentul/referentul social, respectiv cu mediatorul sanitar/școlar, asistentul medical școlar); - Pregătirea asistenților sociali de la nivelul SPAS/persoanelor cu atribuții de asistență socială/tehnicienilor sociali și a asistenților medicali comunitari în vederea identificării și sprijinirii gravidei și mamei în risc de părăsire a copilului precum și monitorizarea mamelor minore; consilierea mamelor minore cu privire la accesarea beneficiilor și prestațiilor sociale de care pot beneficia.	DSP Botoșani UAT –uri	Cabinete medicale individuale SPAS-uri / DAS –uri ONG-uri CNASR	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de servicii medicale primare nou înființate Numărul de asistenților sociali de la nivelul SPAS/persoanelor cu atribuții de asistență socială și a asistenților medicali comunitari în vederea identificării și sprijinirii gravidei și mamei în risc de părăsire a copilului precum și monitorizarea mamelor minorevederea identificării și sprijinirii gravidei și mamei în risc de părăsire a copilului
	- Sprijinirea, informarea, suportul și acompanierea, dacă se impune, a părinților în vederea accesării serviciilor medicale, educaționale și sociale, precum și a beneficiilor sociale și a altor facilități/programe, în scopul satisfacerii nevoilor minime de creștere și dezvoltare a copilului;	UAT –uri - (SPAS-uri / DAS –uri) DGASPC Botoșani	ONG-uri Asociația Părinților Copiilor cu Dizabilități	2025-2030 Bugete instituționale	Creșterea adresabilității părinților la servicii medicale și sociale

Creșterea gradului de educație pentru sănătate în rândul copiilor	-Realizarea de campanii informative având ca temă educația pentru sănătate în rândul copiilor;	DSP Botoșani DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri Unități școlare Mass-media Consiliul Județean al Elevilor	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de campanii realizate Nr. de materiale informative distribuite
	Derularea sistematică în unitățile școlare, începând cu clasa a VIII-a, cu acordul scris al părinților sau al reprezentanților legali ai copiilor, de programe de educație pentru sănătate, în vederea prevenirii contractării bolilor cu transmitere sexuală și a gravidității minorelor;	DSP Botoșani DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri Unități școlare Mass-media Consiliul Județean al Elevilor	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de de programe de educație pentru sănătate,
	-Derularea în unitățile școlare a unor programe de educație pentru viață, educație sexuală, adoptarea unui stil de viață sănătos, riscul consumului de alcool, droguri și alte substanțe interzise;	DSP Botoșani ISJ Botoșani IPJ Botoșani DGASPC Botoșani Agenția Națională Antidrog – Agenția Botoșani	ONG-uri Mass-media Consiliul Județean al Elevilor SPAS-uri / DAS - uri Unități școlare	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de programe realizate în școli
	-Asigurarea accesului la programe de reabilitare/reintegrare socială pentru adolescenții consumatori de băuturi alcoolice, droguri sau alte substanțe;	DGASPC Botoșani Agenția Națională Antidrog Agenția Botoșani	DSP Botoșani SPAS-uri / DAS - uri ONG –uri Unități școlare Cabinete medicale individuale	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de copii/adolescenți beneficiari de programe de reabilitare
	- Informarea și consilierea beneficiarilor cu privire la riscurile consumului de droguri și alte substanțe nocive, precum și cu privire la evitarea transformării consumului experimental și ocazional în unul regulat; - dezvoltarea serviciilor de consiliere și suport pentru copiii care manifestă diverse forme de adicții;	DGASPC Botoșani Agenția Națională Antidrog Agenția Botoșani	DSP Botoșani SPAS-uri / DAS - uri ONG –uri Unități școlare Cabinete medicale individuale	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de copii/adolescenți informați și consiliați Nr de servicii de zi destinate copiilor care au dezvoltat diverse tulburări de comportament/adicții

	- Înființarea unor servicii de zi destinate copiilor care au dezvoltat diverse tulburări de comportament (tulburarea de conduită, tulburarea opoziționismului provocator, tulburarea de comportament disruptiv și alte tipuri de tulburări de comportament diagnosticate în copilărie, spectrul autismului, ADHD, tulburările de eliminare (enurezis, encoprezis), tulburările de comportament alimentar, anxietatea de separare etc.), conform Manualului de Diagnostic și Statistică)	DGASPC Botoșani UAT –uri ONG -uri	ONG-uri SPAS-uri / DAS -uri Alți finanțatori	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Numărul de servicii de zi destinate copiilor care au dezvoltat diverse tulburări de comportament
--	---	---	--	---	--

4. Realizarea unui acces egal la educație, inclusiv la educația timpurie, pentru toți copiii și creșterea participării copiilor la o educație incluzivă, de calitate

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
Creșterea rolului consiliilor locale în a preveni și reduce neșcolarizarea și abandonul școlar datorat unor cauze socio-economice	- Identificarea comunităților în care există un risc ridicat de neșcolarizare, absenteism și abandon școlar precum și identificarea cauzelor care le produc, în vederea dezvoltării unor strategii de combatere a acestora prin acțiuni comunitare care să stimuleze participarea școlară a tuturor copiilor defavorizați din punct de vedere socio-economic;	UAT –uri - ISJ Botoșani	Unitățile școlare SPAS-uri / DAS –uri CJRAE Botoșani DGASPC Botoșani ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Raportul de analiză a comunităților la risc Strategia și planul de acțiune vizând prevenirea abandonului școlar realizat de fiecare Consiliul local
	- Îmbunătățirea infrastructurii de educație, a practicilor utilizare în mediul școlar astfel încât școala să devină atractivă pentru toți copiii;	UAT –uri	ISJ Botoșani SPAS-uri / DAS –uri Unități școlare DGASPC Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Fonduri nerambursabile	Numărul de intervenții /proiecte pentru îmbunătățirea infrastructurii școlare

Scăderea numărului de copii neșcolarizați, cu absenteism școlar și a celor cu risc de abandon școlar sau care au abandonat școala	-Intervenția timpurie în situații de potențial abandon școlar;	UAT-uri Rețelele comunitare	ISJ Botoșani Unități școlare CJRAE Botoșani DGASPC Botoșani ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Numărul de intervenții cu scop de prevenire a abandonului
	-Înființarea de creșe și alte servicii destinate educației timpurii;	UAT –uri	ISJ Botoșani UAT –uri - (SPAS-uri / DAS –uri) DGASPC Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Fonduri nembrursabile	Numărul de creșe și alte servicii dsetinate educației timpurii
	- Realizarea unei proceduri de identificare, intervenție și monitorizare a cazurilor de neșcolarizare și abandon școlar în parteneriat interinstituțional ISJ Botoșani – CJRAE Botoșani - DGASPC Botoșani – UAT- urii;	UAT-uri ISJ Botoșani DGASPC Botoșani CJRAE Botoșani	SPAS-uri / DAS -uri Unități școlare ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Parteneriatul interinstituțional Rapoarte trimestriale de monitorizate
	-Includerea copiilor neșcolarizați și a celor care au abandonat școala în programe de sprijin, activități și programe remediale precum și activități de consiliere, realizate în parteneriat de SPAS-uri, unitățile școlare, consilierul școlar și/sau ISJ și alte instituții relevante, în vederea integrării/reintegrării școlare a acestora;	ISJ Botoșani	SPAS-uri / DAS -uri CJRAE Botoșani Unități școlare ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de copii incluși în programe
	- Organizarea de programe educative tip “Săptămâna pentru prevenirea absenteismului școlar” în școlile în care incidența abandonului școlar este ridicată;	ISJ Botoșani	DGASPC Botoșani SPAS-uri/DAS -uri CJRAE Botoșani Unități școlare ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de programe realizate pentru prevenirea abandonului școlar

	- Formarea și extinderea rețelei de mediatori școlari în comunitățile județului (în mod deosebit în comunitățile cu o pondere ridicată a populației rome);	ISJ Botoșani UAT-uri	DGASPC Botoșani CJRAE Botoșani ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de mediatori școlari
	- Extinderea rețelei de consilieri școlari la toate școlile din județul Botoșani;	CJRAE Botoșani	DGASPC Botoșani UAT -uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de consilieri școlari
	-Organizarea de programe de formare a cadrelor didactice în spiritul nondiscriminării și sprijinirii tuturor categoriilor de copii în risc de abandon (copii cu cerințe educative speciale, copii de etnie romă, copii proveniți din familii cu potențial economic scăzut, copii din mediul rural, copii care trăiesc în mediu violent etc.), în vederea adaptării și rămânării lor în sistemul de învățământ;	ISJ Botoșani	SPAS-uri / DAS – uri CJRAE Botoșani Unități școlare ONG –uri Furnizori de formare profesională	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de programe de formare profesională
	- Dezvoltarea parteneriatului școală - familie și implicarea părinților în activitățile școlare și extrașcolare ale copiilor;	ISJ Botoșani	SPAS-uri / DAS – uri CJRAE Botoșani Unități școlare ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale	Creșterea implicării părinților în activitățile școlare și extrașcolare ale copiilor
	-Acordarea de suport familiilor aflate în risc social în scopul accesării de către acestea, a serviciilor și prestațiilor (burse, premii) care vin în scopul prevenirii abandonului școlar;	ISJ Botoșani UAT-uri	SPAS-uri/DAS – uri ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale	Implicarea UAT-urilor în sprijinirea familiilor aflate în risc social în vederea prevenirii abandonului școlar
Dezvoltarea de servicii pentru copii cu rezultate școlare deosebite sau cu talente speciale care provin din familii defavorizate	-Crearea unor servicii educaționale destinate copiilor cu rezultate școlare deosebite sau cu talente speciale care provin din familii defavorizate	ISJ Botoșani CJRAE Botoșani UAT -uri	CJRAE Botoșani SPAS-uri/DAS – uri ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri eu-	Nr. de servicii educaționale create

				ropene	
Creșterea accesului copiilor cu handicap și al celor cu dificultăți de adaptare școlară la servicii educaționale adaptate nevoilor lor, în vederea realizării educației incluzive	- Diversificarea și adecvarea serviciilor educaționale pentru copiii cu handicap și pentru cei cu dificultăți de adaptare școlară, concomitent cu creșterea numărului de servicii educaționale în școlile de masă, posibilități crescute de învățare la domiciliu pentru cei nedeplasabili și deschiderea învățământului special pentru copiii cu handicap asociat și grav, precum și stabilirea unui sistem clar de identificare și recunoaștere a serviciilor educaționale care sunt oferite de alți furnizori de servicii decât cei din sistemul educațional;	ISJ Botoșani UAT -uri CJRAE Botoșani	DGASPC Școlile speciale Unități școlare ISJ Botoșani ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Servicii educaționale nou înființate
	-Înființarea/dezvoltarea programelor de instruire a cadrelor didactice privind metodele de lucru cu copilul/tânărul cu dizabilități/cerințe educaționale speciale;	ISJ Botoșani Casa Corpului Didactic Botoșani ONG -uri	CJRAE Botoșani ISJ Botoșani Unități școlare DGASPC Botoșani Furnizori de formare profesională	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. programelor de instruire a cadrelor didactice

5. Respectarea dreptului copilului la odihnă și promovarea activităților recreative și culturale

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
Promovarea acțiunilor care vizează respectarea dreptului copilului la odihnă,	- Identificarea bunelor practici privind organizarea și petrecerea timpului liber (organizarea și participarea la spectacole, organizarea de activități de cunoaștere a patrimoniului	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	Clubul / Palatul Copiilor Școala Populară de Artă	2025-2030 Bugete instituționale	Bune practici și modele diseminate

precum și a activităților recreative și culturale	științific și cultural, tabere, școli de vară, dezvoltarea de hobby-uri, schimburi interculturale, schimburi de bune practici naționale și internaționale etc.) și promovarea acestora de către personal din unitățile preșcolare și școlare, precum și în sistemul de protecție a copilului;		Unități școlare Instituții de cultură ONG-uri SPAS-uri/DAS – uri		
	-Promovarea unor activități culturale în comunitate, gen Ziua Internațională a Copilului, Ziua Pământului, Sărbătoarea primăverii etc. – la care să participe atât copii din familie, cât și copii cu măsură de protecție de tip rezidențial, respectiv de tip familial;	DGASPC Botoșani UAT -uti	Teatrul ”Mihai Eminescu” Botoșani Teatrul pentru copii ”Vasilache” Botoșani SPAS-uri/DAS – uri DGASPC Botoșani ONG -uri Cornișa AquaPark&Sports Botoșani Instituții de cultură	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de activități organizate
	-Colaborarea DGASPC Botoșani cu Direcția Județeană pentru Tineret și Sport în scopul organizării unor tabere pentru copii (inclusiv copii cu dizabilități);	DGASPC Botoșani	Direcția Județeană pentru Tineret și Sport SPAS-uri/DAS – uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de tabere pentru copii (inclusiv copii cu dizabilități);
Eliminarea barierelelor de tipul costului, accesului și diferențelor culturale pentru asigurarea participării tuturor copiilor la joacă, recreere, sport și activități socio-culturale	- Crearea de spații de joacă, săli de sport, biblioteci, cercuri/centre culturale, centre multifuncționale etc., la nivelul tuturor comunităților locale;	UAT-uri	ONG-uri ISJ Botoșani Instituții de cultură SPAS-uri/DAS – uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de spații de joacă, săli de sport, biblioteci, cercuri culturale nou înființate Nr. de copii care au acces la acestea

6. Monitorizarea drepturilor copilului

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
Întărirea capacității instituționale a DGASPC în vederea îndeplinirii adecvate a obligațiilor ce îi revin, potrivit actelor normative interne și internaționale, în monitorizarea modului în care sunt promovate, respectate și implementate drepturile copilului și cum sunt respectate prevederile Garanției pentru Copii	- Analiza indicatorilor menționați în Planul Operațional și în Planul de acțiune privind Garanția pentru Copii, în vederea identificării nevoii de studii/evaluări rapide, diagnoze pentru stabilirea instrumentelor de monitorizare și evaluare a impactului Strategiei județene;	DGASPC Botoșani	Toți partenerii menționați în Planul operațional județean (anexa la Strategie)	2025-2030 Bugete instituționale	Analiza cu studiile necesare
	- Realizarea de schimburi de experiență și promovarea modelelor de bune practici în domeniul protecției copilului în celelalte sectoare din sistemul asistenței sociale (educațional, medical, de ocupare, de locuire);	DGASPC Botoșani UAT-uri	ONG –uri ISJ Botoșani DSP Botoșani SPAS-uri/DAS –uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Numărul schimburilor de experiență și promovarea practicilor pozitive
Creșterea rolului serviciilor comunitare în intervenția primară și monitorizarea modului cum sunt respectate drepturile copilului	- Crearea unei proceduri la nivelul SPAS - urilor de identificare, intervenție și monitorizare a tuturor situațiilor de încălcare a drepturilor copilului, în vederea diminuării efectelor negative asupra dezvoltării acestora și prevenirii situațiilor de dificultate; - întărirea rolului Structurii Comunitare consultative în prevenirea situațiilor de risc pentru copii și de neîndeplinire a drepturilor copilului, așa cum sunt prevăzute în Convenția ONU și legile specifice;	UAT - -uri DGASPC Botoșani	SPAS-uri/DAS –uri SCC-uri	2025-2030 Bugete instituționale	-Nr de proceduri create la nivelul SPAS-urilor de identificare, intervenție și monitorizare a tuturor situațiilor de încălcare a drepturilor copilului,

7. Asigurarea dreptului copilului la protecție împotriva abuzului, neglijării, exploatării și a oricăror forme de violență, prin intervenție multidisciplinară și interinstituțională

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termene si surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
Accesibilizarea mijloacelor de raportare a cazurilor de abuz, neglijare, exploatare, trafic, migrație și alte forme de violență asupra copilului	- Derularea unor acțiuni de informare a populației și promovare a serviciului gratuit Telefonul copilului 119 pentru semnalarea situațiilor de abuz, violență asupra copilului, respectiv numărul unic european de urgență pentru copii 116111;	DGASPC Botoșani Asociația Telefonul Copilului	Mass-media ONG-uri SPAS-uri / DAS - uri IPJ Botoșani ISJ Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Numărul de activități prin care s-a promovat serviciul <i>Telefonul copilului 119</i>
	-Promovarea în mediul școlar, în parteneriat cu reprezentanții, IPJ, CJRAE – consilierii școlari, a serviciului „Telefonul copilului 119”;	DGASPC Botoșani IPJ – Biroul de Siguranță Școlară Botoșani CJRAE	ONG-uri SPAS –uri/DAS – uri Unități școlare ISJ Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Numărul de activități derulate de primovomare a serviciului ”Telefonul copilului 119”
	- Identificarea familiilor unde există risc de abuz asupra copiilor și realizarea unei intervenții multidisciplinare corespunzătoare;	UAT –uri –(SPAS –uri/DAS –uri) DGASPC Botoșani	ONG-uri ISJ Botoșani Unitățile școlare IPJ Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. familiilor unde există risc de abuz asupra copiilor Nr. de intervenții în situații de abuz
	- Diseminarea în rândul publicului larg a indicatorilor privind abuzul și neglijarea, precum și a celor care suspicionează o situație de exploatare, trafic și migrație ilegală a copiilor, în vederea facilitării raportărilor/semnalărilor și a identificării rapide a copiilor la risc pentru o intervenție timpurie;	UAT –uri DGASPC Botoșani	ONG-uri SPAS –uri/DAS – uri ISJ Botoșani IPJ Botoșani Mass media Echipa intersectorială locală (EIL) Mass media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de activități de diseminare
	-Consilierea psiho-socială a părinților cu privire la modul de exercitare a drepturilor și responsabilităților parentale - în scopul respectă-	DGASPC Botoșani	SPAS –uri / DAS - uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de părinți incluși în programe de consiliere

	rii principiului interesului superior al copilului;				
	- Consilierea copiilor, în funcție de vârsta și de gradul lor de maturitate, privind drepturile fundamentale, serviciile de care pot beneficia în funcție de nevoile identificate și măsurile de protecție speciale prevăzute de lege;	DGASPC Botoșani	SPAS –uri / DAS -uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de copii incluși în programe de consiliere
	- Colaborarea cu serviciile publice de asistență socială/persoanele și instituțiile cu atribuții în domeniul asistenței sociale pe problematica protecției drepturilor copilului; intervenția în echipă pluridisciplinară și interinstituțională - în realizarea atribuțiilor prevăzute de lege;	DGASPC Botoșani	SPAS –uri / DAS -uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de asistenți sociali/persoane cu atribuții în asistența socială cu care DGASPC colaborează
	-Colaborarea cu alți furnizori de servicii cu atribuții în domeniu care inițiază campanii/programe/ activități de informare în domeniul protecției drepturilor copilului, conform protocoalelor/convențiilor de colaborare încheiate;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	Unități școlare ONG –uri Asociații ale părinților	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de campanii / programe / activități de informare în domeniul protecției drepturilor copilului
	-Creșterea capacității compartimentului de specialitate din cadrul DGASPC – care instrumentează cauzistica de abuz, violență prin angajarea de specialiști cu formare în domeniu: asistenți sociali, psihologi, psihopedagogi, juriști.	DGASPC Botoșani	Colegiul Național al Asistenților Sociali din România (CNASR) AJOFM Botoșani Furnizori de formare	2025-2030 Bugete instituționale	Creșterea nr. de specialiști cu formare în domeniu
Creșterea gradului de conștientizare a populației în general și a profesioniștilor	- Sensibilizarea opiniei publice prin dezbateri și informări precum și sprijinirea derulării programelor privind problematica maltratării copilului, în	UAT –uri –(SPAS –uri/DAS –uri) DGASPC Botoșani	IPJ Botoșani ISJ Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Numărul de programe de prevenire

în special cu privire la problematica violenței asupra copilului, în vederea prevenirii tuturor formelor de abuz, înstrăinare părintească, neglijare, exploatare, trafic și migrație ilegală	scopul prevenirii diverselor forme de abuz, neglijare și exploatare a copilului, inclusiv a traficului de copii și a migrației ilegale, în toate mediile cu care se află în relație copilul: familie, școală, instituții de protecție, locuri de detenție, locuri de muncă, comunitate;	ANITP – Centrul regional Suceava	CCC-uri ONG-uri Echipa Intersectorială Locală Botoșani (EIL) Inspectoratul Teritorial de Muncă Botoșani (ITM)		
	- Realizarea unor programe/activități de educare a părinților în spiritul disciplinării pozitive a copilului și evitării violenței asupra acestuia;	DGASPC Botoșani	ISJ Botoșani ONG-uri SPAS-uri / DAS - uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de programe/activități realizate Nr. de beneficiari
	- Derularea unor campanii de informare în școli asupra drepturilor și obligațiilor ce le revin copiilor în vederea conștientizării de către aceștia a riscurilor și mijloacelor de reacție urmare expunerii la diverse situații ce comportă un risc crescut de abuz, neglijare, exploatare, trafic, violență în mediul on-line etc.;	DGASPC Botoșani Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP) – Centrul Regional Suceava	EIL Botoșani ISJ Botoșani IPJ Botoșani ONG-uri Mass -media	2025-2030 Bugete instituționale	Număr de campanii de informare Nr. de copii beneficiari
	- Derularea de campanii de prevenire a comportamentelor la risc la adolescenți prin acțiuni comune cu CJRAE, ISJ, IPJ – Biroul de Siguranță Școlară (BSS) și instrumentare – în echipă pluridisciplinară și interinstituțională – a cazurilor în vederea prevenirii bullying-ului, a sarcinilor nedorite în rândul adolescentelor, a consumului de droguri sau a altor substanțe adic-	DGASPC Botoșani	CJRAE Botoșani ISJ IPJ – Biroul de Siguranță Școlară (BSS) Mass - media	2025-2030 Bugete instituționale	Număr de campanii de prevenire

	tive etc.;				
Creșterea eficienței serviciilor specializate de intervenție în cazurile de violență asupra copilului și dezvoltarea unor mecanisme de protecție a copiilor împotriva violenței	- Actualizarea și adaptarea procedurilor și instrumentelor de lucru specifice cazurilor de violență asupra copilului, în acord cu legislația specifică și noile forme de violență prin internet, mass-media etc.;	DGASPC Botoșani	ONG-uri IPJ Botoșani ISJ Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Procedura și instrumentele de lucru specifice situațiilor de violență asupra copilului
	-Realizarea de activități (întruniri, dezbateri, participarea la seminarii, conferințe etc.) care să vizeze îmbunătățirea intervenției specializate în situațiile de abuz, neglijare, înstrăinare părintească, exploatare, trafic, migrație ilegală și orice formă de violență asupra copilului;	DGASPC Botoșani ANITP – Centrul Regional Suceava EIL Botoșani	IPJ Botoșani ISJ Botoșani ITM Botoșani ONG-uri SPAS-uri / DAS - uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de activități realizate
	- Încheierea convențiilor de colaborare între instituțiile relevante de pe plan județean în vederea dezvoltării procedurii – cadru pentru prevenirea și intervenția rapidă, în echipă multidisciplinară și în rețea în cazurile de abuz, neglijare, exploatare și traficarea a copilului;	DGASPC Botoșani EIL Botoșani ANITP – Centrul Regional Suceava	IPJ Botoșani ISJ Botoșani ITM Botoșani ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de convenții de colaborare încheiate Obligațiile părților stabilite prin convenții
	-Dezvoltarea și adaptarea procedurilor de lucru privind intervenția în situații de criză, în situația copiilor imigranți/familiilor cu copii imigrante, aflați pe teritoriul județului Botoșani, în conformitate cu acordurile internaționale sau alte acte normative în domeniu;	DGASPC Botoșani	ONG-uri SPAS-uri / DAS - uri IPJ Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Existența unor proceduri specifice de lucru pentru copii/familii imigrante aflate în situații de risc
Reducerea consecințelor pe care violența asupra copilului (abuz, neglijare, exploatare, trafic,	- Implementarea procedurilor de intervenție în situațiile de violență asupra copilului (abuz, neglijare, înstrăinare părintească, exploatare, trafic, violența în familie, violența în școli și în mediul on-line) și integra-	DGASPC Botoșani IPJ Botoșani ANITP – Centrul Regional Suceava	ONG-uri SPAS-uri / DAS-uri ISJ Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	

Înstrăinarea părintească, violența în familie de toate tipurile, violența în școli și în mediul on line) o antrenează în plan emoțional, psihologic, social, medical, juridic	rea acestora într-o abordare interinstituțională și pluridisciplinară unitară în scopul diminuării consecințelor negative și prevenirii revictimizării;	UAT -uri	SCC-uri EIL		
	-Acordarea de servicii specializate, individualizate, copiilor victime ale violenței (abuz, neglijare, exploatare, trafic, violența în familie) și familiilor acestora;	DGASPC Botoșani	DGASPC Botoșani ONG-uri SPAS-uri/DAS -uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de beneficiari de servicii specializate
	-Derularea unor activități și servicii specifice (informare, consiliere, orientare etc.) pentru agresori;	DGASPC Botoșani UAT-uri	DSP Botoșani SPAS-uri/DAS -uri IPJ Botoșani ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de activități realizate cu agresorul
	-Prevenirea și ameliorarea formelor agresive de tip bullying și cyberbullying în mediul școlar prin derularea unor Campanii în școli, în comunitățile locale unde există risc crescut;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	SPAS-uri / DAS -uri Unitățile școlare Mass media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de campanii/activități în școli
	-Desfășurarea unor activități extracurriculare coordonate de cadrele didactice, consilieri școlari sau voluntari (ex. cercuri de educație non-formală, concursuri, teatru forum, bibliotecă vie, expoziții, întâlniri cu specialiști, competiții sportive) axate pe dezvoltarea abilităților socioemoționale ale elevilor, a abilităților de gestionare asertivă a conflictelor, pe creșterea empatiei, pe încurajarea respectului reciproc și a relațiilor pozitive dintre aceștia (*acestea pot avea loc pe parcursul anului, în afara orarului și/sau în „Săptămâna altfel) ;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	SPAS-uri / DAS-uri Unitățile școlare	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de activități realizate
	-Intervenția imediată în cazurile de violență, prin toate mijloacele legale; stabilirea tuturor măsurilor întreprinse se va face cu consultarea tuturor factorilor implicați, într-o manieră	DGASPC Botoșani	SPAS-uri / DAS -uri Unitățile școlare	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de intervenții realizate

	participativă, de sprijin, orientată spre elevi, indiferent de rolul în situația de violență; - dezvoltarea abilităților copiilor pentru a identifica elementele definiției ale agresiunii virtuale;		IPJ Botoșani – Biroul de Siguranță Școlară		
	-Dezvoltarea abilităților copiilor de a identifica cele mai bune strategii pentru prevenirea și combaterea cyberbullying-ului;	DGASPC Botoșani	SPAS-uri / DAS - uri Unitățile școlare IPJ Botoșani – Biroul de Siguranță Școlară	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de întâlniri realizate
	-Dezvoltarea abilităților copiilor de a reflecta asupra cauzelor și consecințelor agresiunii din mediul virtual;	DGASPC Botoșani	SPAS-uri / DAS - uri Unitățile școlare IPJ Botoșani – Biroul de Siguranță Școlară	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de întâlniri realizate
	-Dezvoltarea abilităților copiilor de a reflecta asupra consecințelor cyberbullying-ului și de a acționa în consecință;	DGASPC Botoșani	SPAS-uri / DAS - uri Unitățile școlare IPJ Botoșani – Biroul de Siguranță Școlară ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de întâlniri realizate
	-Asigurarea unui mediu sigur, primitor și de susținere pentru toți membrii comunității școlare (antepreșcolari/preșcolari/elevi, personalul școlii și părinți) la nivelul unităților de învățământ, prin implementarea unui sistem complex și unitar de măsuri de prevenire, răspuns și combatere a violenței în unitățile de învățământ preuniversitar din România;	DGASPC Botoșani	SPAS-uri / DAS - uri Unitățile școlare IPJ Botoșani – Biroul de Siguranță Școlară ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de întâlniri realizate
	-Asigurarea pregătirii adecvate a personalului din unitățile de învăț-	DGASPC Botoșani	SPAS-uri / DAS - uri	2025-2030 Bugete insti-	Nr. de întâlniri realizate

	<p>mânt preuniversitar în ceea ce privește managementul cazurilor de violență și altor situații corelate, în colaborare cu reprezentanții MAI, CEPECA, SPAS - uri/DGASPC, în acord cu procedurile de intervenție;</p>		<p>Unitățile școlare</p> <p>IPJ Botoșani – Biroul de Siguranță Școlară</p> <p>Agenția Națională Antidrog - Agenția Botoșani</p>	<p>tuți-onale</p>	
	<p>-Realizarea unei rețele de siguranță în jurul elevilor, formată din familie, cadre didactice, specialiști în protecția copilului, ordine publică, siguranța școlară și antidrog;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>SPAS-uri / DAS - uri</p> <p>Unitățile școlare</p> <p>IPJ Botoșani – Biroul de Siguranță Școlară</p> <p>Agenția Națională Antidrog - Agenția Botoșani</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituți-onale</p>	<p>Nr. de întâlniri realizate</p>
	<p>-Implementarea măsurilor prevăzute în ”Planul național pentru siguranța în învățământul preuniversitar (PNSIP) și în Planul național de combatere a violenței școlare (PNCVS); includerea în cadrul Programului ”Școala Altfel” a unor teme din sfera Prevenirii și reducerii faptelor de violență, respectiv a consumului de droguri, alcool, tutun sau alte substanțe interzise.</p>	<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>SPAS-uri / DAS - uri</p> <p>Unitățile școlare</p> <p>IPJ Botoșani – Biroul de Siguranță Școlară</p> <p>Agenția Națională Antidrog - Agenția Botoșani</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituți-onale</p>	<p>Nr. de întâlniri realizate</p>

Conștientizarea copiilor privind importanța exercitării dreptului de a cere și primi informații, de a-și exprima opinia, de a depune plângeri, de a se asocia și participa la viața comunității, de a-și menține specificul etnic și cultural	-Consilierea și informarea copiilor în funcție de vârstă și gradul de înțelegere al acestora cu privire la importanța exercitării dreptului de a cere și primi informații, de a-și exprima opinia, de a depune plângeri, de a se asocia și participa la viața comunitară, de a-și menține specificul etnic și cultural, de a participa la luarea unor decizii;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	SPAS-uri / DAS - uri Unitățile școlare	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de informări ale copiilor cu privire la importanța exercitării dreptului de a cere și primi informații
	-Desfășurarea unor activități de informare a copiilor/elevilor cu privire la drepturile copilului și prevenirea abuzurilor asupra copiilor;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	SPAS-uri Unitățile școlare	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de informări ale copiilor cu privire la prevenirea abuzurilor asupra copiilor
	-Desfășurarea activităților prevăzute în protocoale de colaborare cu instituții în domeniu și implementarea mecanismului de semnalare, intervenție și monitorizare a cazurilor de violență, indiferent de locul de producere (familie, școală, comunitate, instituții, în mediul on-line);	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	SPAS-uri / DAS Botoșani Unitățile școlare CJRAE Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de informări desfășurate conform protocoale de colaborare cu instituții în domeniu

8. Promovarea formării profesionale

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
Dezvoltarea resursei umane din domeniul protecției și promovării drepturilor copilului	<ul style="list-style-type: none"> - Realizarea unui parteneriat cu furnizorii publici și privați în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului în scopul desfășurării unor programe de formare profesională care să ofere o pregătire adecvată și sistemică, precum și familiarizarea cu drepturile copilului pentru toți profesioniștii care interacționează cu copiii sau iau decizii care îi privesc; - participarea la perfecționare și programe de formare continuă a tuturor specialiștilor din instituție; - identificarea, redactarea și depunerea 	DGASPC Botoșani	ONG-uri acreditare pentru formarea de personal Asociații profesionale (colegii profesionale) Alți finanțatori Instituții partenere în proiecte	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Toți profesioniștii salariați care interacționează cu copii beneficiază de formare în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului

	<p>cererilor de finanțare nerambursabilă pentru dezvoltarea resurselor umane prin formarea continuă a personalului de specialitate al Direcției ca solicitant eligibil în nume propriu sau ca partener al altor organizații;</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizarea unor schimburi de bune practici între servicii sociale cu parteneri publici sau privați din alte județe sau alte state; - constituirea și dezvoltarea, la nivelul DGASPC, a unei structuri care să vizeze componenta de FORMARE PROFESIONALĂ (atât pentru asistenții maternali, cât și pentru ceilalți specialiști din cadrul DGASPC); constituirea și dezvoltarea, la nivelul DGASPC, a unei structuri care să vizeze componenta de FORMARE PROFESIONALĂ (atât pentru asistenții maternali, cât și pentru ceilalți specialiști din cadrul DGASPC); autorizarea DGASPC ca furnizor de formare autorizat conform Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare. - participarea specialiștilor care lucrează în servicii sociale la programe de formare profesională continuă: terapia ABA, logopedie, limbaj mimico-gestual, PECS, TEACH, terapie senzorială dar și la conferințe, mese rotunde, seminarii, workshop-uri, studii de caz și transfer de bune practici; - formarea continuă a tuturor specialiștilor care lucrează cu și pentru copii aflați în dificultate, în echipe pluridisciplinare și interinstituționale: asistenți sociali, psihologi, cadre didactice, consilieri școlari, magistrați, polițiști, cadre medicale, consilieri vocaționali etc. în scopul de a oferi cele mai adecvate soluții la problematica cu care lucrează; 		Furnizori publici și privați de servicii sociale		
--	---	--	--	--	--

B.Subdomeniu de interes: Prevenirea separării copilului de părinți și protecția specială a copilului separat de părinți

9. Asigurarea tranziției de la îngrijirea instituțională (în case de tip familial sau apartamente sociale) a copilului la cea bazată pe familie și comunitate, în beneficiul copiilor care trăiesc în prezent în instituții, dar și pentru cei care trăiesc în cadrul comunităților, fiind lipsiți adeseori de sprijinul adecvat

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
Promovarea dezvoltării serviciilor destinate prevenirii separării copilului de familie	- Coordonarea metodologică a activității de asistență socială din cadrul SPAS-urilor de către DGASPC și asigurarea suportului metodologic (formare, informare, îndrumare, supervizare), în scopul creșterii calității serviciilor oferite de acestea;	DGASPC Botoșani	APL-uri SPAS-uri / DAS - uri SCC-uri ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Liste de prezenta/Minute ale întâlnirilor privind coordonarea SPAS de către DGASPC
	- Sprijinirea comunităților locale pentru creșterea spiritului civic și activarea structurilor comunitare consultative în vederea implicării în activitățile de prevenire a separării copilului de familie; acordarea de suport tehnic din partea DGASPC pentru funcționarea structurilor comunitare consultative;	DGASPC Botoșani APL-uri	SPAS-uri / DAS - uri SCC-uri Parohiile locale, Unități școlare, Posturile de poliție locale, Cabinetele medicale individuale	2025-2030 Bugete instituționale	Metodologia de înființare, organizare și funcționare a structurilor comunitare consultative
	- Sprijinirea programelor de formare a asistenților sociali/persoanelor cu atribuții de asistență socială de la nivelul comunităților locale și îndrumarea acestora în realizarea activităților de evaluare/diagnosticare, intervenție și monitorizare printr-o prezență activă în teren;	DGASPC Botoșani	APL-uri SPAS-uri ONG-uri Furnizori de formare profesională CNASR	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Toți asistenții sociali/persoanele cu atribuții de asistență socială beneficiază de formare și îndrumare

				Fonduri europene	
	- Sprijinirea autorităților locale pentru accesarea de fonduri destinate dezvoltării și îmbunătățirii infrastructurii sociale în funcție de nevoile locale identificate (centre de zi, centre de consiliere și sprijin pentru părinți și copii, servicii integrate, centre multifuncționale etc);	DGASPC Botoșani APL-uri	SPAS-uri / DAS -uri SCC-uri ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de proiecte depuse de autoritățile locale în vederea obținerii de fonduri pentru investiții în infrastructura socială Nr de servicii noi create
	- Promovarea și susținerea diversificării și înființării serviciilor integrate (sociale, medicale, educaționale) primare la nivelul comunităților locale (centre de consiliere și sprijin, centre de zi, centre after school etc.), în scopul reducerii ratei instituționalizării copiilor; de asemenea, dezvoltarea unor programe și practici specifice pentru intervenție în cazuistici care pot apărea în mod izolat în comunitate (de exemplu: situații de inundații sau alte calamități naturale, pandemii, incendii); sprijinirea abordării multidisciplinare/integrate a cazurilor de copii și familiilor acestora aflate în risc social;	DGASPC Botoșani APL-uri	SPAS-uri / DAS -uri ONG-uri SCC-uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Numărul serviciilor comunitare nou înființate Numărul de programe și practici specifice pentru intervenție în cazuistici care pot apărea în mod izolat în comunitate
	- Identificarea precoce a situațiilor de vulnerabilitate la copiii din comunitățile locale și acordarea de servicii specifice;	DGASPC Botoșani ONG-uri APL-uri	APL-uri SPAS-uri / DAS -uri SCC -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de servicii nou înființate

10. Continuarea reformei serviciilor sociale pentru copil și familie

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
Extinderea parteneriatului public-privat și permanentizarea dialogului cu organizațiile neguvernamentale, cu ceilalți furnizori publici și privați de servicii sociale	- Realizarea unei baze permanente de comunicare a DGASPC Botoșani cu organizațiile neguvernamentale care activează în domeniul social, cu alți furnizori de servicii sociale publici și privați, asociații profesionale, asociații ale beneficiarilor de servicii sociale;	DGASPC Botoșani	ONG-uri Unitățile școlare din județul Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Includerea modalităților de comunicare permanentă cu organizațiile neguvernamentale în documentele interne ale instituției
	- Colaborarea cu diverse ONG-uri și alți furnizori de servicii sociale în scopul stimulării atitudinii proactive din partea comunității și atragerii de sponsori și donatori pentru susținerea și stimularea copiilor din sistemul de protecție ori proveniți din medii sociale defavorizate și care obțin rezultate deosebite școlare, sportive, culturale, civice etc. (recompense, premii, rechizite, echipament sportiv, tabere, excursii, participarea la competiții/concursuri), precum și pentru finanțarea unor investiții pentru creșterea calității serviciilor destinate copiilor;	DGASPC Botoșani	ONG-uri SPAS –uri / DAS -uri Unitățile școlare din județul Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de protocoale de colaborare Nr. de copii susținuți financiar și materiale
Creșterea calității serviciilor sociale pentru copil și familie	- Colaborarea cu ANPDCA (implicarea în grupuri de lucru la nivel național) pentru finalizarea și revizuirea ghidurilor metodologice de implementare a aplicării standardelor minime obligatorii în domeniul protecției copilului, precum și a altor legi, metodologii de prevenire și intervenție în cazurile de copii aflați în situații de risc; - Perfecționarea managementului de	DGASPC Botoșani ANPDCA	ONG - uri	2025-2030 Bugete instituționale	Legislația din domeniul protecției și promovării drepturilor copilului

	caz ca metodă de lucru în cazurile de copii aflați în situații de risc social dar și pentru cazurile de copii cu măsură de protecție specială;				
	-Promovarea dezinstituționalizării și crearea de servicii de protecție de tip familial pentru copiii separați temporar de părinții lor - structuri care să promoveze îngrijirea de tip familial (case de tip familial cu un număr maxim de 12 locuri/apartamente sociale cu maxim 6 locuri);	DGASPC Botoșani ANPDCA	ONG-uri APL-uri SPAS-uri / DAS - uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de unități de tip rezidențial: case de tip familial cu un număr maxim de 12 locuri/apartamente sociale cu maxim 6 locuri
	- Colaborarea cu unitățile administrativ teritoriale în vederea operaționalizării aplicației OBSERVATORUL COPILULUI cu ajutorul căreia se face identificare, evaluare, intervenție și monitorizare a copiilor aflați în risc social; utilizarea acesteia, în mod unitar, de către toți asistenții sociali/tehnicienii în asistență socială în instrumentarea cazurilor care privesc copiii în situații de risc și familiile acestora;	DGASPC Botoșani UAT –uri –(SPAS –uri/DAS –uri)	ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Existența și folosirea de către asistenții sociali/persoanele cu atribuții de asistență socială a unor proceduri și instrumente unitare
	- Diversificarea, dezvoltarea și specializarea rețelei de asistenți maternali profesioniști pentru a răspunde nevoilor imediate, de urgență sau unor caracteristici deosebite ale copiilor protejați (copilul 0-3 ani, copilul cu dizabilități, preluarea în regim de urgență, copii cu tulburări de comportament/de adaptare la un nou mediu sau copii cu anumite patologii rare, adolescenți/preadolescenți, grupuri de frați), cu respectarea legislației	DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri SPAS-uri / DAS - uri	2025-2030 Bugete instituționale	Date statistice: număr de asistenți maternali recrutați/formați, număr de copii plasați la acești asistenți maternali

<p>ei în vigoare;</p> <p>- Dezvoltarea rețelei de servicii, programe, formare și activități de sprijin pentru asistenți maternali (recrutare, evaluare, formare inițială și continuă, orientare și monitorizare), în vederea oferirii unui mediu familial adecvat de creștere și îngrijire copiilor separați temporar de părinți; organizarea unor grupuri de suport cu asistenții maternali;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>ONG-uri</p> <p>APL-uri</p> <p>SPAS-uri / DAS - uri</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Oferirea unor servicii de calitate copiilor plasați la un asistent maternal profesionist</p>
<p>-Creșterea accesului copiilor cu măsură de protecție în sistemul rezidențial de asistență maternală respectiv plasament la rude, la servicii medicale, educaționale, de suport, pentru petrecerea timpului liber și recreere;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>ONG-uri</p> <p>Școala populară de artă</p> <p>Direcția de Tineret și Sport Botoșani</p> <p>Clubul Copiilor</p> <p>Instituții de cultură</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugetele instituționale</p>	<p>Numărul copiilor cu măsură de protecție care au primit suport pentru petrecerea timpului liber și recreere;</p>
<p>- Accesarea unor finanțări/parteneriate care să sprijine DGASPC în vederea menținerii permanente a unor condiții de locuit, de studiu și a unui mediu de viață adecvat care să permită dezvoltarea și bunăstarea copiilor, în toate unitățile de tip rezidențial (case de tip familial, apartamente sociale);</p>	<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>ANPDCA, ONG-uri</p> <p>Potențiali finanțatori</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Unitățile rezidențiale corespund standardelor de calitate minime obligatorii</p>
<p>- Dotarea tuturor unităților de tip rezidențial din structura DGASPC cu echipamente, obiecte de mobilier și electrocasnice, echipamente IT, acces la internet - în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață ale copiilor care beneficiază de o măsură de protecție în sistemul rezidențial;</p> <p>- licențierea tuturor serviciilor aflate</p>	<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>UAT –uri / DAS - uri</p> <p>ANPDCA,</p> <p>Potențiali finanțatori</p> <p>ONG-uri</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p>	<p>Numărul de unități rezidențiale și de zi dotate cu echipamente și obiecte de mobilier.</p> <p>Toate serviciile rezidențiale furnizate de către DGASPC vor fi licențiate.</p>

	în structura DGASPC – pentru care există standarde de calitate;			Fonduri europene	
	- Dezvoltarea, diversificarea și oferirea de servicii specializate (îngrijire, educare, petrecerea timpului liber, orientare în carieră), pentru o perioadă determinată, copiilor separați temporar de părinți și pregătirea acestora pentru reintegrare familială/integrare socio-profesională;	DGASPC Botoșani	ONG-uri AJOFM Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de copii din sistemul de protecție a copilului beneficiază de servicii individualizate și adaptate nevoilor acestora
	- Inițierea de parteneriate cu ONG-uri acreditate ca furnizor de servicii sociale, în vederea accesării fondurilor nerambursabile în scopul creșterii calității serviciilor acordate beneficiarilor, cât mai aproape de domiciliul acestora;	DGASPC Botoșani	ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Număr de parteneriate cu ONG-uri Număr de servicii noi dezvoltate
	- Dezvoltarea unor programe de sprijin material (în colaborare cu ONG-uri în domeniu) cu scopul sprijinirii familiei la reintegrarea copilului;	DGASPC Botoșani	ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Numărul de programe de sprijin material
	-Externalizarea/contractarea unor servicii sociale ale DGASPC cu efect în reducerea costurilor de întreținere per beneficiar, în condiții de creștere a calității serviciilor sociale oferite prin aport suplimentar al furnizorului privat.	DGASPC Botoșani	ONG-uri Furnizori publici și privați de servicii sociale	2025-2030 Bugete instituționale	Număr de contracte pentru externalizare/contractare de servicii sociale
Creșterea capacității instituției de a acorda servicii profesionalizate în scopul	- Dezvoltarea unor programe personalizate pentru copiii/tinerii aflați cu măsură de protecție specială în scopul dezvoltării capacităților de viață	DGASPC Botoșani	ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Numărul de programe personalizate pentru copiii/tinerii

dezvoltării deprinderilor de viață independentă a copiilor/tinerilor	autonomă;				
	- Crearea unor servicii care să contribuie la dezvoltarea unor deprinderi de viață autonomă a copiilor cu măsură de protecție (exemplu: Centru de zi pentru deprinderi de viață independentă);	DGASPC Botoșani	ONG –uri SPAS-uri / DAS –uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	1 centru pentru deprinderi de viață independentă creat
	- Dezvoltarea unor servicii care să contribuie la orientarea profesională și vocațională a copiilor/tinerilor cu măsură de protecție, astfel încât părăsirea sistemului de protecție a copilului să se realizeze în condiții optime (exemplu: Centru de incluziune socială și formare profesională);	DGASPC Botoșani	ONG –uri AJOFM Botoșani Angajatori Furnizori de servicii sociale publice și private	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	1 Centru de incluziune socială dezvoltat

11. Protecția grupurilor vulnerabile de copii și tineri care necesită o atenție specială (copiii străzii, copiii delincvenți, copiii cu handicap, HIV/SIDA și boli cronice grave/terminale, tinerii care urmează să părăsească sistemul de protecție)

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
Eradicarea fenomenului „copiii străzii” și asigurarea unor servicii de calitate copiilor identificați pe/în stradă. Crearea unui sistem de monitorizare și control	- Evaluarea, în colaborare cu reprezentanții autorităților publice locale, a situației copiilor identificați în/pe stradă, în vederea identificării unor soluții în interesul superior al acestora; - Colaborarea cu autoritățile locale în vederea prevenirii fenomenului „copiii străzii”; - Dezvoltarea de programe specifice lucrului cu grupul țintă „copiii străzii” și familiile acestora (identificare,	DGASPC Botoșani	ONG-uri SPAS-uri / DAS –uri IJJ Botoșani Poliția Locală	2014-2020 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Intervenție specializată în situațiile de copii găsiți pe stradă/în stradă

	<p>evaluare, intervenție, monitorizare);</p> <p>- Crearea unei baze de date cu copiii străzii (copii identificați pe stradă/în stradă) în scopul monitorizării, evaluării și prevenirii recidivei;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p> <p>UAT –uri –(SPAS –uri/DAS –uri)</p>	<p>IPJ Botoșani</p> <p>IJJ Botoșani</p> <p>Poliția Locală</p> <p>ONG-uri</p>	<p>2014-2020</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Existența unui sistem de control și monitorizare a fenomenului „copiii străzii,,</p>
<p>Prevenirea delinvenței juvenile în rândul copiilor aflați în situație de risc, precum și a recidivei în cazul copiilor care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal</p>	<p>- Înființarea (în funcție de nevoi) a unui serviciu de tip rezidențial pentru copiii care săvârșesc fapte penale și nu răspund penal, la nivel de județ; acesta va avea programe specifice de consiliere psiho-socială pentru copii (susținere, valorizare, educare, încurajare spre schimbarea comportamentelor și interiorizarea valorilor morale, socializare, creșterea empatiei și a respectului față de ceilalți etc.) și familiile acestora (responsabilizare, înțelegerea normelor sociale și modalități de educare a copilului în spiritul acestora, mijloace de disciplinare pozitivă și supraveghere, nevoile de bază ale copilului și rolul familiei în dezvoltarea psiho-emoțională și comportamentală a copilului etc.), în scopul reintegrării socio-familiale și prevenirii recidivei;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>ONG-uri</p> <p>SPAS-uri / DAS -uri</p> <p>Serviciul de Probatiune Botoșani</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Existența unor proceduri de lucru eficiente pentru copiii care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal și care au fost separați temporar de părinți</p> <p>Număr de copii care nu au mai săvârșit fapte penale urmare reintegrării</p>
	<p>- Realizarea de activități de prevenire a delinvenței juvenile în colaborare cu alte instituții responsabile (informare, educare, consiliere etc.);</p>	<p>DGASPC Botoșani</p> <p>ISJ Botoșani</p> <p>UAT –uri –(SPAS –uri/DAS –uri)</p>	<p>IPJ Botoșani</p> <p>Serviciul de Probatiune Botoșani</p> <p>ONG-uri</p> <p>SCC-uri</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Număr de activități de prevenire a delinvenței juvenile</p>

	- Continuarea și dezvoltarea colaborării interinstituționale cu privire la disciplinarea pozitivă a copilului și prevenirea delincvenței juvenile, în cadrul activităților de prevenire – informare – comunicare;	DGASPC Botoșani UAT –uri –(SPAS –uri/DAS –uri) ISJ Botoșani	IPJ Botoșani Serviciul de Probațiune Botoșani ONG-uri SCC-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Numărul de activități cu privire la disciplinarea pozitivă a copilului
	- Consiliere psiho-socială a părinților și copiilor privind prevederile Legii nr. 272/2004, inclusiv Capitolul “Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal”; - consilierea psiho-socială a copiilor care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal, cu accent pe motivarea acestora în vederea responsabilizării și autodisciplinării, interiorizării valorilor morale legitimate social, reinsertiei sociale și prevenirii abandonului școlar;	DGASPC Botoșani Instanțele de judecată	Serviciul de Probațiune Botoșani IPJ Botoșani ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nămărul de consilieri
Creșterea calității serviciilor de îngrijire a copiilor cu handicap	- Continuarea furnizării și îmbunătățirea constantă a serviciilor specifice pentru copiii cu handicap în serviciile rezidențiale și de zi destinate acestor copii aparținând furnizorilor publici și privați din județ;	DGASPC Botoșani	UAT –uri –(SPAS –uri/DAS –uri) ONG –uri	2014-2020 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de servicii îmbunătățite – pentru copii cu dizabilități
	-Diversificarea serviciilor de recuperare oferite de către DGASPC și ceilalți furnizori de servicii prin recrutarea de noi specialiști și înființarea de noi cabinete de specialitate: consiliere pentru părinți/aparținători, interpret de limbaj mimico-gestual, terapii de comunicare alternative: PECS etc.;	DGASPC Botoșani	ONG –uri Asociații ale părinților copiilor cu dizabilități Furnizori publici și privați de servicii sociale	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Numărul de copii cu dizabilități care beneficiază de serviciile celor două unități (rezidențiale și de zi)
	- Înființarea de grupuri de suport	DGASPC Botoșani	ONG –uri	2025-2030	Numărul de grupuri de su-

	<p>moderate de facilitatori (psihologi, psihopedagogi, asistenți sociali, părinți ai copiilor cu dizabilități) pentru familiile copiilor cu dizabilități (pe categorii de dizabilități, pe vârste și dificultăți specifice);</p>		<p>Asociații ale părinților copiilor cu dizabilități</p>	<p>Bugete instituționale</p>	<p>port pentru familiile copiilor cu dizabilități</p>
	<p>- Desfășurarea de mese rotunde care au ca scop informarea părinților cu privire la aspecte legislative ce au în vedere copiii cu dizabilități (drepturi, facilități, demersuri pentru obținerea unor drepturi);</p> <p>- Accesul părinților la cursuri destinate exclusiv lor, construite pentru fiecare tip de dizabilitate în parte: dizabilități mentale, locomotorii, senzoriale, asociate, cursuri structurate pe module care să respecte etapele dezvoltării umane și să conțină aspecte teoretice și practice care să ajute părintele să îngrijească copilul în mod corespunzător, să îl susțină în demersul recuperator și să ia cele mai bune decizii împreună cu sau pentru acesta;</p> <p>- Activități terapeutice individuale structurate pe domenii de dezvoltare (autonomie personală, motricitate, cognitiv, comunicare și limbaj, socializare);</p> <p>- Consiliere psihologică individuală și de grup;</p> <p>- Realizarea de schimburi de experiență cu furnizori de servicii publice și privați, asociații profesionale și ale părinților, instituții abilitate, schimburi ce au ca scop îmbunătățirea tehnicii de lucru a specialiștilor implicați în procesul de recuperare a copii-</p>	<p>DGASPC Botoșani</p> <p>ONG –uri</p> <p>UAT -uri</p>	<p>ONG –uri</p> <p>Asociații profesionale (colegii profesionale)</p> <p>DSP Botoșani</p> <p>Cabinete medicale individuale</p> <p>Asociații ale părinților copiilor cu dizabilități</p> <p>Mass -media</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Nr de activități tip ”masă rotundă” organizate</p> <p>Nr de schimburi de experiență organizate</p>

	lor cu dizabilități; - Dezvoltarea de servicii tip echipe mobile – care să acorde servicii de evaluare și recuperare pentru copiii cu dizabilități din mediul rural, pentru copiii care nu pot accesa serviciile județene;	DGASPC Botoșani	UAT -uri ONG –uri partene-re	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Număr de echipe mobile funcționale Număr de copii cu dizabilități/nevoi speciale care pot beneficia de servicii de evaluare/recuperare acordate de către echipe mobile
	- Înființarea de centre de tip ”respiro” destinate copiilor cu dizabilități.	DGASPC Botoșani	DGASPC Botoșani ONG –uri partene-re Furnizori publici și privați de servicii sociale	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Număr de centre de tip „respiro,,
Sprijinirea integrării socio-profesionale a tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului, precum și a tinerilor care părăsesc sistemul sancționar și a celor aflați în evidențele serviciului de probațiune	- Corelarea activităților desfășurate în cadrul serviciilor rezidențiale din sistemul de protecție specială a copilului cu cele realizate de autoritățile publice și instituțiile care au atribuții privind integrarea socio-profesională a tinerilor după părăsirea sistemului de protecție, a tinerilor care părăsesc sistemul sancționar custodial și a celor aflați în evidențele serviciilor de probațiune, în baza prevederilor strategiei din domeniu, inclusiv prin încheierea unor protocoale de colaborare;	DGASPC Botoșani AJOFM Botoșani	DPC IPJ Botoșani ISJ Botoșani Penitenciarul Botoșani Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Numărul de protocoale de colaborare între instituții
	- Dezvoltarea unor acțiuni concrete de sprijin în vederea (re)inserției socio-profesionale a tinerilor care părăsesc sistemului de protecție, a tinerilor care părăsesc sistemul sancționar custodial și a celor aflați în evidențele serviciilor de probațiune;	DGASPC Botoșani UAT -uri Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Botoșani	ONG-uri ISJ Botoșani Angajatori	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de activități realizate în scopul facilitării (re)inserției socio-profesionale a tinerilor Nr. de tineri beneficiari de

	<p>ne, de tipul:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ activități de consiliere vocațională și orientare profesională; ☐ activități specifice creșterii autonomiei și de pregătire pentru viața independentă; ☐ activități de consiliere motivațională și creșterea autodeterminării; ☐ identificarea unei locuințe; ☐ activități de formare profesională; ☐ identificarea unui loc de muncă, inclusiv prin participarea la bursa locurilor de muncă; ☐ pregătirea și participarea tinerilor la simularea unor interviuri în vederea angajării; ☐ medierea relațiilor cu angajatorul; ☐ susținerea tinerilor pentru menținerea locului de muncă; 	<p>Penitenciarul Botoșani</p> <p>AJOFM Botoșani</p>			<p>programe de sprijin</p> <p>Nr. de tineri (re)integrați socio-profesional</p>
	<p>-Includerea tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului în Programul de sprijin material/financiar realizat în parteneriat cu Fundația HHC România și alte ONG-uri, în scopul încurajării integrării și identificării mijloacelor de subzistență proprii și prevenirii marginalizării și excluziunii sociale;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>ONG-uri/ Partenerii din cadrul proiectelor</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p>	<p>Numărul de tineri care beneficiază de sprijin financiar</p>
	<p>-Consilierea tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului referitor la prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția drepturilor copilului, republicată cu modificările ulterioare; o mai bună informare a acestora cu privire la drepturile și măsurile de sprijin de care pot be-</p>	<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>AJPIS Botoșani</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p>	<p>Număr de întâlniri privind informarea asupra drepturilor pe care le dețin tinerii care părăsesc sistemul de protecție</p>

	neficia din partea statutului în cazul în care decid începerea unei vieți pe cont propriu, odată cu împlinirea vârstei majoratului, dar și consecințele și responsabilitățile pe care aceștia și le asumă, în mod implicit, odată cu asumarea acestei decizii;				
	-Identificarea fondurilor nerambursabile naționale/internaționale necesare implementării măsurilor de sprijin a tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului; înființarea de centre multifuncționale/servicii de sprijin pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție specială; - promovarea și operaționalizarea activității Centrului de tranzit (Casa de tip familial de tranzit) - pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție a copilului, în colaborare cu alți furnizori publici și privați de servicii sociale;	DGASPC Botoșani	ONG-uri/ Partenerii din cadrul proiectelor UAT -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Numărul de tineri care beneficiază de sprijin financiar Activități de promovare a Centrului de tranzit pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție a copilului
	-Creșterea capacității Centrului de Incluziune socială pentru a oferi suport, orientare, consiliere tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului;	DGASPC Botoșani	AJO FM Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de activități realizate
	-Accesarea unor linii de finanțare în colaborare cu ONG-uri sau alte organizații cu scopul dezvoltării unor unități de economie socială în care tinerii expuși marginalizării sociale să-și identifice un loc de muncă;	DGASPC Botoșani ONG -uri	ONG-uri/ Partenerii din cadrul proiectelor	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Numărul de tineri care vor lucra în unități de economie socială Număr unități de economie socială
	- Dezvoltarea de întreprinderi sociale de inserție care să ofere un pachet	DGASPC Botoșani ONG -uri	ONG-uri AJO FM Botoșani	Surse de finanțare ne-	Nr. de întreprinderi sociale și nr. de servicii acordate

	integrat de servicii de consiliere, orientare profesională, calificare, angajare, mediere și jobcoaching pentru persoane din grupuri vulnerabile.		Furnizori de servicii sociale publici și privați	rabursabile Fonduri europene	
--	---	--	--	---------------------------------	--

12. Asigurarea unei justiții prietenoase pentru copii

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități/Responsabili	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
Asigurarea respectării drepturilor tuturor copiilor care se află într-un proces de evaluare/intervenție/cercetare/audiere/ascultare, conform codurilor de procedură penală/civilă și legislației în domeniul protecției copilului, prin asigurarea unui mediu securizant, prietenos și suportiv în toate etapele de intervenție specializată	- Mărirea schemei de personal specializat prin angajarea de specialiști în domeniu - polițiști, procurori, asistenți sociali și psihologi DGASPC - care lucrează în echipă interinstituțională pentru cauzele copiilor victime ale violentei, copiilor martori sau copiilor suspecti conform procedurilor penale, civile și administrative și care își dezvoltă cunoștințele și abilitățile prin formare profesională continuă astfel încât să poată contribui la asigurarea unei justiții prietenoase și suportive pentru copii;	DGASPC Botoșani	IPJ Botoșani Tribunalul Botoșani Asociațiile Profesionale	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de specialiști angajați
	- Audierea/ascultarea copiilor se va realiza în Camera de audiere prevăzută cu sistem audio-video, dotată potrivit standardelor în domeniu;	DGASPC Botoșani	IPJ Botoșani Instanțele de judecată	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de întâlniri realizate în Camera de audiere

	- Însușirea și asistarea copiilor, în etapa de ascultare/audiere a acestora din cadrul procesului civil/penal aflat pe rolul unei instanțe de judecată/parchet/poliție de către psihologi/asistenți sociali, în funcție de calitatea copilului în proces (victima/martor/suspect/inculpat);	DGASPC Botoșani	IPJ Botoșani Instanțele de judecată	2025-2030 Bugete instituționale	Număr de întâlniri realizate
	- Creșterea numărului de specialiști din cadrul compartimentului de specialitate de la nivelul DGASPC (suplimentarea schemei de personal prin angajarea de psihologi) care să poată asigura intervenția specializată și asistarea copilului în toate cauzele, așa cum sunt prevăzute în legislația privind protecția și promovarea drepturilor copilului.	DGASPC Botoșani	AJOFM Botoșani Asociațiile profesionale - CNASR	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de specialiști angajați

II . COMPONENTA INCLUZIUNEA SOCIALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

II.1 Asigurarea accesului, pe bază de egalitate cu ceilalți cetățeni, la toate resursele comunității - bunuri, servicii, inclusiv servicii publice, precum și programe pe care societatea le pune la dispoziția membrilor săi ("societate deschisă")

Eliminarea barierelor fizice care limitează integrarea și participarea persoanelor cu dizabilități la viața socială	-Informarea persoanelor cu dizabilități și a familiilor, tutorilor, reprezentanților legali/convenționali cu privire la drepturile și facilitățile de care beneficiază în domeniul accesibilizării mediului fizic prin: materiale informative, mijloace mass-media, puncte de informare ("info-point") din instituțiile publice	AJPIS Botoșani DGASPC Botoșani UAT -uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Resursele alocate pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități
--	---	---	--	------------------------------------	--

etc.;					
	<p>-Facilitarea accesului potențialilor beneficiari/reprezentanților legali/reprezentanților convenționali și/sau membrilor de familie la informații cu privire la scopul/funcțiile centrelor rezidențiale, oferta de servicii, condițiile de admitere, drepturile și obligațiile persoanelor beneficiare prin mediatizarea la nivelul comunității a materialelor informative (postări pe site-urile centrelor sau, după caz, al furnizorului, filme și fotografii de informare sau publicitate, editare pliante, broșuri și alte materiale informative și promoționale etc.);</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale DGASPC Botoșani UAT-uri (SPAS – uri / DAS –uri)</p>	<p>ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p>	<p>Procedurile de obținere și exercitare a drepturilor de către persoanele cu dizabilități</p>
	<p>-Desfășurarea de campanii de conștientizare și/sau sensibilizare a opiniei publice în scopul combaterii stereotipurilor și prejudecăților asupra persoanelor cu dizabilități precum și în scopul creșterii respectului pentru diversitate și acceptarea persoanei cu dizabilități;</p>	<p>DGASPC Botoșani UAT-uri</p>	<p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ONG-uri Mass-media</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p>	<p>Nr. de campanii de conștientizare/sensibilizare realizate</p>

	<p>-Asigurarea de către autoritățile publice a unor modalități de comunicare și informare accesibile persoanelor cu dizabilități (ex: interpretare în limbaj mimico-gestual, transpunerea în formate accesibile a documentelor oficiale ale autorităților publice, inclusiv afișajul public: scriere Braille, înregistrări audio, versiuni simplificate, scriere cu caractere mari, pagini web accesibilizate etc.); standardizarea serviciului social de interpretariat în limbaj mimico-gestual în vederea facilitării implementării dispozițiilor locale;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p> <p>UAT-uri</p>	<p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p> <p>SCC-uri</p> <p>ONG-uri</p> <p>Mass-media</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Nr. de întâlniri cu factorii locali</p>
	<p>-Realizarea de campanii sociale pentru informarea și sensibilizarea publicului larg cu privire la problematica integrării persoanelor cu dizabilități și la drepturile acestora privind accesibilizarea mediului fizic și informațional/comunicațional;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p> <p>UAT-uri</p>	<p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p> <p>CCC-uri</p> <p>ONG-uri</p> <p>Mass-media</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Nr. de acțiuni/dezbateri la care au fost implicate persoane cu dizabilități/ reprezentanți legali</p>
	<p>-Asigurarea unor servicii/activități de consultanță și instruire pentru factorii implicați în accesibilizarea mediului fizic și informațional/comunicațional la nevoile persoanelor cu dizabilități (clădiri, transport, informații în limbaj accesibil persoanelor cu dificultăți senzoriale sau de învățare etc.);</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p> <p>DGASPC Botoșani</p> <p>UAT-uri</p>	<p>ONG-uri</p> <p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerabursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Nr. de servicii de zi, unități de îngrijire la domiciliu etc accesibilizate</p>

	- Facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități la utilizarea tehnologiilor asistive (sprijin în achiziționarea echipamentelor, instruire pentru utilizarea acestora, etc);	Ministerul Muncii și Protecției Sociale DGASPC Botoșani UAT-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerabursabile Fonduri europene	Nr. de persoane care beneficiază de echipamente asistive
	-Implementarea unui pachet minim de servicii care să sprijine persoanele cu dizabilități și familiile/reprezentanții legali ai acestora în accesarea resurselor comunitare în scopul facilitării integrării sociale: informare, consiliere, mediere, acompaniere etc.; - monitorizarea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități	DGASPC Botoșani UAT-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerabursabile Fonduri europene	Nr de instrumente create și aplicate pentru a monitoriza respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități

Promovarea valorilor și principiilor referitoare la drepturile și libertățile fundamentale ale omului, la drepturile cetățenești ale persoanelor cu dizabilități, precum și la participarea activă a	-Alocarea de resurse adecvate nevoilor persoanelor cu dizabilități;	Ministerul Muncii și Protecției Sociale DGASPC Botoșani UAT-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Resursele alocate pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități
---	---	---	--	------------------------------------	--

acestora la viața comunității	-Eficientizarea procedurilor de obținere și/sau exercitare a drepturilor și facilităților prevăzute de legislația în vigoare;	Ministerul Muncii și Protecției Sociale DGASPC Botoșani UAT-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Procedurile de obținere și exercitare a drepturilor de către persoanele cu dizabilități
	-Desfășurarea de campanii de conștientizare și/sau sensibilizare a opiniei publice în scopul combaterii stereotipiilor și prejudecăților asupra persoanelor cu dizabilități precum și în scopul creșterii respectului pentru diversitate și acceptarea persoanei cu dizabilități;	DGASPC Botoșani UAT-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ONG-uri Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de campanii de conștientizare/sensibilizare realizate
	-Realizarea de întâlniri/dezbateri cu factorii locali în scopul creșterii implicării comunității la sprijinirea persoanelor cu dizabilități în procesul de incluziune și participare la viața socială;	DGASPC Botoșani UAT-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) CCC-uri ONG-uri Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de întâlniri cu factorii locali

	<p>- Implicarea efectivă a persoanelor cu dizabilități și/sau reprezentanții legali ai acestora la dezbateri și luări de decizii care îi privesc și care le influențează viața;</p>	<p>DGASPC Botoșani UAT-uri</p>	<p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) CCC-uri ONG-uri Mass-media</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p>	<p>Nr. de acțiuni/dezbateri la care au fost implicate persoane cu dizabilități/ reprezentanți legali</p>
	<p>- Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la nivelul comunităților locale (servicii de zi, unități de îngrijire la domiciliu, unități rezidențiale de capacitate mică – locuințe protejate, servicii comunitare de suport, asistenți personali, asistenți personali profesioniști, cantine ”pe roți” pentru persoane cu dizabilități, etc).</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale DGASPC Botoșani UAT-uri</p>	<p>ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerabursabile Fonduri europene</p>	<p>Nr. de servicii de zi, unități de îngrijire la domiciliu etc create</p>
	<p>- Înființarea la nivelul autorităților publice locale a unui sistem de teleasistență pentru persoane cu dizabilități.</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale DGASPC Botoșani UAT-uri</p>	<p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ONG-uri</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerabursabile Fonduri europene</p>	<p>Nr. sistemelor înființate Nr. de persoane care beneficiază de sistemul de teleasistență</p>

II.2 Exercițarea deplină a drepturilor de cetățeni ai României și respectiv ai Uniunii Europene de către persoanele cu dizabilități

Creșterea nivelului de educație privind drepturile civile și modalitățile de exercitare ale acestora de către persoanele cu dizabilități și/sau reprezentanții legali ai acestora	<p>- Realizarea unei proceduri privind circuitul informațional unitar și eficient care să servească interesului persoanei cu dizabilități; asigurarea infrastructurii de tehnologie a informației și de resurse umane necesare pentru a susține circuitul informațional în condiții de confidențialitate a datelor;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p> <p>UAT-uri</p>	<p>ONG-uri</p> <p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p> <p>CCC-uri Mass-media</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Existența unei proceduri unitare privind accesul și utilizarea informațiilor privitoare la persoanele cu dizabilități;</p> <p>Existența unor resurse umane și tehnologice care utilizează circuitul informațional</p>
	<p>- Crearea unei structuri de informare și consiliere psiho-socială și juridică, atât pentru persoanele cu dizabilități cât și pentru membrii familiilor acestora sau a reprezentanților legali/convenționali;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p> <p>UAT-uri</p>	<p>ONG-uri</p> <p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Nr. de centre de informare și consiliere</p> <p>Nr. de persoane care beneficiază de informare și consiliere</p>
	<p>- Dezvoltarea de programe psiho-sociale specifice, care să susțină efectiv persoana cu dizabilități și/sau reprezentanții legali/convenționali ai acestora în exercitarea drepturilor, prin creșterea autonomiei personale, a demnității și securității fizice și emoționale, a inițiativei, responsabilității și a capacității proprii de decizie;</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p> <p>DGASPC Botoșani</p>	<p>ONG-uri</p> <p>APL -uri</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Nr. de programe specifice realizate cu și pentru persoanele cu dizabilități/reprezentanții legali</p> <p>Nr. de beneficiari ai programelor specifice</p>
	<p>- Încurajarea implicării active a persoanelor cu dizabilități în proiecte și acțiuni, ori asocierii în diverse organizații care să susțină drepturile acestora și egalitatea de șanse, precum și să promoveze principiul de reformare a societății prin accesibilizarea resurselor în acord cu nevoile acestei categorii de persoane;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p> <p>UAT-uri</p>	<p>ONG-uri</p> <p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p> <p>CCC-uri</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Nr. de persoane cu dizabilități implicate în proiecte/asociate în diverse structuri organizaționale</p>

			Mass-media		
Consolidarea parteneriatului local și implicarea comunității în scopul incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități	-Crearea de parteneriate cu instituții publice și private, cu furnizori publici și privați de servicii sociale destinate persoanelor cu dizabilități;	DGASPC Botoșani UAT-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de acorduri de parteneriat încheiate cu instituții publice și private Nr. de protocoale de colaborare încheiate de DGASPC în interesul persoanelor cu dizabilități
	-Consolidarea colaborării dintre DGASPC Botoșani și persoanele juridice, publice sau private, instituțiile de cult recunoscute de lege în vederea elaborării și implementării de proiecte care au ca obiectiv dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități;	DGASPC Botoșani	ONG-uri UAT-uri Protopopiatul Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de proiecte elaborate și implementate
	-Promovarea și încurajarea acțiunilor de voluntariat;	DGASPC Botoșani	ONG-uri UAT-uri Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de voluntari implicați în problematica persoanele cu dizabilități;
	- Organizarea, în colaborare / în parteneriat cu ONG-urile cu activitate în domeniu și cu asociațiile profesionale, de activități cultural-sportive și de petrecere a timpului liber pentru persoanele cu dizabilități și familiile acestora;	DGASPC Botoșani UAT-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de activități organizate pentru persoanele cu dizabilități

	- Implicarea persoanelor cu dizabilități în proiecte ale diversilor furnizori publici și privați de servicii sociale inclusiv prin activități de voluntariat;	DGASPC Botoșani UAT-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) CCC-uri Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de persoane cu dizabilități voluntare în diverse proiecte ale ONG-urilor partenere
	-Diversificarea surselor financiare prin organizarea, în parteneriat cu ONG-urile, a unor campanii de colectare de fonduri (acțiuni culturale, expoziții cu vânzare etc.), în scopul îmbunătățirii calității vieții persoanelor cu dizabilități;	DGASPC Botoșani UAT-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de campanii de strângere de fonduri realizate în parteneriat cu ONG-urile
	-Accesarea de fonduri în vederea creării de unități de economie socială în colaborare cu alți furnizori de servicii sociale sau instituții publice sau private;	DGASPC Botoșani UAT-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de unități de economie socială
	-Consolidarea colaborării cu instituții publice și private în scopul identificării unor locuri de muncă pentru persoanele cu dizabilități	DGASPC Botoșani Agentia Judeteana pentru Ocuparea Fortei de Munca Botosani UAT-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de persoane cu dizabilități angajate

	<p>-Operaționalizarea activității <i>Comitetului de analiză a problemelor persoanelor cu handicap din județul Botoșani</i> – structură fără personalitate juridică, cu rol consultativ, organizată în baza Legii nr. 448/2006, care funcționează pe lângă DGASPC;</p> <p>-Creșterea capacității <i>Comitetul pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării</i> - structură fără personalitate juridică, cu rol de întărire a coordonării, și cu scopul de a asigura caracter unitar și eficient în aplicarea reglementărilor în vederea eliminării barierelor care pot împiedica buna desfășurare a procesului dezinstituționalizării - organizată în baza Legii nr. 7/2023, care funcționează sub coordonarea DGASPC;</p>	DGASPC Botoșani	<p>ONG-uri Consiliul Județean Botoșani IPJ Botoșani AJPIS Botoșani DSP Botoșani CAS Botoșani Casa Județeană de Pensii AJOFM Botoșani Asociația Nevăzătorilor-Filiala Botoșani Asociația Națională a Surzilor-Filiala Botoșani ISJ Botoșani Instituția Prejectului Județului Botoșani Mass-media</p>	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de sedinte/întuniri ale <i>Comitetului de analiză a problemelor persoanelor cu handicap din județul Botoșani</i>
<p>Prevenirea separării și promovarea dreptului persoanelor cu dizabilități la o viață independentă, privată și de familie</p>	<p>-Crearea unui sistem integrat de servicii de sprijin pentru persoanele cu dizabilități și familiile acestora, care să se bazeze pe comunitate și să răspundă nevoilor corelate ale acestora prin accesibilizarea resurselor obișnuite ale comunității: facilități, servicii și produse privind locuința, sănătate și recuperare, cultură, educație și formare profesională, integrare socio-profesională, etc., în scopul prevenirii instituționalizării și menținerii în familie și comunitate;</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p> <p>DGASPC Botoșani</p> <p>UAT-uri</p>	<p>ONG-uri AJPIS Botoșani</p> <p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p> <p>CCC-uri</p>	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de servicii integrate pentru persoanele adulte dezvoltate la nivel comunitar

	<p>-Extinderea serviciilor de îngrijire la domiciliu și a serviciilor de zi care permit menținerea persoanei cu dizabilități în mediul propriu de viață, în familie și comunitate; dezvoltarea de servicii de sprijin pentru familiile persoanelor cu dizabilități (centre de resurse, programe de formare, grupuri de suport, echipe mobile de intervenție și recuperare la domiciliu, asistent personal profesionist, servicii de asistență și suport, servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu, centre de zi etc);</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p> <p>UAT-uri</p>	<p>AJPIS Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) DGASPC Botoșani</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Nr de servicii de îngrijire la domiciliu și servicii de zi care permit menținerea persoanei cu dizabilități în mediul propriu de viață, în familie și comunitate</p>
	<p>-Extinderea serviciilor de asistență personală (asistent personal, asistent personal profesionist, asistent informal) și dezvoltarea de noi tipuri de servicii de asistență personală pentru viață independentă, precum și facilitarea accesului persoanei cu dizabilități la aceste tipuri de servicii;</p>	<p>UAT-uri</p>	<p>ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) DGASPC Botoșani</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Nr de servicii tip asistent personal Nr. de persoane cu dizabilități care beneficiază de servicii de îngrijire la domiciliu</p>
	<p>-Sprijinirea funcționării la nivel local a structurilor comunitare consultative cu atribuții în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități, în scopul prevenirii separării;</p>	<p>UAT-uri</p>	<p>ONG-uri DGASPC Botoșani Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Nr de structuri comunitare consultative funcționale</p>

	-Realizarea unei proceduri de prevenire, identificare, evaluare și monitorizare a cazurilor de ascundere, abandonare, neglijare și segregare a persoanelor adulte și a copiilor cu dizabilități;	DGASPC Botoșani UAT-uri	ONG -uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială (DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Existența unor proceduri specifice de prevenire, identificare și monitorizare a cazurilor de persoane adulte/copii cu dizabilități aflați în situații de risc
	-Dezvoltarea la nivel local de servicii alternative de sprijin pentru copiii cu dizabilități și familiile acestora, în scopul asigurării recuperării, reabilitării, educației și integrării socio-profesionale, astfel încât să se prevină separarea din cauza lipsei infrastructurii care să răspundă nevoilor speciale ale acestei categorii de copii;	DGASPC Botoșani UAT-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) SCC-uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de servicii integrate pentru copiii cu dizabilități dezvoltate la nivel comunitar
	-Împlicarea familiei și responsabilizarea acesteia cu privire la nevoile de îngrijire, reabilitare și integrarea socială ale persoanelor cu dizabilități în scopul menținerii acestora în cadrul sistemului familial;	DGASPC Botoșani UAT-uri	ONG –uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) SCC-uri Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de cazuri de persoane cu dizabilități (adulți și copii) pentru care s-a prevenit instituționalizarea
	-Asigurarea măsurilor privind confidențialitatea datelor referitoare la viața intimă și privată a persoanelor cu dizabilități;	DGASPC Botoșani UAT-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) AJPIS Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Existența unei proceduri unificate în condiții de confidențialitate a informațiilor referitoare la persoanele cu dizabilități

			ONG-uri Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Date- lor cu Caracter Personal		
	-Acordarea de sprijin metodologic SPAS – urilor/DAS-urilor în accesarea de fonduri pentru proiecte ce vizează problematica persoanelor cu dizabilități;	DGASPC Botoșani UAT-uri	ONG-uri DGASPC Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de proiecte scrise/implementate de autoritățile locale în interesul persoanelor cu dizabilități
	-Susținerea financiară a persoanelor cu dizabilități prin acordarea de beneficii sociale în acord cu nevoile acestora și legislația în domeniu.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale AJPIS Botoșani UAT-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) DGASPC Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de beneficiari, persoane cu dizabilități (adulți și copii), care beneficiază de prestații sociale

II.3 Asigurarea și promovarea condițiilor pentru deplina exercitare a drepturilor și libertăților cetățenești de către persoanele cu dizabilități, în condiții de nediscriminare în raport cu ceilalți membri ai societății

Asigurarea respectării principiului nediscriminării și egalității de șanse pentru toți cetățenii, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități	- Realizarea de campanii de informare și sensibilizare a populației privind interzicerea abuzului, torturii și a relexelor tratamente asupra persoanelor cu dizabilități (copii și adulți);	DGASPC Botoșani UAT-uri (SPAS – uri / DAS –uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de campanii de informare/sensibilizare
---	---	---	--	------------------------------------	--

	<p>-Realizarea unor proceduri specifice de prevenire, intervenție (identificare, semnalare, soluționare) și monitorizare a cazurilor supuse riscului de tratament degradant sau de violență asupra persoanelor cu dizabilități (copii și adulți)</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale DGASPC Botoșani UAT-uri (SPAS – uri / DAS –uri</p>	<p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) SCC-uri ONG-uri AJPIS Botoșani Consiliul de Monitorizare a Implementării Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p>	<p>Existența unor proceduri specifice de prevenire, intervenție și monitorizare a cazurilor la risc sau de violență asupra persoanelor cu dizabilități</p>
	<p>-Acordarea unei atenții deosebite cazurilor de violență asupra femeilor cu dizabilități;</p>	<p>DGASPC Botoșani AJPIS Botoșani IPJ Botoșani UAT-uri</p>	<p>ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) SCC-uri Mass-media</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p>	<p>Nr. cazurilor de violență asupra femeilor cu dizabilități</p>
	<p>-Organizarea de întâlniri/dezbateri cu reprezentanții instituțiilor/ personalul de specialitate care intră în contact cu persoanele cu dizabilități (adulți și copii), asociații ale beneficiarilor și a părinților copiilor cu dizabilități în scopul prevenirii situațiilor de discriminare și violență asupra acestora;</p>	<p>DGASPC Botoșani Asociații ale beneficiarilor Botoșani UAT-uri</p>	<p>ONG-uri SCC-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p>	<p>2019-2024 Bugete instituționale</p>	<p>Nr. de întâlniri/dezbateri cu reprezentanți ai instituțiilor/personalul de specialitate</p>

			IPJ Botoșani		
	-Monitorizarea respectării dreptului persoanelor cu dizabilități la egalitate de șanse.	DGASPC Botoșani AJPIS Botoșani UAT-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Consiliul de Monitorizare a Implementării Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de acțiuni realizate de Inspekția Socială în vederea verificării modului de respectare a dreptului la egalitate de șanse ale persoanelor cu dizabilități
	-Implicarea cu regularitate a persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă în stabilirea temelor anuale de control ale inspekției sociale, precum și cu privire la asigurarea drepturilor sociale pentru persoanele cu dizabilități	DGASPC Botoșani AJPIS Botoșani UAT-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Asociații ale beneficiarilor	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de acțiuni realizate cu implicarea persoanelor cu dizabilități

II.4 Asigurarea accesului la muncă a unui număr cât mai mare de persoane cu dizabilități, în special pe piața liberă a muncii

	<p>-Realizarea și implementarea unor proceduri privind prevenirea discriminării în selecția, angajarea, menținerea și promovarea în muncă a persoanelor cu dizabilități și monitorizarea respectării măsurilor de protecția muncii, interzicerea muncii copiilor și protecția tinerilor la locul de muncă, interzicerea sclaviei și a muncii forțate; organizarea de întâlniri cu angajatori/potențial angajatori;</p>	<p>Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani</p>	<p>ONG-uri ITM Botoșani Mass-media DGASPC Botoșani</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p>	<p>Existența unor proceduri pentru susținerea angajării persoanelor cu dizabilități apte de muncă</p>
<p>Asigurarea tranziției de la protecția pasivă la protecția activă a persoanelor adulte cu dizabilități prin stimularea angajării acestora pe piața muncii</p>	<p>-Susținerea persoanelor cu dizabilități apte de muncă pentru integrare socio-profesională, prin activități specifice de sprijin pentru angajare, promovare și menținerea locului de muncă în condiții de echitate socială: servicii de recuperare și menținere a sănătății, evaluare a capacității și aptitudinilor de muncă, consiliere și orientare profesională, sprijin pentru calificare/recalificare, sprijin pentru găsierea și menținerea locului de muncă (angajare asistată), transport adaptat la /de la locul de muncă etc. și adaptarea locului de muncă - „<i>reasonable accomodation</i>„ ;</p>	<p>Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani</p>	<p>ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) SCC-uri Mass-media</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p>	<p>Nr. de activități specifice de sprijinire a persoanelor cu dizabilități apte de muncă în căutarea și menținerea unui loc de muncă Nr. de persoane cu dizabilități care vor beneficia de locuri de muncă adaptate</p>
	<p>-Sprijinirea pentru angajarea pe piața liberă a muncii a persoanelor cu dizabilități prin măsuri de „muncă asistată”; evaluarea capacității și aptitudinilor de muncă;</p>	<p>Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani</p>	<p>ONG-uri APL-uri SCC-uri Mass-media</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p>	<p>Nr. de beneficiari ai activităților specifice</p>

	-Consilierea tinerilor antreprenori din rândul persoanelor cu dizabilități pentru a demara afaceri în sectoarele secundar și terțiar în mediul rural, folosind forța de muncă din rândul persoanelor dezavantajate social;	DGASPC Botoșani Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani	ONG-uri APL-uri Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de tineri antreprenori consiliați Nr. de afaceri derulate de antreprenori - persoane cu dizabilități
	-Sprijin pentru calificare/recalificare, prin participarea la cursuri.	Agentia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de beneficiari cu dizabilități care au beneficiat de cursuri de calificare/recalificare
Diversificarea serviciilor de sprijin în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor cu dizabilități	-Înființarea unui centru de resurse pentru persoanele cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și pentru angajatori, la nivel județean;	Agentia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani	ONG-uri DGASPC Botoșani Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. centrelor de resurse pentru persoanele cu dizabilități create
	-Crearea unor grupuri de suport pentru persoanele cu dizabilități în scopul creșterii încrederii în capacitățile proprii precum și a șanselor de integrare socială și profesională;	DGASPC Botoșani UAT-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială (DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de grupuri de suport pentru persoanele cu dizabilități create Nr. de participanți la grupurile de suport
	-Organizarea de întâlniri cu posibili angajatori pentru stimularea și sprijinirea lor în a angaja personal din rândul persoanelor cu dizabilități;	DGASPC Botoșani Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani	Angajatori publici și/sau privați Asociații ale beneficiarilor	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de angajatori beneficiari de servicii de informare, îndrumare, consiliere

			Mass-media		
	-Acordarea sprijinului pentru inființarea de „întreprinderi sociale”, ca structuri de tranziție la economia de piață;	Ministerul Muncii și Protecției Sociale DGASPC Botoșani	ONG-uri Furnizori publici și primăți de servicii sociale	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de întreprinderi sociale create
	-Dotarea centrelor rezidențiale cu infrastructura necesară unei terapii ocupaționale adecvate în vederea formării/dezvoltării abilităților și deprinderilor persoanelor cu dizabilități instituționalizate;	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Consiliul Județean Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri Furnizori publici și primăți de servicii sociale	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. centrelor rezidențiale care beneficiază de infrastructura necesară unei terapii ocupaționale adecvate
	-Încurajarea creării de locuri de muncă protejate, în măsură să pregătească tranziția persoanelor cu dizabilități pe piața liberă a muncii (prin derularea de activități competitive cu cele existente, eficientizarea calificării la locul de muncă etc.);	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri UAT -uri Furnizori publici și primăți de servicii sociale Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de locuri de muncă protejate create

	<p>-Sprijinirea proiectelor ce au ca obiectiv angajarea persoanelor cu dizabilități, „adaptarea rezonabilă” la locul de muncă, etc.;</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p> <p>Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani</p> <p>DGASPC Botoșani</p>	<p>ONG-uri</p> <p>UAT -uri</p> <p>Furnizori publici și primați de servicii sociale</p> <p>Mass-media</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Nr. de proiecte inițiate/implementate de instituții publice și private în scopul facilitării angajării persoanelor cu dizabilități</p>
	<p>-Dezvoltarea unui dialog/ parteneriat social între toți factorii implicați în domeniul ocupării forței de muncă – instituții de educație și formare profesională, instituții de asistență socială, O.N.G.-uri, angajatorii din sectorul public și/sau privat, etc. în scopul creșterii șanselor persoanelor cu dizabilități în accesarea unui loc de muncă și integrarea pe piața muncii;</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p> <p>Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani</p> <p>DGASPC Botoșani</p> <p>APL-uri</p>	<p>ONG-uri</p> <p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p> <p>ISJ Botoșani</p> <p>Mass-media</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Convențiile de parteneriat cu diverse instituții din domeniul ocupării forței de muncă</p>
	<p>-Crearea unor mecanisme de monitorizare a impactului măsurilor sociale în favoarea încadrării în muncă a persoanelor cu dizabilități;</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p> <p>Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani</p> <p>DGASPC Botoșani</p>	<p>ONG-uri</p> <p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Existența unui mecanism de monitorizare a impactului asupra persoanelor cu dizabilități a măsurilor privind facilitarea integrării socio-profesionale</p>

	-Încurajarea creării unui atelier protejat, la nivelul D.G.A.S.P.C. Botoșani, în măsură să pregătească tranziția persoanelor cu dizabilități pe piața liberă a muncii;	DGASPC Botoșani	ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. persoanelor cu dizabilități care beneficiază de serviciile atelierului protejat
	-Creșterea capacității Centrului de Incluziune Socială prin dezvoltarea de noi programe, angajarea de specialiști și profesionalizarea acestora precum și crearea unor practici de mediere și suport pe piața muncii pentru tinerii cu dizabilități.	DGASPC Botoșani	ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. tinerilor care au beneficiat de mediere și suport
Facilitarea accesului pe piața muncii pentru persoanele cu dizabilități	-Crearea unei baze de date cu persoanele cu dizabilități apte de muncă;	Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de persoane cu dizabilități apte de muncă înscrise în baza de date
	-Identificarea abilităților și competențelor persoanelor cu dizabilități utilizând instrumente specifice (testul CASPER) și orientarea în carieră în acord cu acestea;	DGASPC Botoșani Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de persoane cu dizabilități evaluate utilizând instrumente specifice (CASPER)

	<p>-Încurajarea accesării programelor de formare continua a adulților de către persoanele adulte cu dizabilități;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p> <p>Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani</p>	<p>ONG-uri</p> <p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p> <p>Mass-media</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Nr. de persoane cu dizabilități care vor accesa programe de formare profesională continuă</p>
	<p>-Colaborarea cu mass-media în vederea creșterii gradului de conștientizare și/sau sensibilizare a comunității cu privire la potențialul, abilitățile și contribuția persoanelor cu handicap la piața muncii;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani</p> <p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p> <p>Mass-media</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Nr. de protocoale de colaborare încheiate cu mass-media</p>
	<p>-Organizarea de acțiuni de promovare a aptitudinilor speciale și a talentelor persoanelor cu dizabilități („Ziua internațională a persoanelor cu dizabilități,; Târguri specifice, expoziții, spectacole, etc);</p>	<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>ONG-uri</p> <p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p> <p>Mass-media</p> <p>CNASR</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Nr. de acțiuni de promovare a talentelor și aptitudinilor persoanelor cu dizabilități</p>

	-Eficientizarea modalităților de evaluare complexă a persoanelor cu dizabilități și implementarea unui sistem complex de evaluare cu accent pe identificarea potențialului de integrare socio-profesională;	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Evaluarea complexă a persoanei cu dizabilități urmărind identificarea potențialului pentru integrare socio-profesională Nr. de proceduri eficientizate
	-Participarea persoanelor cu dizabilități la <i>Bursa locurilor de muncă</i>	Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani		2025-2030 Bugete instituționale	Nr. persoanelor cu dizabilități care au participat la Bursa locurilor de muncă
	-În vederea dezvoltării potențialului de muncă, persoanele încadrate în grad de handicap grav, accentuat sau mediu, cu vârstă activă de muncă, care urmează programe de pregătire pentru muncă sau de angajare asistată sau activități de instruire, dezvoltare personală sau perfecționare a abilităților în cadrul atelierelor protejate pot beneficia, pe baza unei evaluări individuale, de un stimulent de inserție pe piața muncii, acordat la cerere, pe perioadă determinată, indiferent de venituri.	Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani UAT-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de stimulente de inserție acordate persoanelor cu dizabilități, la identificarea unui loc de muncă

Dezvoltarea ”întreprinderilor sociale”, precum și a oricărei forme de angajare protejată (unități protejate, locuri de muncă protejate), ca structuri de sprijin în tranziția persoanelor cu dizabilități către piața liberă a muncii	-Crearea/dezvoltarea la nivelul județului de ”întreprinderi sociale” (unități de economie socială), ca structuri de tranziție la economia de piață, valorificând oportunitățile de finanțare din Fondul Social European sau alte surse de finanțare;	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/ Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de întreprinderi sociale create/dezvoltate
	-Accesarea fondurilor structurale pentru asigurarea de locuri de muncă protejate, în măsură să pregătească tranziția persoanelor cu dizabilități pe piața muncii (prin derularea unor activități competitive cu cele de pe piața muncii, eficientizarea calificării la locul de muncă etc);	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Valoarea fondurilor structurale accesate pentru asigurarea de locuri de muncă protejate
	-Dezvoltarea proiectelor ce au ca obiectiv calificarea / recalificarea și angajarea persoanelor cu dizabilități, ”adaptarea rezonabilă” la locul de muncă, cu finanțare din Fondul Social European sau alte surse de finanțare.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de proiecte cu finanțare din Fondul Social European sau alte surse de finanțare.

II.5 Promovarea educației incluzive și a educației permanente pentru persoanele cu dizabilități

Facilitarea accesului la educație și formare profesională pentru persoanele cu dizabilități, în toate formele și nivelele de învățământ școlar și profesional	- Implementarea unui sistem integrat de depistare precoce a dizabilității și evaluarea complexă a copilului cu dizabilități;	Ministerul Sănătății Ministerul Muncii și Protecției Sociale DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Existența unui sistem integrat de depistare precoce a dizabilității
	-Identificarea timpurie a nevoilor educaționale speciale în vederea asigurării unor măsuri de sprijin flexibile, educație/formare, conforme cu nivelul de dezvoltare al aptitudinilor și deprinderilor de învățare;	CJRAE Botoșani ISJ Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Existența unui sistem de identificare timpurie a nevoilor de învățare a persoanelor cu dizabilități
	-Susținerea unor programe privind asigurarea fără discriminare a accesului persoanelor cu dizabilități la învățământul incluziv primar și secundar, gratuit, în condiții de egalitate cu ceilalți, în comunitățile în care trăiesc, la învățământ superior, formare profesională, educație pentru adulți și formare continuă, fără discriminare și în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni;	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani DGASPC Botoșani Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de programe de susținere a accesului la educație și formare profesională pentru persoanele cu dizabilități

	-Crearea infrastructurii privind accesul copiilor la educație, formare profesională, activități recreative și alte activități care să permită integrarea socială a acestora și dezvoltarea personalității lor;	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Dezvoltarea infrastructurii privind accesul fără discriminare a copiilor la educație și formare profesională în comunitate
	-Respectarea dreptului persoanei cu dizabilități de a alege și o altă formă de educație (școala specială, învățământ la distanță, învățământ la domiciliu, etc.) în situațiile în care cerințele sale de învățare nu pot fi rezolvate cu expertiza și măsurile de sprijin complementar din școala de masă;	ISJ Botoșani DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Accesibilizarea mijloacelor de informare a persoanelor cu dizabilități cu privire la oferta educațională și de formare profesională
	- Informarea persoanelor cu dizabilități, prin mijloace accesibile, cu privire la oferta de educație și formare profesională, a învățământului de masă și special, disponibilă în comunitate;	ISJ Botoșani CJRAE Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. pe persoane care au fost informate/consiliate cu privire la oferta de educație și formare profesională
	- Formarea profesioniștilor în domenii de strictă specializare pentru lucrul cu persoanele cu dizabilități: autism, maladia L. Down, logopedie, demutizare, scriere Braille, limbajul semnelor , boala Parkinson, etc.	Ministerul Educației Naționale Ministerul Muncii și Protecției Sociale DGASPC Botoșani	ONG-uri Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani Furnizori de formare profesională Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de profesioniști formați pentru lucrul cu persoanele cu dizabilități (adulți și copii)

Îmbunătățirea sistemului de învățământ în acord cu nevoile de învățare și formare a persoanelor cu dizabilități	<p>- Accesibilizarea învățământului de masă la toate nivelurile prin:</p> <p>a) adaptarea mediului fizic construit (inclusiv toalete) și transport;</p> <p>b) adaptarea mijloacelor și metodelor didactice (ex. limbajul semnelor, limbaj mimico – gestual, curriculum școlar flexibil, mijloace de instruire/învățare - scrierea Braille, texte mărite ori simplificate, site-uri web ș.a., tehnologii electronice asistive de instruire/învățare);</p> <p>c) asigurarea serviciilor de sprijin individualizat pentru educația incluzivă și viață independentă;</p>	<p>Ministerul Educației Naționale</p> <p>ISJ Botoșani</p> <p>APL -uri</p> <p>Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Botoșani (CJRAE)</p>	<p>DGASPC Botoșani</p> <p>ONG-uri</p> <p>Asociația Națională a Surzilor din România, filiala Botoșani</p> <p>Asociația Nevăzătorilor din România, filiala Botoșani</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Nr. de unități școlare care vor accesibiliza învățământul de masă la toate nivelele</p> <p>Nr. de unități școlare care vor fi dotate cu materiale destinate facilitării învățării de către elevii/cursanții cu probleme de învățare</p>
	<p>-Identificarea numărului și profilului copiilor cu dizabilități și/sau CES școlarizați în învățământul de masă, cât și a celor care au vârsta corespunzătoare dar nu mai frecventează școala</p>	<p>Ministerul Educației Naționale</p> <p>ISJ Botoșani</p> <p>Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Botoșani (CJRAE)</p>	<p>DGASPC Botoșani</p> <p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Crearea unei baze de date cu numărului și profilului copiilor cu dizabilități și/sau CES</p>
	<p>-Dezvoltarea bazei materiale din școli pentru desfășurarea unor activități de reabilitare/abilitare (recuperare) a elevilor/cursanților cu probleme de învățare (cabinete de kinetoterapie, logopedie, educație senzorială);</p>	<p>Ministerul Educației Naționale</p> <p>ISJ Botoșani</p> <p>Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Botoșani</p>	<p>ONG-uri</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Nr. de cabinete deschise/dotate cu echipament corespunzător pentru desfășurarea unor activități de reabilitare/abilitare (recuperare) a elevilor/cursanților cu probleme de învățare</p>

		(CJRAE) APL-uri			
	-Îmbunătățirea permanentă a sistemului de evaluare/reevaluare a capacităților de învățare a persoanelor cu dizabilități, copii și adulți, pentru identificarea cât mai timpurie a cerințelor educaționale speciale ale acestora, în vederea asigurării unor măsuri de sprijin flexibile, educație/formare, conforme cu nivelul de dezvoltare al aptitudinilor și deprinderilor de învățare;	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Botoșani (CJRAE) DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Asociații ale beneficiarilor	2025-2030 Bugete instituționale	Existența unui sistem de identificare timpurie a nevoilor de învățare a persoanelor cu dizabilități
	-Planificarea și monitorizarea măsurilor de sprijin educațional în vederea actualizării continue a acestora, în funcție de progresul școlar și în perspectiva ocupării unui loc de muncă a măsurilor de sprijin pentru educație/formare;	Ministerul Educației Naționale Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Botoșani (CJRAE)	DGASPC Botoșani ONG-uri APL-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Măsurile de sprijin educațional pentru persoanele cu dizabilități corespund nevoilor existente pe piața muncii

	-Implicarea elevilor/cursanților cu dizabilități, a părinților/tutorilor/reprezentanților legali ca parteneri activi în proiectarea, realizarea și monitorizarea planurilor individualizate de sprijin pentru educație/formare profesională a elevilor;	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Botoșani (CJRAE)	DGASPC Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială (DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de elevi/cursanți/ reprezentanți legali implicați în dezvoltarea planurilor educaționale
	-Pregătirea și perfecționarea continuă a personalului didactic pentru satisfacerea cerințelor învățământului incluziv (cunoașterea problematicei dizabilității și utilizarea modalităților, mijloacelor și formatelor augmentative și alternative adecvate de comunicare, a tehnicilor și materialelor educaționale potrivite pentru susținerea persoanelor cu dizabilități).	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională	ONG-uri DGASPC Botoșani APL-uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de cadre didactice care vor beneficia de programe de pregătire și formare în domeniul învățământului incluziv
Asigurarea unor condiții optime de tranziție de la școală la viața activă pentru copiii/tinerii cu dizabilități	-Dezvoltarea și eficientizarea serviciilor de consiliere, orientare școlară și profesională a copiilor/persoanelor adulte cu dizabilități;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de centre de consiliere, orientare școlară și profesională a copiilor/persoanelor adulte cu dizabilități;
	-Extinderea programelor specifice in centrele de zi pentru copii cu dizabilități și pentru grupă de vârstă mai mare de 14 ani;	DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. centrelor de zi care oferă servicii și pentru grupa de vârstă mai mare de 14 ani

	-Promovarea unui dialog/parteneriat instituțional între factorii implicați în procesul de formare profesională și factorii / instituțiile implicate în plasarea/angajarea forței de muncă (ISJ, CJRAE, autorități locale, ONG uri, asociațiile / colegiile profesionale, angajatori) în vederea creșterii șanselor de încadrare a persoanelor cu dizabilități pe piața liberă a forței de muncă.	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani	ONG-uri APL-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) CNASR Asociații ale beneficiarilor	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de parteneriate încheiate în vederea creșterii șanselor de încadrare a persoanelor cu dizabilități pe piața liberă a forței de muncă.
--	---	---	--	------------------------------------	---

II.6 Asigurarea accesului la servicii și facilități privind sănătatea, în condiții de echitate socială și în baza consimțământului liber exprimat.

Facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități la îngrijire medicală și programe de sănătate de masă, inclusiv la servicii de îngrijire a sănătății și recuperare destinate persoanelor cu dizabilități, la aceeași calitate și la fel de accesibile ca preț ca și pentru ceilalți cetățeni.	-Informarea persoanelor cu dizabilități, în formate accesibile, cu privire la drepturile lor și la oferta de servicii de sănătate din comunitate, inclusiv a serviciilor medicale și de recuperare destinate acestora;	AJPIS Botoșani DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass media Asociații ale beneficiarilor	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de acțiuni de informare
	-Consultarea persoanelor cu dizabilități pentru a decide în cunoștință de cauză în ceea ce privește măsurile de îngrijire medicală ce le sunt destinate, furnizorii de servicii ș.a.;	DGASPC Botoșani	Furnizorii publici și privați de servicii sociale Asociații ale beneficiarilor	2025-2030 Bugete instituționale	Nr ședințe de consultare

-Dezvoltarea serviciilor de abilitare/reabilitare (recuperare) pentru persoanele cu dizabilități, în vederea unui trai pe cât posibil independent și a integrării/reintegrării în muncă a persoanei adulte cu dizabilități, în perioada vieții active;	DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială (DAS)	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr. serviciilor de abilitare/reabilitare (recuperare) pentru persoanele cu dizabilități
-Creșterea capacității de a acorda servicii în cadrul Centrelor de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu din județul Botoșani;	DGASPC Botoșani UAT -uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de intervenții realizate în cadrul Centrelor de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu din județul Botoșani
-Promovarea măsurilor și inițiativelor privind sănătatea mintală, inclusiv prin sprijinirea angajării în muncă a persoanelor cu probleme de sănătate mintală, apte de muncă, în condițiile legii;	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Secția de Psihiatrie a Spitalului Județean de Urgență Botoșani DGASPC Botoșani	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Asociații ale beneficiarilor	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene Programe de interes național	Nr. de programe privind sănătatea mintală
-Pregătirea personalului din domeniul sănătății privind cerințele specifice dizabilității dar și în ceea ce privește competențele și metodele privind abordarea problemelor de sănătate ale persoanelor cu dizabilități;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG –uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială (DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de personal din domeniul sănătății format

	-Asigurarea personalului de specialitate, a dotărilor, medicamentelor și a materialelor necesare acordării unor servicii medicale de calitate în cadrul centrelor rezidențiale aflate în subordinea DGASPC Botoșani;	DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de specialiști
Promovarea măsurilor de prevenire a riscurilor apariției dizabilității	-Implementarea programelor de educație pentru sănătate la nivel județean;	DSP Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de programe de educație pentru sănătate
	-Acțiuni de informare și educare în comunitate privind accesarea serviciilor cuprinse în pachetul de bază de sănătate, respectiv în Programele Naționale de Sănătate cu incidență crescută în domeniu;	DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de documente întocmite/actualizate prevăzute de legislația în domeniu astfel încât acestea să fie corelate cu modificările legislative;
	-Definirea unui rol activ al medicului de familie și al altor specialiști din comunitate (asistent social, asistent medical comunitar, mediator sanitar, asistent medical școlar) în depistarea precoce a persoanei cu dizabilități și orientarea acesteia către servicii eficiente de prevenție primară și secundară;	DSP Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Furnizarea unor servicii specializate planificate în acord cu nevoile individuale ale persoanei cu dizabilități și ale familiilor/reprezentanților legali ai acestora

	-Implementarea de măsuri și programe de prevenire a riscurilor apariției dizabilității (prevenție primară) sau agravării dizabilității (prevenție secundară);	DGASPC Botoșani UAT-uri	ONG-uri DGASPC-uri din alte județe Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de schimburi de experiență realizate cu alte județe/alte state
	-Includerea în planurile și programele privind dizabilitatea a unor măsuri vizând siguranța și sănătatea angajaților la locul de muncă, inclusiv în ceea ce privește prevenirea apariției unor probleme de sănătate mintală a personalului angajat;	Ministerul Muncii și Protecției Sociale DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. standarde de calitate revizuite

II.7. Coordonarea procesului de dezinstituționalizare la nivel județean și de integrare în comunitate a persoanelor adulte cu dizabilități

Întărirea coordonării metodologice a procesului de dezinstituționalizare la nivel județean și de integrare în comunitate	-Desemnarea unor persoane responsabile la nivelul DGASPC pentru a oferi suport operațional continuu centrelor rezidențiale pentru implementarea și monitorizarea procesului de dezinstituționalizare și includere în comunitate la nivel județean;	DGASPC Botoșani	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de persoane responsabile la nivelul DGASPC pentru a oferi suport operațional
	-Elaborarea de rapoarte județene anuale de dezinstituționalizare; ✚ elaborarea planurilor de dezinstituționalizare la nivel de centre rezidențiale; ✚ realizarea și actualizarea anuală a <i>hărții județene/locale a serviciilor</i>	DGASPC Botoșani	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de rapoarte județene anuale de dezinstituționalizare

	<p><i>lor sociale publice și private existente, cu descrierea detaliată a tipurilor de intervenții asigurate (de locuire, sociale, sănătate și reproducere, de sprijin pentru educație, de transport, de asistență juridică, de sprijin în luarea deciziilor, de socializare, sport, cultură), a capacității, locurilor disponibile și criteriilor de admitere, precum și a gradului de accesibilizare fizică, comunicațională și informațională și diseminarea ei în formate accesibile, inclusiv online, pentru persoanele cu dizabilități și spre folosul SPAS/DAS și al furnizorilor publici și privați de servicii sociale la nivel județean/local.</i></p>				
<p>Monitorizarea și evaluarea progresului și rezultatelor procesului de dezinstituționalizare și integrare în comunitate</p>	<p>-Publicarea de rapoarte anuale de monitorizare a progresului implementării prezentei Strategii la nivel județean, cu privire la:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ progresul în urmărirea țintelor cheie fixate la nivel județean și măsurile corective pentru decalajele observate; ✚ progresele realizate cu privire la integrarea în comunitate și traiul independent al persoanelor cu dizabilități dezinstituționalizate sau pentru care au fost luate măsuri de prevenire a instituționalizării, inclusiv prin crearea de servicii de sprijin; 	DGASPC Botoșani	DGASPC Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr rapoarte anuale

	-Publicarea, semestrial, de situații statistice privind stadiul procesului de dezinstituționalizare;	Cabinetele Medicale Individuale	DGASPC Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de acțiuni de informare și educare
--	--	---------------------------------	---	------------------------------------	--

II.8 Asigurarea abordării centrate pe persoană a tranziției la viața independentă și integrare în comunitate

Asigurarea cadrului pentru planificarea și monitorizarea centrate pe persoană a tranziției la viața independentă și integrare în comunitate	-Utilizarea managementului de caz ca metodă obligatorie de lucru în cadrul sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități, ghidată de abordarea centrării pe persoană;	DGASPC Botoșani UAT –uri	ONG-uri SCC-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Asociația Națională a Surzilor din România, filiala Botoșani Asociația Nevăzătorilor din România, filiala Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de beneficiari ai activităților/programelor de informare
	-Formarea managerilor de caz și a coordonatorului de structură la nivelul DGASPC, instruire ghidată de abordarea centrării pe persoană, care să acopere următoarele teme: <ul style="list-style-type: none"> ✚ acordarea de sprijin în luarea deciziei, în colaborare cu organizații neguvernamentale cu activitate în domeniul protecției 	DGASPC Botoșani UAT –uri Cabinetele Medicale Individuale	ONG-uri SCC-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr. de persoane cu dizabilități/reprezentanți legali care vor fi consultate cu privire la măsurile de îngrijire medicală

	<p>drepturilor persoanelor cu dizabilități;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ importanța ghidării elaborării planurilor individuale de viață independentă și integrare în comunitate de către persoanele cu dizabilități; ✚ definirea cercurilor de sprijin și pregătirea persoanelor alese de persoanele cu dizabilități să fie implicate în elaborarea și implementarea planurilor individuale de viață independentă și integrare în comunitate; ✚ identificarea rețelei de servicii de sprijin din comunitatea de destinație, în funcție de nevoile și preferințele persoanelor cu dizabilități, pentru a fi accesate de acestea, urmată de informarea persoanelor despre aceste servicii/resurse, precum și de explicarea și discutarea rolului fiecărui serviciu în parte; ✚ identificarea unor oportunități de implicare a persoanelor cu dizabilități în activități în comunitate preferate de acestea, de exemplu școlarizare, ocupare sau desfășurarea unor acțiuni în comunitate. 			Fonduri europene	
Îmbunătățirea cadrului de reglementare pentru serviciile so-	-Creșterea numărului de specialiști care aplică metoda managementului de caz, inclusiv pentru persoanele adulte cu dizabilități care nu sunt instituționalizate;	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani CJRAE	DGASPC Botoșani ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr programelor de educație

<p>cial</p>	<p>-Finanțarea unor programe de instruire și sprijinire a persoanelor cu dizabilități din centrele rezidențiale și din comunitate pentru a deveni autoreprezentanți în procesul de dezinstituționalizare</p>	<p>Cabinetele Medicale Individuale</p> <p>DSP Botoșani</p> <p>UAT –uri</p>	<p>DGASPC Botoșani</p> <p>ONG-uri</p> <p>Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)</p> <p>Mass-media</p>	<p>Fonduri europene</p> <p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Nr. de acțiuni de informare și educare</p>
<p>Planificarea și monitorizarea centrate pe persoană a tranziției la viața independentă și integrării în comunitate</p>	<p>-Pregătirea fiecărei persoane înainte de transferarea din centrul rezidențial pentru facilitarea tranziției către viața independentă în comunitate prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ creșterea varietății și a intensității activităților de stimulare a abilităților de viață independentă, de participare socială și civică și de educație și pregătire pentru muncă realizate în comunitate (inclusiv în cele de destinație) pentru toți beneficiarii centrelor rezidențiale; ✚ creșterea autonomiei și controlului rezidenților cu privire la toate aspectele vieții de zi cu zi; ✚ asigurarea consimțământului informat privind orice tratament administrat sau activitate din centru; ✚ asigurarea sprijinului în luarea 	<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>UAT –uri (SPAS –uri / DAS –uri)</p> <p>ONG –uri</p> <p>Asociații ale beneficiarilor</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Nr de persoane cu dizabilități pregătite înainte de transferarea din centrul rezidențial</p>

	deciziilor; asigurarea accesului pentru toți rezidenții la mijloace de informare și comunicare și revizuirea în concordanță a standardelor de calitate pentru serviciile rezidențiale;				
	-Realizarea unei evaluări a modului în care locuințele protejate pregătesc beneficiarii pentru viața independentă în comunitate;	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri / DAS –uri) ONG –uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de evaluări
	-Elaborarea și implementarea planurilor individuale de viață independentă și integrare în comunitate pentru fiecare persoană cu dizabilități din centrele rezidențiale, inclusiv a componentei de pregătire a tranziției în comunitate, în vederea punerii în aplicare a parcursului de trai independent, printr-un proces ghidat de persoana cu dizabilități și sprijinit de managerii de caz ai persoanelor cu dizabilități, în colaborare cu cercurile de sprijin ale persoanelor cu dizabilități și cu echipa multidisciplinară.	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri / DAS –uri) ONG –uri Furnizori publici și privați de servicii sociale	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de planurilor individuale de viață independentă și integrare în comunitate
8.4 Continuarea reformei instituționale și administrative a centrelor de tip rezidențial pentru persoane adulte cu dizabilități aflate în subordinea DGASPC Botoșani, dar și a celorlalți furnizori de servicii sociale, în ve-	-Dezvoltarea alternativelor la instituționalizarea în centre rezidențiale prin crearea de servicii noi, valorificând oportunități de finanțare prin fonduri structurale/programe de interes național/alte finanțări: locuințe protejate, centre de zi, centre de tip respiro etc.;	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri / DAS –uri) ONG –uri Furnizori publici și privați de servicii sociale	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de servicii sociale funcționale, conform standardelor de calitate

derea acordării serviciilor sociale conform standardelor minime obligatorii	-Crearea și profesionalizarea permanentă a unei rețele de asistenți personali profesioniști care să aibă capacitatea de a oferi servicii de îngrijire și protecție persoanelor cu handicap grav sau accentuat, în scopul continuării procesului de dezinstituționalizare și prevenirii instituționalizării;	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri / DAS –uri) ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de asistenți personali profesioniști angajați
	-Funcționarea centrelor rezidențiale și de zi conform standardelor de calitate în vigoare și licențierea celor nou înființate; dotarea tuturor unităților de tip rezidențial din structura DGASPC Botoșani cu echipamente, obiecte de mobilier și electrocasnice, echipamente asistive în funcție de nevoi, în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață ale persoanelor cu dizabilități care beneficiază de protecție în sistemul rezidențial; -	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri / DAS –uri) Furnizori publici și privați de servicii sociale ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de unități rezidențiale funcționale, conform standardelor de calitate
	-Elaborarea și implementarea planurilor de dezinstituționalizare la nivelul centrelor rezidențiale;	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri / DAS –uri)	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de planuri de dezinstituționalizare elaborate și implementate

	-Plasarea persoanelor adulte cu dizabilități transferate din mediul rezidențial în comunitate sau a celor aflate în risc de instituționalizare pe prima poziție a listei constituite în vederea acordării de locuințe sociale;	DGASPC Botoșani	ONG –uri UAT –uri (SPAS –uri / DAS –uri)	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale	Nr. persoanelor adulte cu dizabilități transferate din mediul rezidențial în comunitate
	-Încurajarea și sprijinirea persoanelor cu dizabilități din serviciile de protecție specială să participe la viața comunității prin crearea și/sau menținerea contactelor sociale sau, după caz, prin reintegrarea în familie/comunitate;	DGASPC Botoșani	ONG –uri UAT –uri (SPAS –uri / DAS –uri) Asociații ale beneficiarilor	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. persoanelor adulte cu dizabilități participante la viața comunității
	-Încurajarea și sprijinirea participării persoanelor cu dizabilități la activități sportive, de recreere și culturale de masă, precum și la evenimente dedicate lor (ex. Jocurile Paralimpice etc.) desfășurate în țară sau în alte țări din cadrul UE;	DGASPC Botoșani	ONG –uri UAT –uri (SPAS –uri / DAS –uri)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de persoane cu dizabilități care practică activități sportive
	-Crearea unor unități de tip rezidențial de mici dimensiuni – locuințe protejate (capacitatea de maxim 12 de locuri) pentru a oferi servicii persoanelor cu anumite afecțiuni și care nu pot beneficia de suport specializat (emoțional și fizic) în familie (ex. unitate rezidențială pentru persoane cu Demența Alzheimer, Boala Parkinson și alte afecțiuni neurologice degenerative);	DGASPC Botoșani	ONG –uri UAT –uri (SPAS –uri / DAS –uri)	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de unități de tip rezidențial de mici dimensiuni, create pentru persoane cu Demența Alzheimer, Boala Parkinson și alte afecțiuni neurologice degenerative);

	<p>-Dezvoltarea de noi structuri adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități, de tipul:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ centru pentru viață independentă pentru persoane adulte cu dizabilități; ✚ centre de abilitare și rehabilitare; ✚ centre respiro/centre de criză pentru persoane adulte cu dizabilități - care să se adreseze atât persoanelor care solicită instituționalizarea, în scopul prevenirii acestei măsuri, cât și persoanelor dezinstituționalizate care traversează o perioadă de criză; ✚ centru de intervenție în situații de urgență pentru persoane cu dizabilități; ✚ locuințe protejate care facilitează procesul de integrare în comunitate prin dobândirea de competențe, deprinderi și abilități necesare integrării; ✚ centre de zi, beneficiarii acestor servicii urmând a fi persoanele cu dizabilități care vor fi dezinstituționalizate din centrele rezidențiale, precum și persoanele cu dizabilități din comunitate, în vederea prevenirii instituționalizării acestora. Astfel, acest lucru va conduce, pe lângă oferirea de suport în comunitate pentru persoanele dezinstituționalizate, și la reducerea intrărilor în instituțiile de tip rezidențial; ✚ echipe mobile – pentru acordarea de servicii la domiciliu per- 	DGASPC Botoșani	<p>ONG –uri</p> <p>UAT –uri (SPAS –uri / DAS –uri)</p> <p>Asociații ale beneficiarilor</p> <p>Furnizori publici și privați de servicii sociale</p>	<p>2025-2030</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	Nr de structuri (servicii sociale) adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități
--	--	-----------------	--	---	--

	soanelor (inclusiv copii, tineri) cu dizabilități.				
Optimizarea tranziției tinerilor din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție specială a adulților cu dizabilități	-Planificarea tranziției tânărului cu dizabilități din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție specială pentru adulți (evaluarea nevoilor de sprijin, identificarea celei mai bune alternative de îngrijire din perspectiva nevoilor, abilităților și aptitudinilor acestora, informarea tânărului cu dizabilități privind alternativa la îngrijire);	DGASPC Botoșani	ONG –uri UAT –uri (SPAS –uri / DAS –uri Asociații ale beneficiarilor	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de tineri pentru care s-a dezvoltat un program de tranziție
	-Implicarea copilului/tânărului cu dizabilități în programe de dezvoltare/formare/consolidare a deprinderilor de viață autonomă, în vederea planificării tranziției acestora din instituții rezidențiale la un mod de viață independent;	DGASPC Botoșani	ONG –uri UAT –uri (SPAS –uri / DAS –uri)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de tineri cu dizabilități implicați în programe de dezvoltare/formare/consolidare a deprinderilor de viață autonomă
	-Transferarea tânărului cu dizabilități în forme alternative de protecție și îngrijire, apropiate modelului de îngrijire cunoscut de el (locuințe protejate, asistent personal profesionist etc);	DGASPC Botoșani	ONG –uri UAT –uri (SPAS –uri / DAS –uri)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de tineri cu dizabilități în forme alternative de protecție și îngrijire, apropiate modelului de îngrijire cunoscut de el (locuințe protejate, asistent personal profesionist etc);
	-Dezvoltarea serviciilor sociale de tip centre de zi și locuințe protejate în vederea asigurării tranziției tinerilor cu dizabilități de la sistemul de protecție specială a copilului către sistemul de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități, precum și a	DGASPC Botoșani	ONG –uri APL-uri UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri Asociații ale beneficiarilor	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale	Nr de servicii sociale de tip centre de zi și locuințe protejate în vederea asigurării tranziției tinerilor cu dizabilități

	prevenirii instituționalizării persoanelor cu dizabilități din comunitate;			Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	
	-Dezvoltarea serviciilor de suport pentru socializare, activități culturale și sportive pentru tinerii cu dizabilități, sprijin pentru integrarea în muncă (inclusiv munca asistată) a acestora – în funcție de tipul de dizabilitate;	DGASPC Botoșani	ONG –uri APL-uri UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri Asociații ale beneficiarilor	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de servicii de suport, socializare, activități culturale

II.9 Dezvoltarea serviciilor în comunitate pentru asigurarea vieții independente a persoanelor adulte cu dizabilități, inclusiv pentru prevenirea instituționalizării

Asigurarea locuiri accesibile și adecvate în comunitate	-Achiziționarea, închirierea sau construirea și gestionarea de locuințe pentru persoane cu dizabilități care să respecte principiile locuirii incluzive, care să poată fi accesate de către persoanele cu dizabilități în procesul de dezinstituționalizare, în funcție de alegerea lor;	APL-uri UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri)	DGASPC Botoșani ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de locuințe achiziționate, închiriate sau construite pentru persoane cu dizabilități
--	--	--	---------------------------------	--	---

	<p>-Crearea, la nivelul județului a unei rețele de locuințe incluzive – ce vor cuprinde locuințele din comunitate, închiriate, construite sau achiziționate sau în proprietate personală a persoanelor adulte cu dizabilități, care respectă setul de standarde cu privire la principiile alegerii și controlului, nonsegregării, adaptării, accesibilității, sustenabilității, diversității, siguranței și separării furnizării locuirii de furnizarea serviciilor de sprijin</p>	<p>APL-uri UAT –uri (SPAS – uri/DAS –uri)</p>	<p>DGASPC Botoșani ONG -uri</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Nr de locuințe incluzive</p>
	<p>-Asigurarea beneficiului de tranziție, care să acopere:</p> <ul style="list-style-type: none"> costurile de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități aflate în comunitate; costurile de pregătire a transferului, care acoperă costuri de: administrare locuință, consumabile de uz casnic, reparații, lucrări de adaptare, mutare a bunurilor personale, transport, contractare de servicii necesare de tip: igienizare, instalare de utilități, plata serviciilor sociale de care beneficiază în comunitate și alte cheltuieli necesare traiului independent sau în situații de urgență/criză; 	<p>UAT –uri (SPAS – uri/DAS –uri)</p>	<p>DGASPC Botoșani ONG -uri</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	<p>Nr de beneficii de tranziție acordate</p>
	<p>-Asigurarea beneficiului pentru locuire, în vederea administrării unei locuințe de către o persoană adultă încadrată în grad grav, accentuat sau mediu de handicap, care să includă:</p> <ul style="list-style-type: none"> plata chiriei pentru locuințele în- 	<p>UAT –uri (SPAS – uri/DAS –uri)</p>	<p>DGASPC Botoșani ONG -uri</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p> <p>Bugete instituționale</p>	<p>Nr de beneficiari de locuințe în comunitate, după dezinstituționalizare</p>

	<p>chiriate din mediul privat sau din fondul de locuințe sociale;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ cheltuielile de întreținere lunară sau utilități; ✚ plata asigurării împotriva dezastrelor naturale, a utilităților și a reparațiilor curente; 			<p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	
	<p>-Creșterea accesului persoanelor adulte cu dizabilități la locuințe sociale, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ eficientizarea și adaptarea procedurii privind depunerea cererilor pentru repartizarea locuințelor sociale; ✚ sprijinirea persoanelor cu dizabilități care trăiesc în mediul rezidențial să depună solicitări de locuințe sociale; ✚ publicarea în formate accesibile, inclusiv pe pagina web, a modalității de depunere de sesizări, reclamații sau petiții privind accesul la locuințe sociale și monitorizarea rezolvării acestora. 	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri)	DGASPC Botoșani Furnizori publici și privați de servicii sociale ONG -uri	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p> <p>Bugete instituționale</p> <p>Surse de finanțare nerambursabile</p> <p>Fonduri europene</p>	Nr de beneficiari de locuințe în comunitate, după dezinstituționalizare
	<p>-Promovarea dreptului la viață independentă și a integrării în comunitate a persoanelor cu dizabilități din locuințele protejate, prin facilitarea accesului la locuințe adecvate în comunitate și furnizarea separată a serviciilor de sprijin corespunzătoare nevoilor acestora exprimate;</p>	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri)	DGASPC Botoșani ONG -uri Furnizori publici și privați de servicii sociale	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p>	Nr de locuințe adecvate în comunitate
	<p>-Identificarea și asigurarea accesului la soluții de locuire pentru persoanele dezinstituționalizate care să respecte standardele de locuire incluzivă și alegerile persoanelor;</p>	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri)	DGASPC Botoșani	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p>	Nr de beneficiari ai locuințelor sociale – pentru dezinstituționalizare
Dezvoltarea serviciilor de sprijin personalizat pentru adulții cu di-	<p>- Dezvoltarea rețelei de servicii de sprijin personalizat în comunitate atât pentru persoane adulte cu dizabilități care vor face tranziția din centrele rezidențiale, cât</p>	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri)DAS –uri)	DGASPC Botoșani ONG -uri	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p>	Nr de servicii de sprijin personalizat în comunitate

zabilități	<p>și pentru cele din comunitate (de exemplu, asistent personal, asistență în luarea deciziilor, consiliere și mediere ocupațională, sprijin în gospodărie, îngrijire la domiciliu sau echipe mobile, îngrijitorul informal) care:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ să furnizeze personal și echipamente adecvate și suficiente să sprijine viața independentă și integrarea în comunitate; ✚ să implice persoanele cu dizabilități în toate etapele procesului de dezvoltare și furnizare a serviciilor; ✚ să fie dezvoltate în complementaritate și echitabil teritorial, luând în calcul localitățile de destinație reieșite din planurile individuale de viață independentă și integrare în comunitate, inclusiv prin caracter intercomunitar sau multifuncțional 		Furnizori publici și privați de servicii sociale	Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	
	-Pentru a putea răspunde nevoilor diferite ale membrilor din diverse grupuri vulnerabile dintr-o comunitate, în funcție de nevoile identificate, autoritățile administrației publice locale pot înființa, organiza, administra și finanța servicii sociale cu caracter multifuncțional;	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri)	ONG -uri Furnizori publici și privați de servicii sociale DGASPC Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de servicii sociale cu caracter multifuncțional

Îmbunătățirea accesului la serviciile sociale în comunitate necesare pentru o viață independentă	-Asigurarea de servicii sociale de tip centre respiro și de criză, prin înființarea a cel puțin unui centru la nivelul județului;	DGASPC Botoșani APL-uri UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri)	ONG -uri Furnizori publici și privați de servicii sociale	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de servicii sociale tip centre respiro și de criza funcționale
	-Asigurarea de servicii sociale de tip echipă mobilă pentru persoanele cu dizabilități, prin înființarea, inclusiv cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, și/sau contractarea acestora;	DGASPC Botoșani UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri)	ONG -uri Furnizori publici și privați de servicii sociale	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de echipe mobile funcționale
	-Asigurarea de servicii sociale de tip centre de zi pentru persoanele adulte cu dizabilități, prin înființarea, inclusiv cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, și/sau contractarea acestora și derularea, în rândurile persoanelor cu dizabilități și a aparținătorilor acestora, de acțiuni de conștientizare cu privire la existența și scopul lor;	DGASPC Botoșani APL-uri UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri)	ONG -uri Furnizori publici și privați de servicii sociale	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr de servicii sociale de tip centre de zi pentru persoanele adulte cu dizabilități funcționale

				Fonduri europene	
	-Înființarea și dezvoltarea rețelei de asistenți personali profesioniști (APP), inclusiv cu finanțare din fonduri externe nerambursabile;	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri)	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de APP angajați
	-Consolidarea colaborării dintre furnizorii de servicii sociale publici și privați, autoritățile administrației publice locale și comisiile de evaluare pentru încadrare în grad de handicap, prin reglementarea unui mecanism de coordonare pentru a asigura: <ul style="list-style-type: none"> identificarea, centralizarea și comunicarea nevoilor de servicii de sprijin; planificarea și dezvoltarea coordonată a serviciilor; furnizarea integrată a serviciilor. 	DGASPC Botoșani UAT -uri	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri) Furnizori publici și privați de servicii sociale Asociații ale beneficiarilor	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de protocolae de colaborare

	-Desfășurarea de campanii de informare în rândul UAT-urilor privind legislația angajării asistenților personali, precum și drepturile și obligațiile acestora;	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri) ONG -uri Asociații ale beneficiarilor	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de Campanii de informare
	-Desfășurarea de campanii de informare privind dreptul persoanei cu handicap grav de a opta între angajarea unui asistent personal și acordarea indemnizației lunare, în loc de asistent personal;	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri) ONG –uri Asociații ale beneficiarilor	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de Campanii de informare
	-În vederea eliminării riscurilor de instituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități încadrate în grad de handicap grav sau accentuat, aflate în familii sau care trăiesc independent, acestea pot beneficia de un îngrijitor informal; îngrijitorul informal al persoanei adulte cu dizabilități are acces la serviciile sociale pentru persoanele adulte cu dizabilități, unde poate beneficia de activități de informare și consiliere socială, consiliere psihologică, suport individual sau de grup, instruire, serviciu de tip respiro și altele;	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri)	DGASPC Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de îngrijitori informali Nr de persoane cu dizabilități care beneficiază de îngrijitori informali
	-Publicarea în formate accesibile, inclusiv pe pagina web, a modalității de depunere de sesizări, reclamații sau petiții cu privire la nerespectarea acordării drepturilor sociale, inclusiv neacordarea asistentului personal, admiterea în centru de zi etc. și monitorizarea rezolvării acestora;	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri) ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale	Modalități de depunere sesizări, reclamații sau petiții
	-Asigurarea resurselor financiare, de personal și logistice în vederea desfășurării corespunzătoare a activităților de abilitare și reabilitare din cadrul serviciilor sociale din comunitate destinate persoanelor cu dizabilități, în vederea furnizării persona-	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri) ONG –uri Furnizori de servicii sociale	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale	Nr de specialiști care activează în domeniul activităților de abilitare și reabilitare din cadrul serviciilor sociale din comunitate destinate persoanelor cu dizabilități

	lului, dotării spațiilor și echipamentelor necesare, pe baza standardelor de calitate minim obligatorii pentru serviciile sociale, aprobate prin Ordinul nr. 82/2019, a Ghidului metodologic specific privind accelerarea procesului de dezinstitutionalizare și a standardelor de cost specifice serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități;			Surse de finanțare nerambursabile	
	-Asigurarea accesului la dispozitive și tehnologii asistive necesare persoanelor cu dizabilități, altele decât cele finanțate prin CNAS.	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr de dispozitive asistive oferite persoanelor cu dizabilități

II.10 Accesul tinerilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale (CES) la o educație incluzivă de calitate în comunitate, în condiții de egalitate cu ceilalți tineri, astfel încât să își poată atinge potențialul maxim de dezvoltare

Îmbunătățirea accesului la educație de calitate pentru toate nivelurile de învățământ preuniversitar	-Îmbunătățirea sistemului de identificare a nevoilor educaționale și realizarea Planului de Servicii Personalizat (PSP) și a Programului de Intervenție Personalizat (PIP); dezvoltarea unui sistem de monitorizare de către ISJ a modului în care măsurile prevăzute în PSP și PIP sunt implementate, inclusiv la nivelul instituțiilor implicate în acest proces;	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri ISJ Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de instrumente de lucru aplicate astfel încât să poată fi măsurat modul în care măsurile prevăzute în PSP și PIP sunt implementate
---	---	-----------------	--	------------------------------------	---

II.11 Pregătirea și motivarea personalului care lucrează cu și pentru persoane adulte cu dizabilități

Pregătirea inițială și continuă a profesioniștilor care vor lucra în comunitate	-Identificarea, în baza unui set de criterii de evaluare, a unor modele de bune practici în abordarea centrată pe persoană în practica organizațiilor societății civile și replicarea lor;	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de modele de bune practici identificate
	-Accesarea unor programe de formare sau parteneriate cu furnizori de formare profesională pentru formarea continuă a specialiștilor care lucrează cu persoanele cu dizabilități;	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr de programe de formare profesională accesate
Creșterea atractivității sectorului de servicii de sprijin pentru persoanele cu dizabilități	-Colaborarea cu - pentru valorizarea profesiilor sociale prin activități precum organizarea de evenimente comune de informare sau conștientizare, de programe de practică și voluntariat;	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS –uri/DAS –uri Asociațiile profesionale	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr de protocolale de colaborare cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale

III. COMPONENTA – PROTECȚIA PERSOANELOR VÂRSTNICE – ÎNGRIJIREA DE LUNGĂ DURATĂ și ÎMBĂTRÂNIREA ACTIVĂ

III. 1. Asigurarea unui continuum al serviciilor Îngrijire de Lungă Durată (ÎLD) pentru persoanele în vârstă din județul Botoșani și respectarea drepturilor fundamentale

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități/Responsabili	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
------------------------	------------	-------------------------------	-----------	-------------------------------	----------------------

Dezvoltarea de servicii pentru persoanele vârstnice care și-au păstrat autonomia funcțională	-Facilitarea accesului populației vârstnice la programele de sănătate publică și îngrijirea sănătății, prin: <ul style="list-style-type: none"> ✓ cartografierea serviciilor medicale, sociale, integrate, destinate persoanelor vârstnice; ✓ elaborarea de materiale de comunicare și ghiduri pentru promovarea și menținerea autonomiei în rândul populației vârstnice; ✓ realizarea de campanii de informare a populației vârstnice privind promovarea unui stil de viață sănătos și prevenirea îmbolnăvirilor în cadrul Programului național de evaluare și promovare a sănătății și educației pentru sănătate, Programului național de sănătate mintală, cu implicarea SPAS prin asistenții medicali comunitari; ✓ evaluarea și identificarea nevoilor pentru servicii de sănătate specifice persoanelor vârstnice/vulnerabile; 	APL-uri Cabinetele Medicale Individuale	DGASPC Botoșani Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr. de întâlniri /informări realizate de autoritățile locale Nr. persoanelor informate
	-Promovarea programelor de susținere a reducerii singurătății și a participării sociale, inclusiv activități la nivelul UAT în domeniul dezvoltării personale și comunitare, petrecere a timpului liber, informare, consiliere, organizare activități de voluntariat, organizarea de rețele de sprijin reciproc pentru a depăși probleme de viață etc., prin servicii de asistență comunitară, centre comunitare de învățare permanentă etc;	UAT-uri DSP Botoșani Cabinetele Medicale Individuale	DGASPC Botoșani Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani ONG-uri Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr. de parteneriate încheiate
	-Promovarea programelor de prevenire a instituționalizării;	APL-uri Casa Județeană de Pensii Botoșani Consiliul Județean al Persoanelor	DGASPC Botoșani Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS)	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr. de programe de prevenire a instituționalizării;

		lor Vârstnice Botoșani	ONG-uri Parohii locale Mass-media	sabile	
	-Promovarea de inițiative inovative pentru creșterea participării sociale a persoanelor vârstnice; dezvoltarea de rețele de voluntariat cu activități în comunitate - îngrijire informală, organizare de evenimente socio-culturale pentru persoane vârstnice etc	APL-uri DGASPC Botoșani Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de inițiative pentru creșterea participării sociale Nr rețele de voluntari
	-Accesarea unui program național privind prevenirea căderilor și promovarea activității fizice în rândul persoanelor vârstnice.	APL-uri ONG-uri Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	Furnizori publici/privati Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de acțiuni/activități realizate Nr. de persoane vârstnice participante
Dezvoltarea de servicii pentru persoanele cu autonomie funcțională în scădere și nevoi reduse de îngrijire	-Dezvoltarea - la nivelul UAT-urilor din județ – a unei rețele de centre comunitare de servicii sociale acoperitoare teritorial și în baza nevoilor de servicii identificate la nivel local: centre de zi, servicii de îngrijire la domiciliu, servicii de asistență comunitară, locuințe protejate, cămine de mici dimensiuni ; -Includerea persoanelor vârstnice în activități la nivelul UAT în domeniul dezvoltării personale și comunitare, petrecere a timpului liber, informare, consiliere, organizare activități de voluntariat, organizarea de rețele de sprijin reciproc pentru a depăși probleme de viață etc., prin servicii de asistență comunitară, centre comunitare de învățare permanentă etc.	APL-uri ONG-uri Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	Furnizori publici/privati Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) DGASPC Botoșani Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr de centre comunitare de servicii sociale pentru persoane vârstnice
Dezvoltarea	-Dezvoltarea, finanțarea și implementarea de	UAT-uri	Furnizori pu-	2025-2030	Nr de servicii ÎLD în co-

de servicii pentru persoanele cu pierderi semnificative ale autonomiei funcționale	servicii ÎLD în comunitate pentru vârstnicii cu grad mare de dependență și cu afecțiuni cronice;		blici/privăți	Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	munitate pentru vârstnicii cu grad mare de dependență și cu afecțiuni cronice
	-Înființare de unități de tip rezidențial pentru vârstnici, centre tip respiro, locuințe protejate – pentru situațiile în care persoanele sunt singure, necesită îngrijire specializată;	UAT-uri	DGASPC Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr de unități de tip rezidențial pentru vârstnici, centre tip respiro, locuințe protejate – pentru situațiile în care persoanele sunt singure, necesită îngrijire specializată;
	-Programe de instruire adaptate pentru îngrijitorii informali care îngrijesc persoane vârstnice cu grad ridicat de dependență;	UAT-uri	DGASPC Botoșani AJOFM Botoșani ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr de programe de instruire adaptate pentru îngrijitorii informali
	-Programe de formare adaptate pentru persoanele beneficiare, pentru abilități de autoîngrijire;	UAT-uri	DGASPC Botoșani ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambur-	Nr de programe de formare adaptate pentru persoanele vârstnice

				sabile	
Înființarea, dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale de îngrijire și protecție a persoanelor vârstnice	-Înființarea de unități rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice: cămine pentru persoane vârstnice – de mici dimensiuni, centre de tip respiro/centre de criză, locuințe protejate pentru persoane vârstnice; centre pentru îngrijiri paleative a persoanelor vârstnice;	UAT-uri DGASPC BO- TOȘANI	ONG -uri Furnizori de servicii sociale publice/privați	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr de unități rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice
	-Extinderea rețelei de unități de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice și a echipelor mobile – pentru persoane vârstnice;	UAT-uri DGASPC BO- TOȘANI	ONG -uri Furnizori de servicii sociale publice/privați	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr rețele de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice Nr echipe mobile pentru persoane vârstnice
	-Înființarea de centre de zi de socializare și petrecere a timpului liber, centre de zi de asistență și recuperare – atât la nivel județean, cât și la nivelul comunităților locale;	UAT-uri DGASPC BO- TOȘANI	ONG -uri Furnizori de servicii sociale publice/privați	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr de centre de zi de socializare și petrecere a timpului liber Nr. de centre de zi de asistență și recuperare
	-Dezvoltarea unui set de servicii comprehensive, socio-medicale pentru prevenirea precoce, tratamentul și îngrijirea persoanelor vârstnice cu afecțiuni psihiatrice;	UAT-uri DGASPC BO- TOȘANI	ONG -uri Furnizori de servicii sociale publice/privați Unități spitalicești	2025-2030 Bugete instituționale Bugete instituționale	Nr de servicii comprehensive, socio-medicale pentru prevenirea precoce, tratamentul și îngrijirea persoanelor vârstnice cu afecțiuni psihiatrice;

				Surse de finanțare nerambur-sabile	
	-Sprijinirea unei inițiative integrate de evaluare și monitorizare a problematicii vârstnicilor și îmbătrânirii active (<i>Mapping Old Age and Active Ageing</i>);	UAT-uri DGASPC BO- TOȘANI	ONG -uri Furnizori de servi- cii sociale pu- blici/privăți Unități spitalicești	2025-2030 Bugete institu- ționale Bugete institu- ționale Surse de finan- țare nerambur- sabile	1 inițiativă integrată de evaluare și monitorizare a problematicii vârstnicilor și îmbătrânirii active
	-Pentru evaluarea nevoilor persoanelor vârstnice, utilizarea metodei managementului de caz la nivelul fiecărui UAT (Managementul de caz este asigurat de asistentul social din cadrul SPAS al autorității administrației publice locale unde are domiciliul sau reședința persoana vârstnică, precum și de asistentul social/alt specialist din cadrul serviciului social, desemnat de furnizorul de servicii sociale ca responsabil de caz).	UAT-uri DGASPC BO- TOȘANI	ONG -uri Furnizori de servi- cii sociale pu- blici/privăți Unități spitalicești	2025-2030 Bugete institu- ționale Bugete institu- ționale Surse de finan- țare nerambur- sabile	Nr de SPAS-uri/DAS –uri în care se utilizează meto- da managementului de caz

III.2 Promovarea participării sociale active și demne a persoanelor vârstnice

Organizarea de acțiuni pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la îmbătrânirea activă	-Promovarea unei imagini pozitive a persoanelor vârstnice;	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice APL-uri	DGASPC Botoșani Furnizori pu- blici/privăți Serviciile publice de asistență socia- lă/Direcții de asis- tență socială (SPAS/DAS) Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	2025-2030 Bugete institu- ționale	Nr de acțiuni prin care se va promova imaginea po- zitivă a persoanelor publi- ce
--	--	---	--	---	---

			ONG-uri		
-Combaterea abuzului și a marginalizării persoanelor în vârstă prin acțiuni ale furnizorilor de servicii sociale și prin campanii de informare a populației cu privire la riscurile sociale pentru persoanele vârstnice, organizate la nivel județean și local;	Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice UAT -uri DGASPC Botoșani		ONG-uri Sindicatul Pensionarilor Furnizori publici/privati Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de acțiuni ale furnizorilor de servicii sociale cu privire la riscurile sociale pentru persoanele vârstnice
-Creșterea gradului de informare a autorităților administrației publice locale, cu privire la importanța îmbătrânirii active, a asigurării accesului populației la servicii de îngrijire de lungă durată și a coordonării măsurilor de susținere a îngrijirii de lungă durată atât prin asigurarea asistenței sociale pentru persoanele vârstnice eligibile să beneficieze de servicii sociale ca măsură de asistență socială și a accesului la servicii medico-sociale, cât și prin încurajarea antreprenoriatului în acest domeniu;	UAT-uri		ONG-urile Parohiile locale Cabinetele Medicale Individuale Sindicatul Pensionarilor Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de informări ale autorităților administrației publice locale, cu privire la importanța îmbătrânirii active
-Implementarea de programe locale pentru sprijinirea participării sociale active a persoanelor vârstnice, respectiv: implicarea în structurile consultative locale, crearea de rețele de voluntari locali și implicarea acestora în activități comunitare etc;	DGASPC Botoșani UAT-uri Centre rezidențiale pentru persoane vârstnice publice/private		Furnizori publici/privati Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de programe locale
-Includerea în programele naționale de instruire anuală a primarilor/consilierilor locali a temei ÎLD și a îmbătrânirii active;	DGASPC Botoșani			2025-2030 Bugete instituționale	1 program naționale de instruire anuală a primarilor/consilierilor locali a

		UAT-uri			temei ÎLD și a îmbătrânirii active
Îmbunătățirea accesibilității infrastructurii sociale și a spațiului public	-Dezvoltarea instrumentelor de suport - financiar, administrativ și de comunicare, al acțiunilor locale de îmbunătățire a infrastructurii publice pentru a promova îmbătrânirea activă și o viață sănătoasă la toate vârstele;	Ministerul Sănătății Ministerul Muncii și Protecției Sociale Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice Consiliul Județean Botoșani DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS)	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranburabile Fonduri europene	1 set de instrumente suport
	-Revizuirea legislației în vigoare pentru a facilita accesul la activități și infrastructură publică a persoanelor vârstnice și a celor cu nevoi de îngrijire, mai ales în mediul rural;	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Consiliul Județean Botoșani DGASPC Botoșani CAS Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranburabile Fonduri europene	Legislație revizuită

	-Creșterea vizibilității și lansarea unei campanii naționale de promovare a inițiativelor locale de succes în domeniul îmbătrânirii active și sănătoase.	Ministerul Sănătății Ministerul Muncii și Protecției Sociale DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbur-sabile Fonduri euro-pene	1 Campanie națională
--	--	---	---	---	----------------------

III.3 Consolidarea forței de muncă pentru îngrijirea de lungă durată pentru persoanele în vârstă

Creșterea atractivității locurilor de muncă în domeniul îngrijirii	-Includerea în cadrul programelor de formare profesională organizate de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă, destinate persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și șomerilor înregistrați în evidențele acestora, a cursurilor de calificare pentru ocupațiile din domeniul îngrijirii de lungă durată a persoanelor vârstnice;	Ministerul Muncii și Protecției Sociale APL-uri Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice	DGASPC Botoșani Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbur-sabile Fonduri euro-pene	Existența metodologiei de raportare și monitorizare
	-Implementarea unui program național de susținere a antreprenoriatului, inclusiv a antreprenoriatului social în domeniul ÎLD - microgranturi pentru PFA îngrijitori la domiciliu etc.;	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Sănătății AJPIS Botoșani Inspectoratul Teritorial de Muncă Botoșani	DGASPC Botoșani Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbur-sabile Fonduri euro-pene	Nr. de acțiuni de verificare a respectării standardelor minime de calitate și protecția persoanelor vârstnice împotriva abuzurilor, violenței, reținerii tratamentelor

		Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice			
	-Dezvoltarea unei campanii naționale și județene de comunicare concentrate asupra sensibilizării și aprecierii importanței ÎLD și a contribuției lucrătorilor din domeniu;	DGASPC Botoșani UAT –uri DSP Botoșani	DGASPC Botoșani Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbur-sabile Fonduri euro-pene	1 Campanie națională și județeană cu privire la importanței ÎLD
Dezvoltarea resurselor umane în sectorul ÎLD	-Diversificarea și adaptarea - prin modularizare, sisteme hibride de predare etc., a programelor de formare inițială și continuă pentru profesioniștii din sectorul ÎLD, în vederea adaptării acestora la nevoile de formare actuale și creșterii atractivității acestora;	UAT –uri DSP Botoșani	Furnizori de formare profesională DGASPC Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbur-sabile Fonduri euro-pene	Nr de sisteme hibride de predare a programelor de formare inițială și continuă pentru profesioniștii din sectorul ÎLD
	-Creșterea accesului lucrătorilor din sectorul ÎLD la programe adaptate de formare profesională continuă, cu accent pe îngrijirea la nivel comunitar;	UAT –uri	Furnizori de formare profesională DGASPC Botoșani ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbur-sabile Fonduri euro-pene	Nr de instruiți pentru lucrători din sectorul ÎLD
	-Dezvoltarea și implementarea de programe specifice de formare pentru voluntarii implicați în sectorul ÎLD, inclusiv pentru îngrijitorii informali;	UAT –uri (SPAS- uri/DAS –uri)	Furnizori de formare profesională ONG -uri DGASPC Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbur-	Nr de instruiți instruiți pentru voluntari - pentru ÎLD

				sabile Fonduri europene	
	-Dezvoltarea de instrumente digitale pentru formarea profesioniștilor din sectorul ÎLD;	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	Furnizori de formare profesională DGASPC Botoșani ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranburabile Fonduri europene	Nr de instrumente digitale pentru formarea profesioniștilor din sectorul ÎLD
	-Organizarea instruirii la locul de muncă și validarea experienței anterioare pentru profesioniștii care lucrează în ÎLD pentru persoanele în vârstă, cu un accent specific pe recalificarea personalului din sistemul rezidențial;	DGASPC Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	Furnizori de formare profesională DGASPC Botoșani ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranburabile Fonduri europene	Nr de instruiți instruiți la locul de muncă pentru ÎLD
	-Selectarea și instruirea managerilor de caz în ÎLD pentru persoanele vârstnice;	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	Furnizori de formare profesională DGASPC Botoșani ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranburabile Fonduri europene	Nr de programe instruire pentru personalul SPLAS / DAS
	-Dezvoltarea de programe de instruire pentru managementul integrat al furnizării de servicii ÎLD, cu accent pe coordonare și promovarea inovației sociale; Dezvoltarea de programe specifice de instruire	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	Furnizori de formare profesională DGASPC Botoșani ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finan-	Nr de instruiți pentru personalul SPLAS / DAS

	pentru prevenirea și recunoasterea abuzului asupra persoanelor vârstnice.			țare neranbur-sabile Fonduri euro-pene	
Dezvoltarea sectorului de îngrijire informală a persoanelor vârstnice	-Instruirea personalului SPAS pentru dezvoltarea rețelei comunitare de îngrijitori informali și aplicarea de măsuri practice de ajutor psihologic și de prevenire a burnout-ului pentru îngrijitorii informali;	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	Furnizori de formare profesională DGASPC Botoșani AJOFM Botoșani ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbur-sabile Fonduri euro-pene	Nr de instruiți pentru personalul SPLAS / DAS
	-Elaborarea și implementarea de programe modulare adaptate de instruire a îngrijitorilor informali, inclusiv formate digitale de autoinstruire și includerea în planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale finanțate din bugetul local a programelor de instruire anuale;	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	Furnizori de formare profesională DGASPC Botoșani AJOFM Botoșani ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbur-sabile Fonduri euro-pene	Nr de programe de pregătire adresate îngrijitorilor informali
	-Adecvarea beneficiilor/indemnizațiilor specifice în numerar pentru membrii familiei și rudele care lucrează ca îngrijitori informali;	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	Furnizori de formare profesională DGASPC Botoșani AJOFM Botoșani ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbur-sabile Fonduri euro-pene	Nr de benefii/indemnizații adecvate pt îngrijitorii informali
Creșterea gradului de conștientizare a populației generale și consolidarea	-Dezvoltarea unor modele eficiente de coordonare interinstituțională între serviciile sociale, profesioniștii din domeniul sănătății, poliție și alte părți interesate relevante la nivel comunitar;	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	Furnizori de formare profesională DGASPC Botoșani DSP Botoșani Cabinete Medicale Individuale	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbur-sabile	Nr de modele eficiente de coordonare interinstituțională

capacității autorităților locale pentru organizarea ÎLD pentru persoanele vârstnice din comunitate			ONG -uri	Fonduri europene	
	-Dezvoltarea unor instrumente specifice de screening pentru identificarea și orientarea potențialilor beneficiari ai ÎLD pentru persoanele vârstnice și formarea personalului SPAS pentru aplicarea acestora;	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	Furnizori de formare profesională DGASPC Botoșani DSP Botoșani Cabinete Medicale Individuale ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranburabile Fonduri europene	Nr de instrumente specifice de screening

IV. COMPONENTA – PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENTEI IN FAMILIE

IV.1. Dezvoltarea serviciilor sociale adecvate nevoilor identificate și care să asigure acces facil, asistență de calitate tuturor victimelor și măsuri pentru agresori

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități/Responsabili	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
Creșterea capacității de intervenție a profesioniștilor care intră în contact cu victimele și agresorii și situațiile de	- Implementarea unei proceduri de lucru operaționale, conforme cu legislația în vigoare, pentru prevenirea și intervenția în cazurile de violență domestică;	DGASPC Botoșani Botoșani	Serviciile publice de Asistență Socială/Primării IPJ Secții de Poliție/Posturi de Poliție Rurală Poliția Locală Jandarmeria	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. procedurilor de lucru operaționale conforme cu legislația în vigoare implementate
	-Implementarea unor instrumente de lucru unitare, ghiduri comune care să respecte legislația în vigoare și care să ofere un tablou complet asupra cazurilor specifice;	DGASPC Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de instrumente unitare elaborate și implementate
	- Informarea reprezentanților autorităților locale și a altor instituții publice cu privire la modalitățile de intervenție unitară, interdisciplinară și interinstituțională în cazurile de violență domestică;	DGASPC Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr autorităților locale și a altor instituții publice care au beneficiat de informare

violență domestică	- Informarea reprezentanților autorităților locale și a altor instituții publice cu privire la modalitățile de intervenție unitară, interdisciplinară și interinstituțională în cazurile de violență domestică;	DGASPC Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	CCC-uri IPJ Botoșani Judecătoria Botoșani Tribunalul Botoșani Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. cazurilor de prevenție 1 mecanism eficient de semnalare, intervenție și monitorizare a cazurilor de violență
	-Creșterea capacității de prevenție a autorităților publice locale, a instituțiilor publice, a furnizorilor publici și privați în situațiile de violență domestică, corelat cu violența asupra copilului; implementarea unui mecanism eficient de semnalare, intervenție și monitorizare a cazurilor de violență; promovarea HELPLINE - cu număr unic la nivel național destinat victimelor violenței domestice, discriminării pe criteriul de sex și traficului de persoane (Linie Telefonică Non Stop Gratuită - 0800-500-333)	DGASPC Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	IPJ Botoșani ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursementale Fonduri europene	Nr de sesizări și intervențiile aferente prin HELPLINE
	-Consolidarea unor practici prin care să fie respectate drepturile victimelor violenței în familie, inclusiv dreptul la protecție specială, adecvată situației și nevoilor sale (ordin de protective prin care agresorului i se interzice apropierea de victimă).	IPJ Botoșani Judecătoria Botoșani DGASPC Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri SCC-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de proceduri de obținere și exercitare a drepturilor de către persoanele victime ale violenței în familie

IV.2. Dezvoltarea și consolidarea competențelor profesionale prin formarea și pregătirea necesară și adaptată pentru intervenția diferitelor categorii de specialiști

Formarea profesională a specialiștilor în domeniul violenței domestice	-Creșterea numărului de specialiști în paralel cu participarea la programe de formare profesională pentru îmbunătățirea cunoștințelor, practicilor și modali-	DGASPC Botoșani IPJ Botoșani Judecătoria Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri SCC -uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de profesioniști angajați Nr. de profesioniști for-
---	---	--	---	------------------------------------	--

ce (asistenți sociali, psihologi, magistrați, medici, asistenți medicali, polițiști etc)	tăților de intervenție pentru prevenirea și combaterea violenței domestice				mați/specializați pentru prevenirea și combaterea violenței domestice;
	-Schimburi de experiență, transfer de bune practici și promovarea abordărilor inovative ale serviciilor sociale oferite atât de către furnizorii publici, cât și de cei privați de servicii sociale;	DGASPC Botoșani IPJ Botoșani Judecătoria Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	IPJ Botoșani Judecătoria Botoșani Tribunalul Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de schimburi de experiență realizate cu alte județe/alte state/ furnizorii publici-privați

IV.3 Creșterea capacității furnizorilor publici și privați pentru a asigura servicii de calitate victimelor violenței domestice

Înființarea și dezvoltarea continuă a unor servicii specializate destinate victimelor violenței domestice	-Utilizarea unor oportunități de finanțare din fonduri structurale/programe de interes național/alte finanțări pentru: - dezvoltarea unui sistem unitar de servicii – la nivel județean, destinate protecției efective a victimelor violenței domestice și de gen, precum și a drepturilor acestora (exemplu: victimele infracțiunilor cu violență au dreptul de a primi vouchere compensatorii); - înființarea de centre rezidențiale de îngrijire și asistență a victimelor violenței în familie (domestice) atât la nivel județean, cât și la nivelul unităților administrativ – teritoriale – adăposturi, centre de primire în regim de urgență/locuințe protejate care să asigure cazare pe o perioadă determinată, consiliere juridică, socială, psihologică, suport emoțional, consiliere vocațională și sprijin pentru inserția în societate, alte activități/servicii;	DGASPC Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS)	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranursabile Fonduri europene	Nr. de servicii sociale înființate - detinate victimelor violenței Nr de servicii sociale - pentru agresori
--	---	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - înființarea de servicii pentru agresori; - înființarea de centre de zi pentru victimele violenței în familie (centre de consiliere pentru prevenirea și combaterea violenței în familie/centre de informare și sensibilizare a populației etc.); - înființarea de servicii de recuperare pentru victimele violenței domestice; 				
--	--	--	--	--	--

IV.4 Dezvoltarea de servicii de prevenție și protecție în conformitate cu legislația în vigoare

Dezvoltarea serviciilor/programelor de intervenție preventivă și a celor de protecție și sprijin; desfășurarea unor programe educative pentru părinți și copii, în vederea prevenirii violenței domestice, inclusiv prin parteneriate școală - comunitate - familie	<p>- Cooperarea eficace între toate instituțiile și autoritățile relevante ale statului, precum și organizațiile neguvernamentale din domeniu, respectiv alte entități relevante în domeniul protejării și sprijinirii victimelor violenței domestice, cu scopul de a dezvolta programe și servicii care să se adreseze unui număr cât mai mare de potențiali beneficiari și nevoi ale acestora (poliție, serviciile specializate de asistență socială care funcționează în subordinea autorităților locale, serviciul de medicină legală, unitate sanitară și/sau organizații neguvernamentale);</p>	<p>Ministerul Justiției Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p>	<p>IPJ Botoșani Judecătoria Botoșani Tribunalul Botoșani DGASPC Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS)</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene</p>	<p>Număr de servicii/programe de intervenție preventivă și a celor de protecție și sprijin Nr. de programe educative pentru părinți și copii desfășurate</p>
	<p>- Reducerea toleranței față de violența în familie și creșterea eficacității programelor de prevenire (Campanii publice, mediatizarea în presa locală a efectelor nocive ale violenței asupra copiilor, practici nonviolente etc); promovare unor mesaje "antiviolență" și a unor activități adecvate în cadrul "Zilei Internaționale a Luptei împotriva Violenței asupra Femeilor";</p>	<p>DGASPC Botoșani IPJ Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)</p>	<p>ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) Mass-media</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene Surse de finanțare</p>	<p>Nr. de campanii de conștientizare/sensibilizare realizate</p>

				re neranbursabile Fonduri europene	
- Dezvoltarea de comportamente și atitudini nonviolente pentru atingerea obiectivului "toleranță zero" pentru violența domestică;	DGASPC Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri) IPJ Botoșani	ONG-uri IPJ Botoșani Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale		Nr. de persoane care au beneficiat de informa-re/consiliere în acest sens
- Asigurarea protecției victimei violenței domestice prin ordine de protecție și asistarea specializată;	Judecătoria Botoșani IPJ Botoșani	DGASPC Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS)	2025-2030 Bugete instituționale		Nr. persoanelor care au beneficiat de ordin de protecție și asistare specializată
- Creșterea gradului de cunoaștere și conștientizare în rândul populației a efectelor nocive pe care le are violența asupra dezvoltării copiilor;	DGASPC Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) Mass-medi	2025-2030 Bugete instituționale		Nr. de campanii realizate
- Acțiuni de informare a victimelor violenței privind serviciile de sprijin și măsurile legale disponibile (servicii de consiliere juridică, psihologică, găzduire, suport, cazare, reinserție socială etc.);	DGASPC Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	IPJ Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) Mass-media	2025-2030 Bugete instituționale		Nr. de victime ale violenței care au beneficiat de acțiuni de informare privind serviciile de sprijin și măsurile legale disponibile
-Acompanierea victimelor în accesarea serviciilor medicale și sociale existente în comunitate, în conformitate cu legislația în vigoare;	DGASPC Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale		Nr. victimeloracompaniate în vederea accesării serviciilor medicale
-Furnizarea complementară a serviciilor pentru a răspunde mai bine nevoilor grupului țintă.	DGASPC Botoșani	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale		Nr de servicii oferite victimelor

	-Consilierea psiho-socială realizată în cazurile de violență domestică pentru reducerea consecințelor pe care violența asupra victimei o antrenează în plan psihologic, social și medical.	DGASPC Botoșani	Spitalul Județean de Urgență Mavromati Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. programelor de consiliere/persoanelor consiliate
	-Facilitarea accesului la asistență juridică gratuită pentru victimele violenței domestice, în special în procedurile legate de ordinele de protecție, inclusiv pentru femeile vulnerabile; - grupuri de suport psihologic pentru victimele violenței în familie.	DGASPC Botoșani	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri) Instanțele de judecată	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de beneficiari de asistență juridică Nr grupuri de suport psihologic
	-Întărirea capacității de intervenție a polițiștilor în domeniul violenței domestice, în sensul asigurării unor soluții tehnice moderne pentru probarea eficiență a faptelor de violență domestică;	DGASPC Botoșani IPJ Botoșani	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de intervenții a polițiștilor

IV.5. Întărirea capacității instituționale a autorităților administrației publice centrale și locale de gestionare a violenței domestice

Înființarea și întărirea rolului echipelor mobile de intervenție de urgență la nivel județean/local, în domeniul violenței domestice	-Desfășurarea de acțiuni comune la nivel interinstituțional pentru prevenirea și combaterea fenomenului de violență domestică, în baza unui protocol de colaborare privind instrumentarea cazurilor de violență domestică;	DGASPC Botoșani	Judecătoria Botoșani Tribunalul Botoșani Parchetul de pe lângă Judecătoria Botoșani APL-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de protocoale încheiate /acțiuni comune la nivel interinstituțional
	-Operaționalizarea activității și întărirea rolului Echipelor Intersectoriale Locale (coordonată de către DGASPC – conform legislației în vigoare) în gestionarea situațiilor de violență domestică, prin colaborare interdisciplinară și schimb permanent de informații raportat la cazurile instrumentate;	DGASPC Botoșani	Membrii echipei EIL	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de întâlniri /an a echipei EIL
	-Dezvoltarea unui sistem de monitoriza-	DGASPC Botoșani	Judecătoria Botoșani	2025-2030	Crearea/dezvoltarea unui

ce	re a victimelor violenței în familie – la nivel județean – prin contribuția tuturor instituțiilor implicate;		Tribunalul Botoșani Parchetul de pe lângă Judecătoria Botoșani Spitalul Județean de Urgență Mavromati Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri	Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	sistem de monitorizarea victimelor violenței în familie
	-Identificarea unor măsuri optime de creștere a coeziunii sociale în comunitățile izolate astfel încât oamenii să se cunoască mai bine între ei, în vederea prevenirii izolării sociale a victimelor;	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) SCC-uri	DGASPC Botoșani ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr. de măsuri identificate de instituțiile responsabile în vederea creșterii coeziunii sociale în comunitățile izolate
	-Întărirea colaborării și consolidarea parteneriatelor interinstituționale în scopul abordării integrate și formulării unui răspuns adecvat la problematica violenței sexuale prin diferite mijloace, inclusiv prin elaborarea și implementarea în parteneriat a unor acțiuni și/sau programe/proiecte specifice	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) SCC-uri		2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr de parteneriate interinstituționale în scopul abordării integrate

V. COMPONENTA: ALTE CATEGORII DE GRUPURI/PERSOANE AFLATE ÎN SITUAȚII DE VULNERABILITATE – nevoi sociale

V.1. Asigurarea dreptului la asistență socială pentru cetățenii județului Botoșani, în vederea combaterii și prevenirii riscului de excludere/marginalizare socială, a riscului de sărăcie a persoanelor vulnerabile

Realizarea infrastructurii specifice – sis-	- Furnizarea de servicii electronice prin crearea facilității de depunere on-line a cererilor de beneficii de asistență socială și servicii sociale prin intermediul unui singur punct de contact cu cetățeanul – portalul MMPS, <i>modulul e-Asistență Socială</i> , și de posibilitate de consultare on-line a dosarelor de către	Ministerul Muncii și Protecției Sociale AJPIS Botoșani	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri) DGASPC Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile	Nr. de protocoale încheiate /acțiuni comune la nivel interinstituțional Modulul <i>e-Asistență Socială, funcțional</i>
--	---	---	---	---	---

tem informatic integrat, necesar pentru integrarea, corelarea și managementul optim al tuturor informațiilor din domeniile de activitate specifice MMPS, astfel încât interacțiunea cetățeanului, atât cu MMPS direct, cât și cu instituțiile aflate în coordonarea MMPS, să se poată realiza în mediul on-line printr-un singur punct de contact – portalul MMPS – prin Proiectul „HUB de servicii MMPS – SII MMPS”, cod MySmis 130963	orice cetățean sau întreprindere, constituirea dosarelor electronice ale beneficiarilor de servicii sociale și implicit optimizarea și modernizarea activității specialiștilor prin implementarea unui modul de management de caz;			Fonduri europene	
	- Crearea unui instrument informatic de verificare încrucișate care să asigure mecanisme de prevenție, de semnalare automată a suspiciunii de fraudă și care să furnizeze date corecte, pus la dispoziția celor care gestionează fondurile publice;	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	AJPIS Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de întâlniri /an a echipei EIL
	- Asigurarea interoperabilității sistemelor informatice în plan intern (între departamentele MMPS și instituțiile aflate în coordonarea MMPS), național (între MMPS și instituțiile aflate în coordonarea MMPS);	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	AJPIS Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Crearea/dezvoltarea unui sistem de monitorizarea victimelor violenței în familie
	- Acordarea <i>pachetului minim de asistență socială</i> – activitățile desfășurate de către serviciul public de asistență socială din comune, orașe, municipii prin care se asigură cel puțin activități de informare și consiliere, identificarea și evaluarea nevoilor persoanelor și familiilor aflate în situații de risc, în vederea realizării de acțiuni și măsuri cu caracter preventiv, stabilirea planului de intervenție în vederea acordării beneficiilor de asistență socială și serviciilor sociale ca măsură de asistență socială,	Ministerul Muncii și Protecției Sociale UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri) AJPIS Botoșani	DGASPC Botoșani ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de măsuri identificate de instituțiile responsabile în vederea creșterii coeziunii sociale în comunitățile izolate Nr de servicii sociale nou – înființate în acord cu nevoile populației vulnerabile

	<p>măsuri și acțiuni de conștientizare privind riscurile sociale, măsuri și acțiuni de urgență în vederea reducerii efectelor situațiilor de criză, măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor în dificultate, activități și servicii de consiliere, măsuri și acțiuni care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excluziune socială, dezvoltarea de programe de dezvoltare comunitară, prevenirea oricărei forme de dependență prin acțiuni de identificare, ajutor, susținere, informare, consiliere, asigurarea referirii beneficiarului către alte servicii sociale sau alte servicii de interes public general, gestionarea activă a procedurilor de conlucrare cu serviciile educaționale, medicale, de locuire, ocupare și altele asemenea, precum și alte măsuri prevăzute în legile speciale.;</p>				
--	---	--	--	--	--

V.2 Asigurarea accesului la servicii și beneficii sociale, servicii medicale, de ocupare, de locuire

<p>Asigurarea accesului la servicii și beneficii sociale, servicii medicale, de ocupare, de locuire</p>	<p>-Facilitarea accesului persoanelor/famiiliilor cu nevoi sociale la sistemul de beneficii sociale dar și la programele de consiliere, suport acompaniere, acces la programele guvernamentale de securitate socială și reducere a sărăciei (identificare, evaluare, informare, sprijin, obținere act de identitate, orientare pe piața muncii etc.)</p>	<p>UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)</p>	<p>AJPIS Botoșani</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene</p>	<p>Nr. de protocoale încheiate /acțiuni comune la nivel interinstituțional</p>
<p>Protecția și asistarea speci-</p>	<p>-Operaționalizarea la nivelul fiecărui UAT a venitul minim de incluziune (VMI) - ca beneficiu de asistență socială, acordat</p>	<p>UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)</p>	<p>AJPIS Botoșani</p>	<p>2025-2030 Bugete instituționale</p>	<p>Nr de UAT –uri care au realizat operaționalizarea venitului minim de in-</p>

alizată a persoanelor adulte aflate în situații de vulnerabilitate	persoanelor singure sau familiilor vulnerabile, în scopul prevenirii și combaterii sărăciei și riscului de excluziune socială;			Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	cluziune
	-Dezvoltarea serviciilor de asistență și sprijin (adăposturi, cantine sociale, servicii de locuire și ocupare, servicii comunitare integrate);	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	ONG –uri Furnizori publici și privați de servicii sociale	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr de servicii de asistență și sprijin dezvoltate în județul Botoșani
	-Dezvoltarea de locuințe sociale care să asigure condiții de locuit persoanelor/famiiliilor aflate în situații de vulnerabilitate - în această componentă;	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	ONG –uri Furnizori publici și privați de servicii sociale AJOFM Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr de locuințe sociale dezvoltate în județul Botoșani
	-Facilitarea și medierea construirii de servicii de integrare incluzând: acces la locuințe, accesarea pieței muncii și participarea activă la viața economică, educație pentru copii și adulți, servicii de sănătate, acces la sistemul de beneficii și servicii sociale, acces la cursuri de învățarea limbii și de orientare culturală, pentru persoanele strămutate din zonele de conflict/război.	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri)	ONG –uri Furnizori publici și privați de servicii sociale AJOFM Botoșani ISJ Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr de servicii de integrare dezvoltate în județul Botoșani

V.3 Prevenirea traficului de persoane și asistarea victimelor traficului de persoane, în conformitate cu aria de responsabilitate instituțională

Susținerea programelor/acțiunilor destinate prevenirii traficului de persoane, inclusiv	-Cooperarea interinstituțională între autoritățile publice locale, instituțiile statului și ONG-uri relevante în domeniu, în implementarea acțiunilor destinate creșterii gradului de informare și conștientizare a populației în ansamblu și a grupurilor de risc privind implicațiile traficului de persoane, cu impact asupra reducerii factorilor care conduc la	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri IPJ Botoșani ANITP	DGASPC Botoșani ONG-uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr de acțiuni de informare a populației
--	--	--	----------------------------	---	---

prevenirea traficului de copii	victimizare;				
Garantarea accesului persoanelor victime ale traficului de persoane la sistemul de servicii și beneficii sociale, în scopul reintegrării sociale	-Optimizarea și dezvoltarea procesului de cooperare inter și intra – instituțională în procesul protecției și asistenței specializate a persoanelor victime ale traficului de persoane;	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri IPJ Botoșani ANITP	DGASPC Botoșani ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr de colaborări intra – instituțională în procesul protecției și asistenței specializate a persoanelor victime ale traficului de persoane
	-Intensificarea și diversificarea cooperării cu organizațiile neguvernamentale care desfășoară activități de prevenire a traficului de persoane și de asistență a victimelor;	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri IPJ Botoșani ANITP	DGASPC Botoșani ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de activități realizate în parteneriat cu ONG -uri

V.4 Reintegrarea socială a persoanelor care au executat o pedeapsă privativă de libertate și prevenirea riscului de recidivă

Facilitarea tranziției persoanelor care execută o pedeapsă privativă de libertate din mediul penitenciar la viața comunitară	-Finalizarea lucrărilor privind construcția unui centru multifuncțional și a unui pavilion nou de detenție care să faciliteze învățarea deprinderilor de viață independentă;	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri	Penitenciarul Botoșani Serviciul de Probațiuni de pe lângă Tribunalul Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	1 centru multifuncțional 1 pavilion nou de detenție
	-Realizarea intervențiilor cu persoanele private de libertate cu respectarea principiului norvegian “seamless”;	Penitenciarul Botoșani Serviciul de Probațiuni de pe lângă Tribunalul Botoșani	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de intervenții care respectă principiul norvegian “seamless”
	-Dezvoltarea parteneriatelor locale și implicarea comunității în cadrul activităților realizate la nivelul centrului multifuncțional;	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri	ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de parteneriate locale

	-Informarea, consilierea și medierea socială a persoanelor condamnate, în vederea familiarizării acestora cu elementele de suport social din comunitate la care pot apela după liberare;	Penitenciarul Botoșani Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Botoșani	ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr de ședințe de informare, consiliere, mediere
	-Realizarea de campanii de sensibilizare privind problematica reintegrării sociale a persoanelor private de libertate și reducerea stigmatului social;	Penitenciarul Botoșani Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Botoșani	ONG -uri UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de Campanii de sensibilizare privind problematica reintegrării sociale
Prevenirea riscului de excluziune socială și a recidivei în rândul persoanelor care se liberează din penitenciar	-Identificarea nevoilor de reintegrare a persoanelor private de libertate și a riscului de vulnerabilizare socială, premergător liberării din penitenciar;	Penitenciarul Botoșani	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri	2025-2030 Bugete instituționale	Ne de persoane private de libertate cu acces la servicii după reintegrate
	-Colaborarea cu autoritățile publice locale conform Procedurii interinstituționale privind accesul persoanelor aflate în executarea unei pedepse sau a unei măsuri privative de libertate și al persoanelor eliberate la servicii de asistență socială;	Penitenciarul Botoșani	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de persoane cu acces la servicii de asistență socială
	-Dezvoltarea de către administrațiile publice locale, prin colaborare interinstituțională, a unor servicii integrate pentru persoanele eliberate care nu au adăpost, nu au un loc de muncă și venituri stabile și nici rețea de suport familial/comunitar;	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri	Penitenciarul Botoșani Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr de servicii integrate pentru persoanele eliberate care nu au adăpost, nu au un loc de muncă și venituri stabile și nici rețea de suport familial/comunitar
	-Asigurarea serviciilor de găzduire temporară, informare, consiliere și de reintegrare socială, în etapa post-detenție, precum și pentru facilitarea accesului la programe de formare profesională persoanelor care se liberează din penitenciar, identificate cu nevoi;	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri	Penitenciarul Botoșani Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Botoșani Furnizori de formare profesională	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr persoanelor beneficiare de servicii de găzduire Nr de persoane beneficiare de formare profesională

	-Monitorizarea situațiilor persoanelor beneficiare de servicii sociale postdetenție și asigurarea intervențiilor necesare prevenirii riscului de vulnerabilizare/recidivă;	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri IPJ Botoșani	Penitenciarul Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr persoanelor beneficiare de servicii sociale postdetenție
--	--	--	------------------------	---------------------------------	---

V.5 Educație, asistență psihologică și asistență socială adaptate nevoilor persoanelor private de libertate, în vederea creșterii șanselor de reintegrare socială

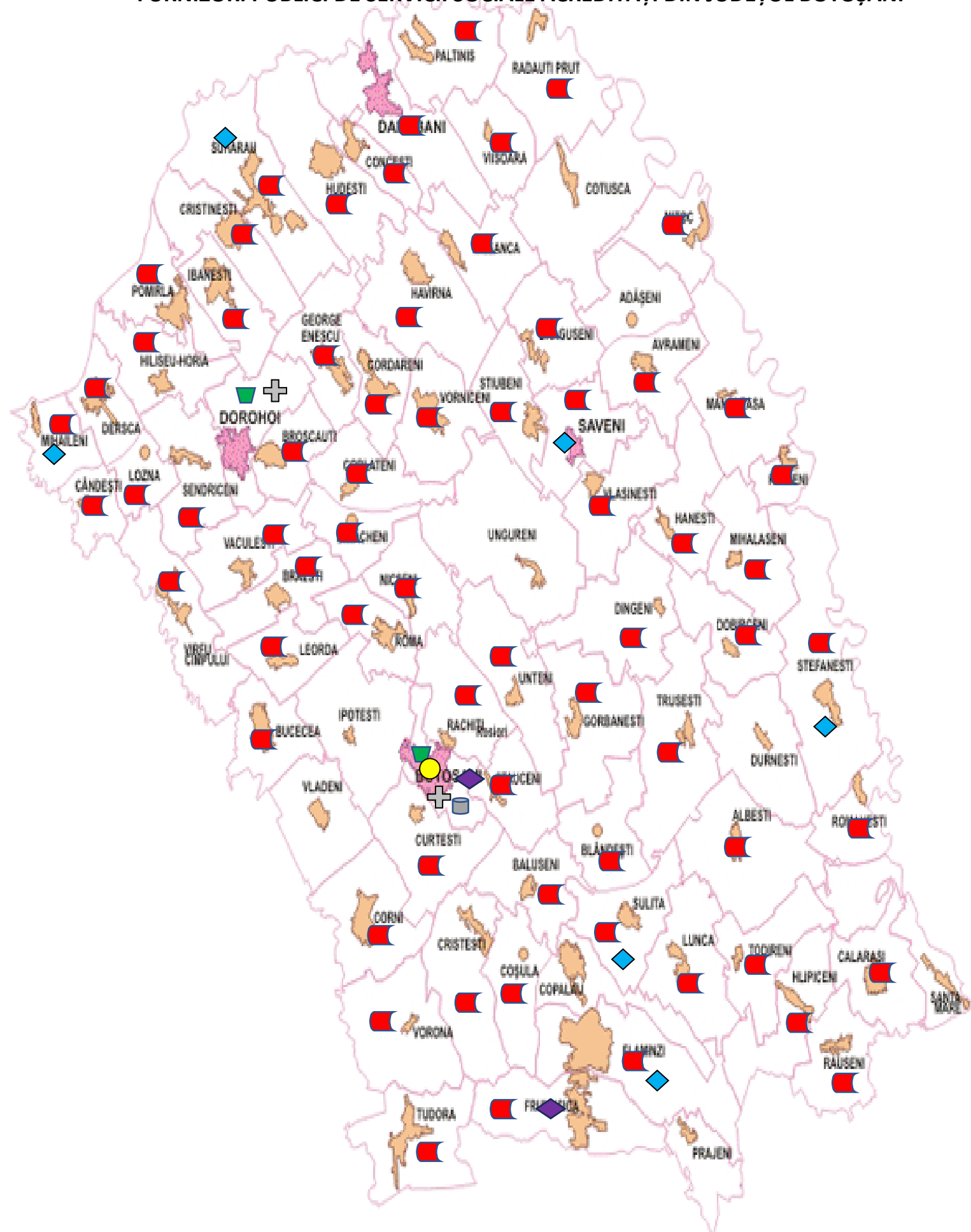
Implementarea, împreună cu instituțiile publice ce au atribuții în domeniul asistenței postdetenție, a Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2025-2029	-Implementarea metodologiei privind asistarea post-detenție;	Penitenciarul Botoșani	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de deținuți pentru care se aplică metodologia privind asistarea post-detenție;
	-Încheierea de noi protocoale de colaborare cu parteneri sociali și actualizarea celor existente;	Penitenciarul Botoșani	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri Instanțele de Judecată ONG –uri Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de protocoale de colaborare cu parteneri social
	-Implementarea activității <i>Campanie de prevenire a criminalității precum și de facilitare a reintegrării sociale a persoanelor private de libertate;</i>	Penitenciarul Botoșani	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri Instanțele de Judecată ONG -uri Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr de campanii de prevenire
	-Implementarea activității <i>Continuarea implementării de proiecte pentru sensibilizarea comunității cu privire la problematica reinserției sociale a persoanelor private de libertate;</i>	Penitenciarul Botoșani	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri Instanțele de Judecată ONG -uri Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	<i>Nr de activități pentru sensibilizarea comunității cu privire la problematica reinserției sociale a persoanelor private de libertate;</i>
	-Implementarea activității <i>Organizarea unor schimburi de experiență în cadrul Strategiei de reintegrare socială;</i>	Penitenciarul Botoșani	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri ONG -uri Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr de Schimburi de experiență realizate precum și nr de participanți

	-Implementarea activității <i>Proiect Bursa locurilor de muncă</i> ;	Penitenciarul Botoșani	AJOFM Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri	2025-2030 Bugete instituționale	Nr de participanți la <i>Bursa locurilor de muncă</i>
Optimizarea intervenției recuperative și facilitarea accesului persoanelor private de libertate la demersuri educative, de asistență psihologică și asistență socială pe parcursul executării pedepsei privative de libertate	-Realizarea demersurilor pentru completarea/îmbunătățirea nivelului de școlarizare, precum și formare profesională, pentru persoanele private de libertate;	Penitenciarul Botoșani	AJOFM Botoșani UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri ONG –uri ISJ Furnizori de formare profesională	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr de deținuți pentru care s-a realizat creșterea nivelului de școlarizare
	-Desfășurarea programelor și activităților semistructurate de educație și asistență psihosocială cu deținuții custodiați cărora li s-au identificat nevoi de intervenție specializată;	Penitenciarul Botoșani	ONG –uri Furnizori de formare profesională	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr de activități și programe de educație
	-Furnizarea de servicii de consiliere educațională, socială și de asistență psihologică individuală;	Penitenciarul Botoșani	ONG -uri	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr. de servicii de consiliere educațională, socială și de asistență psihologică individual
	-Medierea cu familia și instituțiile publice și/sau private în vederea soluționării problemelor sociale ale deținuților;	Penitenciarul Botoșani	UAT –uri (SPAS-uri/DAS –uri Instanțele de judecată IPJ	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr de familii pentru care s-a realizat medierea cu familia și instituțiile publice și/sau private
	-Acces la asistență moral religioasă, indiferent de apartenența religioasă a persoanelor aflate în executarea unei pedepse privative de libertate;	Penitenciarul Botoșani	Protopopiatul Botoșani	2025-2030 Bugete instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr. de persoane aflate în executarea unei pedepse privative de libertate cu acces la asistență moral religioasă

p. PREȘEDINTE,
Vicepreședinte
Doina NACU –MANOLE

Contrasemnează,
Șef Serviciu,
Simona – Oana DEDIU

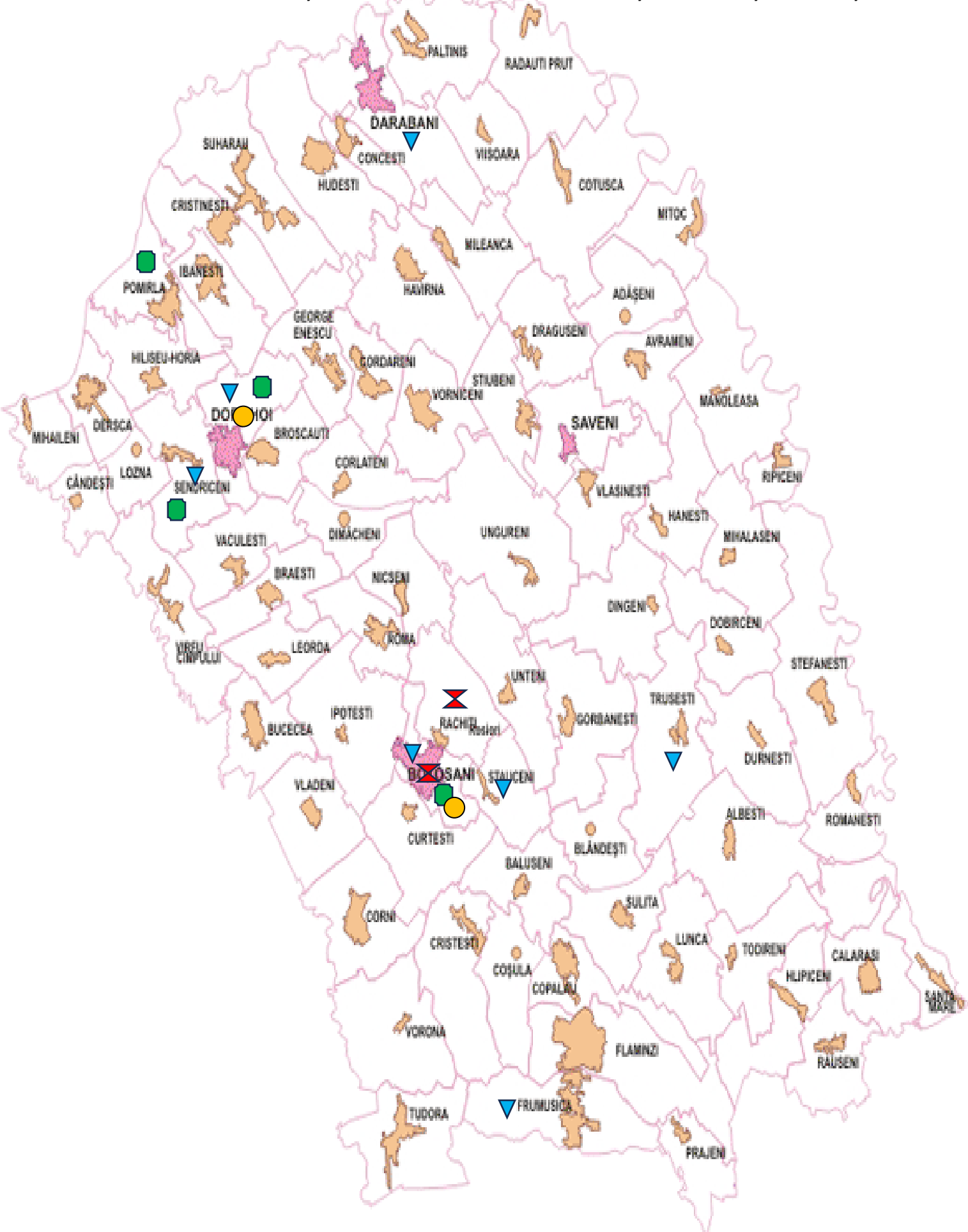
FURNIZORI PUBLICI DE SERVICII SOCIALE ACREDITAȚI DIN JUDEȚUL BOTOȘANI

LEGENDĂ:

- - Primării (67 SPLAS -URI)
- - Direcția de Asistență Socială Botoșani și Dorohoi
- - Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani
- - Penitenciarul Botoșani
- - Parohii (2 furnizori)
- - Unități de Asistență Medico – Socială (6 furnizori)
- - Protopopiatul Botoșani și Dorohoi

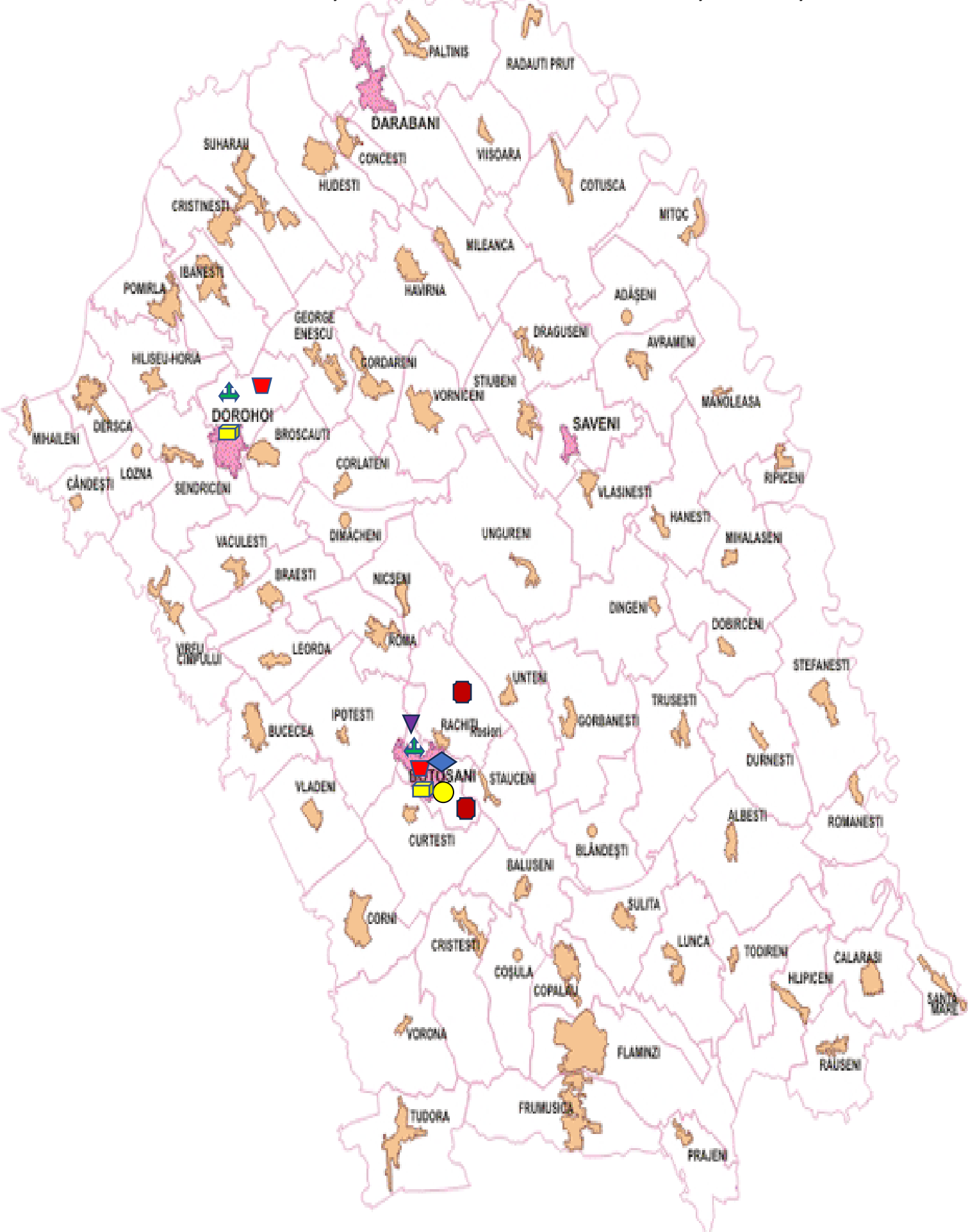
FURNIZORI PRIVAȚI DE SERVICII SOCIALE ACREDITAȚI DIN JUDEȚUL BOTOȘANI

LEGENDĂ:

- - Furnizori servicii sociale pentru persoane cu DIZABILITĂȚI (4 furnizori)
- - Centru de zi pentru persoane adulte cu dizabilități în subordinea OPA (Dorohoi)
- - Furnizori servicii sociale pentru COPII (8 furnizori)
- - Servicii de asistență și suport pentru persoane adulte cu dizabilități
- - Furnizori servicii sociale pentru VÂRSTINICI (6 furnizori - cămine de bătrâni)
- - Alți Furnizori/Asociații/Fundații (12 furnizori - Asociația Centre of Hope, Asociația Comunităților Marginalizate, Asociația de Întrajutorare Sfânta Maria Botoșani, Asociația Dezvoltăm Comuna Frumușica, Asociația Filantropică Anastasiada, Asociația Impact Trușești, Asociația Luisa Maria, Asociația Misionară El Rămâne Credincios, Asociația Nectarie & Prietenii, Asociația Umanitară Neemia, Asociația Umanitară Obed – Edom, Speranță Pentru Bătrâni S.R.L.)

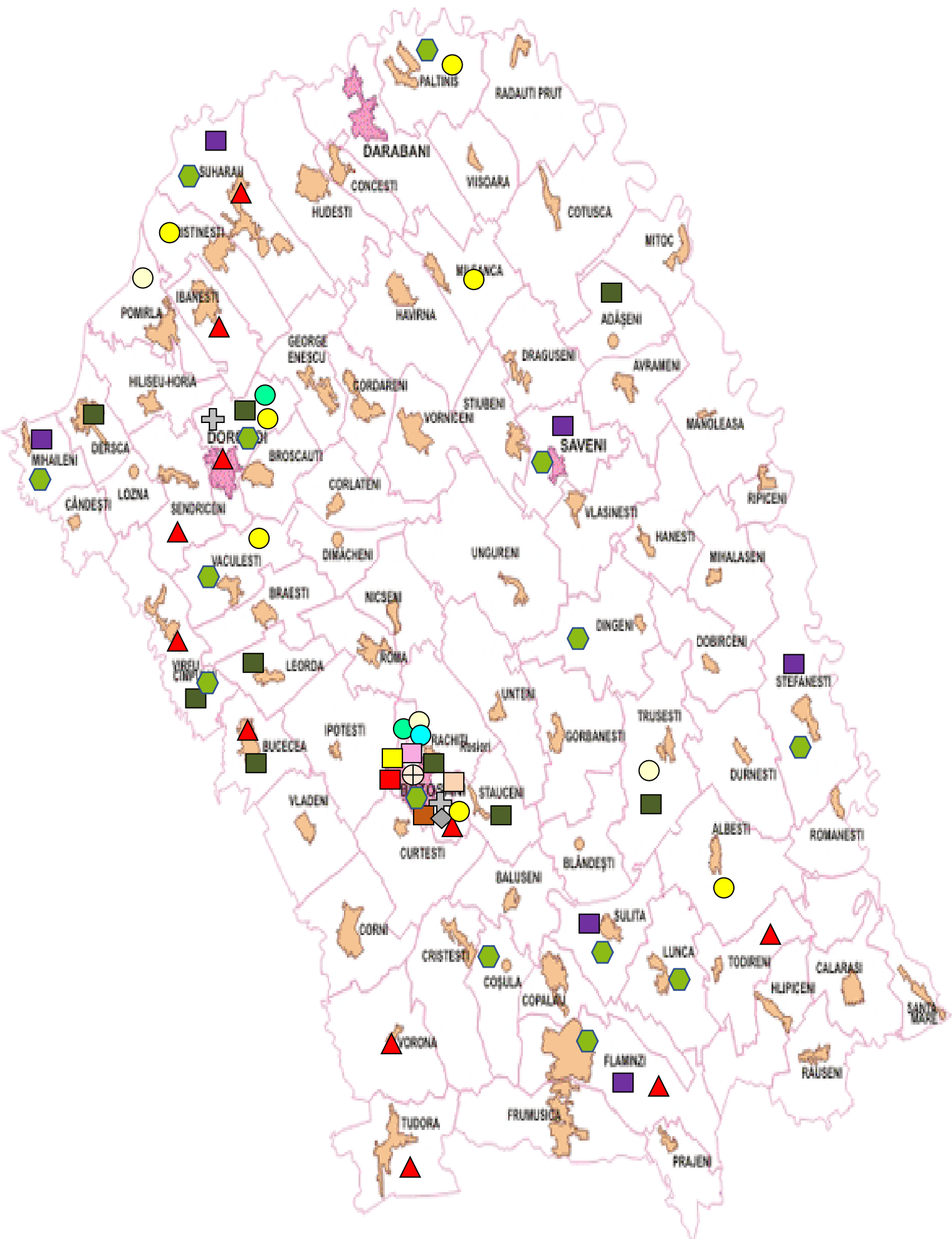
SERVICII LICENȚIATE ÎN SISTEMUL PRIVAT DIN JUDEȚUL BOTOȘANI

LEGENDĂ:

- - **Servicii sociale pentru COPII – aflate în structura furnizorilor privați de servicii Asociații/Fundații** (9 servicii sociale - Servicii sociale cu cazare Modul I, II, III, Centrul de plasament „Hand o Help”, Casa Ioana, Centrul de tip familial ”Ruxandra”, Centrul de zi pentru copii cu dizabilități, Centrul de zi pentru copii aflați în dificultate, Centrul de zi pentru copii cu dizabilități
- - **Centrul Comunitar de zi pentru copii și tineri**
- - **Case de tip familial** (4 servicii sociale)
- - **Servicii sociale pentru VÂRSTNICI** (6 servicii sociale - Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice)
- - **Servicii sociale pentru grupuri/persoane aflate în diverse situații de VULNERABILITATE** (5 servicii sociale - Cantina socială)
- - **Servicii sociale pentru persoane adulte cu DIZABILITĂȚI** (3 servicii sociale - Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (CIA) „Casa Elena”, Servicii de asistență și suport pentru persoane adulte cu dizabilități, Servicii de asistență și suport)
- - **Centrul de suport pentru situații de urgență și criză**

SERVICII PUBLICE LICENȚIATE ÎN SISTEMUL PUBLIC DIN JUDEȚUL BOTOȘANI

LEGENDĂ:

- - **Servicii sociale pentru COPII** (12 servicii sociale licențiate în subordinea DAS/ Primăriei - Centre de zi pentru copii, Centre de zi pentru copii aflați în situație de risc de separare de părinți, Centre de îngrijire de zi pentru copiii aflați în situații de risc)
- - **Servicii sociale pentru VÂRSTNICI** (14 de servicii sociale - Centre de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice dependente, Centre de zi pentru persoane vârstnice, Unități de îngrijiri la domiciliu pentru persoane vârstnice, Centre rezidențiale pentru persoane vârstnice, Servicii sociale de îngrijire bătrâni la domiciliu)
- - **Servicii sociale pentru grupuri /persoane aflate în diverse situații de VULNERABILITATE** (10 servicii sociale - Cantine de ajutor social, Centre comunitare integrate, Centre sociale de urgență pentru persoane fără adăpost, Servicii de asistență comunitară, Sectorul educație și asistență psihosocială, etc)
- - **Complexe de apartamente în subordinea, DGASPC Botoșani** (30 de servicii sociale)
- - **Case de tip familial în subordinea, DGASPC Botoșani** (13 servicii sociale)
- - **Centrul maternal, în subordinea DGASPC Botoșani**
- - **Locuința Protejată „Venus”, în subordinea DGASPC Botoșani**
- - **Centrul pentru terapie ocupațională, în subordinea DGASPC Botoșani**
- - **Locuința Maxim Protejată „Sf. Foca” Botoșani**
- - **centre de îngrijire și asistență pentru adulți, în subordinea DGASPC Botoșani** (13 servicii sociale)
- - **Centrul de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu pentru persoane adulte cu dizabilități Botoșani**
- - **Adăpostul pentru victimele violenței în familie, în subordinea DAS Botoșani**
- - **Unități de asistență medico-socială**
- - **Parohie**
- - **Protopopiate (Botoșani și Dorohoi)**
- - **Penitenciarul Botoșani**